

श्रीवासुदेवानंदसरस्वती स्वामिमहाराज विरचित

शिक्षान्नयम् शब्दसूची

श्रीवासुदेव निवास, पुणे

२०२५

श्रीवासुदेवानंदसरस्वती स्वामिमहाराज विरचित

शिक्षात्रयम् शब्दसूची

श्रीवासुदेव निवास

४२/१७, वासुदेवाश्रम पथ, इन्कमर्टेक्स लेन,
नळस्टॉप जवळ, कर्वे रोड, एरंडवणे, पुणे ४११००४ महाराष्ट्र

<https://vasudevniwas.org/>

<https://www.youtuce.com/@ShriVasudevNiwaspune>

प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती स्वामिमहाराज आणि
प.प. श्रीलोकनाथतीर्थ स्वामिमहाराज ट्रस्टतर्फे चालविलेल्या
श्रीवासुदेव निवास प्रकाशनातर्फे प्रकाशित.

प्रकाशक श्री. श.ज. जोशी
प्रधान विश्वस्त,
श्रीवासुदेव निवास
४२/१७, एरंडवणे, महर्षी कर्वे पथ, पुणे ४११००४

वेबसाईट www.vasudevniwas.org
ईमेल info@vasudevniwas.org

© सर्व हक्क प्रकाशकाधीन.

प्रथम आवृत्ती प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती स्वामिमहाराज जयंती,
१३ ऑगस्ट २०२५

प्रकल्प संशोधक डॉ. अकल्पिता सौरभ सप्रे
डॉ. शैलजा शशिकांत कात्रे

टाईपसेटिंग श्री. नरेंद्र अच्युत कुळकर्णी
ईमेल : fatherofshr@gmail.com

मुद्रक श्रीमुद्रा
१८१, शुक्रवार पेठ,
शिंदे आळी, पुणे ४११०३०

ISBN 978-81-987916-0-3

मूल्य ४०० रुपये

॥ श्रीगुरुःशरणम् ॥
॥ श्रीगणेशदत्तगुरुभ्यो नमः ॥
॥ श्रीश्रीगुरवे नमः ॥

प्रस्तावना

प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती स्वामिमहाराजांचे संपूर्ण वाङ्मय हे मानवतेची गाथा आहे. श्रीस्वामिमहाराजांनी आसेतुहिमाचल भ्रमण केले आणि ज्या ज्या स्थानांमध्ये ते जात असत त्या त्या वेळी त्या स्थानामधील देवता त्यांना दर्शन देत असत. श्रीस्वामिमहाराजांनी त्या त्या देवता तसेच गंगा, यमुना व नर्मदा वगैरे विविध नद्या यांची स्तोत्रेही प्रासादिक स्वरूपात केली आहेत. श्रीस्वामिमहाराजांनी आपले आराध्य दैवत श्रीदत्तप्रभूंच्या आज्ञेने संस्कृत व मराठीभाषेमध्ये ग्रंथनिर्मिती केली. श्रीस्वामींचे संपूर्ण वाङ्मय पाहिल्यानंतर श्रीमद् शंकराचार्य व भगवान वेदव्यासांचे स्मरण होते.

श्रीस्वामिमहाराजांचे संपूर्ण एकत्रित वाङ्मय सद्गुरू श्रीगुळवणीमहाराज व ब्रह्मश्री श्रीदत्तमहाराज कवीश्वर यांनी १९५४ मध्ये १२ खंडांत प्रसिद्ध केले. या दोन संतांनी श्रीस्वामिमहाराजांचे सेवाभाव व समर्पणभावाने १२ खंडांचे हे वाङ्मय प्रथमच विश्वासमोर सादर करण्याचे अलौकिक कार्य केले. 'श्रीवासुदेव निवास'ने या संपूर्ण वाङ्मयाचे विविध भारतीय भाषांमध्ये आणि आंग्लभाषेमध्ये भाषांतर करून ते वाङ्मय प्रकाशित केले आहे.

१९५४ साली श्रीस्वामिमहाराजांच्या जन्मशताब्दीनिमित्त त्यांच्या वाङ्मयाच्या १२ खंडांची पहिली आवृत्ती प्रसिद्ध झाली. त्यानंतर २०१४ साली श्रीस्वामिमहाराजांच्या पुण्यतिथिशताब्दीनिमित्ताने द्वितीय आवृत्ती प्रकाशित करण्याचे भाग्य 'श्रीवासुदेव निवास'ला लाभले. सद्गुरू श्रीगुळवणीमहाराजांनी पहिली आवृत्ती प्रसिद्ध केल्यानंतर मनोगत व्यक्त केले होते की, श्रींच्या आदेशाप्रमाणे आम्ही हे संपूर्ण वाङ्मय स्वामिमहाराजांच्या ग्रंथप्रकाशन मंडळाच्या वतीने प्रकाशित केले आहे. ह्या मंडळाचे हे कार्य पूर्ण झाले असून ह्या वाङ्मयाचे एक अभ्यासमंडळ पुढील कार्यकाळात स्थापन व्हावे व त्या मंडळाच्या वतीने श्रींच्या वाङ्मयाचा अधिकाधिक प्रसार व्हावा.

गुरुमहाराजांच्या मनोगतानुसार या वाङ्मयाच्या प्रसाराच्या उद्देशाने प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती स्वामिमहाराजांच्या समाधिशताब्दीच्या निमित्ताने 'श्रीवासुदेव निवास' व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांच्या वतीने एक चर्चासत्र आयोजित करण्यात आले होते. त्यावेळी या चर्चासत्राला माननीय प.पू. स्वामी गोविंददेवगिरीमहाराज व थोर शास्त्रज्ञ डॉ. विजयजी भटकर हे उपस्थित होते. या चर्चासत्राचा विषय 'भारतीय तत्त्वज्ञान व साहित्यास लाभलेले श्रीवासुदेवानंदस्वतींचे योगदान' असा होता.

हे चर्चासत्र संपन्न करण्यामध्ये पुणे विद्यापीठाच्या तत्कालीन संस्कृत-प्राकृत विभाग प्रमुख डॉ. शैलजा कात्रे यांचे मौलिक योगदान लाभले. या चर्चासत्रामध्ये संपूर्ण भारतातील व परदेशातील अनेक नामवंत प्राध्यापक, संशोधक आणि अभ्यासक यांनी भाग घेतला होता. हे चर्चासत्र भव्य प्रमाणात संपन्न झाले. श्रीस्वामिमहाराजांच्या सर्व अभ्यासकांचा सहभाग विलक्षण उल्लेखनीय होता.

सर्वथैव स्मरणात राहणारे हे चर्चासत्र विद्यापीठक्षेत्रात उल्लेखनीय असेच झाले. संत नामदेव सभागृहामध्ये संपन्न झालेल्या या कार्यक्रमाला पुणे विद्यापीठाने विशेष प्रसिद्धी दिली आहे. या निमित्ताने चर्चासत्रात सादर केलेल्या शोधनिबंधांचे संकलन करून अभ्यासकांसाठी विशेष स्मृतिग्रंथही 'श्रीवासुदेव निवास'च्या प्रकाशन विभागाने प्रकाशित केला.

चार । शिक्षात्रयम् - शब्दसूची

श्रीगुळवणीमहाराजांच्या संकल्पपूर्तीसाठी योगतपस्वी श्रीकाकामहाराज, श्रींच्या वाङ्मयाचे गाढे अभ्यासक श्री. धीरुभाई जोशी (बडोदा) तसेच प.पू. श्रीबाबामहाराज तराणेकर (इंदूर), डॉ. सुमतीताई जोशी (पुणे) या महान विभूतींनी श्रीवासुदेवानंदसरस्वती प्रबोधिनीची स्थापना केली. प्रबोधिनीचे कार्य अलौकिक, सामर्थ्यशाली व प्रासादिक आहे.

वरील सर्वांनी व 'श्रीवासुदेव निवास'ने केलेले श्रींच्या वाङ्मयाचे महान कार्य अधिकाधिक लोकांसमोर यावे या दृष्टीकोनातून २०१८ मध्ये एक समिती स्थापन करण्यात आली. या समितीमध्ये श्रीवासुदेव निवास, पुणे, भांडारकर प्राच्यविद्या संस्था, पुणे तसेच पुण्यातील मान्यवर संस्थांचा सहभाग घेऊन श्रींच्या वाङ्मयावर संशोधनात्मक कार्य व्हावे, असा संकल्प करण्यात आला. याचा प्रारंभीचा टप्पा म्हणून श्रींच्या वाङ्मयातील संस्कृत ग्रंथांची शब्दसूची करण्याचे कार्य सुरू झाले. होशियारपूरमध्ये प्रथमतः वैदिक वाङ्मयाची ज्या प्रकारे शब्दसूची (डिक्शनरी) करण्यात आली, त्या धर्तीवर हे कार्य करण्याचे ठरले. यामध्ये भांडारकर संस्थेचे प्रा.डॉ. गणेश थिटे, पुणे विद्यापीठाच्या संस्कृत-प्राकृत विभागाच्या प्रमुख प्रा.डॉ.सौ. शैलजा कात्रे, तसेच टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे येथील प्राध्यापिका डॉ. अकल्पिता सप्रे यांच्या विचाराने पहिला ग्रंथ 'शिक्षात्रयम्' शब्दसूचीरूपात संपन्न झाला.

हा पहिला ग्रंथ प्रसिद्ध करताना आम्हाला मनस्वी आनंद होत आहे. ही शब्दसूची श्रींच्या वाङ्मयाचे अभ्यासक तसेच महाविद्यालयाच्या अभ्यासकांना व पी.एच.डी. करणाऱ्या संशोधकांसाठी उपयोगी असेल. अनेक महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी पुढे येऊन स्वामींच्या वाङ्मयावर विद्याविभूषित व्हावे असा 'श्रीवासुदेव निवास'च्या पूर्वसुरींचा संकल्प आहे. त्या दृष्टिकोनातून संशोधनाचे कार्य दिवसेंदिवस वर्ध्निष्णू होत आहे.

श्रींच्या संस्कृत वाङ्मयाच्या शब्दसूचींचा एक एक ग्रंथ क्रमशः प्रसिद्ध केला जाईल. या महान सेवाकार्याला पीठस्थ देवता, प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती स्वामिमहाराज, प.प. श्रीलोकनाथतीर्थ स्वामिमहाराज, प.पू. श्रीगुळवणीमहाराज, ब्रह्मश्री श्रीदत्तमहाराज कवीश्वर व योगतपस्वी प.पू. श्रीकाकामहाराज यांचे आशीर्वाद लाभावेत, हीच प्रार्थना!

हा संपूर्ण प्रकल्प कमीत कमी दहा वर्षांच्या कालावधीत पूर्ण होईल असा मानस आहे. या प्रकल्पासाठी सर्व विश्वस्त मंडळ सर्वथैव सक्षम आहे व ही आनंदाची बाब आहे.

पुनश्च श्रींच्या चरणी विनम्र प्रार्थना!

श्री. श.ज. जोशी
(प्रधान विश्वस्त, श्रीवासुदेव निवास, पुणे)

आमुख

प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती (टेंबे) स्वामिमहाराजांच्या ग्रंथांची मराठी अर्थासह चिकित्सक शब्दसूची.

पदसूची अथवा शब्दसूची हे सर्वसाधारणपणे कोणत्याही प्रकारच्या संशोधनासाठी तसेच अभ्यासासाठी अत्यंत उपयुक्त असे साधन असते. कोणत्याही ग्रंथाचा अभ्यास करण्यास त्या ग्रंथाची शब्दसूची उपलब्ध असल्यास अभ्यासकाच्या दृष्टीने ते सोयीचे असते. विविध प्रकारच्या सूची उदाहरणार्थ, शब्दसूची, मंत्रसूची, संज्ञासूची, चित्रसूची इत्यादी अनेक भाषांमध्ये प्रकाशित केलेल्या आहेत. संस्कृतभाषेतील संपूर्ण वैदिकसाहित्याचा 'वैदिक पदानुक्रम कोश', होशियारपूर येथून प्रसिद्ध झाला आहे. वैदिक संशोधन मंडळ, पुणे येथून ऋग्वेदाची पदसूची प्रसिद्ध झाली आहे. विश्वेश्वरानंद वैदिक शोध संस्थान, होशियारपूर येथून विश्वबंधू यांनी संपादित केलेली 'ऋग्वेद वैयाकरण पदसूची' प्रकाशित आहे. अशाप्रकारचे काम विविध स्तरांवर जगभरात सर्वत्र चालू असते. अशाप्रकारची शब्दसूची हा अध्ययनाचा भाग असून संशोधनासाठी साधने निर्माण करणे हे त्यामागील उद्दिष्ट असते.

प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती (टेंबे) स्वामिमहाराजांच्या ग्रंथांतील शब्दांची सूची करण्याचा प्रकल्प याच उद्देशाने ठरवला आहे. कोणत्याही अभ्यासकाला अथवा संशोधकाला या साहित्यातील कोणताही शब्द शोधणे या सूचीमुळे सहज सोपे होईल. स्वामींनी एखाद्या शब्दाचा उपयोग कोणत्या अर्थाने केला आहे किंवा एकच शब्द विविध अर्थाने वापरला असेल तर त्या विशिष्ट शब्दाचा मराठीत अर्थ अथवा संदर्भ बघणे या शब्दसूचीमुळे सोयीचे ठरेल. या साहित्याचा सखोल अभ्यास करणाऱ्या संशोधकाला ही शब्दसूची उपयोगी होईलच याव्यतिरिक्त कोणत्याही अभ्यासकाला, व्याख्यात्याला अथवा कोणालाही या साहित्यातील विशिष्ट शब्द पाहून त्याचा मराठीत अर्थ अथवा त्या शब्दावरील स्वामींनी केलेली संस्कृत टीका बघायची असल्यास या सूचीवरून हे बघणे सोपे जाईल. त्याशिवाय मूळ संदर्भही याच सूचीत बघता येईल.

प.प.श्रीवासुदेवानंदसरस्वती (टेंबे) स्वामिमहाराजांची ग्रंथसंपदा पुढीलप्रमाणे.

* प्रथमपुष्पम्	- शिक्षात्रयम् (कुमारशिक्षा, युवशिक्षा, वृद्धशिक्षा च)
द्वितीयपुष्पम्	- स्तोत्रादिसंग्रहः
तृतीयपुष्पम्	- सप्तशतीगुरुचरित्रसार इत्यादी मराठी प्रकरणग्रंथांचा संग्रह
चतुर्थपुष्पम्	- दत्तमाहात्म्य
* पञ्चमपुष्पम्	- श्रीगुरुचरित्रकाव्यं दत्तचम्पूः च
* षष्ठं सप्तमं च पुष्पम्	- दत्तपुराणम्
* अष्टमं नवमं च पुष्पम्	- श्रीगुरुचरितम् (द्विसाहस्री)
* दशमम् एकादशं च पुष्पम्	- श्रीगुरुसंहिता (समश्लोकी)
द्वादशं पुष्पम्	- स्वामिमहाराजांचे चरित्र

सहा । शिक्षात्रयम् - शब्दसूची

प्रस्तुत साहित्यातील संस्कृत भाषेत असलेल्या ग्रंथांची शब्दसूची प्रथम करण्याचे ठरले आहे. (वरील यादीत * या चिह्नाने दाखवलेले ग्रंथ संस्कृत भाषेत आहेत. या ग्रंथांचे काम आधी केले जाणार आहे.)

प.प. श्रीवासुदेवानंदसरस्वती (टेंबे) स्वामिमहाराजांच्या ग्रंथसंपदेपैकी **प्रथमपुष्पम् - शिक्षात्रयम्** (कुमारशिक्षा, युवशिक्षा, वृद्धशिक्षा च) या ग्रंथाच्या शब्दसूचीचे काम पूर्ण झाले असून पुस्तकरूपात उपलब्ध करून देताना आम्हास आनंद होत आहे. या प्रथम ग्रंथात कुमारशिक्षा - १०४ श्लोक, युवशिक्षा - १०१ श्लोक आणि वृद्धशिक्षा - ७० श्लोक असे एकूण २७५ श्लोक आहेत. या शब्दसूचीत ग्रंथातील प्रत्येक श्लोकातील एकेक पद देऊन स्वामींच्या साहित्यातील त्या पदाचा संदर्भ क्रमांक, त्याचे संस्कृत व्याकरण, मराठीत अर्थ आणि या शब्दाचे काही विशेष स्पष्टीकरण स्वामींनी लिहिलेल्या संस्कृत टीकेत दिले असल्यास तेही नमूद केले आहे. संदर्भ देताना त्या ग्रंथाचे संक्षिप्त नाव व श्लोक क्रमांक दिला आहे. जसे कुमारशिक्षेतील सर्व पदांना प्रपु. कु.शि. १ अर्थात प्रथम पुष्प कुमारशिक्षा श्लोक क्रमांक १.

प्रस्तुत ग्रंथात प्रत्येक शिक्षेतील शब्द अकारादी क्रमाने दिले असल्याने अभ्यासकाला कोणताही शब्द शोधणे सोयीचे ठरेल. संदर्भ देताना त्या ग्रंथाचे संक्षिप्त नाव व श्लोक क्रमांक अथवा गद्य असल्यास ओळीचा क्रमांक दिला जाईल. या प्रकल्पात संस्कृत व्याकरणाच्या सर्व संज्ञा भांडारकरपद्धतीने घेतल्या आहेत. संक्षेपात त्यापुढे कंसात पाणिनीयसंज्ञा नमूद केल्या आहेत. शब्दसूचीत वापरले जाणारे संक्षेप सुरुवातीला स्पष्ट केले आहेत. प्रत्येक ग्रंथानुसार ही शब्दसूची प्रसिद्ध केली जाईल.

त्यामुळे या ग्रंथाच्या सूक्ष्म अध्ययनासाठी खूपच मोठी मदत होईल. हे सूक्ष्म अध्ययन हा प्रस्तुत प्रकल्पाचा पुढील भाग आहे. या सर्व कामासाठी 'श्रीवासुदेव निवास' संस्थेचे प्रधान विश्वस्त प.पू. श्रीजोशीमहाराज व विश्वस्त मंडळाने सर्वप्रकारे सहकार्य आणि प्रोत्साहन दिले आहे. त्यामुळे त्यांचा इथे कृतज्ञतापूर्वक उल्लेख करित आहे. या प्रकल्पामध्ये डॉ. अकल्पिता सप्रे यांनी मुख्य संपादन कार्य केले आहे. तसेच डॉ. शैलजा कात्रे यांनी त्यांना मार्गदर्शन केलेले आहे. यांच्या अविरत कष्ट, सेवा, समर्पण यामुळे हा 'खण्ड १' प्रसिद्ध होत आहे.

१३ ऑगस्ट २०२५

गणेश उमाकांत थिटे

(प्रप्रसंपादन)

भांडारकर संस्था, पुणे

शब्दसूचीसाठी वापरलेल्या संक्षेपांची यादी

अ.	- अकारान्त
अन्.	- अन्नन्त
आ.	- आकारान्त
आज्ञा.	- आज्ञार्थ
आप.	- आत्मनेपद
इ.	- इकारान्त
इच्छा.	- इच्छार्थक
इन्.	- इन्नन्त
ई.	- ईकारान्त
उ.	- उकारान्त
ऋ.	- ऋकारान्त
ए.व.	- एकवचन
ओ.	- ओकारान्त
क.भू.धा.वि.	- कर्मणि भूतकालवाचक धातुसाधित विशेषण (क्त प्रत्यय)
कर्त.भू.धा.वि.	- कर्तरि भूतकालवाचक धातुसाधित विशेषण (क्तवत् प्रत्यय)
क.वि.धा.वि.	- कर्मणि विध्यर्थ धातुसाधित विशेषण (कृत्य प्रत्यय)
कर्म.	- कर्मणिरूप
कु.शि.	- कुमारशिक्षा
च.	- चतुर्थी
तृ.	- तृतीया
तृ.पु.	- तृतीयपुरुष
तृ.भू.	- तृतीयभूतकाळ (लुङ् लकार)
त्.	- तकारान्त

आठ । शिक्षात्रयम् - शब्दसूची

द्वि.	- द्वितीया
द्वि.पु.	- द्वितीयपुरुष
द्विव.	- द्विवचन
द्वि.भवि.	- द्वितीयभविष्यकाळ (लृट् लकार)
ध्.	- धकारान्त
नपुं.	- नपुंसकलिंग
ना.धा.	- नामधातु
पं.	- पंचमी
पप.	- परस्मैपद
पपु.	- पञ्चमं पुष्पम्
प्रश.	- प्रथमशतकम्
परो.भू.	- परोक्षभूतकाळ (लिट् लकार)
पुं.	- पुंलिंग
पू.का.धा.त्वा.	- पूर्वकालवाचक धातुसाधित त्वान्त अव्यय
पू.का.धा.ल्य.	- पूर्वकालवाचक धातुसाधित ल्यबन्त अव्यय
प्र	.- प्रथमा
प्.	- पकारान्त
प्र.पु.	- प्रथमपुरुष
प्रपु.	- प्रथमं पुष्पम्
प्रयो.	- प्रयोजक
भूत.	- अनद्यतनभूतकाळ (लङ् लकार)
व.का.धा.वि.	- वर्तमानकाळवाचक धातुसाधित विशेषण (शतृशानच् प्रत्यय)
वर्त.	- वर्तमानकाळ (लट् लकार)
वि.	- विशेषण
स्मभूत.	- स्म भूतकाळ
प्रत्य.	- प्रत्यय
विध्य.	- विध्यर्थ (विधिलिङ् लकार)

ष.	- षष्ठी
स.	- सप्तमी
सं.	- संबोधन
संवि.	- संख्यावाचकविशेषण
सर्व.	- सर्वनाम
स्.	- सकारान्त
स्त्री.	- स्त्रीलिंग
हल्.	- हलन्त
हे.धा.तुम्.	- हेत्वर्थक धातुसाधित तुमन्त अव्यय

कुमारशिक्षा

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ॐंह्रिम्	प्रपु.कु.शि.६०	अव्यय	त्याकाळी संन्यासी भिक्षा मागताना केला जाणारा उच्चार	
....अंस....	सं.प्रपु.कु. शि.३५			
अकरोत्	प्रपु.कु.शि.१०३	कृ ८३.प.,प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	केली	व्यरचयत्।
अकृतम्	प्रपु.कु.शि.१५	अकृत नपुं.प्र.ए.व.	न केलेले	अकृतम्, अननुष्ठितम्।
अखिलहृद्विहारी	प्रपु.कु.शि.५०	अखिलहृद्विहारिन् पुं.प्र.ए.व.	सर्वांच्या हृदयात विहार करणारा	अखिलहृत्सु, सर्वप्राणिहृदय- गुहासु, विहर्तुं शीलं यस्य सः।, सर्वलोकहृद्विहारी।
अगर्हयत्	प्रपु.कु.शि.९७	गर्ह १०प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	निंदा केली	धिङ् माम् इति अकुत्सयत्।
....अग्नि	सं.प्रपु.कु. शि.९३			
....अग्नि	सं.प्रपु.कु. शि.९४			
अग्निः	प्रपु.कु.शि.४०	अग्नि पुं.प्र.ए.व.	अग्नी	
अग्निः	प्रपु.कु.शि.४१	अग्नि पुं.प्र.ए.व.	अग्नी	
अग्निः	प्रपु.कु.शि.४२	अग्नि पुं.प्र.ए.व.	अग्नी	
अग्निमुखेभ्यः	प्रपु.कु.शि.९४	अग्निमुख नपुं.च.ब.व.	अग्नि इत्यादी देवांना	अग्न्यादयः देवाः तेभ्यः एव ददाति।
अग्निम्	प्रपु.कु.शि.४०	अग्नि पुं.द्वि.ए.व.	अग्नीला	
अग्निवत्	प्रपु.कु.शि.३८	अव्यय	अग्नीप्रमाणे	
....अग्निहोत्र....	सं.प्रपु.कु. शि.८८			
अग्रतः	प्रपु.कु.शि.३७	अव्यय	पुढे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अग्रे	प्रपु.कु.शि.९९	अव्यय	पुढे	
अग्र्यौ	प्रपु.कु.शि.७३	अग्र्य पु.प्र.द्वि.व.	मुख्य	मुख्यौ।
...अङ्कित	सं.प्रपु.कु. शि.५९			
....अङ्कित	सं.प्रपु.कु. शि.९७			
....अङ्ग	सं.प्रपु.कु. शि.४८			
....अङ्गुलि....	सं.प्रपु.कु. शि.१०१			
अज्ञः	प्रपु.कु.शि.२१	अज्ञ पुं.प्र.ए.व.	अज्ञानी (मनुष्य)	
अज्ञाः	प्रपु.कु.शि.३६	अज्ञ पुं.प्र.ब.व.	अजाण	अज्ञाः ईश्वरोऽन्तर्यामी जयदातेति तत्त्वमजानन्तः ते देवाः वयं जयिनः इति परस्परम् ऊचुः।
अतः	प्रपु.कु.शि.५	अव्यय	म्हणून	
अतः	प्रपु.कु.शि.१६	अव्यय	म्हणून	
अतः	प्रपु.कु.शि.२४	अव्यय	म्हणून	
अतः	प्रपु.कु.शि.२९	अव्यय	म्हणून	
अतः	प्रपु.कु.शि.७०	अव्यय	म्हणून	
अतः	प्रपु.कु.शि.७६	अव्यय	म्हणून	
अतितृप्तस्य	प्रपु.कु.शि.९६	अति+तृप् ४प.प.क.भू.धा.वि. पुं.ष.ए.व.	संतुष्ट झालेल्याचे	
अतिथिम्	प्रपु.कु.शि.१००	अतिथि पुं.द्वि.ए.व.	अतिथीला	न विद्यते तिथिः यस्य तम्।
अतीन्द्रियम्	प्रपु.कु.शि.१	अतीन्द्रिय नपुं. द्वि.ए.व.	डोळे इत्यादी इंद्रियांनी न समजणारा	चक्षुराद्यगोचरम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अतुष्टम्	प्रपु.कु.शि.१००	अतुष्ट पुं.द्वि.ए.व.	संतुष्ट नसलेल्याला	
अतृप्ता	प्रपु.कु.शि.६४	अतृप्ता स्त्री.प्र.ए.व.	अतृप्त	तृप्तिम् अप्राप्ता।
अत्ति	प्रपु.कु.शि.२८	अद् २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	खातो	
अत्र	प्रपु.कु.शि.२	अव्यय	इथे, या जगात	अस्मिन् लोके।
अत्र	प्रपु.कु.शि.१४	अव्यय	इथे (या पुरुषात)	अत्र, ईदृशे पुरुषे।
अत्र	प्रपु.कु.शि.४९	अव्यय	इथे	अत्र आकाशप्रदेशे।
अत्र	प्रपु.कु.शि.७५	अव्यय	इथे	
अथ	प्रपु.कु.शि.९१	अव्यय	नंतर	
अथ	प्रपु.कु.शि.९७	अव्यय	नंतर	
अथ	प्रपु.कु.शि.९८	अव्यय	नंतर	
अदात्	प्रपु.कु.शि.४५	दा ३उ.प., प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	दिले	दत्तवान्।
अदात्	प्रपु.कु.शि.९३	दा १प.प.भूत.तृ. पु.ए.व.	दिली	दत्तवती।
अदात्	प्रपु.कु.शि.९४	दा १प.प.भूत.तृ. पु.ए.व.	दिली	
अदृष्टपूर्वम्	प्रपु.कु.शि.३९	अदृष्टपूर्व विशेष. नपुं.प्र.ए.व.	पूर्वी न पाहिलेले	दृष्टपूर्व न भवतीत्यदृष्टपूर्वम्।
अद्य	प्रपु.कु.शि.५५	अव्यय	आज	
अद्य	प्रपु.कु.शि.६१	अव्यय	आज	
अद्य	प्रपु.कु.शि.९२	अव्यय	आज	
अद्य	प्रपु.कु.शि.९९	अव्यय	आज	
अद्य	प्रपु.कु.शि.१०१	अव्यय	आज	
अद्य	प्रपु.कु.शि.१०२	अव्यय	आज	
....अद्रि....	सं.प्रपु.कु. शि.४९			
अधः	प्रपु.कु.शि.२९	अव्यय	खाली	नरके।
अधः	प्रपु.कु.शि.३०	अव्यय	खाली नरकात	
अधः	प्रपु.कु.शि.८२	अव्यय	खाली	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अधःसोपानगः	प्रपु.कु.शि.२०	अधःसोपानग पुं.प्र.ए.व.	एकदम खालच्या पायरीवर जाणारा पुरुष	अधःसोपानम् आरोहणं गच्छतीत्यधः- सोपानगः।
अधिकृतम्	प्रपु.कु.शि.४	अधि+कृ ८ उप. क.भू.धा.वि.पुं. द्वि.ए.व.	कर्माधिकारी पुरुषाला	कर्माधिकारिणं नरम् ।
अधीतम्	प्रपु.कु.शि.९८	अधि+इ २प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	वेदाध्ययनादी शिक्षण	
अधुना	प्रपु.कु.शि.७७	अव्यय	अजून	
अध्वर्युः	प्रपु.कु.शि.८९	अध्वर्युं पुं.प्र.ए.व.	अध्वर्यू	स्वयमेव अध्वर्यु- संज्ञकत्विर्भूत्वा।
अनन्तम्	प्रपु.कु.शि.१	अनन्त विशेषे. नपुं. प्र.ए.व.	अन्त नसलेले, शाश्वत	
अनपेक्षिता	प्रपु.कु.शि.९०	अन्+ईक्ष् १आ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	नको असलेली, अनपेक्षित	
अनर्थात्	प्रपु.कु.शि.४	अनर्थं पुं.पं.ए.व.	अनर्थक (कर्मापासून)	अर्थो न भवतीत्यनर्थः अपुरुषार्थस्तस्मा- न्नरकादिरूपभा- विकष्टात्।
अनश्नन्	प्रपु.कु.शि.७२	अश् ९उ.प.व.का. धा.वि.पुं.प्र.ए.व. (नञ् तत्पुरुष)	न खाणारा	न भुञ्जानः।
अनापदि	प्रपु.कु.शि.७	अनापद् नपुं.स.ए.व.	संकट आले नसताना	आपत्त्यभावे।
अनायासात्	प्रपु.कु.शि.२	अनायास पुं.पं.ए.व.	सहजपणे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अनुकूलेन	प्रपु.कु.शि.६	अनुकूल विशे.पुं. तृ.ए.व.	(वेदाला) अनुकूल असे	श्रुत्यनुकूलेन।
अनुगृह्णन्ति	प्रपु.कु.शि.६५	अनु+ ग्रह १उ.प.,प.प.वर्त. तृ.पु.ब.व.	कृपा करतो	
अनुगृह्णाति	प्रपु.कु.शि.५२	अनु+ ग्रह १उ.प.,प.प.वर्त. तृ.ए.व.	कृपा करतो	
....अनुवाक्या....	सं.प्रपु.कु. शि.८९			
....अनुष्ठान....	सं.प्रपु.कु. शि.३०			
....अनुष्ठिति	सं.प्रपु.कु. शि.१४			
अनुष्ठिति:	प्रपु.कु.शि.९८	अनुष्ठिति स्त्री.प्र.ए.व.	जपादी अनुष्ठान	
....अनुसारिणी	सं.प्रपु.कु.शि.३			
अन्तर्धात्	प्रपु.कु.शि.९५	अन्तर् + धा ३उ.प., प.प.तृ. भूत.तृ.पु.ए.व.	अंतर्धान पावला	तिरोहितोभूत्।
अन्तर्हिता	प्रपु.कु.शि.२८	अन्तर् + धा ३उ.प., रु.भूत. अन्तर्हिता विशे. स्त्री.प्र.ए.व.	गुप्त	गुप्तस्वरूपा।
....अन्ध....	सं.प्रपु.कु. शि.६५			
....अन्न....	सं.प्रपु.कु. शि.२१			
....अन्न....	सं.प्रपु.कु. शि.७३			
....अन्न	सं.प्रपु.कु. शि.८०			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....अन्न	सं.प्रपु.कु. शि.९२			
....अन्नभोजिन्....	सं.प्रपु.कु. शि.१०४			
अन्नम्	प्रपु.कु.शि.२१	अन्न नपुं.द्वि.ए.व.	अन्न	
अन्नम्	प्रपु.कु.शि.७४	अन्न नपुं.द्वि.ए.व.	अन्न	पक्वान्नम्।
अन्नम्	प्रपु.कु.शि.८०	अन्न नपुं.प्र.ए.व.	अन्न	
अन्नम्	प्रपु.कु.शि.८१	अन्न नपुं.द्वि.ए.व.	अन्न	
अन्नम्	प्रपु.कु.शि.८२	अन्न नपुं.प्र.ए.व.	अन्न	
अन्नम्	प्रपु.कु.शि.८३	अन्न नपुं.द्वि.ए.व.	अन्न	
अन्यत्	प्रपु.कु.शि.८२	अव्यय	दुसरे	
अन्यथा	प्रपु.कु.शि.६	अव्यय	वेगळ्या प्रकाराने	अन्यप्रकारेण।
अन्यथा	प्रपु.कु.शि.१७	अव्यय	नाहीतर	
अन्यश्रुतिषु	प्रपु.कु.शि.५१	अन्यश्रुति स्त्री.स.ब.व.	इतर श्रुतींमध्ये	अन्याः च ताः श्रुतयः च तासु।
अन्या	प्रपु.कु.शि.२७	अन्य सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	दुसरी	
अन्येन	प्रपु.कु.शि.५९	अन्य सर्व.पुं. तृ.ए.व.	दुसऱ्याने (दुसऱ्या हाताने)	
....अन्वित	सं.प्रपु.कु.शि.७			
अपः	प्रपु.कु.शि.६३	अप् स्त्री.द्वि.ब.व.	पाणी	
अपथ्यम्	प्रपु.कु.शि.१८	अपथ्य नपुं. द्वि.ए.व.	कुपथ्य	अहितकरम् अन्नपानादि।
अपाकृत्य	प्रपु.कु.शि.१०	अप+आ+कृ ८३.प.प्रयो.पू.का. धा.ल्य.	दूर करून	
अपि	प्रपु.कु.शि.६	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.१३	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.१५	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.१७	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.२८	अव्यय	सुद्धा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अपि	प्रपु.कु.शि.४२	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.४६	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.५१	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.५२	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.५३	अव्यय	आणि	
अपि	प्रपु.कु.शि.५४	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.५५	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.५७	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.५८	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.६४	अव्यय	आणि	
अपि	प्रपु.कु.शि.६७	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.७०	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.७३	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.७३	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.७४	अव्यय	तरीसुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.८०	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.८९	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.९१	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.९२	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.९५	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.९६	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.९७	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.९८	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.९९	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.१००	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.१०१	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.१०२	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.कु.शि.४८	अव्यय	सुद्धा	
अपृच्छत्	प्रपु.कु.शि.४०	प्रच्छ् ढप.प. प्र.भूत.तृ.पु.ए.व.	विचारले	पप्रच्छ।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अपृच्छत्	प्रपु.कु.शि.४३	प्रच्छ् ६प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	विचारले	
अपेक्षिता	प्रपु.कु.शि.९०	अप+ईक्ष् १आ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	हवी असलेली	
....अप्	सं.प्रपु.कु. शि.६२			
अप्रदत्त्वा	प्रपु.कु.शि.७४	प्र+दा ३उ.प.,१प.प.पू. का.धा.त्वा. (आर्षरूप)	न देऊन	
अप्राप्तज्ञानभूमिः	प्रपु.कु.शि.२०	अप्राप्तज्ञानभूमि स्त्री.प्र.ए.व.	(शुभेच्छा नामक) ज्ञानभूमीपर्यंत न पोचलेला पुरुष	अप्राप्ता ज्ञानभूमिः शुभेच्छाख्या येन सः।
अब्रवीत्	प्रपु.कु.शि.६४	ब्रू २उ.प., प.प. भूत.तृ.पु.ए.व.	म्हणाली	
अब्रवीत्	प्रपु.कु.शि.७८	ब्रू २उ.प., प.प. प्र.भूत.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	
अभवत्	प्रपु.कु.शि.५०	भू १प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	झाले	
अभवत्	प्रपु.कु.शि.१०१	भू १प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	झाले	
....अभाव	सं.प्रपु.कु. शि.१३			
अभितः	प्रपु.कु.शि.३८	अव्यय	सभोवार	समन्ततः।
अभूत्	प्रपु.कु.शि.९८	भू १प.प.तृ.भू.तृ. पु.ए.व.	झाला	
अभ्यर्च्य	प्रपु.कु.शि.६३	अभि+अर्च् १०प.प. पू.का. धा.ल्य.	पूजा करून	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अभ्यर्च्य	प्रपु.कु.शि.१०१	अभि+अर्च् १०उ.प. पू.का. धा.ल्य.	पूजा करून	प्रत्यहं त्रिकालं सम्पूज्य।
अभ्युक्ष्य	प्रपु.कु.शि.६३	अभि+उक्ष् १प.प.पू.का. धा.ल्य.	शिंपडून	
अमूः	प्रपु.कु.शि.३९	अदस् सर्व. स्त्री.प्र.ब.व.	ह्या	
अमून्	प्रपु.कु.शि.८९	अदस् सर्व.पुं. द्वि.ब.व.	ह्यांना (श्लोकांना)	वक्ष्यमाण- श्लोकान्।
अम्ब	प्रपु.कु.शि.४९	अम्बा स्त्री.सं.ए.व.	हे आई	
....अम्बर	सं.प्रपु.कु. शि.४९			
अम्भसा	प्रपु.कु.शि.८५	अम्भस् नपुं. तृ.ए.व.	पाण्याने	
अरम्	प्रपु.कु.शि.२१	अर नपुं.द्वि.ए.व.	भरपूर	अत्यर्थम्।
अरम्	प्रपु.कु.शि.९५	अव्यय	लगेच, क्षणात	
....अरि....	सं.प्रपु.कु. शि.४८			
अरिष्टहर्ता	प्रपु.कु.शि.९५	अरिष्टहर्त् पुं.प्र.ए.व.	अरिष्ट हरण करणारा	
अर्कवत्	प्रपु.कु.शि.३८	अव्यय	सूर्याप्रमाणे	
....अर्चन	सं.प्रपु.कु. शि.६७			
अर्चेत्	प्रपु.कु.शि.१००	अर्च् १उ.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	पूजा करावी	पूजयेत्।
....अर्थ	सं.प्रपु.कु.शि.४			
....अर्थ	सं.प्रपु.कु.शि.४			
अर्थम्	प्रपु.कु.शि.१६	अर्थ पुं.द्वि.ए.व.	संपत्ती	अर्थ, द्रव्यम्।
....अर्पित	सं.प्रपु.कु.शि.८			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अर्पितम्	प्रपु.कु.शि.९२	ऋ १प.प.प्रयो. क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	दिले	
....अर्हत्व	सं.प्रपु.कु. शि.७७			
अल्पधीः	प्रपु.कु.शि.७४	अल्पधी स्त्री.प्र.ए.व.	मंदबुद्धी असलेली (मी)	
अल्पम्	प्रपु.कु.शि.८०	अव्यय	कमी	
अवगम्यते	प्रपु.कु.शि.३२	अव+गम् १प.प.कर्म.वर्त. तृ.पु.ए.व.	जाणले जाते	ज्ञायते।
अवदत्	प्रपु.कु.शि.४४	वद् १प.प.भूत.तृ. पु.ए.व.	म्हणाला	
....अवनेजनी	सं.प्रपु.कु.शि.६			
अवमन्येत	प्रपु.कु.शि.२९	अव+मन् ४आ.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	अपमान करेल	
अवातरत्	प्रपु.कु.शि.५३	अव+तृ १प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	अवतार घेतला	अवतीर्णः अभूत्।
....अविद्या	सं.प्रपु.कु. शि.२६			
अविपक्ककषायाणाम्	प्रपु.कु.शि.२५	अविपक्ककषाय पुं.ष.ब.व.	क्रोधादी विकार नष्ट झाले नाहीत असे लोक	अविपक्काः कषायाः रागद्वेषादयः येषां तेषाम्।
....अविरोध	सं.प्रपु.कु. शि.१६			
अविरोधात्	प्रपु.कु.शि.२६	अविरोध पुं.पं.ए.व.	विरोध नसल्यामुळे	परस्परं विरोधाभावात्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अविशुद्धचित्तः	प्रपु.कु.शि.२१	अविशुद्धचित्त पुं.प्र.ए.व.	मलिन अंतःकरणाचा, अज्ञानी	अविशुद्धं मलिनं चित्तं यस्य सः अज्ञः अज्ञानी।
अव्ययम्	प्रपु.कु.शि.६८	अव्यय नपुं.प्र.ए.व.	नष्ट न होणारे, चिरकाळ टिकणारे	न व्येति इति अव्ययम्।
अशकत्	प्रपु.कु.शि.४५	शक् ५प.प.तृ.भू. तृ.पु.ए.व.	शकला (नाही)	न अशकत्, शक्तो न बभूव।
अशकम्	प्रपु.कु.शि.४५	शक् ५प.प.तृ.भू. प्र.पु.ए.व.	(मी) शकलो (नाही)	
अशुद्धहृत्	प्रपु.कु.शि.१९	अशुद्धहृत् विशे. पुं.प्र.ए.व.	ज्याचे मन मलिन आहे असा	अशुद्धं, मलिनं हृत्, हृदयं यस्य सः, स्वयं मलिनहृदयः।
अशुद्ध्या	प्रपु.कु.शि.११	अशुद्धि स्त्री.तृ.ए.व.	अशुद्धीने	अन्तःकरणस्या- शुद्धिरविशुद्धिः रागाद्य- निवृत्तिस्तया।
अष्टदलम्	प्रपु.कु.शि.८६	अष्टदल नपुं. द्वि.ए.व.	आठ पाकळ्यांचे	
असन्	प्रपु.कु.शि.३०	अस् २प.प. व. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	असणारा	
असन्तुष्टः	प्रपु.कु.शि.८२	असन्तुष्ट पुं.प्र.ए.व.	असंतोषी	
असि	प्रपु.कु.शि.४०	अस् २प.प.वर्त. द्वि.पु.ए.व.	आहेस	
असि	प्रपु.कु.शि.४३	अस् २प.प.वर्त. द्वि.पु.ए.व.	आहेस	
असुरम्	प्रपु.कु.शि.२३	असुर पुं.द्वि.ए.व.	असुराला	असुषु रमते इति असुरः, प्राणपोषकः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
असुर्यलोकेषु	प्रपु.कु.शि.२३	असुर्यलोक पुं.स.ए.व.	असुरांशी संबंधित लोकांमध्ये	असुराणां स्वभावभूताः असुर्याः, ते च ते लोकाश्च, तेषु।
असौ	प्रपु.कु.शि.३०	अदस् सर्व. पुं.प्र.ए.व.	हा	
अस्तम्	प्रपु.कु.शि.५०	अस्त पुं.द्वि.ए.व.	लयास	
अस्ति	प्रपु.कु.शि.३०	अस् २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	आहे	
अस्ति	प्रपु.कु.शि.३१	अस् २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	आहे	
अस्ति	प्रपु.कु.शि.१०१	अस् २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	आहे	
....अस्तिता	सं.प्रपु.कु. शि.५१			
....अस्तित्व	सं.प्रपु.कु. शि.३२			
अस्तित्वम्	प्रपु.कु.शि.३२	अस्तित्व नपुं.प्र.ए.व.	अस्तित्व	
अस्तु	प्रपु.कु.शि.२५	अस् २प.प.आज्ञा. तृ.पु.ए.व.	असो	
अस्माकम्	प्रपु.कु.शि.६५	अस्मत् सर्व.ष.ब.व.	आमच्या	
अस्मि	प्रपु.कु.शि.८१	अस् २प.प.वर्त. प्र.पु.ए.व.	आहे	
अस्मिन्	प्रपु.कु.शि.९१	इदम् सर्व. पुं.स.ए.व.	ह्यात	दैववशात् भवताम् अद्य एव आगमनं तथा अस्मिन् दिने।
अस्य	प्रपु.कु.शि.९५	इदम् सर्व. पुं.ष.ए.व.	ह्याची	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अस्याः	प्रपु.कु.शि.७७	इदम् सर्व. स्त्री.ष.ए.व.	हिचे	
अस्वः	प्रपु.कु.शि.२१	अस्व पुं.प्र.ए.व.	दरिद्री	न विद्यते स्वं द्रव्यं यस्य सोऽस्वः।
अस्वादु	प्रपु.कु.शि.८०	अस्वादु नपुं.प्र.ए.व.	नीरस, चवधव नसलेले	अमिष्टम्।
अहम्	प्रपु.कु.शि.४०	अस्मत् सर्व.प्र.ए.व.	मी	
अहम्	प्रपु.कु.शि.४४	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी	
अहम्	प्रपु.कु.शि.७४	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी	
अहम्	प्रपु.कु.शि.८४	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी	
अहम्	प्रपु.कु.शि.९८	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी	
अहो	प्रपु.कु.शि.९८	अव्यय	अहो	आश्चर्ये।
....आख्या....	सं.प्रपु.कु. शि.५६			
आगच्छत	प्रपु.कु.शि.६१	आ+गम् १प.प.आज्ञा. द्वि.पु.ब.व.	या	
आगच्छतः	प्रपु.कु.शि.४६	आ+गम् १प.प.व.का. धा.वि.पुं.ष.ए.व.	येणाऱ्या	संमुखमायास्यतः।
आगतम्	प्रपु.कु.शि.४०	आ+गम् १प.प.क.भू.धा.वि. पुं.द्वि.ए.व.	आलेल्याला	प्राप्तम्।
आगतम्	प्रपु.कु.शि.७७	आ+गम् १प.प.कर्त.भू.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	आलेले	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आगमः	प्रपु.कु.शि.६५	आगम पुं.प्र.ए.व.	येणे	आगमनम्।
आगमः	प्रपु.कु.शि.७५	आगम पुं.प्र.ए.व.	येणे	
आचम्य	प्रपु.कु.शि.६२	आ+चम् १प.प.पू. का.धा.ल्य.	आचमन करून	
आचम्य	प्रपु.कु.शि.९५	आ+चम् १प.प.पू. का.धा.ल्य.	आचमन करून	
आचरेत्	प्रपु.कु.शि.१३	आ+चर् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	आचरणात आणावे	आचरेत्, अनुतिष्ठेत्।
आचरेत्	प्रपु.कु.शि.१५	आ+चर् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	आचरणात आणावे	कुर्यात्।
....आचार....	सं. प्रपु.कु. शि.१५			
....आचार	सं.प्रपु.कु. शि.५८			
आचारः	प्रपु.कु.शि.९८	आचार पुं.प्र.ए.व.	आचरण	सन्ध्यादि आचरणम्।
आचारप्रभवः	प्रपु.कु.शि.१६	आचारप्रभव पुं.प्र.ए.व.	वर्णाश्रमाला विहित कर्म करण्याने उत्पन्न होणारा	आचरणं स्ववर्णा- श्रमोचितकर्म, तस्मात्प्रभव उत्पत्तिर्यस्य स आचारप्रभवः।
आज्ञे	प्रपु.कु.शि.३	आज्ञा स्त्री.प्र.द्वि.व.	दोन आज्ञा	शासने।
आत्मघ्नम्	प्रपु.कु.शि.२३	आत्मघ्न पुं. द्वि.ए.व.	आत्मघातकी	आत्महनम्।
आत्मानम्	प्रपु.कु.शि.६३	आत्मन् पुं.द्वि.ए.व.	स्वतःला	
आदत्स्व	प्रपु.कु.शि.४५	आ+दा ३उ.प., आ.प.आज्ञा. द्वि.पु.ए.व.	उचल, घे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आददे	प्रपु.कु.शि.९२	आ+दा ३उ.प., आ.प.परो. तृ.पु.ए.व.	स्वीकारले	जग्राह, अशितवान्।
....आदर	सं.प्रपु.कु. शि.३१			
आदरात्	प्रपु.कु.शि.४	आदर पुं.पं.ए.व.	आदराने, प्रेमाने	
आदरेण	प्रपु.कु.शि.९३	आदर पुं.तृ.ए.व.	आदराने	
आदातुम्	प्रपु.कु.शि.४५	आ+दा १प. किंवा ३उ.प.हे.धा.तु.	घेण्यासाठी	चालयितुम्।
आदाय	प्रपु.कु.शि.६३	आ+दा १प. किंवा ३उ.प.पू.का. धा.ल्य.	घेऊन	
आदास्ये	प्रपु.कु.शि.४४	आ+दा ३उ.प., आ.प.द्वि.भवि. प्र.पु.ए.व.	घेईन	ग्रहीष्ये।
....आदि	सं.प्रपु.कु.शि.९			
....आदि....	सं.प्रपु.कु. शि.१२			
....आदि....	सं.प्रपु.कु. शि.१३			
....आदि	सं.प्रपु.कु. शि.१४			
....आदि....	सं.प्रपु.कु. शि.२७			
....आदि	सं.प्रपु.कु. शि.५२			
....आदि	सं.प्रपु.कु. शि.५३			
आद्यकल्पेन	प्रपु.कु.शि.७	आद्यकल्प पुं.तृ.ए.व.	सर्वप्रथम	प्रथमकल्पेन।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आधिव्याध्यापत्तिहराणि	प्रपु.कु.शि.६९	आधिव्याध्यापत्तिहर नपुं.प्र.ब.व.	मानसिक, शारीरिक दुःखे	आधिर्मानसी व्यथा च, व्याधिः रोगश्च आपत्तिः विपत्तिः च ताः हरन्ति इति आधिव्याध्या- पत्तिहराणि।
आनन्दवर्धिनी	प्रपु.कु.शि.९९	आनन्दवर्धिनी स्त्री.प्र.ए.व.	आनंद वाढवणारी	
आनीय	प्रपु.कु.शि.८५	आ+नी १प.प.पू. का.धा.ल्यप्.	आणून	
....आपत्ति....	सं.प्रपु.कु. शि.६९			
....आपद्	सं.प्रपु.कु.शि.७			
आपीय	प्रपु.कु.शि.६४	आ+पा १प.प.पू. का.धा.ल्य.	पिऊन	
आपूर्य	प्रपु.कु.शि.६२	आ+पूर १०प.प.पू. का.धा.ल्य.	भरून	
....आपोशन	सं.प्रपु.कु. शि.८८			
आप्तः	प्रपु.कु.शि.२	आप्त पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	ईश्वरः आप्त इत्युच्यते।
आप्तवाक्यम्	प्रपु.कु.शि.२	आप्तवाक्य नपुं. प्र.ए.व.	आप्त म्हणजे योग्य, हितकारक असे बोलणारा त्याचे बोलणे	आप्तस्य, भ्रमप्रमादरहितस्य हितोपदेष्टुः वाक्यं वचनम्।
....आभ....	सं.प्रपु.कु. शि.४९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आयससुवधृक्	प्रपु.कु.शि.८९	आयससुवधृक् स्त्री. प्र.ए.व.	लोखंडी पळी हातात घेतलेली	आयससुवं धरति इति आयससु- वधृक्। आयस- दर्वीधरा सती।
....आयास	सं.प्रपु.कु.शि.२			
आरभत	प्रपु.कु.शि.८८	आ+रभ् १आ.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	सुरू केले	आरेभे
आरवम्	प्रपु.कु.शि.६०	आरव पुं.द्वि.ए.व.	आवाज	
आरुरुक्षति	प्रपु.कु.शि.२०	आ+रुह् १प.प. इच्छा.वर्त. तृ.पु.ए.व.	चढण्याची इच्छा करतो	आरोढुमिच्छति।
आरुरुक्षुणा	प्रपु.कु.शि.९	आरुरुक्षु (आ+रुह् १प.प. इच्छा.) पुं.तृ.ए.व.	मोक्ष मिळवण्याची इच्छा असणाऱ्याने	ज्ञानयोगमारु- रुक्षतीत्यारुरुक्षुः तेन।
आरूढः	प्रपु.कु.शि.९	आ+रुह् १प.प. कर्त.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	इंद्रियांवर, विषयवासनांवर नियंत्रण मिळवलेला	योगारूढो जितेन्द्रियः सर्वसंकल्प- संन्यासीति यावत्।
....आलय	सं.प्रपु.कु. शि.७९			
....आलस....	सं.प्रपु.कु. शि.१८			
आलोक्य	प्रपु.कु.शि.३९	आ+लोक् १० उ.पू.का.धा.ल्य.	पाहून	निरीक्ष्य
आविशत्	प्रपु.कु.शि.५८	आ+विश् १प.प.भूत. तृ.पु.ए.व	प्रवेश केला	प्रविवेश।
आशिषः	प्रपु.कु.शि.९६	आशिस् स्त्री.ष.ए.व.	आशीर्वादाची	
आशु	प्रपु.कु.शि.८	अव्यय	लवकर	शीघ्रम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आशु	प्रपु.कु.शि.२८	अव्यय	लवकर	
आशु	प्रपु.कु.शि.६०	अव्यय	लवकर	
आशु	प्रपु.कु.शि.७५	अव्यय	लवकर	
आशु	प्रपु.कु.शि.८१	अव्यय	लवकर	शीघ्रम्।
आशु	प्रपु.कु.शि.८४	अव्यय	लवकर	
....आश्रम....	सं.प्रपु.कु. शि.१२			
....आश्रम	सं.प्रपु.कु. शि.५४			
आश्रमशुद्ध्यर्थम्	प्रपु.कु.शि.६६	आश्रमशुद्ध्यर्थ नपुं.प्र.ए.व.	आश्रमशुद्धीसाठी	न प्राणतृप्त्यर्थम्।
आश्रयेत्	प्रपु.कु.शि.९	आ+श्रि १उ.प. विध्य.तृ.पु.ए.व	आश्रय घ्यावा	
आसक्तचेतसाम्	प्रपु.कु.शि.६५	आसक्तचेतस् नपुं.ष.ब.व.	विषायासक्तांचे	
....आसक्ति....	सं.प्रपु.कु.शि.९			
....आसन	सं.प्रपु.कु. शि.६२			
आसेचनकम्	प्रपु.कु.शि.३७	आसेचनक विशेष. नपुं.द्वि.ए.व.	सुंदर	अतिसुन्दरं रूपम्।
आस्तिकम्	प्रपु.कु.शि.३१	आस्तिक पुं. द्वि.ए.व.	आस्तिकाला	परलोकधर्म- फलाद्यस्तीति मतिर्यस्य स आस्तिकः।
....आस्य....	सं.प्रपु.कु. शि.९५			
आह	प्रपु.कु.शि.४०	ब्रू २उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	प्राह
आह	प्रपु.कु.शि.४१	ब्रू २उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	उवाच।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आह	प्रपु.कु.शि.४४	ब्रू २उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	
आह	प्रपु.कु.शि.५०	ब्रू २उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाली	
आह	प्रपु.कु.शि.८३	ब्रू २उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाली (ला)	
आहारामि	प्रपु.कु.शि.८४	आ+ह १प.प.वर्त. प्र.पु.ए.व.	आणते	
आहिताग्निः	प्रपु.कु.शि.९४	आहिताग्नि पुं.प्र.ए.व.	आहिताग्नी	
आहिताग्नेः	प्रपु.कु.शि.९३	आहिताग्नि पुं.ष.ए.व.	आहिताग्नीचे	आहिताः स्थापिताः अग्नयः येन सः आहिताग्निः, होत्री।
आहुः	प्रपु.कु.शि.३१	ब्रू २उ.प.,प.प.वर्त. तृ.पु.ब.व.	म्हणतात	
आहूता	प्रपु.कु.शि.२८	आ+ह्वे १उ.प.क.भू.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	बोलावलेली	
आहतम्	प्रपु.कु.शि.९२	आ+ह १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	घेतले(ले)	स्वीकृतम्।
इच्छति	प्रपु.कु.शि.१९	इष् १प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	इच्छा करतो	काङ्क्षते।
....इच्छा....	सं.प्रपु.कु. शि.५२			
इतः	प्रपु.कु.शि.९९	अव्यय	इथून	
इति	प्रपु.कु.शि.२५	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.२७	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.३०	अव्यय	असे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
इति	प्रपु.कु.शि.३१	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.३९	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.४१	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.४३	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.४५	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.५०	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.६०	अव्यय	असा	
इति	प्रपु.कु.शि.७६	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.७७	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.७८	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.८७	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.कु.शि.१०१	अव्यय	असे	
....इतिहास....	सं.प्रपु.कु. शि.५२			
इत्थम्	प्रपु.कु.शि.५८	अव्यय	असे	अधुना।
इदम्	प्रपु.कु.शि.४४	इदम् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	हे	
इदम्	प्रपु.कु.शि.६०	इदम् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	हे	
इदम्	प्रपु.कु.शि.६४	इदम् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	हे	
इदम्	प्रपु.कु.शि.७८	इदम् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	हे	
इन्द्रः	प्रपु.कु.शि.४६	इन्द्र पुं.प्र.ए.व.	इंद्र	
इन्द्रः	प्रपु.कु.शि.५०	इन्द्र पुं.प्र.ए.व.	इंद्र	
इन्द्रम्	प्रपु.कु.शि.४६	इन्द्र पुं.द्वि.ए.व.	इंद्राला	
इयम्	प्रपु.कु.शि.९१	इदम् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ही	
इयम्	प्रपु.कु.शि.९४	इदम् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ही	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
इयम्	प्रपु.कु.शि.१०४	इदम् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ही	
इयाय	प्रपु.कु.शि.५०	इ २प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	गेला	गतवान्।
....इष्ट....	सं.प्रपु.कु. शि.९९			
इष्टकर्ता	प्रपु.कु.शि.९५	इष्टकर्तृ पुं.प्र.ए.व.	इष्ट गोष्टी करणारा	
इष्टप्रदानि	प्रपु.कु.शि.६९	इष्टप्रद नपुं.प्र.ब.व.	मनोरथ पूर्ण करणाऱ्या	इष्टम् अभीष्टं प्रददति इति।
इष्टम्	प्रपु.कु.शि.५५	इष् १प.प.क.भू. धा.वि. नपुं. द्वि.ए.व.	इच्छिलेले	अभीष्टम्।
इह	प्रपु.कु.शि.१८	अव्यय	या जगात	अस्मिन् मनुष्यलोके।
इह	प्रपु.कु.शि.२३	अव्यय	या जगात	
....ईक्षण....	सं.प्रपु.कु. शि.६४			
ईक्षे	प्रपु.कु.शि.८०	ईक्ष् १आ.प. वर्त.उ.पु.ए.व.	बघतो (ते), विचार करतो (ते)	
ईदृशा	प्रपु.कु.शि.९८	ईदृक् वि.स्त्री. तृ.ए.व.	हिच्याकडून	इयमिव दृश्यते इति इदृक् तथा ईदृशा, एतादृश्याः।
ईदृशी	प्रपु.कु.शि.९०	ईदृश् वि.स्त्री.प्र.ए.व.	अशी	
ईरयन्	प्रपु.कु.शि.३९	ईर् १०प.प.व.का. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	प्रेरणा देणारा	प्रेरयन्।
....ईश	सं.प्रपु.कु. शि.५८			
....ईश	सं.प्रपु.कु. शि.९७			
ईशः	प्रपु.कु.शि.२	ईश पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ईशः	प्रपु.कु.शि.३०	ईश पुं.प्र.ए.व.	परमेश्वर	धर्मप्रवर्तको लोकव्यवहार- प्रवर्तकश्च परमेश्वरः।
ईशः	प्रपु.कु.शि.३१	ईश पुं.प्र.ए.व.	परमेश्वर	
ईशः	प्रपु.कु.शि.४०	ईश पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	
ईशः	प्रपु.कु.शि.४१	ईश पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	
ईशः	प्रपु.कु.शि.४३	ईश पुं.प्र.ए.व.	देव	
ईशः	प्रपु.कु.शि.४४	ईश पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	
ईशः	प्रपु.कु.शि.१००	ईश पुं.प्र.ए.व.	परमेश्वर	
ईशधिया	प्रपु.कु.शि.१००	ईशधी स्त्री.तृ.ए.व.	ईश्वरबुद्धीने	अयम् ईशः इति धीः ईशधीः तथा, ईश्वरबुद्ध्या।
ईशप्रसादः	प्रपु.कु.शि.९८	ईशप्रसाद पुं.प्र.ए.व.	ईश्वराची कृपा	भगवतः दत्तात्रेयस्य प्रसादः।
ईशम्	प्रपु.कु.शि.४३	ईश पुं.द्वि.ए.व.	ईश्वराकडे	
ईशवचसा	प्रपु.कु.शि.२९	ईशवचस् नपुं. तृ.ए.व.	ईश्वराच्या वाणीने म्हणजे वेदमंत्राने	ईशस्येश्वरस्य वचनं वेदमन्त्रस्तेन।
ईशाङ्गुलिचिह्नितम्	प्रपु.कु.शि.१०१	ईशाङ्गुलिचिह्नित नपुं.द्वि.ए.व.	भगवंतांची बोटे उमटलेले	ईशस्य भगवतः अङ्गुलिभिः चिह्नितम्।
ईशात्	प्रपु.कु.शि.४२	अव्यय	जवळ	सकाशात्।
ईशार्पितेन	प्रपु.कु.शि.८	ईशार्पित पुं.तृ.ए.व.	परमेश्वराला अर्पण केलेल्याने	ईशाय अर्पितः समर्पितः तेन।
ईशितुः	प्रपु.कु.शि.३	ईशितु पुं.ष.ए.व.	परमेश्वराच्या	
....ईश्वर....	सं.प्रपु.कु.शि.५			
ईश्वरः	प्रपु.कु.शि.१७	ईश्वर पुं.प्र.ए.व.	देव	
ईश्वरः	प्रपु.कु.शि.२३	ईश्वर पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	
ईश्वरः	प्रपु.कु.शि.३३	ईश्वर पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ईश्वरः	प्रपु.कु.शि.३६	ईश्वर पुं.प्र.ए.व.	परमेश्वर	ईशानशीलः परमेश्वरः।
ईश्वरः	प्रपु.कु.शि.५०	ईश्वर पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	सर्वेश्वरः।
ईश्वरम्	प्रपु.कु.शि.२९	ईश्वर पुं.द्वि.ए.व.	ईश्वराला	
ईश्वरस्य	प्रपु.कु.शि.३२	ईश्वर पुं.ष.ए.व.	ईश्वराचे	
ईश्वरास्तिता	प्रपु.कु.शि.५१	ईश्वरास्तिता स्त्री.प्र.ए.व.	ईश्वराचे अस्तित्व	ईश्वरस्य अस्तिता, अस्तित्वम्।
ईश्वरास्तित्वम्	प्रपु.कु.शि.३२	ईश्वरास्तित्व नपुं. द्वि.ए.व.	ईश्वराचे अस्तित्व	
ईहते	प्रपु.कु.शि.२१	ईह् १आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	इच्छा करतो	इच्छति।
....ईहा	सं.प्रपु.कु.शि.७			
....उक्त....	सं.प्रपु.कु.शि.५			
उक्तः	प्रपु.कु.शि.५०	वच् २प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	सांगितलेला	भाषितः।
उक्तम्	प्रपु.कु.शि.२७	वच् २प.प.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितलेले	
उक्तम्	प्रपु.कु.शि.५२	वच् २प.प.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितलेले	उदितम्।
उक्त्वा	प्रपु.कु.शि.१०१	वच् २प.प.पू.का. धा.त्वा.	बोलून	
....उचित	सं.प्रपु.कु. शि.१२			
उच्यते	प्रपु.कु.शि.३२	ब्रू २उ.प. किंवा वच् २ प.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते	
उच्यते	प्रपु.कु.शि.५५	ब्रू २उ.प. किंवा वच् २प.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते आहे	
उद्दिश्य	प्रपु.कु.शि.३०	उज्झ् ६प.प.पू.का. धा.ल्य. (अपाणिनीय रूप)	टाकून, सोडून	त्यक्त्वा

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
उत	प्रपु.कु.शि.८०	अव्यय	किंवा	
उत्क्रामतः	प्रपु.कु.शि.६०	उत्+क्रम् १प.प.व.का. धा.वि.पुं.द्वि.ब.व.	वर येणाऱ्या	
उत्तरे	प्रपु.कु.शि.५६	उत्तर नपुं.स.ए.व.	उत्तर दिशेला	
....उत्पत्ति....	सं.प्रपु.कु. शि.१३			
....उत्पत्ति....	सं.प्रपु.कु. शि.१२			
उत्पद्यते	प्रपु.कु.शि.८	उत्+पद् ४आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	तयार होते	
उत्सृजेत्	प्रपु.कु.शि.८२	उत्+सृज् ६प.प. विध्य.तृ.पु.ए.व.	त्याग करील, टाकील	परित्यजेत्।
उदितम्	प्रपु.कु.शि.२४	वद् १प.प.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितलेले	कथितम्।
उद्धर्तुम्	प्रपु.कु.शि.५७	उत्+ह १उ.प.हे. धा.तुम्.	उद्धार करण्यासाठी	संसारसागरात् तारयितुम्।
उद्धृत्य	प्रपु.कु.शि.८३	उद्+ह १प.प.पू. का.धा.ल्य.	(भाग) घेऊन	
उद्धृषः	प्रपु.कु.शि.९६	उद्धृ विशे. पुं.ष.ए.व.	वर आलेला (उफाळलेला) क्रोध	उद्धृता च असौ रुद् च उद्धृत्।
उपविशन्तु	प्रपु.कु.शि.६१	उप+विश् ६प.प. आज्ञा.तृ.पु.ब.व.	बसावे	
उपविश्य	प्रपु.कु.शि.९०	उप+विश् ६प.प.पू. का.धा.ल्य.	बसून	
....उपात्त....	सं.प्रपु.कु. शि.५२			
उपाविशत्	प्रपु.कु.शि.६२	उप+विश् ६प.प.भूत. तृ.पु.ब.व.	बसला	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
उपासकाः	प्रपु.कु.शि.७०	उपासक पुं.प्र.ब.व.	उपासक	अन्तर्मुखतयेश्वरो- पासकाः।
उपासनम्	प्रपु.कु.शि.१३	उपासन नपुं.प्र.ए.व.	उपासना	उपासनं, देवताराधनादि च।
उभयत्र	प्रपु.कु.शि.२२	अव्यय	दोन्हीकडे (इहलोकात आणि परलोकात)	इहलोके परलोके च।
उभयभ्रष्टः	प्रपु.कु.शि.२२	उभयभ्रष्ट पुं.प्र.ए.व.	दोन्ही गोष्टींपासून (कर्म आणि ब्रह्मज्ञानापासून) भ्रष्ट झालेला	उभयाद्भ्रष्टः कर्मणो भ्रष्टो ब्रह्मज्ञानाच्च भ्रष्टः।
उभे	प्रपु.कु.शि.३	उभ नित्य द्विवचनी सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	दोन्ही	स्मृतिः मन्वादिप्रणीता धर्मसंहिता च एते उभे।
उभे	प्रपु.कु.शि.४	उभ नित्य द्विवचनी सर्व. स्त्री.प्र.द्वि.व.	दोन्ही (श्रुती आणि स्मृती)	
उमाम्	प्रपु.कु.शि.४७	उमा स्त्री.द्वि.ए.व.	पार्वतीला	हैमवतीम्।
ऊचुः	प्रपु.कु.शि.३६	ब्रू २ उ.प. किंवा वच् २प.प.परो.भू. तृ.पु.ब.व.	म्हणाले	
ऊचुः	प्रपु.कु.शि.४३	ब्रू २उ.प.,वच् २ प.प.परो.तृ.पु.ए.व.	म्हणाले	अब्रुवन्।
ऊर्ध्वम्	प्रपु.कु.शि.६०	अव्यय	वर	
ऊर्ध्वा	प्रपु.कु.शि.३८	ऊर्ध्वा स्त्री.प्र.ए.व.	वर जाणारी	ऊर्ध्वगामिनी।
ऋणत्रयम्	प्रपु.कु.शि.१०	ऋणत्रय नपुं.प्र.ए.व.	ऋषींचे, देवांचे आणि पितरांचे अशी तीन ऋणे	त्रयः अवयवाः यस्य तत्रयम्, ऋणानां ऋषिदेव- पित्रर्णानाम्।
एकः	प्रपु.कु.शि.५२	एक संख्या. वि.पुं.ए.व.	एक	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
एकः	प्रपु.कु.शि.५७	एक संख्या.वि. पुं.प्र.ए.व.	एक	
एकपादांसनयनाः	प्रपु.कु.शि.३५	एकपादांसनयन पुं.प्र.ब.व.	एक पाय, एक खांदा, एक डोळा असे राहिलेले	पादश्चरणश्च, अंसो बाहुश्च, नयनं नेत्रं च, पादांसनयनम्, एक-पादांसनयनं येषां ते।
एकम्	प्रपु.कु.शि.१	एक संवि. नपुं. प्र.ए.व.	एक	
एकाम्	प्रपु.कु.शि.८५	एक संवि. स्त्री.द्वि.ए.व.	एक	
एतत्	प्रपु.कु.शि.३९	एतत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	हे	
एतत्	प्रपु.कु.शि.४१	एतत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	हे	
एतत्	प्रपु.कु.शि.४३	एतत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	हे	
एतत्	प्रपु.कु.शि.४९	एतत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	हे	
एतत्	प्रपु.कु.शि.५५	एतत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	हे	
एतत्	प्रपु.कु.शि.६१	एतत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	हे	
एतत्	प्रपु.कु.शि.७४	एतत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	हे	
एताभ्याम्	प्रपु.कु.शि.७४	एतत् सर्व. पुं.च.द्वि.व.	यति आणि ब्रह्मचारी या दोघांना	ब्रह्मचारियतिभ्याम्
एति	प्रपु.कु.शि.५४	इ २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	जातो	
एतेन	प्रपु.कु.शि.५१	एतत् सर्व.नपुं. तृ.ए.व.	ह्याने	उपन्यस्तेन श्रौतेन इतिहासेन।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
एत्य	प्रपु.कु.शि.४२	आ+इ २प.प.पू. का.धा.ल्य.	येऊन	आगत्य
एत्य	प्रपु.कु.शि.६०	आ+इ २प.प.पू. का.धा.ल्य.	येऊन	
एत्य	प्रपु.कु.शि.९७	आ+इ २प.प.पू. का.धा.ल्य.	येऊन	
एव	प्रपु.कु.शि.१४	अव्यय	च	
एव	प्रपु.कु.शि.६८	अव्यय	च	
एव	प्रपु.कु.शि.७६	अव्यय	च	
एव	प्रपु.कु.शि.९४	अव्यय	च	
एवम्	प्रपु.कु.शि.३६	अव्यय	अशाप्रकारे	
एवम्	प्रपु.कु.शि.५१	अव्यय	असे	
एवम्	प्रपु.कु.शि.५२	अव्यय	अशाप्रकारे	
एवम्	प्रपु.कु.शि.९३	अव्यय	असे	
एवम्	प्रपु.कु.शि.१०२	अव्यय	असे	
एषा	प्रपु.कु.शि.६१	एतत् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ही	
....ओघ	सं.प्रपु.कु. शि.३५			
औत्सुक्यात्	प्रपु.कु.शि.२२	औत्सुक्य नपुं.पं.ए.व.	उत्सुकतेमुळे	औत्कंठ्यात्।
....औदार्य....	सं.प्रपु.कु. शि.७७			
औषधाशी	प्रपु.कु.शि.१८	औषधाशिन् पुं.प्र.ए.व.	औषध खाणारा	भेषजसेवी।
कः	प्रपु.कु.शि.४०	किम् सर्व. पुं.प्र.ए.व.	कोण	
कः	प्रपु.कु.शि.४३	किम् सर्व. पुं.प्र.ए.व.	कोण	
कणान्नम्	प्रपु.कु.शि.९२	कणान्न नपुं. द्वि.ए.व.	कण्या	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कथञ्चन	प्रपु.कु.शि.८१	अव्यय	कसातरी	
कथय	प्रपु.कु.शि.४९	कथ् १०प.प.आज्ञा. द्वि.पु.ए.व.	सांग	आख्यापय।
कथयति	प्रपु.कु.शि.५४	कथ् १०प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	सांगतो	
कमण्डलुजलेन	प्रपु.कु.शि.८६	कमण्डलुजल नपुं. तृ.ए.व.	कमंडलूतील पाण्याने	कमण्डलुस्थेन उदकेन।
कमण्डलुम्	प्रपु.कु.शि.६२	कमण्डलु पुं. द्वि.ए.व.	कमंडलु	
कमलेशः	प्रपु.कु.शि.९२	कमलेश पुं.प्र.ए.व.	श्रीकृष्ण	कमलायाः लक्ष्म्याः ईशः अपि, श्रीपतिरपि।
....कर....	सं.प्रपु.कु. शि.९५			
करवीराख्यपत्तने	प्रपु.कु.शि.५६	करवीराख्यपत्तन नपुं.स.ए.व.	करवीर नावाच्या/ कोल्हापूर नावाच्या नगरात	करवीर इत्याख्या यस्य तच्च तत्पत्तनं पुरं च तस्मिन् कोलापुरनगरे।
करशाखाङ्कितम्	प्रपु.कु.शि.९७	करशाखाङ्कित नपुं.द्वि.ए.व.	हाताची बोटे उमटलेले	करस्य हस्तस्य शाखा अङ्गुलयः ताभिः अङ्कितं चिह्नितम्।
कर्तव्यम्	प्रपु.कु.शि.१२	कृ ८ उ.प.क. वि.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	करण्यास योग्य	कर्तव्यमनुष्ठा- तव्यम्।
कर्तव्यम्	प्रपु.कु.शि.२४	कृ ८उ.प.क. वि.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	करण्यास योग्य	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कर्तव्यम्	प्रपु.कु.शि.२५	कृ ८उ.प.क. वि.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	करण्यास योग्य	
कर्तुम्	प्रपु.कु.शि.१९	कृ ८उ.प.हे.धा. तुम्.	करण्यासाठी	
कर्म	प्रपु.कु.शि.९	कर्मन् नपुं. प्र.,द्वि.ए.व.	काम, धर्माने सांगितलेले कर्म	क्रियत इति कर्म, सन्ध्योपासनादिकं नित्यं नैमित्तिकं च।
कर्म	प्रपु.कु.शि.११	कर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	यज्ञयागादी कर्म	कर्म चातुर्मास्यादि- लक्षणम्।
कर्म	प्रपु.कु.शि.१३	कर्मन् नपुं. प्र.ए.व.	कर्म	तत्पूर्वोक्तं नित्यं नैमित्तिकं च कर्म।
कर्म	प्रपु.कु.शि.१५	कर्म नपुं. प्र.ए.व.	कर्म	
....कर्म....	सं.प्रपु.कु. शि.२१			
कर्म	प्रपु.कु.शि.२५	कर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	कर्म	
कर्म	प्रपु.कु.शि.२४	कर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	नित्य, नैमित्तिक कर्म	
कर्मकृत्	प्रपु.कु.शि.१८	कर्मकृत् विशे. पुं.प्र.ए.व.	कर्म करणारा मनुष्य	नित्यनैमित्तिकं कर्म करोतीति कर्मकृत्, कर्मशीलः।
कर्मसंन्यासम्	प्रपु.कु.शि.१९	कर्मसंन्यास पुं.प्र.ए.व.	कर्माचा संन्यास	नियतकर्मणां न्यासः।
कर्मसम्बन्धः	प्रपु.कु.शि.१०	कर्मसम्बन्ध पुं.प्र.ए.व.	कर्माशी संबंध, कर्मानुष्ठानाचे बंधन	
कर्महीनः	प्रपु.कु.शि.११	कर्महीन पुं.प्र.ए.व.	कर्म न करणारा मनुष्य	कर्मणा हीनः, रहितः।
कर्मानुष्ठानहीनः	प्रपु.कु.शि.३०	कर्मानुष्ठानहीन पुं.प्र.ए.व.	कोणतीही कर्मे न करणारा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कर्मानुष्ठितिम्	प्रपु.कु.शि.१४	कर्मानुष्ठिति स्त्री.द्वि.ए.व.	कर्माचे अनुष्ठान	कर्मणाम् अनुष्ठितिः।
कर्मिणः	प्रपु.कु.शि.७०	कर्मिन् पुं.प्र.ब.व.	कर्मनिष्ठ	ईश्वरप्रीत्यर्थं नित्यनैमित्तिक- कर्मकर्तारः।
कलौ	प्रपु.कु.शि.५३	कलि पुं.स.ए.व.	कलियुगात	
कलौ	प्रपु.कु.शि.५५	कलि पुं.स.ए.व.	कलियुगात	
....कल्प	सं.प्रपु.कु.शि.७			
कल्पवृक्षस्य	प्रपु.कु.शि.१९	कल्पवृक्ष पुं.ष.ए.व.	कल्पवृक्षाचे	
कश्यपादिभ्यः	प्रपु.कु.शि.५३	कश्यपादि पुं.च.ब.व.	कश्यप इत्यादींना	कश्यपः मारीच आदिर्येषां ते कश्यपादयः तेभ्यः। कश्यापात्रि- प्रभृतिभ्यः।
....कषाय	सं.प्रपु.कु. शि.२५			
का	प्रपु.कु.शि.२८	किम् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	कोणी	
काङ्गन्	प्रपु.कु.शि.१९	काङ्स् १आ.प.व.का. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	इच्छा करणारा	इच्छन्।
कामम्	प्रपु.कु.शि.१६	काम पुं.द्वि.ए.व.	इच्छा	
कामम्	प्रपु.कु.शि.९०	अव्यय	हवी तितकी, खुशाल	
कारणम्	प्रपु.कु.शि.१	कारण नपुं. प्र.ए.व.	मूल तत्त्व	तटस्थलक्षणम् उक्तम्।
कारयामास	प्रपु.कु.शि.८५	कृ ८उ.प., प.प.प्रयो.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	करवले	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कार्यम्	प्रपु.कु.शि.९	कृ ८ उ.प. क.वि.धा.वि.नपुं. प्र.ए.व.	करण्यास योग्य	कार्यमनुष्ठेयम्।
कार्या	प्रपु.कु.शि.५	कृ ८ उ.प. क.वि.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	करण्यास योग्य	
कार्यार्थम्	प्रपु.कु.शि.७५	अव्यय	कामासाठी	कार्याय इदम्।
....काल	सं.प्रपु.कु. शि.२४			
....काल....	सं.प्रपु.कु. शि.९९			
किम्	प्रपु.कु.शि.३९	किम् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	काय	
किम्	प्रपु.कु.शि.४०	किम् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	काय	
किम्	प्रपु.कु.शि.४४	किम् नपुं.प्र.ए.व.	काय	
किम्	प्रपु.कु.शि.४९	किम् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	काय	
किम्	प्रपु.कु.शि.९६	किम् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	काय	
किम्	प्रपु.कु.शि.९६	किम् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	काय	
....कुच....	सं.प्रपु.कु. शि.४९			
कुमारशिक्षाम्	प्रपु.कु.शि.१०३	कुमारशिक्षा स्त्री.द्वि.ए.व.	कुमारशिक्षा	
कुमारशिक्षाम्	प्रपु.कु.शि.१०४	कुमारशिक्षा स्त्री.द्वि.ए.व.	कुमारशिक्षा	
कुमारस्य	प्रपु.कु.शि.१०३	कुमार पुं.ष.ए.व.	कार्तिकेयाच्या	षडाननस्य।
कुह	प्रपु.कु.शि.९८	अव्यय	कुठे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....कूप....	सं.प्रपु.कु. शि.६५			
....कृत	सं.प्रपु.कु. शि.१५			
....कृत	सं.प्रपु.कु. शि.३५			
कृतः	प्रपु.कु.शि.८३	कृ ८उ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	केले/केला	
कृतम्	प्रपु.कु.शि.१४	कृ ८उ.प.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	केले	
कृतम्	प्रपु.कु.शि.१५	कृ ८उ.प.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	केलेले	अनुष्ठितम्।
कृता	प्रपु.कु.शि.८४	कृ ८उ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	केल्या आहेत	
कृताः	प्रपु.कु.शि.३३	कृ ८उ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ब.व.	केले	
कृतार्थताम्	प्रपु.कु.शि.६३	कृतार्थता स्त्री.द्वि.ए.व.	कृतार्थत्व	
कृती	प्रपु.कु.शि.१०१	कृतिन् पुं.प्र.ए.व.	कृतकृत्य	
....कृत्त....	सं.प्रपु.कु. शि.३४			
कृत्वा	प्रपु.कु.शि.२८	कृ ८उ.प.पू.का. धा.त्वा.	करुन	
कृपाकरः	प्रपु.कु.शि.३७	कृपाकर विशेष. पुं.प्र.ए.व.	दयाळू	करोतीति करः, कृपायाः करः कृपाकरः, दयालुः।
कृपाकराः	प्रपु.कु.शि.९१	कृपाकर पुं.प्र.ब.व.	कृपा करणारे, दयाळू	दयाकराः।
कृष्णातटे	प्रपु.कु.शि.५३	कृष्णातट नपुं.स.ए.व.	कृष्णा नदीच्या तीरावर	कृष्णायाः तटं, तीरं तस्मिन् नृसिंहवाटिकाग्रामे।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कृष्णायाः	प्रपु.कु.शि.५६	कृष्णा स्त्री.ष.ए.व.	कृष्णा नदीच्या	
केचित्	प्रपु.कु.शि.३३	किम् सर्व.चित् प्रत्य.पुं.प्र.ब.व.	काही	
केचित्	प्रपु.कु.शि.३४	अव्यय	कोणी	
कैश्चित्	प्रपु.कु.शि.२७	कीः+चित्	कोणीतरी	
....कोण	सं.प्रपु.कु. शि.८५			
....क्रिया	सं.प्रपु.कु.शि.५			
....क्रिया	सं.प्रपु.कु. शि.२६			
....क्रिया....	सं.प्रपु.कु. शि.३१			
क्रोधादिः	प्रपु.कु.शि.१४	क्रोधादि पुं.प्र.ए.व.	क्रोध इत्यादी	कोपादिः।
क	प्रपु.कु.शि.९१	अव्यय	कुठे	
क	प्रपु.कु.शि.९८	अव्यय	कुठे	
क्षणम्	प्रपु.कु.शि.८४	क्षण नपुं.प्र.ए.व.	क्षणभर	
क्षणे क्षणे	प्रपु.कु.शि.३८	अव्यय	क्षणाक्षणाला	
क्षिपति	प्रपु.कु.शि.२३	क्षिप् १प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	टाकतो	प्रक्षिपति।
क्षीयन्ते	प्रपु.कु.शि.६८	क्षि १प.प.कर्मकर्त. वर्त.तृ.पु.ब.व.	नाश पावतात	नश्यन्ति।
क्षुद्र्याधिः	प्रपु.कु.शि.७९	क्षुद्र्याधि पुं.प्र.ए.व.	भूक इत्यादी व्याधी	बुभुक्षैव।
क्षुधितः	प्रपु.कु.शि.८१	क्षुध् ४प.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	भुकेलेला	क्षुत् सञ्जाता यस्य सः। बुभिक्षितः।
क्षेमाय	प्रपु.कु.शि.६५	क्षेम नपुं.च.ए.व.	कल्याणासाठी	
खलु	प्रपु.कु.शि.७१	अव्यय	खरोखर	
खिन्नः	प्रपु.कु.शि.४६	खिद् ४आ.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	दुःखी	खेदम् आपन्नः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
गङ्गाप्रवाहाभकुचाद्रि- हाराम्	प्रपु.कु.शि.४९	गङ्गाप्रवाहाभकुचा- द्रिहारा वि.स्त्री. द्वि.ए.व.	जिच्या वक्षांवर पर्वतांमधील गंगाप्रवाहाप्रमाणे मोत्यांचा हार शोभून दिसतो अशा तिला	कुचौ स्तनौ एव अद्री पर्वतौ कुचाद्री, तयोर्हारः मुक्तावली, कुचाद्रिहारः गङ्गायाः प्रवाहः, प्रस्रवणं गङ्गाप्रवाहः, गङ्गाप्रवाह इव कुचाद्रिहारः यस्याः सा ताम्।
गच्छति	प्रपु.कु.शि.११	गम् १प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जातो	
गतानाम्	प्रपु.कु.शि.७५	गम् १प.प.क.भू. धा.वि.पुं.ष.ब.व.	गेलेल्या	
गतिम्	प्रपु.कु.शि.५४	गति स्त्री.द्वि.ए.व.	सद्वृत्तीस	
गमिष्यति	प्रपु.कु.शि.३१	गम् १प.प.द्वि.भवि. तृ.पु.ए.व.	जाईल	
गरीयांसः	प्रपु.कु.शि.६७	गरीयस् पुं.प्र.ब.व.	अधिक मोठे लोक	अतिशयेन गुरवः।
....गर्व	सं.प्रपु.कु. शि.५०			
....गर्व	सं.प्रपु.कु. शि.५०			
गर्वम्	प्रपु.कु.शि.३७	गर्व पुं.द्वि.ए.व.	अभिमान	
गाम्	प्रपु.कु.शि.२०	गो पुं.द्वि.ए.व.	(पदार्थाभाविनी नावाच्या) भूमिकेला	पदार्थाभाविनीं गाम्।
....गुरु	सं.प्रपु.कु.शि.५			
....गुहाशय	सं.प्रपु.कु. शि.७८			
गृहमेधिनाम्	प्रपु.कु.शि.७५	गृहमेधिन् पुं.ष.ब.व.	गृहस्वामींचे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....गृह	सं.प्रपु.कु. शि.७२			
गृहमेधिनाम्	प्रपु.कु.शि.६६	गृहमेधिन् पुं.ष.ब.व.	गृहस्थास्थाश्रमीच्या	
गृहम्	प्रपु.कु.शि.९७	गृह नपुं.द्वि.ए.व.	घर	स्वालयम्।
गृहान्धकूपमग्नान्	प्रपु.कु.शि.६५	गृहान्धकूपमग्नं पुं. द्वि.ब.व.	घरातच गुरफटलेल्यांना	गृहम् एव अन्धकूपः तस्मिन् मग्नान्।
गृहिण्या	प्रपु.कु.शि.८२	गृहिणी स्त्री.तृ.ए.व.	गृहिणीने	गेहिन्या।
गृही	प्रपु.कु.शि.७४	गृहिन् पुं.प्र.ए.व.	गृहस्थाश्रमी	
गृहीतापोशनः	प्रपु.कु.शि.८८	गृहीतापोशन पुं.प्र.ए.व.	आपोशन घेतलेला	गृहीतम् आपोशनं येन सः।
गृहे	प्रपु.कु.शि.८४	गृह नपुं.स.ए.व.	घरात	
गृहे	प्रपु.कु.शि.८५	गृह नपुं.स.ए.व.	घरात	
गृहे	प्रपु.कु.शि.९२	गृह नपुं.स.ए.व.	घरी	
गृहेशः	प्रपु.कु.शि.९७	गृहेश पुं.प्र.ए.व.	घराचा स्वामी	गृहस्य ईशः, पतिः ब्राह्मणः।
गृहेषु	प्रपु.कु.शि.६६	गृह नित्य बहुवचन पुं.स.ब.व.	घरांत	गृहशब्दः नित्यं पुंस्त्वे बहुत्वे च।
गृह्यालयः	प्रपु.कु.शि.७९	गृह्यालय पुं.प्र.ए.व.	घर	गृहिणः आलयः गृहमेव।
....गेह	सं.प्रपु.कु. शि.५९			
....गेह	सं.प्रपु.कु. शि.८९			
गेहिनी	प्रपु.कु.शि.६०	गेहिनी स्त्री.प्र.ए.व.	गृहिणी	
गोचरः	प्रपु.कु.शि.५५	गोचर पुं.प्र.ए.व.	इंद्रियांचा विषय असणारा	
गोचरः	प्रपु.कु.शि.१०२	गोचर पुं.प्र.ए.व.	इंद्रियांनी दिसेल असा	
गोदोहमात्रम्	प्रपु.कु.शि.६६	अव्यय	गोदोहनापर्यंत	गोदोहनकाल- पर्यन्तम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ग्रामम्	प्रपु.कु.शि.५६	ग्राम पुं.द्वि.ए.व.	गावाला	
ग्रामम्	प्रपु.कु.शि.५८	ग्राम पुं.द्वि.ए.व.	गावाला	
ग्राह्या	प्रपु.कु.शि.९०	ग्रह् ९उ.प.क. वि.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	घ्यावी	
घटेत	प्रपु.कु.शि.२५	घट् १आ.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	घडावे	
घातयित्वा	प्रपु.कु.शि.३६	हन् २प.प.प्रयो.पू. का.धा.त्वा.	मारून, वध करून	देवान्निमित्तीकृत्य मारयित्वा।
घातिताः	प्रपु.कु.शि.३४	हन् २प.प.प्रयो. क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ब.व.	मारले	
घ्नन्तम्	प्रपु.कु.शि.१००	हन् २प.प.व.का. धा.वि.पुं.द्वि.ए.व.	मारणाच्या	
च	प्रपु.कु.शि.३	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.६	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.१३	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.१६	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.२१	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.२३	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.२५	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.२९	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.३१	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.३२	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.३३	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.३८	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.५०	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.५४	अव्यय		
च	प्रपु.कु.शि.५५	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.६३	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.६७	अव्यय	आणि	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
च	प्रपु.कु.शि.६९	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.९०	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.कु.शि.९४	अव्यय	आणि	
चकिताः	प्रपु.कु.शि.३९	चक् १प.प.कर्त.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ब.व.	आश्चर्यचकित	विस्मिताः अभूवन्।
चक्रे	प्रपु.कु.शि.८७	कृ ८३.प., आ.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	केले	कृतवती।
चतुष्कोणम्	प्रपु.कु.शि.८५	चतुष्कोण पुं. द्वि.ए.व.	चौकोन	
चरा	प्रपु.कु.शि.७१	चरा स्त्री.प्र.ए.व.	चालती	
चरेत्	प्रपु.कु.शि.७	चर् १प.प. विध्य. तृ.पु.ए.व.	आचरणात आणावा	आचरेत्।
चिकित्सकः	प्रपु.कु.शि.७९	चिकित्सक पुं.प्र.ए.व.	वैद्य	प्रतिक्रियाकरो वैद्यः।
....चित्त	सं.प्रपु.कु. शि.२१			
....चित्त	सं.प्रपु.कु. शि.९०			
....चिह्नित	सं.प्रपु.कु. शि.१०१			
....चेतस्	सं.प्रपु.कु. शि.६५			
....चेतस्	सं.प्रपु.कु. शि.६६			
चेत्	प्रपु.कु.शि.२५	अव्यय	जर	
चेष्टाम्	प्रपु.कु.शि.९५	चेष्टा स्त्री.प्र.ए.व.	लीला, हालचाल	
छन्दोगानाम्	प्रपु.कु.शि.३२	छन्दोग पुं.ष.ए.व.	छंद जाणणान्यांच्या	
छित्वा	प्रपु.कु.शि.७	छिद् ७ प.प. पू. का.धा.(त्वा.)	तोडून (दूर करून)	निरस्य।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
छिन्नपदाङ्घ्रयः	प्रपु.कु.शि.३४	छिन्नपदाङ्घ्रि पुं.प्र.ब.व.	पाय तोडलेले	छिन्नं पादाङ्घ्रि येषां ते।
जगौ	प्रपु.कु.शि.६०	गै १प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	म्हणाली	उवाच।
जगौ	प्रपु.कु.शि.८६	गै १प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	म्हणाले	उवाच।
जगौ	प्रपु.कु.शि.८९	गै १प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	म्हणाली	
....जन्म	सं.प्रपु.कु.शि.३			
जयति	प्रपु.कु.शि.९५	जि १प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जयजयकार असो (आहे)	
जयम्	प्रपु.कु.शि.३६	जय पुं.द्वि.ए.व.	जय	विजयम्।
जयिनः	प्रपु.कु.शि.३६	जयिन् पुं.प्र.ब.व.	जिंकलेले	
....जल	सं.प्रपु.कु. शि.८६			
जागर्ति	प्रपु.कु.शि.५३	जागृ २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जागत आहे	
जातः	प्रपु.कु.शि.५५	जन् ४आ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	झाले	
जातः	प्रपु.कु.शि.८१	जन् ४आ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	तयार झाला आहे	
जातवेदाः	प्रपु.कु.शि.४०	जातवेदस् पुं.प्र.ए.व.	अग्नी	जातप्रज्ञः, वह्निः।
जाता	प्रपु.कु.शि.२	जन् ४आ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	जन्माला आली, निर्माण झाली	उत्पन्ना।
जाता	प्रपु.कु.शि.९९	जन् ४आ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	झालेली	
जाताः	प्रपु.कु.शि.३९	जन् ४आ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ब.व.	झाल्या	
जानता	प्रपु.कु.शि.२४	ज्ञा ९उ.प.व.का. धा.वि.पुं.तृ.ए.व.	(कर्मानुष्ठान) जाणणाऱ्या	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
जानीहि	प्रपु.कु.शि.४३	ज्ञा ९३.प., आ.प.आज्ञा. द्वि.पु.ए.व.	जाण	
जायते	प्रपु.कु.शि.८	जन् ४ आ.प. वर्त. तृ.पु.ए.व.	निर्माण होतो	
जिघत्सुः	प्रपु.कु.शि.२१	जिघत्सु (अद् २प.प.इच्छा.) पुं.प्र.ए.व.	खाण्याची इच्छा करणारा	क्षुधितः।
जिघांसति	प्रपु.कु.शि.१०	हन् २प.प.इच्छा. वर्त.तृ.पु.ए.व.	मारू इच्छितो	हनिष्यति।
....जिघांसा	सं.प्रपु.कु. शि.१२			
जितरसः	प्रपु.कु.शि.८०	जितरस पुं.प्र.ए.व.	रसावर/चवीवर विजय मिळवलेला	जितः रसः येन सः। वशीकृतजिह्वः।
....जीव	सं.प्रपु.कु. शि.१३			
ज्ञातुम्	प्रपु.कु.शि.३९	ज्ञा ९३.प.हे.धा. तुम्.	समजण्यासाठी	अवगन्तुम्।
ज्ञातुम्	प्रपु.कु.शि.४५	ज्ञा ९३.प.हे.धा.तु.	समजण्यासाठी	
....ज्ञान	सं.प्रपु.कु.शि.८			
....ज्ञान....	सं.प्रपु.कु. शि.२०			
ज्ञानम्	प्रपु.कु.शि.१	ज्ञान नपुं. प्र.ए.व.	ज्ञानस्वरूप	ज्ञानिरूपम् ।
ज्ञानम्	प्रपु.कु.शि.२१	ज्ञान नपुं.द्वि.ए.व.	ज्ञानाला	अपरोक्ष- साक्षात्कारम्।
ज्ञानम्	प्रपु.कु.शि.२५	ज्ञान नपुं.प्र.ए.व.	ज्ञान	
ज्ञानाय	प्रपु.कु.शि.१९	ज्ञान नपुं.च.ए.व.	ज्ञानासाठी	ज्ञानप्राप्तये।
....तट	सं.प्रपु.कु. शि.५३			
ततः	प्रपु.कु.शि.८	अव्यय	त्यानंतर	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ततः	प्रपु.कु.शि.८	अव्यय	त्यानंतर	
ततः	प्रपु.कु.शि.२३	अव्यय	त्यापेक्षा	
ततः	प्रपु.कु.शि.४६	अव्यय	त्यानंतर	
ततः	प्रपु.कु.शि.७०	अव्यय	त्यातून	केवल- विप्रजातिभ्यः।
ततः	प्रपु.कु.शि.७०	अव्यय	त्यांच्यापेक्षा	
ततः	प्रपु.कु.शि.७९	अव्यय	तिथून	
ततः	प्रपु.कु.शि.१०२	अव्यय	त्यानंतर	
तत्	प्रपु.कु.शि.२५	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.२७	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.४१	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.४२	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते (ईश्वराने ठेवलेले गवत)	ईश्वरस्थापितं तृणम्।
तत्	प्रपु.कु.शि.४२	तत् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	ते (माझे गर्वहरण करणारे)	मद्वर्गहरम्।
तत्	प्रपु.कु.शि.४५	तत् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.५४	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.७२	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.७३	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.८५	तद् सर्व. नपुं. द्वि.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.९३	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
तत्	प्रपु.कु.शि.९७	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.कु.शि.१०१	तत् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	त्या	
तत्र	प्रपु.कु.शि.२८	अव्यय	तिथे	
तत्र	प्रपु.कु.शि.४१	अव्यय	तिथे	
तत्र	प्रपु.कु.शि.४६	अव्यय	तिथे	
तत्र	प्रपु.कु.शि.४७	अव्यय	तिथे	
तत्र	प्रपु.कु.शि.५७	अव्यय	तिथे (त्या शिरोल नावाच्या गावात)	
तत्र	प्रपु.कु.शि.८६	अव्यय	तिथे	
तत्र	प्रपु.कु.शि.९५	अव्यय	तिथे	
तत्र	प्रपु.कु.शि.१०१	अव्यय	तिथे	
तथा	प्रपु.कु.शि.१५	अव्यय	त्याप्रमाणे	तथा, तेन प्रकारेण।
तथा	प्रपु.कु.शि.१७	अव्यय	त्याप्रमाणे	
तथा	प्रपु.कु.शि.१८	अव्यय	त्याप्रमाणे	
तथा	प्रपु.कु.शि.२०	अव्यय	त्याप्रमाणे	
तथा	प्रपु.कु.शि.४३	अव्यय	तसे	
तथा	प्रपु.कु.शि.९२	अव्यय	त्याप्रमाणे	
तथापि	प्रपु.कु.शि.८३	अव्यय	तरीसुद्धा	
तथाविधा	प्रपु.कु.शि.५७	तथाविधा स्त्री.प्र.ए.व.	त्याच्याप्रमाणे	दत्तभक्ति- परायणत्व-लक्षणा विधा प्रकारो यस्याः सा।
तदनुसारिणी	प्रपु.कु.शि.३	तदनुसारिणी स्त्री.प्र.ए.व.	तिचे अनुसरण करणारी	तां श्रुतिमनुसरतीति।
तदर्चनात्	प्रपु.कु.शि.६७	तदर्चन नपुं.पं.ए.व.	त्यांच्या पूजेने	
तदविरोधेन	प्रपु.कु.शि.१६	तदविरोध पुं. तृ.ए.व.	धर्म न सोडता अर्थात् धर्माला अनुसरून	तयोः धर्मयोः अविरोधः।
तदा	प्रपु.कु.शि.१३	अव्यय	तेव्हा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
तदुक्तेश्वरतुष्टये	प्रपु.कु.शि.५	तदुक्तेश्वरतुष्टि स्त्री.च.ए.व.	तेथे सांगितलेल्या ईश्वरसंतोषासाठी सांगितलेले	निष्कामकर्म कर्तव्यं भवतीत्युक्तम्।
तद्	प्रपु.कु.शि.७६	तद् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	ते	
तद्गर्वः	प्रपु.कु.शि.५०	तद्गर्व पुं.प्र.ए.व.	त्याचा गर्व	
तद्द्वार्या	प्रपु.कु.शि.५७	तद्द्वार्या स्त्री.प्र.ए.व.	त्याची पत्नी	
तद्वंशः	प्रपु.कु.शि.१०२	तद्वंश पुं.प्र.ए.व.	त्याचा वंश	तस्य विप्रस्य वंशः।
तद्वचः	प्रपु.कु.शि.२९	तद्वचस् नपुं. द्वि.ए.व.	त्याची वाणी अर्थात् वेद	
तद्वाचा	प्रपु.कु.शि.१०२	तद्वाक् स्त्री.तृ.ए.व.	त्याच्या वाणीने	तस्य ईश्वरस्य वाक् तद्वाक् तया।
....तनु	सं.प्रपु.कु. शि.५२			
तन्मुदे	प्रपु.कु.शि.९२	तन्मुद पुं.स.ए.व.	त्याच्या समाधानासाठी	
तम्	प्रपु.कु.शि.१	तद् सर्व. पुं. द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.१०	तद् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.२३	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.३१	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.३९	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.४०	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.४१	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.४३	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.कु.शि.५०	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तया	प्रपु.कु.शि.९३	तद् सर्व. स्त्री.तृ.ए.व.	तिने	
तयोः	प्रपु.कु.शि.७३	तत् सर्व.पुं.ष.द्वि.व.	त्या दोघांचे	
तर्केण	प्रपु.कु.शि.६	तर्क पुं.तृ.ए.व.	तर्काने	
तर्हि	प्रपु.कु.शि.९४	अव्यय	तर	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
तव	प्रपु.कु.शि.४०	युष्मत् सर्व.ष.ए.व.	तुझे	
तस्थौ	प्रपु.कु.शि.४६	स्था १प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	उभा राहिला	
तस्मात्	प्रपु.कु.शि.२	तद् सर्व.पुं.पं.ए.व.	त्याच्यापासून	
तस्मात्	प्रपु.कु.शि.१२	तत् सर्व. नपुं.पं.ए.व.	म्हणून	
तस्य	प्रपु.कु.शि.१०	तत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याचे	
तस्य	प्रपु.कु.शि.४६	तत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याचे	
तस्य	प्रपु.कु.शि.७२	तत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याची	
तस्य	प्रपु.कु.शि.७९	तत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याचे	
तस्य	प्रपु.कु.शि.८०	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	त्याचे	
ताः	प्रपु.कु.शि.५१	तद् सर्व. स्त्री.प्र.ब.व.	त्या	
ताम्	प्रपु.कु.शि.४९	तत् सर्व. स्त्री.द्वि.ए.व.	तिला	
ताम्	प्रपु.कु.शि.५७	तत् सर्व. स्त्री.द्वि.ए.व.	तिला	
ताम्	प्रपु.कु.शि.८६	तद् स्त्री.द्वि.ए.व.	तिला	
ताम्	प्रपु.कु.शि.८८	तद् सर्व. स्त्री.द्वि.ए.व.	तिला	
तावतीः	प्रपु.कु.शि.२८	तावती विशेषे.स्त्री. द्वि.ब.व.	तितक्या	
तावत्	प्रपु.कु.शि.३२	तावत् विशेषे. नपुं.प्र.ए.व.	तर	
तावत्	प्रपु.कु.शि.७५	अव्यय	तोपर्यंत	
तावत्	प्रपु.कु.शि.१०४	अव्यय	तोवर	
तिरोदधे	प्रपु.कु.शि.४६	तिरस् + धा ३उ.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	गुप्त झाला	अन्तर्हितोऽभूत्।
तिर्यक्	प्रपु.कु.शि.३८	अव्यय	वाकडा (आडवा)	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
तिष्ठन्तु	प्रपु.कु.शि.७५	स्था १प.प.आज्ञा. तृ.पु.ब.व.	थांबोत	
तिष्ठन्तु	प्रपु.कु.शि.८४	स्था १प.प.आज्ञा. तृ.पु.ब.व.	थांबोत	
तीरे	प्रपु.कु.शि.५६	तीर नपुं.स.ए.व.	काठावर	कूले।
तु	प्रपु.कु.शि.२६	अव्यय	परंतु	
तु	प्रपु.कु.शि.९१	अव्यय	पदपूरण	
तु	प्रपु.कु.शि.९३	अव्यय	पदपूरण	
तु	प्रपु.कु.शि.९४	अव्यय	परंतु	
तुष्टाव	प्रपु.कु.शि.५०	स्तु २प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	स्तुती केली	अस्तौत।
....तुष्टि	सं.प्रपु.कु.शि.५			
तुष्यति	प्रपु.कु.शि.१००	तुष् ४प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	आनंदी होतो	
तुष्यन्ति	प्रपु.कु.शि.६७	तुष् ४प.प.वर्त.तृ. पु.ब.व.	संतुष्ट होतात	
तुष्येत्	प्रपु.कु.शि.१७	तुष् ४प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	संतुष्ट होतो	
तृणम्	प्रपु.कु.शि.४१	तृण नपुं.द्वि.ए.व.	गवत	शुष्कघासम्।
तृणम्	प्रपु.कु.शि.४५	तृण नपुं.द्वि.ए.व.	गवत	शष्पम्।
....तृप्त	सं.प्रपु.कु. शि.९६			
तृप्तः	प्रपु.कु.शि.९५	तृप् ४प.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	तृप्त झालेला	
ते	प्रपु.कु.शि.४	तत् सर्व. स्त्री.प्र.द्वि.व.	त्या	
ते	प्रपु.कु.शि.५	तद् सर्व. स्त्री.प्र.द्वि.व.	त्या दोन (श्रुती आणि स्मृती)	
ते	प्रपु.कु.शि.२६	तत् सर्व. स्त्री.प्र.द्वि.व.	त्या दोन	
ते	प्रपु.कु.शि.३४	तत् सर्व.पुं.प्र.ब.व.	ते	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ते	प्रपु.कु.शि.३६	तत् सर्व.पुं.प्र.ब.व.	ते	
ते	प्रपु.कु.शि.४६	तत् सर्व.पुं.प्र.ब.व.	ते	
ते	प्रपु.कु.शि.६७	तद् सर्व.पुं.प्र.ब.व.	ते	
ते	प्रपु.कु.शि.४४	युष्मत् सर्व.ष.ए.व.	तुझे	
तेन	प्रपु.कु.शि.१४	तत् सर्व.पुं.तृ.ए.व.	त्याने	
तेन	प्रपु.कु.शि.१००	तत् सर्व.पुं.तृ.ए.व.	त्याने	
तेषाम्	प्रपु.कु.शि.३७	तत् सर्व.पुं.ष.ब.व.	त्यांचा	
तेषु	प्रपु.कु.शि.६७	तद् सर्व.पुं.स.ब.व.	त्यांच्यात	
त्यजेत्	प्रपु.कु.शि.१८	त्यज् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	सोडावे	
त्याज्या	प्रपु.कु.शि.९०	त्यज् १प.प.क. वि.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	टाकून द्यावी (टाकण्याजोगी)	
....त्रय	सं.प्रपु.कु. शि.१०			
त्रिकालेष्टसूचिका	प्रपु.कु.शि.९९	त्रिकालेष्टसूचिका स्त्री.प्र.ए.व.	त्रिकालाचे मंगल सूचक	त्रिकालेषु भूत-भविष्य- वर्तमानकालेषु इष्टप्राप्तिहेतुभूतं पुण्यातिशयं सूचयति।
त्रिविधेन	प्रपु.कु.शि.२४	त्रिविध विशेष.पुं. तृ.ए.व.	तीन प्रकारच्या	त्रिप्रकारेण।
त्रैलोक्यम्	प्रपु.कु.शि.७१	त्रैलोक्य नपुं.प्र.ए.व.	तिन्ही लोकांतील सर्व प्राणिमात्र	त्रिलोकी तत्स्थसर्व- प्राणिवृन्दमित्यर्थः।
त्रैलोक्यसुन्दरम्	प्रपु.कु.शि.६४	त्रैलोक्यसुन्दर नपुं. द्वि.ए.व.	तिन्ही लोकांत सुंदर असलेले	त्रयाणां लोकानां स्वर्गमृत्यु- पातालानां समाहारः त्रैलोक्यं तस्मिन्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
दक्षहस्तेन	प्रपु.कु.शि.५९	दक्षहस्त पुं.तृ.ए.व.	उजव्या हाताने	दक्षिणकरणे।
दग्धुम्	प्रपु.कु.शि.४२	दह् १प.प.हे.धा. तुम्.	जाळण्यासाठी	भस्मीकर्तुम्।
दण्डम्	प्रपु.कु.शि.५९	दण्ड पुं.द्वि.ए.व.	दंड	सुदर्शनादिसंज्ञितं वैष्णवं दण्डम्।
....दत्त....	सं.प्रपु.कु. शि.४८			
दत्तभक्तिपरायणः	प्रपु.कु.शि.५७	दत्तभक्तिपरायण पुं.प्र.ए.व.	दत्तभक्तिपरायण	दत्ते विषये भक्तिर्दत्तभक्तिः तस्यां परायणः निरतः।
दत्तम्	प्रपु.कु.शि.७३	दा १प. ३उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	दिलेले	
दत्तम्	प्रपु.कु.शि.८२	दा १ प. ३उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	दिलेले	
दत्ता	प्रपु.कु.शि.६१	दा १प. ३उ.प.क.भू.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	दिलेले	
दत्तासने	प्रपु.कु.शि.६२	दत्तासन नपुं.स.ए.व.	दिलेल्या आसनावर	
दत्त्वा	प्रपु.कु.शि.५३	दा ३उ.प., १प.प.पू.का. धा.त्वा.	देऊन	
ददते	प्रपु.कु.शि.२९	दा ३उ.प., आ.प.वर्त. तृ.पु.ब.व.	देतात	
ददर्श	प्रपु.कु.शि.४७	दृश् १प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	पाहिले	
ददाति	प्रपु.कु.शि.५५	दा ३उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	देतो	समर्पयति।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ददाति	प्रपु.कु.शि.९४	दा ३प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	देतो	
ददातु	प्रपु.कु.शि.८१	दा ३उ.प., प.प.आज्ञा. तृ.पु.ए.व.	देवो	
ददातु	प्रपु.कु.शि.८७	दा ३उ.प., प.प.आज्ञा. तृ.पु.ए.व.	देवो	
ददामि	प्रपु.कु.शि.८३	दा ३उ.प., प.प.वर्त.प्र.पु.ए.व.	(मी) देते	
दधानः	प्रपु.कु.शि.५९	धा ३उ.प.व.का. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	धारण करणरा	
दधौ	प्रपु.कु.शि.४१	धा ३उ.प. परो.भू. तृ.पु.ए.व.	ठेवले	बभार।
दयालवः	प्रपु.कु.शि.७५	दयालु पुं.प्र.ब.व.	दयाळू	
दरिद्राः	प्रपु.कु.शि.९१	दरिद्र पुं.प्र.ब.व.	दरिद्री	दुर्गताः।
....दर्शन....	सं.प्रपु.कु. शि.७७			
दर्शनात्	प्रपु.कु.शि.६८	दर्शन नपुं.पं.ए.व.	दर्शनाने	अवलोकनात्।
दह	प्रपु.कु.शि.४१	दह १प.प. आज्ञा. द्वि.पु.ए.व.	जाळ	
दहेयम्	प्रपु.कु.शि.४१	दह १प.प. विध्य.प्र.पु.ए.व.	जाळने	भस्मसात्कुर्याम्।
दिने	प्रपु.कु.शि.९१	दिन नपुं.स.ए.व.	दिवशी	
दिव्यांबराम्	प्रपु.कु.शि.४९	दिव्यांबर वि.स्त्री. द्वि.ए.व.	दिव्य वस्त्र असणाऱ्या तिला	दिवि भवं दिव्यम्, अमूल्यम् अम्बरं यस्याः ताम्।
दीनवत्सलाः	प्रपु.कु.शि.६७	दीनवत्सल पुं.प्र.ब.व.	दीनदयाळू	दीनेषु दैन्ययुक्तेषु वत्सलाः।
दीप्तम्	प्रपु.कु.शि.३८	दीप् ४आ.प. कर्त.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	देदीप्यमान	देदीप्यमानम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....दुःख....	सं.प्रपु.कु. शि.२२			
दुर्व्यसनिपाखण्डालस- सङ्गतिम्	प्रपु.कु.शि.१८	दुर्व्यसनि- पाखण्डालससङ्गति स्त्री.द्वि.ए.व.	दुर्व्यसनी, पाखंडी आणि आळशी लोकांच्या संगतीला	दुर्व्यसनमस्या- स्तीति दुर्व्यसनी, स च पाखण्डालसश्च एषां सङ्घः, संसर्गः।
....दृक्	सं.प्रपु.कु. शि.४६			
दृश्यः	प्रपु.कु.शि.५०	दृश् १प.प.क. वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	पाहण्यास योग्य	द्रष्टुं योग्यः, दृग्विषयः।
दृश्यते	प्रपु.कु.शि.१४	दृश् १प.प. कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	दिसते	
दृष्टम्	प्रपु.कु.शि.४९	दृश् १प.प. क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	पाहिले	व्यालोकि।
....दृष्टी	सं.प्रपु.कु. शि.९९			
देवः	प्रपु.कु.शि.१०	देव पुं.प्र.ए.व.	देव	इन्द्रादिर्मृत्युर्वा।
देवता	प्रपु.कु.शि.२७	देवता स्त्री.प्र.ए.व.	इंद्र इत्यादी देवता	इन्द्रादिरूपा।
देवता	प्रपु.कु.शि.२८	देवता स्त्री.प्र.ए.व.	देवता	इन्द्राद्या देवता।
देवताः	प्रपु.कु.शि.३९	देवता स्त्री.प्र.ब.व.	देवता	इन्द्रादयः देवाः एव देवताः।
देवताः	प्रपु.कु.शि.५१	देवता स्त्री.प्र.ब.व.	देवता	इन्द्राद्या देवताः।
देवसंवित्क्रिये	प्रपु.कु.शि.२६	देवसंवित्क्रिया स्त्री.प्र.द्वि.व.	देवसंवित्क्रिया (उपासना आणि कर्म)	देवानां संविज्ज्ञानं च, क्रिया कर्म च ज्ञातव्ये।
देवाः	प्रपु.कु.शि.६७	देव पुं.प्र.ब.व.	देव	
देवानाम्	प्रपु.कु.शि.३७	देव पुं.ष.ब.व.	देवांच्या	इन्द्रादीनाम्।
देवेभ्यः	प्रपु.कु.शि.२९	देव पुं.च.ब.व.	देवांना	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
देवेभ्यः	प्रपु.कु.शि.३६	देव पुं.च.ब.व.	देवांना	अमरेभ्यः।
देवेभ्यः	प्रपु.कु.शि.६७	देव पुं.पं.ब.व.	देवांपेक्षा	
देवैः	प्रपु.कु.शि.३३	देव पुं.तृ.ए.व.	देवांनी	
देहल्याः	प्रपु.कु.शि.८५	देहली स्त्री.ष.ए.व.	उंबऱ्याच्या बाहेरून अर्थात् अंगणातून	गृहाङ्गणात् सकाशात्।
....दैत्य....	सं.प्रपु.कु. शि.३३			
दैत्यान्	प्रपु.कु.शि.३३	दैत्य पुं.द्वि.ए.व.	राक्षसांना	दितेरपत्यानि दैत्याः, असुराः।
दैवतैः	प्रपु.कु.शि.५०	दैवत नपुं.तृ.ब.व.	दैवतांबरोबर	अग्न्यादिदेवैः।
दैवदैत्यरणे	प्रपु.कु.शि.३३	दैवदैत्यरण पुं.स.ए.व.	देव आणि राक्षसयुद्धात	देवाश्च दैत्याश्च देवदैत्यास्तेषां रणे, युद्धे।
दैवलब्धभिक्षा	प्रपु.कु.शि.७९	दैवलब्धभिक्षा स्त्री.प्र.ए.व.	दैवाने मिळालेली भिक्षा	दैवेन विधिना लब्धा, प्राप्ता, भिक्षा।
दैवीसंपत्तियुक्तेन	प्रपु.कु.शि.२४	दैवीसंपत्तियुक्त पुं. तृ.ए.व.	दैवी गुणांनी युक्त	दैवीसंपत्त्या युक्तेन पुरुषेण।
....दोष....	सं.प्रपु.कु. शि.८३			
द्विजः	प्रपु.कु.शि.७	द्विज पुं.तृ.ए.व.	ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य	द्विजातिः।
द्विजन्मनाम्	प्रपु.कु.शि.३	द्विजन्मन् पुं.ष.ब.व.	दोन जन्म असलेल्यांचे अर्थात् ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य ह्यांचे	द्वे जन्मनी उत्पत्ती येषां ते द्विजन्मानः तेषां ब्रह्मक्षत्रियविशाम्।
द्विजेन	प्रपु.कु.शि.५	द्विज पुं.तृ.ए.व.	ब्राह्मणाने	द्विजन्मना।
द्विधा	प्रपु.कु.शि.३३	अव्यय	दोन प्रकारे	
द्विधाकृताः	प्रपु.कु.शि.३५	द्विधाकृत विशे. पुं.प्र.ब.व.	दोन भाग केलेले	
धन्यः	प्रपु.कु.शि.९८	धन्य वि.पुं.प्र.ए.व.	धन्य	
धरे	प्रपु.कु.शि.१०३	धर पुं.स.ए.व.	पर्वतावर	कारनाटकदेशस्थे पर्वते।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....धर्म	सं.प्रपु.कु.शि.७			
धर्मः	प्रपु.कु.शि.१६	धर्म पुं.प्र.ए.व.	धर्म	वृषः अस्ति।
धर्मम्	प्रपु.कु.शि.१७	धर्म पुं.द्वि.ए.व.	धर्माला	
धर्मार्चितः	प्रपु.कु.शि.१७	धर्मार्चित पुं.प्र.ए.व.	धर्मनि पूजलेला	धर्मेण अर्चितः, पूजितः।
धर्मेण	प्रपु.कु.शि.८	धर्म पुं.तृ.ए.व.	धर्मनि	ईश्वरोद्देशेनानुष्ठितेन धर्मेण, स्वाश्रमधर्मेण।
धर्मेण	प्रपु.कु.शि.१६	धर्म पुं.तृ.ए.व.	धर्मनि	
धर्मेहात्	प्रपु.कु.शि.७	धर्मेह पुं.पं.ए.व.	धर्म इच्छिणाऱ्याकडून	धर्मेहाद्धर्मकामात्।
धाम्नि	प्रपु.कु.शि.१०१	धामन् नपुं.स.ए.व.	घरी	
....धी	सं.प्रपु.कु. शि.७४			
....धी	सं.प्रपु.कु. शि.१००			
धृत्वा	प्रपु.कु.शि.३७	धृ १उ.प.पू.का. धा.त्वा.	धारण करून	
ध्यात्वा	प्रपु.कु.शि.२९	ध्यै १प.प.पू.का. धा.त्वा.	ध्यान करून	
न	प्रपु.कु.शि.६	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.१०	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.११	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.१४	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.१५	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.१७	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.१७	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.२५	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.२७	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.३०	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.३८	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.४२	अव्यय	नाही	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
न	प्रपु.कु.शि.४२	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.४५	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.७६	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.७७	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.८०	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.८३	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.८४	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.९४	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.कु.शि.९५	अव्यय	नाही	
नः	प्रपु.कु.शि.२	अस्मद् सर्व.ष.ए.व.	आमचे	
नः	प्रपु.कु.शि.६९	अस्मद् सर्व.ष.ब.व.	आमचे	
नः	प्रपु.कु.शि.७९	अस्मद् सर्व. द्वि.ए.व.	आम्हाला	अस्मान्, भिक्षून्।
नद्यः	प्रपु.कु.शि.३५	नदी स्त्री.प्र.ब.व.	नद्या	निम्नगाः।
नभोविहाराम्	प्रपु.कु.शि.४९	नभोविहारा वि.स्त्री. द्वि.ए.व.	अंतराळात विहार करणान्या तिला	नभसि आकाशे विहारः विहरणं यस्याः ताम्।
....नयन	सं.प्रपु.कु. शि.३५			
नरम्	प्रपु.कु.शि.४	नर पुं.द्वि.ए.व.	पुरुषाला	
नवताम्	प्रपु.कु.शि.३८	नवता स्त्री.द्वि.ए.व.	नवेपण	नवस्य भावः नवता ताम्।
नास्तिकः	प्रपु.कु.शि.३०	नास्तिक पुं.प्र.ए.व.	नास्तिक	
निःश्वासवत्	प्रपु.कु.शि.२	अव्यय	निःश्वासाप्रमाणे	निःश्वासेन तुल्यं निःश्वासवत्।
निकृत्तशिरसः	प्रपु.कु.शि.३४	निकृत्तशिरस् पुं.प्र.ब.व.	डोकी तोडलेले	नितरां कृत्तानि वृक्णानि शिरांसि मस्तकानि येषां ते।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
निकृन्तति	प्रपु.कु.शि.१९	नि+कृत् ६प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	कापतो	छिनत्ति।
निजकर्म	प्रपु.कु.शि.२१	निजकर्मन् नपुं. द्वि.ए.व.	स्वतःचे कर्म	स्वाश्रमोचितं कर्म।
निजधर्मम्	प्रपु.कु.शि.७	निजधर्म पुं.द्वि.ए.व.	स्वतःचा धर्म	स्वधर्मम्।
नित्यम्	प्रपु.कु.शि.१२	नित्य विशेष. नपुं.प्र.ए.व.	नित्य (कर्म)	
नित्यम्	प्रपु.कु.शि.६६	अव्यय	नेहमी	सन्ततम्।
नित्यम्	प्रपु.कु.शि.१०४	अव्यय	नेहमी	प्रत्यहम्।
निन्दन्ति	प्रपु.कु.शि.२३	निन्द् १प.प.वर्त. तृ.पु.ब.व.	निंदा करतात	
नियोजयतः	प्रपु.कु.शि.४	नि+युज् ७उ.प. प्रयो.वर्त. तृ.पु. द्वि.व.	योजतात	नितरां योजयतः, सुदृष्टी पान्थमिव।
निरुपमम्	प्रपु.कु.शि.१	निरुपम पुं. द्वि.ए.व.	ज्याला उपमा नाही असा	अद्वितीयम्।
....निर्मल....	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
निर्वक्तव्यः	प्रपु.कु.शि.६	नि+वच् २प.ब्रू(२उ.) क.वि.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	सांगितला जावा	
निवर्त्य	प्रपु.कु.शि.४	नि+वृत् १आ.प.प्रयो. पू.का.धा.(ल्य.)	परावृत्त करून	परावर्त्य।
निवृत्य	प्रपु.कु.शि.४२	नि+वृ ९उ.प.पू. का.धा.ल्य.	निघून आल्यावर	परावृत्य।
....निषेध	सं.प्रपु.कु.शि.४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
नूपुरहंसरणत्पदपद्माम्	प्रपु.कु.शि.४७	नूपुरहंससरणत्पद- पद्मा स्त्री.द्वि.ए.व.	हंसरूपी पैजणांचा मंजूळ आवाज होणाऱ्या तिला	पादावेव पद्मे पादपद्मे, नूपुरे एव हंसौ श्वेतगरुतौ, नूपुरहंसौ, ताभ्यां रणतीव पादपद्मे यस्याः ताम्। नूपुरसिंजितयुत- पादकमलाम्।
नृषु	प्रपु.कु.शि.७०	नृ पुं.स.ब.व.	माणसांमध्ये	
नेत्रविनिर्जितशारदपद्माम्	प्रपु.कु.शि.४७	नेत्रविनिर्जितशारद- पद्मा स्त्री.द्वि.ए.व.	शरद ऋतूतील कमळालाही (सौंदर्याने) जिंकणारे असे जिचे डोळे आहेत अशा तिला	शरदि भवे शारदे, शरत्कालीने। पद्मे कमले च शारदपद्मे। नेत्राभ्यां लोचनाभ्यां विनिर्जिते शारदपद्मे यया ताम्। सुप्रसन्नयनाम्।
नैमित्तिकम्	प्रपु.कु.शि.१२	नैमित्तिक विशेषे. नपुं.प्र.ए.व.	नैमित्तिक (कर्म)	
पक्वान्नभिक्षुकेषु	प्रपु.कु.शि.७३	पक्वान्नभिक्षु पुं.स.ए.व.	शिजलेल्या अन्नाची भिक्षा मागणाऱ्यांमध्ये	पक्वान्नस्य भिक्षुकाः अध्वगादयः।
पक्वान्नभोजिनः	प्रपु.कु.शि.१०४	पक्वान्नभोजिन् पुं.प्र.ब.व.	शिजलेले अन्न खाणारे	पक्वान्नं भोक्तुं शीलं येषां ते।
पक्वान्नस्वामिनः	प्रपु.कु.शि.८१	पक्वान्नस्वामिन् पुं.प्र.ब.व.	शिजलेल्या अन्नाचे अधिकारी	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
पञ्चधा	प्रपु.कु.शि.५२	अव्यय	पाच प्रकारे	पञ्च विधाः, प्रकाराः यस्य सः पञ्चधा। विधार्थे धाप्रत्ययः। विष्णु-शिव- गणेश-सूर्य- शक्तिरूपैः पञ्चसङ्ख्याको भूत्वा।
पञ्चमुद्राङ्कितम्	प्रपु.कु.शि.५९	पञ्चमुद्राङ्कित वि.पुं.द्वि.ए.व.	पाच मुद्रांनी चिह्नित	ब्रह्ममुद्रा, धेनुमुद्रा, नागमुद्रा, शङ्खमुद्रा, परशुमुद्रेति पञ्च च ताः मुद्राश्च ताभिरङ्कितं चिह्नितम्।
पतेत्	प्रपु.कु.शि.२९	पत् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	पडेल	
पतेत्	प्रपु.कु.शि.८२	पत् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	पडेल	
....पत्तन	सं.प्रपु.कु. शि.५६			
पत्राणि	प्रपु.कु.शि.८४	पत्र नपुं.द्वि.ब.व.	पाने	पर्णानि।
....पथ्य	सं.प्रपु.कु. शि.१८			
....पद....	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
पदम्	प्रपु.कु.शि.६८	पद नपुं.प्र.ए.व.	पद, ब्रह्मस्वरूप	पद्यते गम्यते इति पदम्।
पदवाक्यप्रमाणज्ञाः	प्रपु.कु.शि.१०४	पदवाक्यप्रमाणज्ञ पुं.प्र.ब.व.	व्याकरण, न्याय, मीमांसा इत्यादी शास्त्रे जाणणारे	व्याकरणतर्क- मीमांसाभिज्ञाः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....पदाङ्घ्रि	सं.प्रपु.कु. शि.३४			
....पद्मा	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
....पद्मा	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
पप्रच्छ	प्रपु.कु.शि.४०	प्रच्छ् ६प.प. परो.भू.तृ.पु.ए.व.	विचारले	पृष्टवान्।
पप्रच्छ	प्रपु.कु.शि.४९	प्रच्छ् ६प.प. परो.भू.तृ.पु.ए.व.	विचारले	पृष्टवान्।
परमान्नम्	प्रपु.कु.शि.२१	परमान्न नपुं. द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ अन्न (पंचपक्वान्न)	
परमाय	प्रपु.कु.शि.९४	परम पुं.च.एव.	श्रेष्ठ	
परमार्थे	प्रपु.कु.शि.४	परमार्थ पुं.स.ए.व.	परमार्थामध्ये (कल्याणकारक मोक्षाबाबत)	परमश्चासावर्थश्च परमार्थस्तस्मिन् मोक्षे।
परम्	प्रपु.कु.शि.१	पर नपुं. प्र.ए.व.	श्रेष्ठ	
परम्	प्रपु.कु.शि.२३	अव्यय	अधिक	
पराङ्मुख	प्रपु.कु.शि.७२	पराङ्मुख पुं.प्र.ए.व.	पराङ्मुख	
....परायण	सं.प्रपु.कु. शि.५७			
परित्यजेत्	प्रपु.कु.शि.१७	परि+त्यज् १प.प. विध्य.तृ.पु.ए.व.	सोडावे	
परिविष्टम्	प्रपु.कु.शि.२१	परि+विष् १प.प. क.भू.धा.वि.नपुं. द्वि.ए.व.	वाढलेले	पात्रे दत्तमन्नम् ओदनम्।
....परिवेषण	सं.प्रपु.कु. शि.८७			
परुषवाचम्	प्रपु.कु.शि.१००	परुषवाच् पुं. द्वि.ए.व.	कठोर बोलणाऱ्या	परुषा वाक् वाणी यस्य तम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....पर्यन्त	सं.प्रपु.कु. शि.१२			
पाकः	प्रपु.कु.शि.८१	पाक पुं.प्र.ए.व.	अन्न शिजवण्याची क्रिया	
....पाखण्ड....	सं.प्रपु.कु. शि.१८			
पातिताः	प्रपु.कु.शि.३४	पत् १प.प.प्रयो. क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ब.व.	पाडलेले	
....पात्र	सं.प्रपु.कु. शि.६४			
....पात्र	सं.प्रपु.कु. शि.८७			
पात्रम्	प्रपु.कु.शि.८४	पात्र नपुं.प्र.ए.व.	भांडे/ ताट इत्यादी	भोजनपात्रम्।
पात्रम्	प्रपु.कु.शि.९७	पात्र नपुं.द्वि.ए.व.	भांडे (ताट इत्यादी)	भोजनभाजनम्।
पात्रम्	प्रपु.कु.शि.१०१	पात्र नपुं.द्वि.ए.व.	पात्राला	
....पाद....	सं.प्रपु.कु. शि.३५			
....पाद....	सं.प्रपु.कु. शि.६९			
....पाद	सं.प्रपु.कु. शि.९५			
पादावनेजनीः	प्रपु.कु.शि.६३	पादावनेजनी स्त्री.द्वि.ए.व.	ज्याने पाय धुतले असे (पाणी) (चरणतीर्थ)	चलनप्रक्षालनजाः आपः, उदकानि।
पादौ	प्रपु.कु.शि.६२	पाद पुं.द्वि.द्वि.व.	दोन्ही पाय	
पाद्यम्	प्रपु.कु.शि.६१	पाद्य नपुं.प्र.ए.व.	पाय धुण्यास योग्य असे पाणी	
पापसंक्षयः	प्रपु.कु.शि.८	पापसंक्षय पुं.प्र.ए.व.	पापांचा नाश	पापस्य, ज्ञानप्रतिबन्धकस्य पातकस्य, सम्यक् क्षयः जायते।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
पापसञ्चयाः	प्रपु.कु.शि.६८	पापसञ्चय पुं.प्र.ए.व.	पापांचे साठे	पापानां, पातकानां सञ्चयाः, सङ्घाताः।
पितरः	प्रपु.कु.शि.५४	पितृ पुं.प्र.ब.व.	पितर	दुर्गतिस्थाः पितरः।
पिशाचाः	प्रपु.कु.शि.५४	पिशाच पुं.प्र.ब.व.	पिशाचे (भूत- पिशाच)	पिशाचाः वासनाविष्टत्वेन दुर्मरणादिना च योन्यन्तरगताः भूतविशेषाः।
पीडितस्य	प्रपु.कु.शि.९६	पीडित पुं.ष.ए.व.	त्रास दिलेल्याच्या	बाधितस्य
पीत्वा	प्रपु.कु.शि.६३	पा १प.प.पू.का. धा.त्वा.	पिऊन	
....पुण्य	सं.प्रपु.कु. शि.९९			
पुनः	प्रपु.कु.शि.४४	अव्यय	परत	
पुनः	प्रपु.कु.शि.६०	अव्यय	पुन्हा	मुहुः।
पूजनात्	प्रपु.कु.शि.६८	पूजन नपुं.पं.ए.व.	पूजेमुळे	
....पूर्व	सं.प्रपु.कु. शि.३९			
....पूर्व	सं.प्रपु.कु. शि.८८			
पूर्वम्	प्रपु.कु.शि.५३	अव्यय	पूर्वी (कृतयुगाच्या सुरवातीला)	कृतादौ।
पृथिव्याम्	प्रपु.कु.शि.४१	पृथिवी स्त्री.स.ए.व.	पृथ्वीवर	भूमौ
पौरस्त्याम्	प्रपु.कु.शि.१०३	पौरस्त्या स्त्री.द्वि.ए.व.	(इतर ग्रंथात) आधीची (पहिली)	
प्रकरणात्	प्रपु.कु.शि.६	प्रकरण नपुं.पं.ए.व.	प्रकरणाचा विचार करून	उपक्रमादि- प्रकरणात्।
प्रकरोति	प्रपु.कु.शि.२२	प्र+कृ ८उ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	करतो	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
प्रकामम्	प्रपु.कु.शि.१४	अव्यय	यथेच्छ	हस्तप्रसारण- पूर्वकम् अलमलम् आतृप्तिपर्यन्तं भुक्तोस्मीतः परं मा समर्पयेति भगवता प्रत्याख्याता अपि एतावद् गृहीतव्यम् एतावत् गृहीतव्यम् इति पर्याप्तमेव।
प्रक्षाल्य	प्रपु.कु.शि.६२	प्र+श्वल् १०प.प. पू.का.धा.ल्य.	धुऊन	
प्रजहाति	प्रपु.कु.शि.१८	प्र+हा ३उ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	वर्ज्य करतो	प्रकर्षेण जहाति।
प्रणामात्	प्रपु.कु.शि.६८	प्रणाम पुं.पं.ए.व.	नमस्कारामुळे	साधुनमस्कारात्।
प्रतिगृह्यताम्	प्रपु.कु.शि.६१	प्रति+ग्रह् ९उ.प.कर्म.आज्ञा. तृ.पु.ए..व.	घ्यावे	
....प्रतिनिधि	सं.प्रपु.कु. शि.८९			
प्रत्यक्षादिविरोधतः	प्रपु.कु.शि.२७	प्रत्यक्षादिविरोध पुं. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	प्रत्यक्ष इत्यादी प्रमाणांचा विरोध असल्यामुळे	
प्रत्यवायजिघांसा	प्रपु.कु.शि.१२	प्रत्यवायजिघांसा स्त्री.तृ.ए.व.	अडथळा दूर करण्याच्या इच्छेने	हातुमिच्छा जिघांसा, प्रत्यवायस्य, कर्माकरण- लक्षणदोषस्य, जिघांसा प्रत्यवायजिघांसा, तया।
प्रत्यवायी	प्रपु.कु.शि.७४	प्रत्यवायिन् पुं.प्र.ए.व.	सदोष	प्रत्यवायः दोषः यस्य अस्ति इति।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
प्रददौ	प्रपु.कु.शि.३६	प्र+दा ३उ.प., प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	दिला	प्रकर्षेण ददौ।
प्रदर्शयन्	प्रपु.कु.शि.५८	प्र+दृश् १प.प. प्रयो.व.का.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	दाखवणारा	
....प्रभव	सं.प्रपु.कु. शि.१६			
प्रभुः	प्रपु.कु.शि.५२	प्रभु पुं.प्र.ए.व.	सर्वशक्तिमान् ईश्वर	प्रभवतीति प्रभुः। भक्तेष्टसंपादन- समर्थः ईश्वरः।
प्रभुः	प्रपु.कु.शि.५७	प्रभु पुं.प्र.ए.व.	भगवान्	
प्रभुः	प्रपु.कु.शि.१०२	प्रभु पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	
प्रभृति	प्रपु.कु.शि.१०२	अव्यय	पासून	
....प्रमाणज्ञ	सं.प्रपु.कु. शि.१०४			
प्रमाणम्	प्रपु.कु.शि.२	प्रमाण नपुं. प्र.ए.व.	प्रमाण	
प्रमिताम्	प्रपु.कु.शि.९४	प्र+मा २प.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.द्वि.ए.व.	मोजलेली	सुकप्रमितां नाधिकां तामपि सकृदेव।
प्रयोजनम्	प्रपु.कु.शि.९६	प्रयोजन नपुं. प्रा.ए.व.	प्रयोजन	
प्रयोजनम्	प्रपु.कु.शि.९६	प्रयोजन नपुं.प्र.ए.व.	उपयोग	
....प्रवाह....	सं.प्रपु.कु. शि.४९			
प्रव्रजेत्	प्रपु.कु.शि.१०	प्र+व्रज् १प.प. विध्य.तृ.पु.ए.व.	संन्यास घ्यावा	सर्व संन्यस्य गच्छेत्।
....प्रसाद	सं.प्रपु.कु. शि.९८			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
प्राक्पुण्येन	प्रपु.कु.शि.९९	प्राक्पुण्य नपुं.प्र.ए.व.	पूर्वपुण्याईने	पूर्वसुकृतेन।
प्राज्ञाः	प्रपु.कु.शि.७०	प्राज्ञ पुं.प्र.ब.व.	जाणकार	वेदविदः।
प्राणाग्निहोत्रपूर्वम्	प्रपु.कु.शि.८८	प्राणाग्निहोत्रपूर्व नपुं.प्र.ए.व.	प्राणाग्निहोत्रपूर्वक	श्रद्धायां प्राणे निविष्टोऽमृतं जिहोमि इति प्राणाहुतिपूर्वकं ताम्।
प्राणान्	प्रपु.कु.शि.६०	प्राण पुं.द्वि.ब.व.	प्राण	असून्।
प्रातराशवत्	प्रपु.कु.शि.१०४	अव्यय	न्याहारीप्रमाणे	प्रातःकालीन- अल्पभोजनवत्।
....प्राप्त....	सं.प्रपु.कु. शि.२०			
....प्राप्ति	सं.प्रपु.कु. शि.६८			
प्राप्ते	प्रपु.कु.शि.१७	प्र+आप् ५प.प. क.भू.धा.वि. पुं.स.ए.व.	प्राप्त झाला असता	
प्राप्य	प्रपु.कु.शि.२८	प्र+आप् ५प.प.पू. का.धा.ल्य.	प्राप्त करून	
प्रार्थयामि	प्रपु.कु.शि.७४	प्र+अर्थ १०आ.प. वर्त.प्र.पु.ए.व. (आर्षरूप)	प्रार्थना करतो	
प्रार्थितम्	प्रपु.कु.शि.७६	प्र+अर्थ १०आ.प. क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	विनंती केली	
प्राह	प्रपु.कु.शि.४१	प्र+ब्रू २उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	बभाषे।
प्राह	प्रपु.कु.शि.४२	प्र+ब्रू २उ.प., प्र+वच्(२व.) प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
प्राह	प्रपु.कु.शि.४४	प्र+ब्रू २उ.प., प्र+वच्(२व.) प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	
प्राह	प्रपु.कु.शि.४५	प्र+ब्रू २उ.प., प्र+वच्(२व.) प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	
....प्रेरित....	सं.प्रपु.कु. शि.१०३			
प्रैरयन्	प्रपु.कु.शि.४६	प्र+ईर् १प.प. प्रयो.भूत.तृ.पु.ब.व.	पाठवले	
....प्रोक्त....	सं.प्रपु.कु. शि.३१			
प्रोक्षिताम्	प्रपु.कु.शि.८६	प्र+उक्ष् १प.प. क.भू.धा.वि.स्त्री. द्वि.ए.व.	प्रोक्षण केलेली	अभ्युक्षिताम्।
फलविशेषदे	प्रपु.कु.शि.२६	फलविशेषदा स्त्री.प्र.द्वि.व.	विशेष फळ देणाऱ्या (दोन्ही - उपासना आणि कर्म)	
फलासक्तिविवर्जितम्	प्रपु.कु.शि.९	फलासक्तिविवर्जित विशे.नपुं. प्र.ए.व.	फळाची अपेक्षा न ठेवता	फले, कर्मफले, आसक्तिरभि- निवेशस्तया विशेषेण वर्जितं यथा भवति तथा।
फलिष्यति	प्रपु.कु.शि.१३	फल् १प.प. द्वि.भवि.तृ.पु.ए.व.	फळेल	फलिष्यति, सफलं भविष्यति।
बभूव	प्रपु.कु.शि.१०२	भू १ प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	झाले	
बलगर्वहारी	प्रपु.कु.शि.५०	बलगर्वहारिन् पुं.प्र.ए.व.	बल आणि गर्व यांचे हरण करणारा	बलं च गर्वः च बलगर्वौ, तौ हरति इति बलगर्वहारी। सामर्थ्याभिमान- परिहर्ता।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
बलम्	प्रपु.कु.शि.४०	बल नपुं.प्र.ए.व.	सामर्थ्य	
बलम्	प्रपु.कु.शि.४४	बल नपुं.प्र.ए.व.	सामर्थ्य	
बहिः	प्रपु.कु.शि.६०	अव्यय	बाहेर	
बहिः	प्रपु.कु.शि.७५	अव्यय	बाहेर	
बहुशोभमानाम्	प्रपु.कु.शि.४८	बहुशोभमाना वि.स्त्री.द्वि.ए.व.	फारच शोभून दिसणाऱ्या तिला	
बाधते	प्रपु.कु.शि.७९	बाध् १आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	त्रास होतो (करतो)	
बालानाम्	प्रपु.कु.शि.१०४	बाल पुं.ष.ब.व.	बालबुद्धी असलेल्यांसाठी	
बुधः	प्रपु.कु.शि.९	बुध पुं.प्र.ए.व.	विद्वान्	
बृसी	प्रपु.कु.शि.६१	बृसी स्त्री.प्र.ए.व.	दर्भासन/गवताचे आसन	तृणासनम्।
ब्रह्म	प्रपु.कु.शि.११	ब्रह्मन् नपुं.द्वि.ए.व.	ब्रह्म	
ब्रह्मज्ञानम्	प्रपु.कु.शि.८	ब्रह्मज्ञान नपुं.प्र.ए.व.	ब्रह्मज्ञान (परमात्म्याचे ज्ञान)	ब्रह्मणः, प्रत्यगभिन्न- परमात्मनः, ज्ञानं, विज्ञानं जायते।
ब्राह्मणीम्	प्रपु.कु.शि.८६	ब्राह्मणी स्त्री.द्वि.ए.व.	ब्राह्मणीला	
ब्राह्मण्याः	प्रपु.कु.शि.५५	ब्राह्मणी स्त्री.ष.ए.व.	ब्राह्मणीचे	ब्राह्मणपत्न्याः।
ब्रुवन्तु	प्रपु.कु.शि.७६	ब्रू २प.प.आज्ञा. तृ.पु.ब.व.	सांगावे	
भक्तानाम्	प्रपु.कु.शि.७५	भक्त पुं.ष.ब.व.	भक्त असलेल्यांचे	
भक्तायाः	प्रपु.कु.शि.५५	भक्ता स्त्री.ष.ए.व.	स्त्री भक्ताचे	
....भक्ति....	सं.प्रपु.कु. शि.५७			
भगवतः	प्रपु.कु.शि.७१	भगवत् पुं.ष.ए.व.	भगवानाचा	
भगवते	प्रपु.कु.शि.९३	भगवान् पुं.च.ए.व.	भगवानांना	
भगवद्भिः	प्रपु.कु.शि.९२	भगवत् पुं.तृ.ब.व.	भगवानांनी	समर्थैः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
भगवान्	प्रपु.कु.शि.३७	भगवत् पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर	भगः, संपूर्ण षड्विधमैश्वर्य- मस्यास्तीति भगवान् ईश्वरः।
भगवान्	प्रपु.कु.शि.७८	भगवत् पुं.प्र.ए.व.	भगवान्	
भगवान्	प्रपु.कु.शि.८८	भगवत् त.पुं.प्र.ए.व.	भगवान्	भगवान् षड्गुणैः ऐश्वर्यसम्पन्नः, सः, दत्तात्रेयः।
भजताम्	प्रपु.कु.शि.१०२	भज् १उ.प., प.प.व.का.धा.वि. पुं.ष.ब.व.	सेवा करणाऱ्या भक्तांचे	भजन्ति ते भजन्तः तेषां सेवकानाम्।
भयङ्कराः	प्रपु.कु.शि.३५	भयङ्कर विशे. स्त्री.प्र.ब.व.	भयप्रद	
भर्तुः	प्रपु.कु.शि.७७	भर्तुं पुं.ष.ए.व.	पतीचे	
भवताम्	प्रपु.कु.शि.६१	भवत् सर्व. पुं.ष.ए.व.	आमचे	
भवताम्	प्रपु.कु.शि.७१	भवत् सर्व. पुं.ष.ए.व.	आमच्या	यतीनाम्।
भवताम्	प्रपु.कु.शि.७६	भवत् सर्व. पुं.ष.ब.व.	आपली	
भवति	प्रपु.कु.शि.७३	भू १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	असते	
भवती	प्रपु.कु.शि.८१	भवती स्त्री.प्र.ए.व.	आपण (स्त्री.)	
भवती	प्रपु.कु.शि.८७	भवती स्त्री.प्र.ए.व.	आपण (स्त्री.)	
भवद्रेहे	प्रपु.कु.शि.८१	भवद्रेह नपुं.स.ए.व.	आपल्या घरात	
भवनम्	प्रपु.कु.शि.७२	भवन नपुं.प्र.ए.व.	घर	
भवन्तः	प्रपु.कु.शि.७६	भवत् सर्व. पुं.प्र.ए.व.	आपण	
भवन्तः	प्रपु.कु.शि.८४	भवत् सर्व. पुं.प्र.ब.व.	आपण	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
भवन्तः	प्रपु.कु.शि.९१	भवत् सर्व. पुं.प्र.ए.व.	आपण	
भवादृशः	प्रपु.कु.शि.६५	भवादृश पुं.प्र.ए.व.	आमच्यासारखे	
भवादृशाः	प्रपु.कु.शि.७०	भवादृश वि.पुं.प्र.ब.व.	आमच्यासारखे	
भवान्तरे	प्रपु.कु.शि.१३	भवान्तर नपुं.स.ए.व.	जन्मांतरी	तस्मिन् भवान्तरे जन्मान्तरेऽपि।
भवान्तरे	प्रपु.कु.शि.१४	भवान्तर नपुं.स.ए.व.	जन्मांतरी	पूर्वजन्मनि कर्म कृतमनुष्ठितमिति निश्चीयते।
भवेत्	प्रपु.कु.शि.८	भू १प.प. विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भवेत्	प्रपु.कु.शि.१५	भू १प.प. विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भवेत्	प्रपु.कु.शि.१६	भू १प.प. विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भवेत्	प्रपु.कु.शि.३०	भू १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भवेत्	प्रपु.कु.शि.७१	भू १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भवेत्	प्रपु.कु.शि.७४	भू १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भवेत्	प्रपु.कु.शि.७५	भू १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भाजनम्	प्रपु.कु.शि.५९	भाजन नपुं.द्वि.ए.व.	पात्र	
....भार्या	सं.प्रपु.कु. शि.५७			
भावि	प्रपु.कु.शि.९९	भाविन् विशे. नपुं.प्र.ए.व.	होणारे	
....भिक्षा	सं.प्रपु.कु. शि.७९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
भिक्षान्नम्	प्रपु.कु.शि.८०	भिक्षान्न नपुं.प्र.ए.व.	भिक्षेचे अन्न	
भिक्षाम्	प्रपु.कु.शि.८७	भिक्षा स्त्री.द्वि.ए.व.	भिक्षा	
भिक्षार्थम्	प्रपु.कु.शि.५६	भिक्षार्थं नपुं. द्वि.ए.व.	भिक्षेसाठी	
भिक्षार्थम्	प्रपु.कु.शि.५८	अव्यय	भिक्षेसाठी	
भिक्षावृत्तिः	प्रपु.कु.शि.५८	भिक्षावृत्ति स्त्री.प्र.ए.व.	भिक्षा हेच उपजीविकेचे साधन असलेला	
....भिक्षु	सं.प्रपु.कु. शि.७३			
भिक्षुः	प्रपु.कु.शि.५८	भिक्षु पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी	वैदिकधर्मरक्षणार्थ भिक्षुः यतिः।
भिक्षुः	प्रपु.कु.शि.७३	भिक्षु पुं.प्र.ए.व.	भिक्षू	
....भिक्षुक	सं.प्रपु.कु. शि.७३			
भिक्षुरूपी	प्रपु.कु.शि.८८	भिक्षुरूपिन् पुं.प्र.ए.व.	संन्याशाच्या रूपातील	
भिक्षुवृत्तिहा	प्रपु.कु.शि.८२	भिक्षुवृत्तिहन् पुं.प्र.ए.व.	भिक्षूच्या वृत्तीचे उल्लंघन करणारा	भिक्षोः वृत्तिं वर्तनं हन्ति इति।
भिक्षोः	प्रपु.कु.शि.६३	भिक्षु पुं.ष.ए.व.	भिक्षूचे (श्रीमहाराजांचे)	
भुक्तस्य	प्रपु.कु.शि.९६	भुज् ७प.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.ष.ए.व.	जेवलेल्याचे	
भुवि	प्रपु.कु.शि.३४	भू स्त्री.स.ए.व.	पृथ्वीवर	
भुवि	प्रपु.कु.शि.४४	भू स्त्री.स.ए.व.	पृथ्वीवर	
भूत्वा	प्रपु.कु.शि.२२	भू १प.प. पू.का. धा.त्वा.	होऊन	
भूत्वा	प्रपु.कु.शि.५२	भू १प.प. पू.का. धा.त्वा.	होऊन	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....भूमि	सं.प्रपु.कु. शि.२०			
भोक्तव्या	प्रपु.कु.शि.९०	भुज् ७उ.प.क. वि.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	खावी	
भोक्तुम्	प्रपु.कु.शि.८८	भुज् ७उ.प.हे.धा. तुम्.	खाण्यासाठी	
भोजितम्	प्रपु.कु.शि.७१	भुज् ७उ.प.प्रयो. क.भू.धा.वि.पुं. द्वि.ए.व.	जेवायला घातले	
....भ्रष्ट	सं.प्रपु.कु. शि.२२			
....मग्न	सं.प्रपु.कु. शि.६५			
मङ्गलप्राप्तिः	प्रपु.कु.शि.६८	मङ्गलप्राप्ति स्त्री.प्र.ए.व.	कल्याणाची प्राप्ती	मङ्गलस्य, कल्याणस्य प्राप्तिः।
मण्डलम्	प्रपु.कु.शि.८५	मण्डल नपुं. द्वि.ए.व.	मंडल, गोल	
मता	प्रपु.कु.शि.५१	मन् ४आ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	मानलेली	मन्वादिभिः भाष्यकृदादिभिश्च मता।
....मति	सं.प्रपु.कु. शि.१०३			
मते	प्रपु.कु.शि.२६	मन् ४आ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.द्वि.व.	संमत आहेत अशा	संमते।
मत्वा	प्रपु.कु.शि.७८	मन् ४प.प.पू.का. धा.त्वा.	मानून	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
मद्दर्शनार्हत्वम्	प्रपु.कु.शि.७७	मद्दर्शनार्हत्व नपुं.प्र.ए.व.	माझ्या दर्शनाची योग्यता	मम दर्शनं मद्दर्शनं तद् अर्हति योग्यः भवति इति मद्दर्शनार्हः तस्य भावः तत्त्वं मद्दर्शनार्हत्वम्।
मध्याह्ने	प्रपु.कु.शि.७९	मध्याह्न पुं.स.ए.व.	दुपारच्या वेळी	
मध्ये	प्रपु.कु.शि.३३	अव्यय	मध्ये	
मनः	प्रपु.कु.शि.११	मनस् नपुं.द्वि.ए.व.	मन	
मनुते	प्रपु.कु.शि.११	मन् ८आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	ठरवितो	मनसा निश्चिनोति।
मनोहारि	प्रपु.कु.शि.३८	मनोहारिन् नपुं.प्र.ए.व.	सुंदर	
मन्त्रः	प्रपु.कु.शि.६	मन्त्र पुं.प्र.ए.व.	मंत्र	
मन्त्ररूपा	प्रपु.कु.शि.२७	मन्त्ररूपा स्त्री.प्र.ए.व.	मंत्ररूपी	मन्त्रः रूपं यस्याः सा।
मन्दवैराग्यात्	प्रपु.कु.शि.२२	मन्दवैराग्य नपुं.पं.ए.व.	अपुच्या वैराग्यामुळे	गृहसुहृत्पुत्र- वित्तैषणादेर्दुःखा- वलोकनजन्त्यात्।
मया	प्रपु.कु.शि.४९	अस्मद् सर्व. तृ.ए.व.	मी	
मया	प्रपु.कु.शि.९२	अस्मद् सर्व. तृ.ए.व.	मी	
महत्	प्रपु.कु.शि.७३	महत् वि.नपुं.प्र.ए.व.	मोठे	
महदृष्टिः	प्रपु.कु.शि.९९	महदृष्टि स्त्री.प्र.ए.व.	महात्म्यांचे दर्शन	महतां समर्थानां भगवतां दृष्टिर्दर्शनम्।
महाशिलाम्	प्रपु.कु.शि.८५	महाशिला स्त्री.द्वि.ए.व.	मोठी शिळा	महती च असौ शिला च भोजनार्हा दृषत्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
मा	प्रपु.कु.शि.२५	अव्यय	नको	
मातरिश्वा	प्रपु.कु.शि.४४	मातरिश्चन् पुं.प्र.ए.व.	अंतराळात फिरणारा (वारा)	अंतरिक्षे श्वयतीति मातरिश्वा, अंतरिक्षचारी वातः।
माधुकरी	प्रपु.कु.शि.७६	माधुकरी स्त्री.प्र.ए.व.	माधुकरी	मधु कृन्तति, पुष्पादाच्छिद्य गृह्णाति इति मधुकरः भृङ्गः। स्वरूपेण आहरत्वेन च मधु करोति इति मधुकरः, मधुमक्षिकाः, तस्य इयं वृत्तिः माधुकरी।
....माना	सं.प्रपु.कु. शि.४८			
मान्यैः	प्रपु.कु.शि.५१	मान्य पुं.तृ.ब.व.	मान्यवरांनी	
माम्	प्रपु.कु.शि.७६	अस्मद् सर्व. द्वि.ए.व.	मला	
मारयामास	प्रपु.कु.शि.३३	मृ ६आ.प. प्रयो. आमन्त परो.भू.प.प.तृ. पु.ए.व.	मारले	घातयामास।
....मुख	सं.प्रपु.कु. शि.७२			
मुखात्	प्रपु.कु.शि.५	मुख नपुं.पं.ए.व.	मुखातून	
....मुद्	सं.प्रपु.कु. शि.९२			
मुदा	प्रपु.कु.शि.१००	अव्यय	आनंदाने	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....मुद्रा....	सं.प्रपु.कु. शि.५९			
मूर्तिः	प्रपु.कु.शि.७१	मूर्ति स्त्री.प्र.ए.व.	मूर्तीना	
मूर्तिमत्यः	प्रपु.कु.शि.५१	मूर्तिमती वि.स्त्री.प्र.ब.व.	शरीर असलेल्या	मूर्तिः, शरीरं विद्यते यासां ताः। सशरीराः।
मूर्तीः	प्रपु.कु.शि.२८	मूर्ति स्त्री.द्वि.ब.व.	मूर्ती	
मूलम्	प्रपु.कु.शि.१९	मूल नपुं.द्वि.ए.व.	मूळ	
मृत्युम्	प्रपु.कु.शि.११	मृत्यु पुं.द्वि.ए.व.	मृत्यूला	
मृत्योः	प्रपु.कु.शि.११	मृत्यु पुं.पं.ए.व.	मृत्यूपासून (जन्ममरणाचा फेरा असा अर्थ अपेक्षित आहे.)	
मृत्यौ	प्रपु.कु.शि.१७	मृत्यु पुं.स.ए.व.	मृत्यू आला असताना	मरणे प्राप्तेऽपि सति।
मे	प्रपु.कु.शि.४३	अस्मद् सर्व.च.ए.व.	मला	
मे	प्रपु.कु.शि.८४	अस्मद् सर्व.ष.ए.व.	माझे	
मोक्षः	प्रपु.कु.शि.८	मोक्ष पुं.प्र.ए.व.	मुक्ती	मोक्षोऽविद्याकाम- कर्मबन्धेभ्यो मुक्तिर्भवेत्।
मोक्षः	प्रपु.कु.शि.१६	मोक्ष पुं.प्र.ए.व.	मोक्ष	मुक्तिः।
मोक्षम्	प्रपु.कु.शि.३१	मोक्ष पुं.द्वि.ए.व.	मोक्षाला	मुक्तिम्।
यः	प्रपु.कु.शि.११	यद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	कश्चित्कर्मजडः।
यः	प्रपु.कु.शि.१४	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.कु.शि.२२	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	यः विप्रः।
यः	प्रपु.कु.शि.२९	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.कु.शि.३०	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.कु.शि.३१	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.कु.शि.५०	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
यक्षम्	प्रपु.कु.शि.३९	यक्ष पुं.द्वि.ए.व.	यक्षाला	पुरोवर्तियक्षम्।
यक्षम्	प्रपु.कु.शि.४२	यक्ष पुं.द्वि.ए.व.	दैवताला	पूज्यं दैवतम्।
यक्षम्	प्रपु.कु.शि.४५	यक्ष पुं.द्वि.ए.व.	यक्षाला	
यक्षम्	प्रपु.कु.शि.४९	यक्ष पुं.द्वि.ए.व.	दैवताला	पूज्यं दैवतम्।
यजमाना	प्रपु.कु.शि.८९	यत् (१३.) व.क. धा.वि. (यजमाना) स्त्री.प्र.ए.व.	यजमान स्त्री, ब्राह्मणी	यजते असौ यजमाना। विचित्रेष्टिकर्त्री सा।
यतः	प्रपु.कु.शि.७२	अव्यय	जिथून	
यतिः	प्रपु.कु.शि.६२	यति पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी, गुरुमहाराज	
यतिः	प्रपु.कु.शि.७१	यति पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी	
यतिः	प्रपु.कु.शि.७२	यति इ.पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी	भिक्षुः।
यतिः	प्रपु.कु.शि.७२	यति पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी	
यतिः	प्रपु.कु.शि.७७	यति पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी	
यतिः	प्रपु.कु.शि.७८	यति पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी	
यतिः	प्रपु.कु.शि.८२	यति पुं.प्र.ए.व.	यती	
यतिः	प्रपु.कु.शि.८५	यति पुं.प्र.ए.व.	संन्यासी	
यतेः	प्रपु.कु.शि.५८	यति पुं.ष.ए.व.	यतीचे	
यतेः	प्रपु.कु.शि.६४	यति पुं.ष.ए.व.	संन्याशाचे (महाराजांचे)	
यत्	प्रपु.कु.शि.२७	यत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	जे	
यत्	प्रपु.कु.शि.३८	यत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	जे	
यत्	प्रपु.कु.शि.४१	यत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	जे	
यत्	प्रपु.कु.शि.४४	यत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	जे काही स्थावर, जंगम	स्थावरं च जङ्गमं च।
यत्	प्रपु.कु.शि.५४	यत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	जे	
यत्	प्रपु.कु.शि.९३	यत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	जे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
यत्किञ्चित्	प्रपु.कु.शि.८२	अव्यय	जे काही	
यत्र	प्रपु.कु.शि.१४	अव्यय	जिथे	
यत्र	प्रपु.कु.शि.२८	अव्यय	जिथे	
यथा	प्रपु.कु.शि.१५	अव्यय	ज्याप्रमाणे	यथा, येन प्रकारेण।
यथा	प्रपु.कु.शि.१७	अव्यय	ज्याप्रमाणे	
यथा	प्रपु.कु.शि.१८	अव्यय	ज्याप्रमाणे	
यथा	प्रपु.कु.शि.२१	अव्यय	ज्याप्रमाणे	
यथा	प्रपु.कु.शि.२४	अव्यय	ज्याप्रमाणे	
यथा	प्रपु.कु.शि.९२	अव्यय	ज्याप्रमाणे	
यथाकालम्	प्रपु.कु.शि.२४	अव्यय	कालानुरूप	यस्मिन् काले यद्विहितं तद्यथाकालम्।
यदाश्रमे	प्रपु.कु.शि.५४	यदाश्रम पुं.स.ए.व.	ज्यांच्या आश्रमात	यस्य, नृसिंहसरस्वती-दत्तात्रेयस्य आश्रमे।
यदि	प्रपु.कु.शि.९४	अव्यय	जर	
यद्	प्रपु.कु.शि.७६	यद् सर्व.नपुं. द्वि.ए.व.	जे	
यद्गृहे	प्रपु.कु.शि.७२	यद्गृह नपुं.स.ए.व.	ज्याच्या घरी	यस्य गृहे।
ययौ	प्रपु.कु.शि.४३	या २प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	गेला	
ययौ	प्रपु.कु.शि.५६	या २प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	गेला	जगाम।
ययौ	प्रपु.कु.शि.५७	या २प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	गेला	
ययौ	प्रपु.कु.शि.५९	या २प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	गेला	जगाम।
....यवागू	सं.प्रपु.कु. शि.८४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
यवागू	प्रपु.कु.शि.९१	यवागू स्त्री.प्र.ए.व.	यवागू (कांजी)	
यवागूः	प्रपु.कु.शि.९०	यवागू स्त्री.प्र.ए.व.	यवागू (कांजी)	
यवागूपरिवेषणम्	प्रपु.कु.शि.८७	यवागूपरिवेषण नपुं. द्वि.ए.व.	यवागू (पात्रात) वाढणे	यवाग्वाः परिवेषणम्।
यवागूम्	प्रपु.कु.शि.८८	यवागू स्त्री.द्वि.ए.व.	यवागू (कांजी)	
यवागूम्	प्रपु.कु.शि.९४	यवागू स्त्री.द्वि.ए.व.	यवागू (कांजी)	
यस्मै	प्रपु.कु.शि.७३	यत् सर्व.पुं.च.ए.व.	ज्याला	
यस्य	प्रपु.कु.शि.३८	यत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ज्याचे	
या	प्रपु.कु.शि.२८	यत् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	जी	
या	प्रपु.कु.शि.९९	यत् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	जी	
याज्यानुवाक्यासु- बृहत्सामप्रतिनिधीन्	प्रपु.कु.शि.८९	याज्यानुवाक्यासु- बृहत्सामप्रतिनिधि पुं.द्वि.ब.व.	याज्या, अनुवाक्या आणि बृहत्साम यांप्रमाणे असलेल्यांना	याज्या च अनुवाक्या च सुबृहत्साम च तत्प्रतिनिधिभूतान्।
याता	प्रपु.कु.शि.६३	या २प.प.कर्त.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	गेली	
याति	प्रपु.कु.शि.३८	या २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जातो, जाते	
याति	प्रपु.कु.शि.७२	या २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जातो, जाते	
यान्ति	प्रपु.कु.शि.५४	या २प.प.वर्त.तृ. पु.ब.व.	जातात	
यावज्जीवम्	प्रपु.कु.शि.१३	यावज्जीव नपुं.प्र.ए.व.	जीव असेपर्यंत	यावज्जीवं, मरणपर्यन्तम्।
यावनालयवागूः	प्रपु.कु.शि.८४	यावनालयवागू स्त्री.प्र.ए.व.	धान्याची पेज/ जोंधळ्याच्या शिजवलेल्या कण्या	यावनालानां धान्यविशेषाणां यवागूः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
यास्यन्	प्रपु.कु.शि.३०	या २प.प. भविष्यकालवाचक धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	जाणारा	
....युक्त	सं.प्रपु.कु. शि.२४			
युक्तः	प्रपु.कु.शि.१५	युज् ४प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	दक्ष	सावधानः।
युगे	प्रपु.कु.शि.५५	युग नपुं.स.ए.व.	युगात	
ये	प्रपु.कु.शि.२६	यत् सर्व. स्त्री.प्र.द्वि.व.	ज्या दोन	
योगम्	प्रपु.कु.शि.२१	योग पुं.द्वि.ए.व.	योगाला	अष्टाङ्गयोगः।
योगिवत्	प्रपु.कु.शि.२८	योगिवत् नपुं.प्र.ए.व.	योग्याप्रमाणे	
रचिता	प्रपु.कु.शि.९१	रच् १०प.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	केलेली	
....रजस्	सं.प्रपु.कु. शि.६९			
....रणत्....	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
रणसीम्नि	प्रपु.कु.शि.३५	रणसीमन् पुं.स.ए.व.	रणांगणात	युद्धभूमौ।
....रणे	सं.प्रपु.कु. शि.३३			
रणे	प्रपु.कु.शि.३६	रण पुं.नपुं.स.ए.व.	युद्धात	
....रथस्थ	सं.प्रपु.कु. शि.३४			
रमाक्रीडः	प्रपु.कु.शि.१०२	रमाक्रीड पुं.प्र.ए.व.	लक्ष्मीचे खेळण्याचे ठिकाण/लक्ष्मीची कृपा झालेले	रमायाः लक्ष्म्याः आक्रीडः उद्यानम्।
रूपम्	प्रपु.कु.शि.३७	रूप नपुं.द्वि.ए.व.	रूप	
रूपम्	प्रपु.कु.शि.६४	रूप नपुं.द्वि.ए.व.	रूप	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....रूपा	सं.प्रपु.कु. शि.२७			
रूपांतरेण	प्रपु.कु.शि.५३	रूपांतर नपुं.तृ.ए.व.	वेगळ्या रूपात	अन्यद् रूपं तेन।
....रूपिन्	सं.प्रपु.कु. शि.८८			
रोचते	प्रपु.कु.शि.७६	रुच् १आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	आवडते	
लक्ष्यते	प्रपु.कु.शि.७६	लक्ष् १०प.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	दिसते	
लज्जितः	प्रपु.कु.शि.४२	लज्ज् ६आ.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	लाजलेला	उक्तप्रतिज्ञाभंगात् हीतः।
....लब्ध....	सं.प्रपु.कु. शि.७९			
लब्धुम्	प्रपु.कु.शि.६०	लभ् १आ.प.हे. धा.तुम्.	प्राप्त करण्यासाठी	
लब्ध्वा	प्रपु.कु.शि.५	लभ् १ आ.प. पू. का.धा.त्वा.	प्राप्त करून	प्राप्य।
लिखित्वा	प्रपु.कु.शि.८६	लिख् ६प.प.पू.का. धा.त्वा.	लिहून	
लेपनम्	प्रपु.कु.शि.८०	लेपन नपुं.प्र.ए.व.	लेप	
....लोक	सं.प्रपु.कु. शि.२३			
लोकगुहाशयः	प्रपु.कु.शि.७८	लोकगुहाशय पुं.प्र.ए.व.	लोकांच्या हृदयात वास करणारे	लोकानां गुहा हृद्देशः तस्यां शेते।
लोकाः	प्रपु.कु.शि.२३	लोक पुं.प्र.ब.व.	लोक	
लोचने	प्रपु.कु.शि.३	लोचन नपुं.प्र.द्वि.व.	डोळे (श्रुतिस्मृतिरूपी)	नयने। श्रुतिस्मृती उभे नेत्रे द्विजानां परिकीर्तिते।
वः	प्रपु.कु.शि.५०	युष्मद् सर्व.ष.ए.व.	तुमचे	युष्माकम्।
वः	प्रपु.कु.शि.७६	युष्मद् सर्व.च.ब.व.	तुम्हाला	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
वः	प्रपु.कु.शि.८३	युष्मद् सर्व.च.ब.व.	तुम्हाला	
....वंश	सं.प्रपु.कु. शि.१०२			
वक्त्रविनिर्जित- निर्मलसोमाम्	प्रपु.कु.शि.४७	वक्त्रविनिर्जित- निर्मलसोमा स्त्री.द्वि.ए.व.	निष्कलंक अशा चंद्रालाही (सौंदर्यानि) जिकणारे असे जिचे मुख आहे अशा तिला	निर्मलः कलङ्करहितश्च असौ सोमचन्द्रश्च निर्मलसोमः, वक्त्रेण विनिर्जितः निर्मलसोमः यया ताम्। प्रसादसुमुखीम्।
वचः	प्रपु.कु.शि.८७	वचस् नपुं.द्वि.ए.व.	वचन, यतींचे बोलणे	
वचनम्	प्रपु.कु.शि.७८	वचन नपुं.द्वि.ए.व.	वचन/ बोलणे	
....वचस्	सं.प्रपु.कु. शि.२९			
वद्	प्रपु.कु.शि.४३	वद् १प.प.आज्ञा. द्वि.पु.ए.व.	सांग	
वदने	प्रपु.कु.शि.९४	वदन नपुं.स.अ.ए.व.	मुखात	
वधूनाम्	प्रपु.कु.शि.४८	वधू स्त्री.ष.ए.व.	स्त्रियांच्या	सीमंतिनीनाम्।
वनम्	प्रपु.कु.शि.७२	वन नपुं.प्र.ए.व.	अरण्य	
वन्दे	प्रपु.कु.शि.१	वन्द् १ आप. वर्त. प्र.पु.ए.व.	(मी) नमस्कार करतो	
वयम्	प्रपु.कु.शि.३६	अस्मत् सर्व.प्र.ब.व.	आपण	
वयम्	प्रपु.कु.शि.८१	अस्मद् सर्व.प्र.ब.व.	आम्ही	
वयम्	प्रपु.कु.शि.९१	अस्मद् सर्व.प्र.ब.व.	आम्ही	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
वरान्	प्रपु.कु.शि.५३	वर पुं.द्वि.ब.व.	वर	अहं ते पुत्रो भविष्यामीति वरान्।
वराम्	प्रपु.कु.शि.४८	वरा वि.स्त्री. द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ	
वर्णभूः	प्रपु.कु.शि.२	वर्णभू पुं.प्र.ए.व.	आद्य वर्ण आणि चार वर्ण उत्पन्न करणारा अर्थात् ईश्वर	अत्रास्मिन् लोके, वर्णानामादिवर्णानां ब्राह्मणादीनां च भूः, उत्पत्तिस्थानभूतः।
वर्णिभिक्षु	प्रपु.कु.शि.७३	वर्णिभिक्षु पुं.प्र.द्वि.व.	ब्रह्मचारी आणि संन्यासी असे दोन वर्णिभिक्षु	वर्णः प्रशस्तिः। स्मरणकीर्तनात् अष्टविध- मैथुनाभावः प्रशस्तिः अस्य अस्ति इति वर्णी, ब्रह्मचारी च भिक्षुः च स्तः।
....वर्धिनी	सं.प्रपु.कु. शि.९९			
ववुः	प्रपु.कु.शि.३५	वा २प.प.परो.भू. तृ.पु.ब.व.	वाहिल्या	
वसतिः	प्रपु.कु.शि.६६	वसति स्त्री.प्र.ए.व.	निवास	
वसन्ति	प्रपु.कु.शि.६७	वस् १प.प.वर्त.तृ. पु.ब.व.	राहतात	निवसन्ति।
वसेत्	प्रपु.कु.शि.७२	वस् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	राहिल	
वह्निः	प्रपु.कु.शि.४०	वह्नि पुं.प्र.ए.व.	अग्नी	देवभागा- वाहकोऽग्निरस्मि।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
वह्निम्	प्रपु.कु.शि.३९	वह्नि पुं.द्वि.ए.व.	अग्नीला	हव्यं वहति इति वह्निः। अग्निर्हि देवानां दूतो मुखभूतश्च।
वा	प्रपु.कु.शि.८०	अव्यय	किंवा	
वा	प्रपु.कु.शि.८२	अव्यय	किंवा	
....वाक्	सं.प्रपु.कु.शि.१००			
....वाक्य	सं.प्रपु.कु.शि.२			
....वाक्य....	सं.प्रपु.कु.शि.१०४			
वाचम्	प्रपु.कु.शि.७७	वाक् स्त्री.द्वि.ए.व.	वाणी, बोलणे	
वाञ्छति	प्रपु.कु.शि.२१	वाञ्छ् १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	इच्छितो	
....वादिनी	सं.प्रपु.कु.शि.२६			
वायुः	प्रपु.कु.शि.४४	वायु पुं.प्र.ए.व.	वायू	
वायुः	प्रपु.कु.शि.४५	वायु पुं.प्र.ए.व.	वायू	
वायुम्	प्रपु.कु.शि.४३	वायु पुं.द्वि.ए.व.	वायूला	वातम्।
वासुदेवसरस्वती	प्रपु.कु.शि.१०३	वासुदेवसरस्वती पुं.प्र.ए.व.	वासुदेवसरस्वती	एतत्संज्ञितः कश्चित् दत्तात्रेयभक्तः यतिः।
विग्रहवती	प्रपु.कु.शि.२७	विग्रहवत् विशे. स्त्री.प्र.ए.व.	देहधारिणी	विग्रहो देह आकारोऽस्या-स्तीति विग्रहवती।
विचाराचारसंयुतः	प्रपु.कु.शि.१५	विचाराचारसंयुत पुं.प्र.ए.व.	विचारपूर्वक आचार करणारा पुरुष	विचारपूर्वक आचारो विचारा-चारः, तेन संयुतः, युक्तः पुरुषः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
विदारिताः	प्रपु.कु.शि.३३	वि+५प.प.प्रयो. क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ब.व.	चिरफाड केली	देहमध्ये विशेषेण दारिताः, भेदिताः।
विदित्वा	प्रपु.कु.शि.७४	विद् २प.प.पू.का. धा.त्वा.	जाणून	
विदुरस्य	प्रपु.कु.शि.९२	विदुर पुं.ष.ए.व.	विदुराच्या	दासीपुत्रस्य विदुरस्य अपि।
विद्याविद्ये	प्रपु.कु.शि.२६	विद्याविद्या स्त्री.प्र.द्वि.व.	विद्या आणि अविद्या	
....विध	सं.प्रपु.कु. शि.२४			
विधनः	प्रपु.कु.शि.५७	विधन अ.पुं.प्र.ए.व.	दरिद्री	विगतं धनं यस्य सः।
विधिना	प्रपु.कु.शि.२४	विधि पुं.तृ.ए.व.	विधीने	
विधिनिषेधाभ्याम्	प्रपु.कु.शि.४	विधिनिषेध पुं. तृ.द्वि.व.	विधी आणि निषेध	विधिश्च निषेधश्च विधिनिषेधौ, अहरहः सन्ध्यामुपासीत इदत्यादिविधिः, ब्राह्मणो न हन्तव्यः इत्यादि- निषेधाभ्याम्।
विधिवत्	प्रपु.कु.शि.५	अव्यय	विधीनुसार	यथाविधि।
विधिवत्	प्रपु.कु.शि.६२	अव्यय	विधीप्रमाणे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
विधुतारिमानाम्	प्रपु.कु.शि.४८	विधुतारिमाना वि.स्त्री.द्वि.ए.व.	(महिषासुरादी) शत्रूंचे गर्वहरण केलेल्या तिला	अरीणां, महिषासुरादि- शत्रूणां, मानः अभिमानः, अरिमानः, विधुतः, आकम्पितः, समुद्भिन्नतः वा अरिमानः यया ताम्।
विना	प्रपु.कु.शि.१४	अव्यय	च्या शिवाय	
....विनिर्जित....	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
....विपक्व....	सं.प्रपु.कु. शि.२५			
विप्रः	प्रपु.कु.शि.५७	विप्र पुं.प्र.ए.व.	ब्राह्मण	
विप्रगेहम्	प्रपु.कु.शि.५९	विप्रगेह नपुं. द्वि.ए.व.	ब्राह्मणाचे घर	
विप्राः	प्रपु.कु.शि.७०	विप्र पुं.प्र.ब.व.	ब्राह्मण	
विप्रात्	प्रपु.कु.शि.७	विप्र पुं.पं.ए.व.	ब्राह्मणाकडून	
विभ्राजमानाम्	प्रपु.कु.शि.४८	वि+भ्राज् १आ.प.व.का. धा.वि.स्त्री.द्वि.ए.व.	विशेषप्रकारे शोभून दिसणाऱ्या तिला	विशेषेण भ्राजमाना देदीप्यमाना ताम्।
विमले	प्रपु.कु.शि.३	विमल विशे. नपुं.प्र.द्वि.व.	निर्मळ	निर्मळे।
विरक्तः	प्रपु.कु.शि.१०	वि+रञ्ज् १उ.प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.ए.व.	विरक्त	
....विरोध	सं.प्रपु.कु. शि.१६			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....विरोध	सं.प्रपु.कु. शि. २७			
विलोक्य	प्रपु.कु.शि. ९७	वि+लोक् १०३.प. पू.का.धा.ल्य.	पाहून :	
....विवर्जित	सं.प्रपु.कु.शि. ९			
....विशुद्ध....	सं.प्रपु.कु. शि. २१			
....विशेषदा	सं.प्रपु.कु. शि. २६			
विष्णुस्वरूपिणः	प्रपु.कु.शि. ७०	विष्णुस्वरूपिन् पुं.प्र.ब.व.	विष्णुस्वरूप	
विष्णोः	प्रपु.कु.शि. ७१	विष्णु पुं.ष.ए.व.	विष्णूचा	
विष्णोः	प्रपु.कु.शि. ९४	विष्णु पुं.ष.ए.व.	विष्णूच्या	
....विहार	सं.प्रपु.कु. शि. ४९			
....विहारिन्	सं.प्रपु.कु. शि. ५०			
....वीति....	सं.प्रपु.कु. शि. ३४			
वीरान्	प्रपु.कु.शि. ३६	वीर पुं.द्वि.ब.व.	वीरांना	शूरान्।
....वृत्ति	सं.प्रपु.कु. शि. ५८			
वृत्तिः	प्रपु.कु.शि. ७६	वृत्ति स्त्री.प्र.ए.व.	निर्वाहाचे साधन, उपजीविका	
....वृत्तिहा	सं.प्रपु.कु. शि. ८२			
वृद्धिम्	प्रपु.कु.शि. १९	वृद्धि स्त्री.प्र.ए.व.	वाढ	विस्तारः।
वृषा	प्रपु.कु.शि. ४७	वृषन् पुं.प्र.ए.व.	इंद्र	वर्षति इति इन्द्रः।
वेद	प्रपु.कु.शि. ३०	विद् २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जाणतो	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
वेद	प्रपु.कु.शि.३१	विद् २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जाणतो	
वेद	प्रपु.कु.शि.९५	विद् २प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	जाणतो	
वेदः	प्रपु.कु.शि.९५	वेद पुं.प्र.ए.व.	वेद	श्रुतिः
वेदप्रोक्तक्रियादरम्	प्रपु.कु.शि.३१	वेदप्रोक्तक्रियादर पुं. द्वि.ए.व.	वेदांनी सांगितलेल्या क्रियांचा आदर असणारा, श्रद्धावान्	वेदप्रोक्तासु क्रियास्वादरो यस्य तं, श्रद्धानम्।
वेदम्	प्रपु.कु.शि.३०	वेद पुं.द्वि.ए.व.	वेदाला	
वेदि	प्रपु.कु.शि.४२	विद् २प.प. वर्त.प्र.पु.ए.व.	मी जाणतो	जानामि
....वैराग्य	सं.प्रपु.कु. शि.२२			
....वैश्वदेव	सं.प्रपु.कु. शि.८३			
वैश्वदेवार्थम्	प्रपु.कु.शि.८३	वैश्वदेवार्थ नपुं.प्र.ए.व.	वैश्वदेवासाठी	
....व्यसन....	सं.प्रपु.कु. शि.१८			
....व्याधि....	सं.प्रपु.कु. शि.६९			
....व्याधि	सं.प्रपु.कु. शि.७९			
व्रणवत्	प्रपु.कु.शि.८०	अव्यय	व्रणासारखे	
.... शक्ति	सं.प्रपु.कु.शि.१			
....शक्ति	सं.प्रपु.कु. शि.४२			
शक्रः	प्रपु.कु.शि.४९	शक्र पुं.प्र.ए.व.	इंद्र	
शनैः	प्रपु.कु.शि.५९	अव्यय	हळूहळू	
शपन्तम्	प्रपु.कु.शि.१००	शप् १उ.प.व.का. धा.वि.पुं.द्वि.ए.व.	शाप देणाऱ्या	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
शमादीन्	प्रपु.कु.शि.९	शमादि पुं.द्वि.ब.व.	शम इत्यादी	
शमाद्युत्पत्तिपर्यन्तम्	प्रपु.कु.शि.१२	शमाद्युत्पत्तिपर्यन्त नपुं.प्र.ए.व.	शमदमादिक उत्पन्न होईपर्यंत	शम आदिर्येषां ते शमादयः, तेषामुत्पत्तिरुद्भवः, पर्यन्तो मर्यादा यस्मिन्कर्मणि यथा तथा।
शमाद्युत्पत्त्यभावे	प्रपु.कु.शि.१३	शमाद्युत्पत्त्यभाव पुं.स.ए.व.	शमादिक उत्पन्न झाले नाहीत तर	शमादीनामुत्पत्ति- निष्पत्तिस्तस्या अभावेऽपि, प्रबलप्रतिबन्ध- रूपकर्मणा शमाद्य- निष्पत्तावपि।
शमी	प्रपु.कु.शि.१०	शमिन् पुं.प्र.ए.व.	शांत	शमदमादिसाधन- संपन्नः।
शरीरम्	प्रपु.कु.शि.८०	शरीर नपुं.प्र.ए.व.	शरीर	शीर्यते तच्छरीरं, देहः।
शशाक	प्रपु.कु.शि.४२	शक् ५प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	शकला नाही	समर्थो बभूव।
शश्वत्	प्रपु.कु.शि.९३	अव्यय	परत परत	पुनः पुनः।
....शाखा....	सं.प्रपु.कु. शि.९७			
शान्तः	प्रपु.कु.शि.५९	शान्त वि.पुं. तृ.ए.व.	शांत	प्रशान्तः।
शान्तस्य	प्रपु.कु.शि.९६	शान्त वि.पुं.ष.ए.व.	शांत	सहनशीलस्य।
....शारद....	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
....शालिनी	सं.प्रपु.कु. शि.७७			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....शिक्षा	सं.प्रपु.कु. शि.१०३			
....शिक्षा	सं.प्रपु.कु. शि.१०४			
शिखा	प्रपु.कु.शि.३८	शिखा स्त्री.प्र.ए.व.	ज्वाला	
....शिरस्	सं.प्रपु.कु. शि.३४			
शिरोलसंज्ञकम्	प्रपु.कु.शि.५६	शिरोलसंज्ञक पुं. द्वि.ए.व.	शिरोल नावाचे	शिरोल इति संज्ञा यस्य सः शिरोलसंज्ञकः।
....शिला	सं.प्रपु.कु. शि.८५			
शिलापात्रे	प्रपु.कु.शि.८७	शिलापात्र नपुं.स.ए.व.	शिळापात्रात	शिलारूपे भाजने।
शुचिः	प्रपु.कु.शि.७	शुचि पुं.प्र.ए.व.	पवित्र	शुद्धः।
....शुद्ध....	सं.प्रपु.कु. शि.१९			
शुद्धकरास्यपादः	प्रपु.कु.शि.९५	शुद्धकरास्यपाद पुं.प्र.ए.व.	ज्याने हात, पाय, तोंड धुतले आहे असा	प्रक्षालित- हस्तमुखचरणः।
शुद्धसत्त्वः	प्रपु.कु.शि.१४	शुद्धसत्त्व पुं.प्र.ए.व.	निर्मळ अन्तःकरणाचा	शुद्धं निर्मलं सत्त्वमन्तःकरणं यस्य सः ईदृशः।
....शुद्धि	सं.प्रपु.कु. शि.११			
....शुद्धि	सं.प्रपु.कु. शि.६६			
शेरते स्म	प्रपु.कु.शि.३५	शी २आ.प.स्मभूत. तृ.पु.ब.व.	पडले होते	
शोणितौघाः	प्रपु.कु.शि.३५	शोणितौघा स्त्री.प्र.ब.व.	रक्ताचा प्रवाह असलेल्या नद्या	शोणितस्य रक्तस्य ओघो यासां ताः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....शोभमाना	सं.प्रपु.कु. शि.४८			
श्रद्धान्वितः	प्रपु.कु.शि.७	श्रद्धान्वित पुं.प्र.ए.व.	श्रद्धाळू	श्रद्धान्वित इत्यनेनाश्रद्धधानेन कृतं सर्वमप्यसद्भवतीति ज्ञेयम्।
श्रिया	प्रपु.कु.शि.४८	श्री स्त्री.तृ.ए.व.	लक्ष्मी	
श्रीगुरुः	प्रपु.कु.शि.५६	श्रीगुरु पुं.प्र.ए.व.	श्रीगुरु	श्रीगुरुर्भगवान्।
श्रीदत्तः	प्रपु.कु.शि.७८	श्रीदत्त पुं.प्र.ए.व.	दत्तगुरु	
श्रीदत्तप्रेरितमतिः	प्रपु.कु.शि.१०३	श्रीदत्तप्रेरितमति पुं.प्र.ए.व.	श्रीदत्ताने ज्याच्या बुद्धीला प्रेरणा दिली आहे असा	श्रीदत्तेन दत्तात्रेयेण भगवता प्रेरिता मतिः यस्य सः।
श्रीदत्तम्	प्रपु.कु.शि.१	श्रीदत्त पुं. द्वि.ए.व.	श्रीदत्तगुरु	
श्रीशः	प्रपु.कु.शि.५८	श्रीश पुं.प्र.ए.व.	लक्ष्मीपती	श्रिया लक्ष्म्या ईशः।
....श्रुति	सं.प्रपु.कु. शि.५१			
श्रुतिः	प्रपु.कु.शि.२	श्रुति स्त्री.प्र.ए.व.	वेद	श्रूयतेऽनयेति।
श्रुतौ	प्रपु.कु.शि.३२	श्रुति स्त्री.स.ए.व.	वेदात (सामवेदात)	छन्दोगानां श्रुतौ सामवेदे तलवकारो- पनिषदि।
श्रुत्यन्तरसहायतः	प्रपु.कु.शि.६	श्रुत्यन्तरसहाय पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय, अव्यय	इतर वेदवाक्यांच्या मदतीने	अन्या श्रुतिः श्रुत्यन्तरं तस्य सहायतः।
श्रुत्याम्	प्रपु.कु.शि.३२	श्रुति स्त्री.स.ए.व.	वेदामध्ये	
श्रुत्वा	प्रपु.कु.शि.४१	श्रु ५३.प.पू.का. धा.त्वा.	ऐकून	आकर्ण्य।
श्रुत्वा	प्रपु.कु.शि.६०	श्रु ५३.प.पू.का. धा.त्वा.	ऐकून	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
श्रुत्वा	प्रपु.कु.शि.७७	श्रु १३.प.पू.का. धा.त्वा.	ऐकून	
श्रुत्वा	प्रपु.कु.शि.८५	श्रु १३.प.पू.का. धा.त्वा.	ऐकून	
श्रुत्वा	प्रपु.कु.शि.८७	श्रु १३.प.पू.का. धा.त्वा.	ऐकून	
श्रुत्वा	प्रपु.कु.शि.९७	श्रु १३.प.पू.का. धा.त्वा.	ऐकून	अवधार्य।
श्रेयः	प्रपु.कु.शि.११	श्रेयस् नपुं.प्र.ए.व.	श्रेयाचे संचित	श्रेयः साधनम् ।
श्रेयः	प्रपु.कु.शि.९९	श्रेयस् नपुं.प्र.ए.व.	कल्याण	
श्रेष्ठाः	प्रपु.कु.शि.७०	श्रेष्ठ पुं.प्र.ब.व.	श्रेष्ठ	सर्वाश्रमाधि- कारित्वात्।
षडङ्गा	प्रपु.कु.शि.३	षडङ्गा विशे. स्त्री.प्र.ए.व.	शिक्षा, कल्प, व्याकरण, निरुक्त, छंद, ज्योतिष अशा सहा अंगांनी युक्त असलेली	षडङ्गानि अवयवाः यस्याः सा।
षष्ठसोपानम्	प्रपु.कु.शि.२०	षष्ठसोपान पुं. द्वि.ए.व.	सहाव्या पायरीला	
षष्ठीम्	प्रपु.कु.शि.२०	षष्ठी स्त्री.द्वि.ए.व.	सहाव्या	
सः	प्रपु.कु.शि.११	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	कर्मशीलः पुरुषः।
सः	प्रपु.कु.शि.१९	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.२२	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.३१	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.४०	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.४३	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.४४	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.४४	तत् सर्व. पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.४५	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.४६	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सः	प्रपु.कु.शि.४९	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.५३	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.५५	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.५९	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.८२	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.८८	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.९२	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.९५	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.कु.शि.१०१	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	ब्राह्मणः।
....संक्षयः	सं.प्रपु.कु.शि.८			
....संज्ञक	सं.प्रपु.कु.शि.५६			
संन्यस्य	प्रपु.कु.शि.९	सम्+नि+अस् ४प.प. पू.का. धा.ल्य.	संन्यास घेऊन	
....संन्यास	सं.प्रपु.कु.शि.१९			
संन्यासः	प्रपु.कु.शि.२५	संन्यास पुं.प्र.ए.व.	संन्यास	
संन्यासम्	प्रपु.कु.शि.२२	संन्यास पुं.द्वि.ए.व.	संन्यास	विधिवत्पारि- ब्राज्यम्।
....संपत्ति....	सं.प्रपु.कु.शि.२४			
संपत्प्रदानि	प्रपु.कु.शि.६९	संपत्प्रद नपुं.प्र.ब.व.	संपत्ती देणाच्या	संपदः प्रददति इति संपत्प्रदानि।
संभोजनेन	प्रपु.कु.शि.७१	संभोजन नपुं. तृ.ए.व.	भोजनाने	
....संयुत	सं. प्रपु.कु.शि.१५			
संशयम्	प्रपु.कु.शि.७	संशय पुं.द्वि.ए.व.	संशय	संदेहम्।
संसारहराणि	प्रपु.कु.शि.६९	संसारहर नपुं.प्र.ब.व.	जन्ममरण संपवणाच्या	संसारं भवं हरन्ति इति संसारहराणि।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
संस्कृतेन	प्रपु.कु.शि.५	सम्+कृ ८उ.प. क.भू.धा.वि.पुं. तृ.ए.व.	संस्कार झालेल्या पुरुषाने	गर्भादानादि- संस्कारैः संस्कृतेन द्विजेन।
संस्थाप्य	प्रपु.कु.शि.८६	सम्+स्था १प.प.प्रयो.पू.का. धा.ल्यप्.	ठेवून	
....सङ्गति	सं.प्रपु.कु. शि.१८			
सच्छक्ति	प्रपु.कु.शि.१	सच्छक्ति नपुं.प्र.ए.व.	सत्-शक्तींनी युक्त आहे असे ते, परब्रह्म	जगदुत्पत्तिस्थिति- लयहेतुभूतं सत्यो विद्यमानाः शक्तयः यस्य तत्, शक्तिमत्।
....सञ्चय	सं.प्रपु.कु. शि.६८			
सतः	प्रपु.कु.शि.४६	अस् २प.प.व.का. धा.वि.पुं.ष.ए.व.	असणाऱ्या	
सतारम्	प्रपु.कु.शि.८६	अव्यय	ओंकारयुक्त	ॐकारस्तेन सहितं सतारं, सप्रणवम्।
सती	प्रपु.कु.शि.२	अस् २प.प.व.का. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	चांगली असणारी (प्रमाणभूत)	स्वतःप्रमाण- भूताऽप्रामाण्य- शङ्का- कालुष्यरहिता।
सती	प्रपु.कु.शि.६३	सती स्त्री.प्र.ए.व.	पतिव्रता	
सती	प्रपु.कु.शि.८७	सती स्त्री.प्र.ए.व.	ब्राह्मणी	
सत्	प्रपु.कु.शि.६१	सत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	पवित्र	
सत्तमानाम्	प्रपु.कु.शि.४८	सत्तमा वि.स्त्री.ष.ब.व.	सुंदर	अतिशोभनानाम्।
....सत्त्व	सं.प्रपु.कु. शि.१४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सत्पात्रे	प्रपु.कु.शि.८७	सत्पात्र नपुं.स.ए.व.	योग्य/पवित्र पात्रात	सत् प्रशस्तं च पात्रं, भाजनं तस्मिन्। उत्तमयोग्ये। अथवा पाति सर्वान् अनर्थेभ्यः रक्षति इति पाता, सतां सन्मार्गवर्तिनां पाता सत्पाता, तस्मै मह्यम्।
सत्यत्वम्	प्रपु.कु.शि.५४	सत्यत्व नपुं. द्वि.ए.व.	सत्यत्वास	सत्यं भवति।
सत्यम्	प्रपु.कु.शि.१	सत्य नपुं. प्र.ए.व.	खरे, त्रिकालाबाधित सत्य अर्थात् परब्रह्म	कालत्रयाबाधं सत्यम्। अत्र स्वरूपलक्षणम् अपेक्षितम्।
सत्यम्	प्रपु.कु.शि.२७	सत्य नपुं. प्र.ए.व.	खरे	
सद्गुरोः	प्रपु.कु.शि.५	सद्गुरु पुं.ष.ए.व.	सद्गुरुंच्या	सद्गुरोरध्यापका-त्सुतीर्थात्।
सनातनम्	प्रपु.कु.शि.१७	सनातन विशे.पुं. द्वि.ए.व.	चिरकाळ टिकणारा	शाश्वतम्।
सन्	प्रपु.कु.शि.५८	अस् २प.प.व.का. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	असणारा	
सन्तम्	प्रपु.कु.शि.३१	अस् २प.प.व.का. धा.वि.पुं.द्वि.ए.व.	असणारा	
सन्तृप्तचेतसाम्	प्रपु.कु.शि.६६	सन्तृप्तचेतस् पुं.ष.ब.व.	संतुष्ट मनाच्या	सम्यक् तृप्तं चेतः चित्तं येषां तेषाम्।
समक्षम्	प्रपु.कु.शि.४९	अव्यय	प्रत्यक्ष	
समानाम्	प्रपु.कु.शि.४८	समाना वि.स्त्री. द्वि.ए.व.	च्यासारखी	तुल्याम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
समुच्चयवादिन्याः	प्रपु.कु.शि. २६	समुच्चयवादिनी स्त्री.ष.ए.व.	समुच्चय सांगणाऱ्या श्रुतीचा	श्रुत्याः।
सम्पादितम्	प्रपु.कु.शि. ९३	सम्+पद् ४धा.प.प. प्रयोजक क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	मिळवले(ले)	
....सम्बन्ध	सं.प्रपु.कु. शि.१०			
सर्वज्ञः	प्रपु.कु.शि. ३७	सर्वज्ञ पुं.प्र.ए.व.	सर्व जाणणारा	सर्व जानातीति सर्वज्ञः, सर्वसाक्षी।
सर्वथा	प्रपु.कु.शि. ७२	अव्यय	पूर्णपणे	सर्वप्रकारेण।
सर्वम्	प्रपु.कु.शि. ४१	सर्व सर्व.पुं. द्वि.ए.व.	सगळे	
सर्वम्	प्रपु.कु.शि. ७४	सर्व सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	सगळे	अशेषम्।
सर्वम्	प्रपु.कु.शि. ९७	सर्व सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	सगळे	भगवदा- गमनादिकम्।
सर्वशक्त्या	प्रपु.कु.शि. ४२	सर्वशक्ति स्त्री.तृ.ए.व.	सर्व शक्तीने	सर्वा चासौ शक्तिश्च सर्वशक्तिः तया।
सर्वान्	प्रपु.कु.शि. ३६	सर्व सर्व.पुं. द्वि.ब.व.	सगळ्यांना	अशेषान्।
सह	प्रपु.कु.शि. २५	अव्यय	बरोबर, एकत्र	कर्म च ज्ञानं च सहैकेनाधि- कारिणैककाले कर्तव्यम्।
सह	प्रपु.कु.शि. ५०	अव्यय	बरोबर, सह	
सहसा	प्रपु.कु.शि. ४७	अव्यय	अकस्मात्	
सहस्रदृक्	प्रपु.कु.शि. ४६	सहस्रदृक् पुं.प्र.ए.व.	हजार डोळे असलेला	सहस्राक्षः।
....सहायतः	सं.प्रपु.कु.शि. ६			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सा	प्रपु.कु.शि.३	तद् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	श्रुतिः।
सा	प्रपु.कु.शि.२८	तत् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	
सा	प्रपु.कु.शि.५०	तत् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	उमा।
सा	प्रपु.कु.शि.६३	तत् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	
सा	प्रपु.कु.शि.६४	तत् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	
सा	प्रपु.कु.शि.८३	तद् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	
सा	प्रपु.कु.शि.८९	तद् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	
सा	प्रपु.कु.शि.९३	तद् सर्व. स्त्री.प्र.ए.व.	ती	
साक्षात्	प्रपु.कु.शि.७०	अव्यय	साक्षात्	
साक्षात्	प्रपु.कु.शि.७१	अव्यय	साक्षात्	
साक्षात्	प्रपु.कु.शि.७८	अव्यय	प्रत्यक्ष, साक्षात्	
साक्षात्	प्रपु.कु.शि.९४	अव्यय	प्रत्यक्ष, साक्षात्	
साधयेत्	प्रपु.कु.शि.१६	साध् १०प.प. विध्य.तृ.पु.ए.व.	मिळवावा	पूरयेत्।
साधवः	प्रपु.कु.शि.६७	साधु पुं.प्र.ब.व.	साधू	
साधुपादरजांसि	प्रपु.कु.शि.६९	साधुपादरजस् नपुं.प्र.ब.व.	सत्पुरुषांची पायधूळ	साधूनां पादसंबंधीनि रजांसि धूलयः।
साधूनाम्	प्रपु.कु.शि.६५	साधु पुं.ष.ब.व.	साधूंचे	विदुषां ब्राह्मणानाम्।
साधूनाम्	प्रपु.कु.शि.६६	साधु पुं.ष.ब.व.	साधूंचे	
साधूनाम्	प्रपु.कु.शि.६८	साधु पुं.ष.ब.व.	साधूंचे	
साध्वि	प्रपु.कु.शि.८०	साध्वी स्त्री.सं.ए.व.	हे पतिव्रते!	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
साध्वीम्	प्रपु.कु.शि.७८	साध्वी स्त्री.प्र.ए.व.	पतिव्रता	सतीं, ब्राह्मणीम्।
....सीमन्	सं.प्रपु.कु.शि.३५			
सुकदन्नम्	प्रपु.कु.शि.९२	सुकदन्न नपुं.प्र.ए.व.	अत्यंत निकृष्ट अन्न	सुतरां कदन्नम्।
सुकरः	प्रपु.कु.शि.१६	सुकर पुं.प्र.ए.व.	सोपा	सुखेन कर्तुं शक्यः सुकरः।
सुखम्	प्रपु.कु.शि.९०	अव्यय	सुखाने	
सुचिरम्	प्रपु.कु.शि.६४	अव्यय	दीर्घ काळ	
सुदुःखभाक्	प्रपु.कु.शि.२२	सुदुःखभाक् पुं.प्र.ए.व.	अत्यंत दुःख भोगणारा	सुतरां दुःखं भजतीति।
सुदुष्करम्	प्रपु.कु.शि.९३	अव्यय	कष्टाने मिळवणे पण शक्य नाही असे	सुतरां दुःखेनापि कर्तुम् अशक्यं दुष्करं स्यात्।
....सुन्दर	सं.प्रपु.कु.शि.६४			
सुपूताद्भिः	प्रपु.कु.शि.६२	सुपूताप् स्त्री.तृ.ब.व.	चांगल्या पवित्र पाण्याने	सुपूताः वस्त्रपूताः च ताः आपश्च ताभिः।
....सुबृहत्साम....	सं.प्रपु.कु.शि.८९			
सुरदत्तमानाम्	प्रपु.कु.शि.४८	सुरदत्तमाना वि.स्त्री. द्वि.ए.व.	देवांनी जिचा सन्मान केला आहे अशा तिला	सुरैः देवैः दत्तः मानः सत्कारः यस्यै ताम्।
सुराः	प्रपु.कु.शि.४३	सुर पुं.प्र.ब.व.	देव	
सुरान्	प्रपु.कु.शि.४२	सुर पुं.द्वि.ब.व.	देवांना	देवान्
सुरान्	प्रपु.कु.शि.४५	सुर पुं.द्वि.ब.व.	देवांना	
सूक्ष्मम्	प्रपु.कु.शि.१	सूक्ष्म नपुं. द्वि.ए.व.	सूक्ष्म	निरंशम्।
....सूचिका	सं.प्रपु.कु.शि.९९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सूनादोषहरवैश्वदेवः	प्रपु.कु.शि.८३	सूनादोषहरवैश्वदेव पुं.प्र.ए.व.	पाच प्रकारच्या कारणांनी घडणाऱ्या हिंसांमुळे येणाऱ्या दोषांचे निवारण करण्यासाठी केला जाणारा वैश्वदेव यज्ञ	कण्डणी पेषणी चुल्ली उदकुम्भी च मार्जनी। पञ्च सूना गृहस्थस्य ताभिः स्वर्गं न विन्दति।। इति सूनाः स्मृताः। पञ्च सूनाः, हिंसास्थानानि, तेभ्यः जाताः दोषाः सूनादोषाः तान् हरन्ति इति सूनादोषहरः, स च असौ वैश्वदेवः सूनादोषहर- वैश्वदेवः।
....स्रुवधृक्	सं.प्रपु.कु. शि.८९			
सेवकस्य	प्रपु.कु.शि.९५	सेवक पुं.ष.ए.व.	सेवकाच्या	
....सोपान	सं.प्रपु.कु. शि.२०			
....सोपानग	सं.प्रपु.कु. शि.२०			
....सोमा	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
सौष्ठवौदार्यशालिनीम्	प्रपु.कु.शि.७७	सौष्ठवौदार्यशालिनी स्त्री.द्वि.ए.व.	प्रेमळ आणि उदार अशी	सुष्ठु भावः सौष्ठवम् उदारस्य भावः धर्मः औदार्यम्। सौष्ठवं च औदार्यं च सौष्ठवौदार्ये, ताभ्यां शालते तच्छीला सौष्ठवौ- दार्यशालिनी ताम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
स्तिमितेक्षणपात्राभ्याम्	प्रपु.कु.शि.६४	स्तिमितेक्षणपात्र नपुं.तृ.द्वि.व.	स्तब्ध डोळ्यांनी	ईक्षणे नेत्रे एव पात्रे, चषके ईक्षणपात्रे, स्तिमिते निश्चले च ते ईक्षणपात्रे च ताभ्याम्।
स्तुत्वा	प्रपु.कु.शि.९३	स्तु २प.प.पू.का. धा.त्वा.	स्तुती करून	अभिष्टूय।
स्त्रिया	प्रपु.कु.शि.९८	स्त्री स्त्री.तृ.ए.व.	स्त्रीने	जायया।
स्त्रीणाम्	प्रपु.कु.शि.९८	स्त्री स्त्री.ष.ब.व.	स्त्रियांच्या	नारीणाम्।
स्थितः	प्रपु.कु.शि.३७	स्था १प.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	उभा राहिला	
स्थितम्	प्रपु.कु.शि.४४	स्था १प.प.कर्त.भू. धा.वि.नपुं.द्वि.ए.व.	असलेले	
स्फुटीकृता	प्रपु.कु.शि.५१	स्फुट+कृ ८उ.प. च्चि घटित क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	स्पष्ट केली	
स्मृतिः	प्रपु.कु.शि.३	स्मृति स्त्री.प्र.ए.व.	स्मृती (मनुस्मृती इ.)	स्मर्यतेऽनयेति स्मृतिः मन्वादिप्रणीता धर्मसंहिता।
स्मृतिषु	प्रपु.कु.शि.३२	स्मृति स्त्री.स.ब.व.	स्मृतिग्रंथांमध्ये	
स्मृतीतिहासादौ	प्रपु.कु.शि.५२	स्मृतीतिहासादि वि.पुं.स.ए.व.	स्मृती, इतिहास (महाभारत) इत्यादींमध्ये	स्मृतिः, धर्मसंहिता च इतिहासः, महाभारतं च ते आदिः यस्य तत्स्मृतीतिहासादि तस्मिन्। आदिशब्देन पुराणानि ग्राह्याणि।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
स्यात्	प्रपु.कु.शि.१५	अस् २प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	असेल	भवेत्।
....स्व	सं.प्रपु.कु. शि.२१			
स्वः	प्रपु.कु.शि.११	स्वर् नपुं.द्वि.ए.व.	स्वर्ग	स्वर्ग, ब्रह्म, परब्रह्म च न गच्छति, न प्राप्नोति।
स्वक्रिया	प्रपु.कु.शि.५	स्वक्रिया स्त्री.प्र.ए.व.	स्वतःचे कर्म	स्वक्रिया नाम स्ववर्णाश्रमोचितं कर्म।
स्वप्ने	प्रपु.कु.शि.५४	स्वप्न पुं.स.ए.व.	स्वप्नात	
स्वभक्तेभ्यः	प्रपु.कु.शि.५५	स्वभक्त पुं.च.ब.व.	स्वतःच्या भक्तांना	स्वसेवकेभ्यः।
स्वम्	प्रपु.कु.शि.९७	स्व पुं.द्वि.ए.व.	स्वतःला	आत्मानम्।
स्वयम्	प्रपु.कु.शि.५८	अव्यय	स्वतः	
स्वयम्	प्रपु.कु.शि.८८	अव्यय	स्वतः	
....स्वरूपिन्	सं.प्रपु.कु. शि.७०			
स्वल्पम्	प्रपु.कु.शि.७३	अव्यय	थोडेसे	
स्वस्थचित्तैः	प्रपु.कु.शि.९०	स्वस्थचित्त पुं. तृ.ब.व.	ज्यांचे मन स्वस्थ आहे अशांनी	स्वस्थं, समाहितं, चित्तं येषां तैः।
स्वागतम्	प्रपु.कु.शि.६१	अव्यय	स्वागत	शोभनम् आगमनं जातम्।
स्वाङ्गैः	प्रपु.कु.शि.४८	स्वाङ्ग नपुं.तृ.ब.व.	स्वतःच्या अवयवांनी	स्वस्या अङ्गानि स्वाङ्गानि, तैः। कर्णनेत्रनासादिभिः समानाम्।
स्वाचारेण	प्रपु.कु.शि.५८	स्वाचार नपुं. तृ.ए.व.	स्वतःच्या आचरणाने	
स्वादु	प्रपु.कु.शि.८०	स्वादु नपुं.प्र.ए.व.	गोड	मिष्टम्।
स्वान्	प्रपु.कु.शि.५२	स्व सर्व.पुं.द्वि.ब.व.	स्वकीयांवर (भक्तांवर)	भक्तानाम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....स्वामिन्	सं.प्रपु.कु. शि.८१			
स्वाश्रमोचितम्	प्रपु.कु.शि.१२	स्वाश्रमोचित अ.नपुं.प्र.ए.व.	स्वतःच्या आश्रमाला उचित असे	
स्वीकर्तुम्	प्रपु.कु.शि.९१	स्वी+कृ ८उ.प.हे. धा.तुम्.	घेण्यासाठी	
स्वेच्छोपात्ततनुः	प्रपु.कु.शि.५२	स्वेच्छोपात्ततनु उ.पुं.प्र..ए.व.	इच्छेनुसार देह धारण करणारा	स्वेच्छया उपात्ता, स्वीकृता तनुः, देहः येन सः।
स्वेभ्यः	प्रपु.कु.शि.५४	स्व पुं.च.ब.व.	स्वतःच्या भक्तांना	
स्वौ	प्रपु.कु.शि.६२	स्व पुं.द्वि.ए.व.	स्वतःचे	
ह	प्रपु.कु.शि.१०२	पदपूरण		
....हंस....	सं.प्रपु.कु. शि.४७			
....हर	सं.प्रपु.कु. शि.६९			
....हर....	सं.प्रपु.कु. शि.८३			
हरिः	प्रपु.कु.शि.७८	हरि पुं.प्र.ए.व.	हरी	
हरिः	प्रपु.कु.शि.९५	हरि पुं.प्र.ए.व.	हरी	
....हर्ता	सं.प्रपु.कु. शि.९५			
हर्तुम्	प्रपु.कु.शि.३७	ह १प.प.हे.धा.तुम्.	दूर करण्यासाठी	
हविः	प्रपु.कु.शि.२८	हविस् नपुं.प्र.ए.व.	हविर्द्रव्य	
हविः	प्रपु.कु.शि.२९	हविस् नपुं.प्र.ए.व.	हविर्द्रव्य	
हविः	प्रपु.कु.शि.९३	हविस् स्.नपुं.प्र.ए.व.	हवि	
....हस्त	सं.प्रपु.कु. शि.५९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
हस्तिवीतिरथस्थाः	प्रपु.कु.शि.३४	हस्तिवीतिरथस्थ पुं.प्र.ब.व.	हत्तींवर, घोड्यांवर आणि रथांत बसलेले	हस्तः शुण्डाख्या- वयवविशेषोऽस्ति येषां ते हस्तिनः गजास्ते च वीतयोऽश्वाश्च, रथाः स्यन्दनाश्च हस्तिवीतिरथास्तेषु तिष्ठन्ति इति।
हानिः	प्रपु.कु.शि.७२	हानि स्त्री.प्र.ए.व.	तोटा, नुकसान	
....हारा	सं.प्रपु.कु. शि.४९			
....हारिन्	सं.प्रपु.कु. शि.५०			
हि	प्रपु.कु.शि.३	पादपूरक अव्यय	खरोखरी	
हि	प्रपु.कु.शि.१४	अव्यय	कारण	
हि	प्रपु.कु.शि.२०	अव्यय		
हि	प्रपु.कु.शि.४५	अव्यय	खरोखरी	
हि	प्रपु.कु.शि.८३	अव्यय	खरोखरी	
हि	प्रपु.कु.शि.८४	अव्यय	पदपूरणार्थक	
हि	प्रपु.कु.शि.६	अव्यय	खरोखरी	
हि	प्रपु.कु.शि.९८	पदपूरण		
....हिता	सं.प्रपु.कु. शि.२८			
हित्वा	प्रपु.कु.शि.२९	हा इप.प.पू.का. धा.त्वा.	टाकून, सोडून	
....हीन	सं.प्रपु.कु. शि.११			
....हीन	सं.प्रपु.कु. शि.३०			
हीनत्वम्	प्रपु.कु.शि.१५	हीनत्व नपु.प्र.ए.व.	कमीपणा	हीनत्वं, स्वस्य हीनता।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
हीनेषु	प्रपु.कु.शि.२३	हीन पुं.स.ए.व.	अतिशय कमी दर्जाच्या (योनीत)	अतिशयेनान्धतम-सावृतेषु वृक्षादियोनिषु प्रक्षिपति।
....हत्	सं.प्रपु.कु.शि.१९			
....हद्....	सं.प्रपु.कु.शि.५०			
हृष्टः	प्रपु.कु.शि.१७	हृष् ४प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	आनंदित झालेला	प्रमुदितः।
हीतः	प्रपु.कु.शि.४५	ही ३प.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	लाजलेला	लज्जा यस्य सञ्जाता।

युवाशिक्षा

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....अंग....	सं.प्रपु.यु.शि.७८		
अंगीकृत्वा	प्रपु.यु.शि.१०१	अंगी+कृ पू.का.धा.त्वा (आर्षरूप)	अंगीकारून
अंशकर्मणाम्	प्रपु.यु.शि.३	अंशकर्मन् नपुं.ष.ब.व.	थोड्या कर्मांच्या
अकारयत्	प्रपु.यु.शि.९८	कृ ८उ.प., प.प.प्रयो.भूत.तृ. पु.ए.व.	करविता झाला
....अक्ष	सं.प्रपु.यु.शि.१		
अक्षयम्	प्रपु.यु.शि.७	अक्षय वि.नपुं.प्र.ए.व.	क्षय न पावणारे
.....अग्नि.....	सं.प्रपु.यु.शि.३०		
....अग्नि	सं.प्रपु.यु.शि.५९		
....अग्नि.....	सं.प्रपु.यु.शि.६३		
अग्निः	प्रपु.यु.शि.३९	अग्नि प्र.ए.व.	अग्नी
अग्निहोत्रादिः	प्रपु.यु.शि.५४	अग्निहोत्रादि पुं.प्र.ए.व.	अग्निहोत्र इत्यादी
अग्निहोत्रादिकर्म	प्रपु.यु.शि.७	अग्निहोत्रादिकर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	अग्निहोत्र इत्यादी कर्म
अग्नीन्	प्रपु.यु.शि.२९	अग्नि पुं.द्वि.ब.व.	अग्नींना
अग्नीन्धनाधिकरणे	प्रपु.यु.शि.८	अग्नीन्धनाधिकरण नपुं.स.ए.व.	अग्नीन्धनाधिकरणामध्ये. मीमांसासूत्रातील एक प्रकरण.
अग्रतः	प्रपु.यु.शि.४९	अव्यय	पुढे
अग्रतः	प्रपु.यु.शि.१००	अव्यय	समोर
....अघ....	सं.प्रपु.यु.शि.१		
....अङ्ग	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
....अङ्ग....	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
....अङ्ग	सं.प्रपु.यु.शि.५१		
अङ्गप्रधानाख्य- कर्मप्रयोगैक्यावबोधकः	प्रपु.यु.शि.२६	अङ्गप्रधानाख्य- कर्मप्रयोगैक्यावबोधक पुं.प्र.ए.व.	अंगकर्म व प्रधानकर्म यांचे अनुष्ठानातील ऐक्य जाणवून देणारा (प्रयोगविधि)
अङ्गम्	प्रपु.यु.शि.३३	अङ्ग नपुं.प्र.ए.व.	अंग
अङ्गम्	प्रपु.यु.शि.३४	अङ्ग नपुं.प्र.ए.व.	
अङ्गम्	प्रपु.यु.शि.३५	अङ्ग नपुं.प्र.ए.व.	अंगकर्म
अङ्गसम्बन्धबोधकः	प्रपु.यु.शि.२५	अङ्गसम्बन्धबोधक पुं.प्र.ए.व.	अंगांचा संबंध सांगणारा

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
अङ्गावबद्धप्रतीका- हंग्रहाभिधम्	प्रपु.यु.शि.४८	अङ्गावबद्धप्रतीकाहंग्रहाभिध नपुं.प्र.ए.व.	अंगावबद्ध, प्रतीक आणि अहंग्रह नामक
अङ्गावबद्धोपासनम्	प्रपु.यु.शि.५०	अङ्गावबद्धोपासन नपुं.प्र.ए.व.	अङ्गावबद्धोपासना
अङ्गावबद्धोपासनम्	प्रपु.यु.शि.५५	अङ्गावबद्धोपासन नपुं.प्र.ए.व.	(कर्माच्या)अनुषंगाने केलेली उपासना
अङ्गिनः	प्रपु.यु.शि.३३	अङ्गिन् पुं.ष.ए.व.	प्रधानभूत अंगाचे म्हणजेच यज्ञाचे
अचिन्त्यरचनाभिज्ञा	प्रपु.यु.शि.५	अचिन्त्यरचनाभिज्ञा स्त्री.प्र.ए.व.	कल्पना करता न येणाऱ्या गोष्टी जाणणारी
अचिरात्	प्रपु.यु.शि.५८	अव्यय	लगेचच
अज्ञातज्ञापकत्वे	प्रपु.यु.शि.४४	अज्ञातज्ञापकत्व नपुं.स.ए.व.	अज्ञाताचे ज्ञान करून देत असता
अतः	प्रपु.यु.शि.८८	अव्यय	म्हणून
अतः	प्रपु.यु.शि.६२	अव्यय	म्हणून
....अतिशायन	सं.प्रपु.यु.शि.८३		
अतीत्य	प्रपु.यु.शि.६५	अति+इ २प.प.पू.का.धा.ल्य.	ओलांडून
अतीव	प्रपु.यु.शि.९६	अव्यय	अतिशय
अत्र	प्रपु.यु.शि.२	अव्यय	इथे
अत्र	प्रपु.यु.शि.३२	अव्यय	इथे
अत्र	प्रपु.यु.शि.३८	अव्यय	इथे
अत्र	प्रपु.यु.शि.४८	अव्यय	इथे
अत्र	प्रपु.यु.शि.५४	अव्यय	इथे
अत्र	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	इथे
अत्र	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	इथे
अथ	प्रपु.यु.शि.१२	अव्यय	नंतर
अथ	प्रपु.यु.शि.३६	अव्यय	नंतर
अथ	प्रपु.यु.शि.९२	अव्यय	नंतर
अथ	प्रपु.यु.शि.९२	अव्यय	नंतर
अथ	प्रपु.यु.शि.९५	अव्यय	नंतर
अथर्वा	प्रपु.यु.शि.४२	अथर्वन् पुं.प्र.ए.व.	अथर्ववेद

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
अथवा	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	किंवा
अदृश्यरूपतः	प्रपु.यु.शि.९९	अदृश्यरूप नपुं. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	अदृश्यरूपाने
अद्वैतः	प्रपु.यु.शि.९४	अद्वैत पुं.प्र.ए.व.	अद्वैत
अधिकम्	प्रपु.यु.शि.५७	अधिक वि.नपुं.प्र.ए.व.	अधिक
....अधिकरण	सं.प्रपु.यु.शि.८		
....अधिकरण....	सं.प्रपु.यु.शि.४१		
....अधिकरण....	सं.प्रपु.यु.शि.८७		
....अधिकार	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
अधिकारः	प्रपु.यु.शि.२१	अधिकार पुं.प्र.ए.व.	अधिकार
अधिकारकः	प्रपु.यु.शि.२३	अधिकारक पुं.प्र.ए.व.	अधिकारविधि
अधिकारिभेदेन	प्रपु.यु.शि.४८	अधिकारिभेद पुं.तृ.ए.व.	अधिकारभेदाने
....अधिपति	सं.प्रपु.यु.शि.६८		
अधुना	प्रपु.यु.शि.८९	अव्यय	आत्ता
अधुना	प्रपु.यु.शि.९८	अव्यय	आता
अधुनातनाः	प्रपु.यु.शि.८८	अधुनातन विशेष.पुं.प्र.ए.व.	आत्ताच्या काळातील
....अध्ययन	सं.प्रपु.यु.शि.३३		
अध्येतव्यः	प्रपु.यु.शि.३२	अधि+इ २प.प.क.वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	अध्ययन करावे
अध्वत्वात्	प्रपु.यु.शि.५७	अध्वत्व नपुं.प.ए.व.	स्थिरत्व नसल्यामुळे
....अनङ्गीकार	सं.प्रपु.यु.शि.१२		
अनन्याधिपतिः	प्रपु.यु.शि.६८	अनन्याधिपति पुं.प्र.ए.व.	एकमेव असा अधिपती
अनन्यार्थम्	प्रपु.यु.शि.३५	अनन्यार्थ नपुं.प्र.ए.व.	दुसऱ्यासाठी नसलेले
....अनपेक्षक	सं.प्रपु.यु.शि.८		
अनयोः	प्रपु.यु.शि.३१	इदम् सर्व.पुं.ष.द्वि.व.	या दोघांचा
....अनादर	सं.प्रपु.यु.शि.७६		
अनायासात्	प्रपु.यु.शि.१४	अनायास पुं.प.ए.व.	विनासायास
अनाश्रित्य	प्रपु.यु.शि.३४	अनाश्रित्य - न आश्रित्य आ+श्रि१३.प.पू.का.धा.ल्य.	आश्रय न घेता

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
अनासक्त्या	प्रपु.यु.शि.९	अनासक्ति स्त्री.तृ.ए.व.	फळाची इच्छा न करता
अनीशत्वे	प्रपु.यु.शि.४	अनीशत्व नपुं.स.ए.व.	अनीश्वरत्व
....अनुक्ता	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
....अनुग्रह	सं.प्रपु.यु.शि.६२		
....अनुग्रह	सं.प्रपु.यु.शि.७२		
....अनुग्रह	सं.प्रपु.यु.शि.८४		
....अनुपयुक्त	सं.प्रपु.यु.शि.४२		
....अनुरोध	सं.प्रपु.यु.शि.१३		
अनुवादकः	प्रपु.यु.शि.३९	अनुवादक पुं.प्र.ए.व.	अनुवादक
....अनुष्ठान	सं.प्रपु.यु.शि.७८		
अनुष्ठानहेतुभूतद्रव्य- देवप्रकाशकाः	प्रपु.यु.शि.१६	अनुष्ठानहेतुभूतद्रव्य- देवप्रकाशक पुं.प्र.ब.व.	अनुष्ठानास कारणभूत द्रव्य, देवता सांगणारे
अनुष्ठानाप्रतिपादनात्	प्रपु.यु.शि.४४	अनुष्ठानाप्रतिपादन नपुं.प.ए.व.	अनुष्ठान करायला सांगितले नसताना
....अनुसारिन्	सं.प्रपु.यु.शि.७३		
....अनुसृति	सं.प्रपु.यु.शि.८०		
....आप्ति	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
....अन्त....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
....अन्तर....	सं.प्रपु.यु.शि.४०		
....अन्तर्गत	सं.प्रपु.यु.शि.१६		
....अन्तर्गत	सं.प्रपु.यु.शि.१९		
अन्तस्थः	प्रपु.यु.शि.१००	अन्तस्थ पुं.प्र.ए.व.	गर्भागारात असलेला
अन्धपरम्परया	प्रपु.यु.शि.८१	अन्धपरम्परा स्त्री.तृ.ए.व.	अंधपरंपरेने
....अन्न....	सं.प्रपु.यु.शि.१		
अन्यः	प्रपु.यु.शि.२	अन्य पुं.प्र.ए.व.	दुसरा
अन्यः	प्रपु.यु.शि.९३	अन्य पुं.प्र.ए.व.	दुसरा
अन्यतः	प्रपु.यु.शि.३०	अन्य सर्व. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	नाहीतर
अन्यत्र	प्रपु.यु.शि.८	अव्यय	दुसरीकडे

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
अन्यत्र	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	दुसरीकडे
अन्यथा	प्रपु.यु.शि.७९	अव्यय	इतरप्रकारे
अन्यशेषत्वाभावात्	प्रपु.यु.शि.४६	अन्यशेषत्वाभाव पुं.प.ए.व.	अन्य काही शिल्लक रहात नसल्यामुळे
अन्यान्	प्रपु.यु.शि.४५	अन्य वि.पुं.द्वि.ब.व.	दुसऱ्या
अन्यार्थम्	प्रपु.यु.शि.३५	अन्यार्थ अ.नपुं.प्र.ए.व.	दुसऱ्याकरता
अन्ये	प्रपु.यु.शि.७९	अन्य सर्व.पुं.प्र.ब.व.	इतर
अन्येषाम्	प्रपु.यु.शि.७३	अन्य सर्व.पुं.ष.ब..व	इतरांच्या
अपगमोक्तिः	प्रपु.यु.शि.७८	अपगमोक्ति स्त्री.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	निवृत्ती नाही असे सांगितल्यामुळे
अपरम्	प्रपु.यु.शि.३६	अपर वि.नपुं.प्र.ए.व.	दुसरे
अपरस्मै	प्रपु.यु.शि.९५	अपर सर्व.पुं.च.ए.व.	दुसऱ्याला
अपरा	प्रपु.यु.शि.५९	अपर विशेषे.स्त्री.प्र.ए.व.	दुसरी
अपराजितपुरम्	प्रपु.यु.शि.६७	अपराजितपुर नपुं.प्र.ए.व.	इतरांकडून पराजित न झालेले नगर
अपरोक्षसाक्षात्कारः	प्रपु.यु.शि.९८	अपरोक्षसाक्षात्कार पुं.प्र.ए.व.	अपरोक्ष साक्षात्कार
अपापानाम्	प्रपु.यु.शि.५७	अपाप पुं.ष.ब.व.	निष्पाप माणसांच्या
अपाहरत्	प्रपु.यु.शि.१००	अप+ह १प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	दूर केली
अपि	प्रपु.यु.शि.४	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.१२	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.१३	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.१४	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.१९	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.४१	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.४२	अव्यय	
अपि	प्रपु.यु.शि.४३	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.४४	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.४५	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.५४	अव्यय	सुद्धा

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
अपि	प्रपु.यु.शि.५५	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.६०	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.६९	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.७३	अव्यय	आणि
अपि	प्रपु.यु.शि.७८	अव्यय	आणि
अपि	प्रपु.यु.शि.७९	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.८२	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.८३	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.८५	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.८६	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.९३	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.९४	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.९८	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.१००	अव्यय	सुद्धा
अपि	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	सुद्धा
अपूर्वम्	प्रपु.यु.शि.९८	अपूर्व नपुं.प्र.ए.व.	अपूर्व
अपौरुषेयः	प्रपु.यु.शि.१५	अपौरुषेय पुं.प्र.ए.व.	अपौरुषेय
अपौरुषेयम्	प्रपु.यु.शि.१०	अपौरुषेय नपुं.प्र.ए.व.	अपौरुषेय
....अप्रतिपादन	सं.प्रपु.यु.शि.४४		
अप्रतिबन्धतः	प्रपु.यु.शि.५६	अप्रतिबन्ध पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	अडथळा नसल्यामुळे
अप्रतिहतौजसा	प्रपु.यु.शि.६९	अप्रतिहतौजस् नपुं.तृ.ए.व.	अकुंठित सामर्थ्याने
अप्रतीकेति	प्रपु.यु.शि.६०		अप्रतीकालम्बनान्नयति हे व्याससूत्र
अप्रत्तपुत्र्यौ	प्रपु.यु.शि.९२	अप्रत्तपुत्री स्त्री.द्वि.द्वि.व.	विवाह न झालेल्या दोन मुलींना
अप्रशस्यम्	प्रपु.यु.शि.९६	अप्रशस्य नपुं.द्वि.ए.व.	अप्रशस्त
अबाधिताविज्ञातार्थ- ज्ञापकम्	प्रपु.यु.शि.४७	अबाधिताविज्ञातार्थज्ञापक नपुं.प्र.ए.व.	अबाधित आणि अविज्ञात अर्थ सांगणारे
अभवत्	प्रपु.यु.शि.८९	भू १प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	झाला

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
अभवत्	प्रपु.यु.शि.९०	भू १प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	झाला
अभवत्	प्रपु.यु.शि.९१	भू प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	झाला
अभवत्	प्रपु.यु.शि.९९	भू १प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	झाले
अभवन्	प्रपु.यु.शि.८८	भू १प.प.भूत.तृ.पु.ब.व.	झाले
अभवम्	प्रपु.यु.शि.७९	भू १प.प.भूत.प्र.पु.ए.व.	झालो
....अभाव	सं.प्रपु.यु.शि.४६		
....अभिज्ञा	सं.प्रपु.यु.शि.५		
....अभिधा	सं.प्रपु.यु.शि.४८		
....अभिरूप्य	सं.प्रपु.यु.शि.८३		
अभिषवावघाताभ्याम्	प्रपु.यु.शि.३१	अभिषवावघात पुं.तृ.द्वि.व.	अभिषव आणि अवहननाने
अभीष्टभेदः	प्रपु.यु.शि.२२	अभीष्टद पुं.प्र.ए.व.	इष्ट फळ देणारा
अभेदतः	प्रपु.यु.शि.५३	अभेद पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	अभेदामुळे
अभ्यर्च्य	प्रपु.यु.शि.८९	अभि+अर्च् १प.प.पू.का. धा.ल्य.	अभ्यर्चना करून
अमातिथौ	प्रपु.यु.शि.९९	अमातिथि स्त्री.स.ए.व.	अमावास्या तिथीला
अमानवनीतः	प्रपु.यु.शि.६६	अमानवनीत पुं.प्र.ए.व.	मानवेतराकडून नेला जाणारा
अमुना	प्रपु.यु.शि.१००	अदस् सर्व.पुं.तृ.ए.व.	याने
अमूर्तः	प्रपु.यु.शि.८३	अमूर्त पुं.प्र.ए.व.	अमूर्त
अमृतम्	प्रपु.यु.शि.१००	अमृत नपुं.द्वि.ए.व.	मोक्ष
अम्बुजाक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	अम्बुजाक्ष पुं.द्वि.ए.व.	कमळाप्रमाणे डोळे असणाऱ्याला
अयम्	प्रपु.यु.शि.९६	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा
अररम्	प्रपु.यु.शि.९४	अरर नपुं.द्वि.ए.व.	दार
....अर्चक	सं.प्रपु.यु.शि.९९		
अर्चकानाम्	प्रपु.यु.शि.८५	अर्चक पुं.ष.ब.व.	पूजकांचा, भक्तांचा
अर्चनपरः	प्रपु.यु.शि.९०	अर्चनपर पुं.प्र.ए.व.	अर्चना-पूजा करण्यात तत्पर
अर्चनम्	प्रपु.यु.शि.९८	अर्चन नपुं.प्र.ए.व.	पूजन
....अर्चा....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....अर्चा	सं.प्रपु.यु.शि.८८		
अर्च्या	प्रपु.यु.शि.८६	अर्च १प.प.क.वि.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	पूजनीया
....अर्थ....	सं.प्रपु.यु.शि.२७		
....अर्थ....	सं.प्रपु.यु.शि.४३		
....अर्थ....	सं.प्रपु.यु.शि.४७		
....अर्थ	सं.प्रपु.यु.शि.५८		
अर्थकर्म	प्रपु.यु.शि.३४	अर्थकर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	अर्थकर्म
अर्थवादः	प्रपु.यु.शि.३८	अर्थवाद पुं.प्र.ए.व.	अर्थवाद
अर्थवादत्वम्	प्रपु.यु.शि.४६	अर्थवादत्व नपुं.प्र.ए.व.	अर्थवाद
अर्थवादपरत्वात्	प्रपु.यु.शि.१३	अर्थवादपरत्व नपुं.प.ए.व.	अर्थवादपर असल्यामुळे
अर्थवादाख्यम्	प्रपु.यु.शि.२०	अर्थवादाख्य वि.नपुं.प्र.ए.व.	अर्थवाद नावाचे
....अर्पण	सं.प्रपु.यु.शि.५९		
अर्पणादौ	प्रपु.यु.शि.५४	अर्पणादि स्त्री.स.ए.व.	अर्पणादिकामध्ये
....अलङ्कृत	सं.प्रपु.यु.शि.६६		
अल्पबुद्धिप्रार्थ्यः	प्रपु.यु.शि.९१	अल्पबुद्धिप्रार्थ्य पुं.प्र.ए.व.	अल्पबुद्धीच्या पुरुषासही प्रार्थनेने वश होणारा
अव	प्रपु.यु.शि.८५	अव् १प.प.आज्ञा.द्वि.पु.ए.व.	रक्षण कर
....अवघात	प्रपु.यु.शि.३२		
....अवघात....	सं.प्रपु.यु.शि.३६		
अवतिष्ठते	प्रपु.यु.शि.६९	अव+स्था १(प.प. परंतु 'अव' उपसर्गामुळे) आ.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	उपभोग घेतो
....अवधि	सं.प्रपु.यु.शि.९		
अवनाय	प्रपु.यु.शि.९२	अवन नपुं.च.ए.व.	रक्षण करण्याकरता
....अवबद्ध....	सं.प्रपु.यु.शि.४८		
....अवबद्ध....	सं.प्रपु.यु.शि.५५		
....अवबोधक	सं.प्रपु.यु.शि.२६		
....अवसर	सं.प्रपु.यु. शि.१००		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
अवहन्ति	प्रपु.यु.शि.३०	अव+हन् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	अवहनन करतो
....अविज्ञात....	सं.प्रपु.यु.शि.४७		
अविद्वान्	प्रपु.यु.शि.९६	अविद्वस् पुं.प्र.ए.व.	न जाणणारा
अविभागेन	प्रपु.यु.शि.७१	अविभाग पुं.तृ.ए.व.	अखंडपणे
....अशन	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
अश्वत्थः	प्रपु.यु.शि.६७	अश्वत्थ पुं.प्र.ए.व.	अश्वत्थवृक्ष (पिंपळ)
अष्टकपालः	प्रपु.यु.शि.२३	अष्टकपाल पुं.प्र.ए.व.	आठ कपालांवर म्हणजेच खापरांवर (भाजलेला पुरोडाश)
असौ	प्रपु.यु.शि.६६	अदस् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा
असौ	प्रपु.यु.शि.१००	अदस् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा
अस्ति	प्रपु.यु.शि.९८	अस् २प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	आहे
अस्त्रम्	प्रपु.यु.शि.४०	अस्त्र द्वि.ए.व.	अस्त्र
अस्य	प्रपु.यु.शि.७३	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	याच्या
अस्य	प्रपु.यु.शि.९१	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	याचे
....अहंग्रह....	सं.प्रपु.यु.शि.४८		
अहंग्रहाख्यम्	प्रपु.यु.शि.५२	अहंग्रहाख्य नपुं.प्र.ए.व.	अहंग्रह नावाचे
अहंग्रहोपास्तिफलम्	प्रपु.यु.शि.७२	अहंग्रहोपास्तिफल नपुं.प्र.ब.व.	अहंग्रहोपासनेचे फळ
अहम्	प्रपु.यु.शि.५२	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी
अहम्	प्रपु.यु.शि.६६	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी
अहेतो	प्रपु.यु.शि.२	अहेतु पुं.सं.ए.व.	हेतुशून्य, निमित्तरहित (अशामध्ये)
....आकाश	सं.प्रपु.यु.शि.५२		
....आख्य	सं.प्रपु.यु.शि.२०		
....आख्य....	सं.प्रपु.यु.शि.२६		
....आख्य....	सं.प्रपु.यु.शि.२९		
....आख्या	सं.प्रपु.यु.शि.४९		
आख्या	सं.प्रपु.यु.शि.५२		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....आख्या....	सं.प्रपु.यु.शि.७५		
आगतः	प्रपु.यु.शि.८१	आ+गम् १प.प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	आलेला
....आगम	सं.प्रपु.यु.शि.७६		
आग्नेयः	प्रपु.यु.शि.२३	आग्नेय पुं.प्र.ए.व.	अग्नीसंबंधीचा
आचरेत्	प्रपु.यु.शि.६	आ+चर् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	आचरणात आणेल
आचारिणः	प्रपु.यु.शि.७९	आचारिन् पुं.प्र.ब.व.	आचरण करणारे
आज्यम्	प्रपु.यु.शि.३१	आज्य नपुं.द्वि.ए.व.	(यज्ञासाठी असलेले) तूप
आत्मधीः	प्रपु.यु.शि.६	आत्मधी स्त्री.प्र.ए.व.	आत्मबुद्धी
आदधीत	प्रपु.यु.शि.२९	आ+धा ३उ.प., आ.प.विध्य.तृ.पु.ए.व.	आधान करावे.
आदरणीयम्	प्रपु.यु.शि.५७	आ+टृ ६आ.प.क.वि.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	स्वीकार करण्यास योग्य
आदरात्	प्रपु.यु.शि.५८	आदर पुं.प.ए.व.	आदराने
आदाय	प्रपु.यु.शि.९०	आ+दा १प. किंवा ३उ. पू. का.धा.ल्य.	घेऊन
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.२		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.४		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.६		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.७		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.१७		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.१७		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.२४		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.२५		
.....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.३०		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.३३		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.३६		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.३७		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.४२		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.४२		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.४२		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.४५		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.५४		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.५४		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.६३		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.६४		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.७६		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
....आदि....	सं.प्रपु.यु.शि.७८		
....आदि	सं.प्रपु.यु.शि.७९		
आदित्यः	प्रपु.यु.शि.३९	आदित्य पुं.प्र.ए.व.	सूर्य
आदित्यादिमण्डलासि- प्रदमध्वादिविद्यया	प्रपु.यु.शि.७४	आदित्यादिमण्डलासि- प्रदमध्वादिविद्या स्त्री.तृ.ए.व.	सूर्यादी लोकाची प्राप्ती करून देणान्या मधुप्रभृती विद्यांनी
....आदृता	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
....आद्य	सं.प्रपु.यु.शि.२१		
....आद्य	सं.प्रपु.यु.शि.८८		
आद्यम्	प्रपु.यु.शि.३६	आद्य वि.नपुं.प्र.ए.व.	पहिले
....आधान....	सं.प्रपु.यु.शि.२९		
आधिम्	प्रपु.यु.शि.१००	आधि पुं.द्वि.ए.व.	आजार
....आनन्द....	सं.प्रपु.यु.शि.४४		
....आनन्दभुक्	सं.प्रपु.यु.शि.७०		
....आनन्दास्पद....	सं.प्रपु.यु.शि.७०		
आपाततः	प्रपु.यु.शि.६	आपात पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	सामान्यतः, वरवर

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
आपादयति	प्रपु.यु.शि.४६	आ+पद् १०प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	समाविष्ट करते
....आप्तार्थबोधिन्....	सं.प्रपु.यु.शि.३९		
....आप्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.४०		
....आप्ति	सं.प्रपु.यु.शि.५९		
....आप्ति	सं.प्रपु.यु.शि.६०		
....आप्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.६२		
....आप्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
आप्ति:	प्रपु.यु.शि.३२	आप्ति स्त्री.प्र.ए.व.	आप्ति (प्राप्ती)
....आप्तिप्रद....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
....आभास	सं.प्रपु.यु.शि.८१		
आमृति	प्रपु.यु.शि.६४	अव्यय	मृत्यूपर्यंत
आमृते:	प्रपु.यु.शि.६३	आमृति स्त्री.प.ए.व.	मृत्यूपर्यंत
आरण्यकम्	प्रपु.यु.शि.१६	आरण्यक नपुं.प्र.ए.व.	आरण्यकग्रंथ
आरब्धे	प्रपु.यु.शि.१००	आ+रभ् १आ.प.क.भू.धा. वि.पुं.स.ए.व.	सुरू झाल्यावर
....आरादुपकारक	सं.प्रपु.यु.शि.३५		
....आरूढता....	सं.प्रपु.यु.शि.९		
आर्तः	प्रपु.यु.शि.९६	आर्त पुं.प्र.ए.व.	दुःखी
आविर्भवेत्	प्रपु.यु.शि.८४	आविस्+भू १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.ए.व.	आविर्भूत होईल
....आवृत्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.६६		
....आवृत्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.७१		
आशु	प्रपु.यु.शि.५६	अव्यय	लवकर
आस	प्रपु.यु.शि.९१	अस् २प.प. परो.तृ.पु.ए.व.	झाला
आस	प्रपु.यु.शि.९४	अस् २प.प. परो.तृ.पु.ए.व.	होते
....आसु	सं.प्रपु.यु. शि.१००		
आह	प्रपु.यु.शि.९६	ब्रू २उ.प., प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	म्हणाला

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
आहुः	प्रपु.यु.शि.२०	ब्रू २उ.प., वच(२प.), प.प.वर्त.तृ.पु.ब.व.	म्हणतात
....इतर	सं.प्रपु.यु.शि.६५		
इतरैः	प्रपु.यु.शि.४७	इतर वि.नपुं.तृ.ब.व.	अन्य
इति	प्रपु.यु.शि.११	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.१३	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.१४	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.२१	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.२४	अव्यय	
इति	प्रपु.यु.शि.२५	अव्यय	
इति	प्रपु.यु.शि.२९	अव्यय	
इति	प्रपु.यु.शि.३४	अव्यय	
इति	प्रपु.यु.शि.३६	अव्यय	
इति	प्रपु.यु.शि.४०	अव्यय	
इति	प्रपु.यु.शि.४३	अव्यय	
इति	प्रपु.यु.शि.५२	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.५९	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.७९	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.८५	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.९६	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.९८	अव्यय	असे
इति	प्रपु.यु.शि.१००	अव्यय	असे
इतिवत्	प्रपु.यु.शि.४	अव्यय	असे
इत्यादिः	प्रपु.यु.शि.२३	इत्यादि पुं.प्र.ए.व.	
इत्यादिः	प्रपु.यु.शि.२५	इत्यादि पुं.प्र.ए.व.	इत्यादी
इत्यादिः	प्रपु.यु.शि.३९	इत्यादि पुं.प्र.ए.व.	इत्यादी
इत्युक्तिः	प्रपु.यु.शि.४	इत्युक्ति स्त्री.प्र.ए.व.	असे म्हणणे
इदम्	प्रपु.यु.शि.८७	इदम् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे
इन्द्रः	प्रपु.यु.शि.४०	इन्द्र पुं.प्र.ए.व.	इंद्र

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....इन्धन....	सं.प्रपु.यु.शि.८		
इमम्	प्रपु.यु.शि.२७	इदम् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ह्याला
इयम्	प्रपु.यु.शि.७३	इदम् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	ही
इयात्	प्रपु.यु.शि.१०१	इ २प.प.विध्य.तृ.पु.ए.व.	जावे
इव	प्रपु.यु.शि.९४	अव्यय	(च्या)प्रमाणे
इव	प्रपु.यु.शि.९६	अव्यय	जणू
....इष्टद	सं.प्रपु.यु.शि.२२		
इष्टम्	प्रपु.यु.शि.१०१	इष् ६प.प.क.भू.धा.वि. नपुं. द्वि.ए.व.	इष्ट
इष्टसाधनता	प्रपु.यु.शि.२१	इष्टसाधनता स्त्री.प्र.ए.व.	इष्टसाधनता
इह	प्रपु.यु.शि.१८	अव्यय	इथे - या जगात
इह	प्रपु.यु.शि.२९	अव्यय	इथे
इह	प्रपु.यु.शि.३०	अव्यय	इथे
इह	प्रपु.यु.शि.३१	अव्यय	इथे
इह	प्रपु.यु.शि.५८	अव्यय	इथे
इह	प्रपु.यु.शि.६०	अव्यय	इथे
इह	प्रपु.यु.शि.६३	अव्यय	इथे
इह	प्रपु.यु.शि.८७	अव्यय	इथे
इह	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	इथे
....ईक्षण	सं.प्रपु.यु.शि.३२		
ईत्प्रसादात्	प्रपु.यु.शि.९८	ईशप्रसाद पुं.प.ए.व.	ईश्वराच्या कृपेने
ईडनुग्रहात्	प्रपु.यु.शि.८४	ईडनुग्रह पुं.प.ए.व.	ईश्वराच्या अनुग्रहाने
ईदृशः	प्रपु.यु.शि.१५	ईदृश वि.पुं.प्र.ए.व.	यासारखा
ईरितम्	प्रपु.यु.शि.४६	ईर् २आ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले
....ईश	सं.प्रपु.यु.शि.४		
ईश	प्रपु.यु.शि.८५	ईश पुं.सं.ए.व.	हे ईश्वरा
....ईश....	सं.प्रपु.यु.शि.८८		
ईशः	प्रपु.यु.शि.८३	ईश पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
ईशः	प्रपु.यु.शि.९१	ईश पुं.प्र.ए.व.	ईश्वर
ईशप्रतिमोपासना	प्रपु.यु.शि.८२	ईशप्रतिमोपासना स्त्री.प्र.ए.व.	ईश्वरप्रतिमेची उपासना
ईशप्रसादात्	प्रपु.यु.शि.१०१	ईशप्रसाद पुं.प.ए.व.	ईश्वराच्या कृपेने
ईशप्रीत्या	प्रपु.यु.शि.९	ईशप्रीति स्त्री.तृ.ए.व.	ईश्वरप्रेमाने
ईशसर्वज्ञे	प्रपु.यु.शि.१४	ईशसर्वज्ञ पुं.स.ए.व.	ईश्वर सर्वज्ञ असताना
ईशस्य	प्रपु.यु.शि.३	ईश पुं.ष.ए.व.	ईश्वराची
ईशस्य	प्रपु.यु.शि.८६	ईश पुं.ष.ए.व.	ईश्वराची
ईशात्	प्रपु.यु.शि.१४	ईश पुं.प.ए.व.	ईश्वरापासून
ईशेन	प्रपु.यु.शि.९६	ईश पुं.तृ.ए.व.	ईश्वराने
उक्तम्	प्रपु.यु.शि.८	ब्रू(२उ.प.) वच् २प.प.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितलेले
उक्तम्	प्रपु.यु.शि.८७	ब्रू(२उ.प.) वच् २प.प.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले
उक्तवत्	प्रपु.यु.शि.६३	ब्रू २उ.प. वच्(२प.) कर्त.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले
उक्तवान्	प्रपु.यु.शि.१००	ब्रू(२उ.प.) वच् २प.प. कर्त.भू.धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	म्हणाला
उक्ता	प्रपु.यु.शि.५१	वच्(२प.) ब्रू २उ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	सांगितली आहे
....उक्ति	सं.प्रपु.यु.शि.४		
....उक्ति	सं.प्रपु.यु.शि.७८		
....उक्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.९७		
उच्चकेतो	प्रपु.यु.शि.२	उच्चकेतु पुं.सं.ए.व.	उत्कृष्ट ध्वज असलेल्या
उच्यते	प्रपु.यु.शि.१०	वच्(२प.) ब्रू २उ.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते
उच्यते	प्रपु.यु.शि.१५	वच्(२प.) ब्रू २उ.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते
उच्यते	प्रपु.यु.शि.२३	वच्(२प.) वच्(२प.) ब्रू २उ.प.कर्म.वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
उच्यते	प्रपु.यु.शि.३२	वच्(२प.) ब्रू २३.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते
उच्यते	प्रपु.यु.शि.५०	वच्(२प.) ब्रू २३.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते
उच्यते	प्रपु.यु.शि.७४	ब्रू(२३.प.) वच् २प.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितली आहे
उत्क्रान्त्यनन्तरम्	प्रपु.यु.शि.५६	अव्यय	(प्राणांच्या) उत्क्रमणानंतर
....उत्पत्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.१३		
उत्पत्तिः	प्रपु.यु.शि.२१	उत्पत्ति स्त्री.प्र.ए.व.	उत्पत्ती
उत्पत्तिः	प्रपु.यु.शि.२३	उत्पत्ति स्त्री.प्र.ए.व.	उत्पत्ती
उत्पत्तिः	प्रपु.यु.शि.३०	उत्पत्ति स्त्री.प्र.ए.व.	उत्पत्ती
उत्पत्तिविकृतिसंस्कृति- प्राप्तिभेदतः	प्रपु.यु.शि.२८	उत्पत्तिविकृतिसंस्कृतिप्राप्तिभेद पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	उत्पत्ती, विकृती, संस्कृती आणि प्राप्ती अशा भेदांमुळे
....उदाहति	सं.प्रपु.यु.शि.२४		
....उदाहति	सं.प्रपु.यु.शि.२५		
उदितम्	प्रपु.यु.शि.५३	वद् १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले आहे
उदितम्	प्रपु.यु.शि.५४	वद् १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले
उद्गतिदः	प्रपु.यु.शि.२	उद्गतिद पुं.प्र.ए.व.	सद्गती देणारा
उद्गीथादिपदार्थेषु	प्रपु.यु.शि.५०	उद्गीथादिपदार्थ पुं.स.ब.व.	उद्गीथादी पदार्थांमध्ये
उद्गीथादौ	प्रपु.यु.शि.५४	उद्गीथादि स्त्री.स.ए.व.	उद्गीथादिकांमध्ये (सामवेदातील ओंकारगान)
....उद्देश....	सं.प्रपु.यु.शि.७		
उन्नेयम्	प्रपु.यु.शि.३०	उत्+नी १प.प.विध्य.प्र.पु.ए.व.	वर नेण्यास योग्य
....उपकारिन्	सं.प्रपु.यु.शि.३६		
उपक्रमादिषड्लिङ्ग- बलवत्त्वेन	प्रपु.यु.शि.४५	उपक्रमादिषड्लिङ्गबलवत्त्व नपुं.तृ.ए.व.	उपक्रमादी सहा लिंगांच्या सामर्थ्याने युक्त असल्यामुळे
उपन्यासः	प्रपु.यु.शि.८७	उपन्यास पुं.प्र.ए.व.	उपन्यास

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
उपलभ्य	प्रपु.यु.शि.१२	उप+लभ् १आ.प.पू.का. धा.ल्य.	निर्माण झाली असता
....उपसंहार....	सं.प्रपु.यु.शि.५५		
....उपसंहार	सं.प्रपु.यु.शि.६२		
....उपासक	सं.प्रपु.यु.शि.६६		
उपासकः	प्रपु.यु.शि.६५	उपासक पुं.प्र.ए.व.	उपासक
उपासकस्य	प्रपु.यु.शि.७३	उपासक पुं.ष.ए.व.	उपासकाच्या
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.४९		
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.५१		
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.५५		
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.६०		
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.६१		
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.७५		
....उपासन	सं.प्रपु.यु.शि.७५		
उपासनम्	प्रपु.यु.शि.४८	उपासन नपुं.प्र.ए.व.	उपासना
....उपासना	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
उपासनात्	प्रपु.यु.शि.७१	उपासन नपुं.प.ए.व.	उपासनेमुळे
उपासनानि	प्रपु.यु.शि.१०१	उपासन नपुं.प्र.ब.व.	अनेक उपासना
....उपास्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.७२		
उपास्तिः	प्रपु.यु.शि.६४	उपास्ति स्त्री.प्र.ए.व.	उपासना
उपास्ते	प्रपु.यु.शि.१०१	उप+आस् २आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	उपासना करतो
....उभय....	सं.प्रपु.यु.शि.३७		
....उभय....	सं.प्रपु.यु.शि.४३		
उभयभ्रंशकृत्	प्रपु.यु.शि.८१	उभयभ्रंशकृत् पुं.प्र.ए.व.	(ऐहिक व पारत्रिक अशा) दोन्ही (फलांचा) नाश करणारा
उभयविलक्षणानि	प्रपु.यु.शि.१८	उभयविलक्षण नपुं.प्र.ब.व.	(ऋक् व साम या) दोन्हीपेक्षा वेगळे

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
उभयसिद्धिदा	प्रपु.यु.शि.८२	उभयसिद्धिदा स्त्री.प्र.ए.व.	(ऐहिक व पारत्रिक अशी) दोन्ही प्रकारची सिद्धी देणारी
उभे	प्रपु.यु.शि.९५	उभ सर्व.स्त्री.द्वि.द्वि.व.	दोन्ही
ऊचुः	प्रपु.यु.शि.२६	वच् २प.प.परो.भू.तृ.पु.ब.व.	म्हणाले
ऋगादिभेदेन	प्रपु.यु.शि.१७	ऋगादिभेद पुं.तृ.ए.व.	ऋक् इत्यादी भेदामुळे
ऋचः	प्रपु.यु.शि.१७	ऋच् स्त्री.प्र.ब.व.	ऋचा
ऋच्छति	प्रपु.यु.शि.८३	ऋ १प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	जातो
एकतमा	प्रपु.यु.शि.६४	एकतमा विशे.स्त्री.प्र.ए.व.	एकच
एकत्वात्	प्रपु.यु.शि.६२	एकत्व नपुं.प.ए.व.	एक असल्यामुळे
एकधा	प्रपु.यु.शि.६९	अव्यय	एक प्रकारचे
एतत्	प्रपु.यु.शि.३३	एतत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे चार
एतत्	प्रपु.यु.शि.४७	एतत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे
एतत्	प्रपु.यु.शि.५७	एतद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे
एतत्	प्रपु.यु.शि.९६	एतत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे
एति	प्रपु.यु.शि.९४	इ २प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	येतो
एत्य	प्रपु.यु.शि.९०	आ+इ २प.प.पू.का.धा.ल्य.	येऊन
एव	प्रपु.यु.शि.७	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.१२	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.१८	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.२२	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.४६	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.४७	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.५५	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.५८	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.६८	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.७०	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.८४	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.८६	अव्यय	च
एव	प्रपु.यु.शि.८८	अव्यय	च

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
एव	प्रपु.यु.शि.९५	अव्यय	च
एवम्	प्रपु.यु.शि.२२	अव्यय	अशा प्रकारे
एवम्	प्रपु.यु.शि.३०	अव्यय	असे
एवम्	प्रपु.यु.शि.३७	अव्यय	असे
एवम्	प्रपु.यु.शि.६३	अव्यय	असे
एवम्	प्रपु.यु.शि.७२	अव्यय	च
एवम्	प्रपु.यु.शि.७५	अव्यय	अशाप्रकारे
एवम्	प्रपु.यु.शि.८६	अव्यय	असे
एवम्	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	असे
एषः	प्रपु.यु.शि.९३	एतत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा
एषाम्	प्रपु.यु.शि.१०१	इदम् सर्व.पुं.ष.ब.व.	ह्यांच्या
....ऐक्य....	सं.प्रपु.यु.शि.२६		
....ऐक्य	सं.प्रपु.यु.शि.४३		
ऐक्यम्	प्रपु.यु.शि.६१	ऐक्य नपुं.प्र.ए.व.	ऐक्य
ऐरंमदीयकम्	प्रपु.यु.शि.६७	ऐरंमदीयक नपुं.प्र.ए.व.	ऐरंमदीयक नावाचे
....ओजस्	सं.प्रपु.यु.शि.६९		
....कक्ष	सं.प्रपु.यु.शि.१		
कथितम्	प्रपु.यु.शि.३३	कथ् १०उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले
कदाचित्	प्रपु.यु.शि.६८	अव्यय	एकदा
....कपाल	सं.प्रपु.यु.शि.२३		
करणस्य	प्रपु.यु.शि.२३	करण नपुं.ष.ए.व.	साधनाचा
कर्तव्यम्	प्रपु.यु.शि.५८	कृ ८उ.प.क.वि.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	करावे
कर्तव्या	प्रपु.यु.शि.५४	कृ ८उ.प.क.वि.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	करावी
कर्तुम्	प्रपु.यु.शि.९१	कृ ८उ.प.हे.धा.तुम्.	करण्यासाठी
कर्म	प्रपु.यु.शि.६	कर्मन् नपुं.द्वि.ए.व.	कर्म
....कर्म	सं.प्रपु.यु.शि.७		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....कर्म....	सं.प्रपु.यु.शि.२२		
....कर्म....	सं.प्रपु.यु.शि.२६		
....कर्म....	सं.प्रपु.यु.शि.२७		
....कर्म	सं.प्रपु.यु.शि.२७		
....कर्म	सं.प्रपु.यु.शि.३४		
कर्म	प्रपु.यु.शि.५४	कर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	कर्म
कर्मकाण्डतः	प्रपु.यु.शि.५४	कर्मकाण्ड नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	कर्मकांडरूप वेदातून
कर्मणि	प्रपु.यु.शि.५४	कर्मन् नपुं.स.ए.व.	कर्मात
....कर्मन्	सं.प्रपु.यु.शि.३		
कर्मस्वरूपम्	प्रपु.यु.शि.२७	कर्मस्वरूप विशे.पुं.द्वि.ए.व.	कर्मस्वरूप
कर्माङ्गेषु	प्रपु.यु.शि.५०	कर्माङ्ग नपुं.स.ब.व.	कर्मांच्या अंगभूत
कर्माङ्गेषु	प्रपु.यु.शि.५१	कर्माङ्ग नपुं.स.ब.व.	कर्मांच्या अंगभूत
कर्मानपेक्षकम्	प्रपु.यु.शि.८	कर्मानपेक्षक नपुं.प्र.ए.व.	कर्माची अपेक्षा नसलेले
कर्मैक्यम्	प्रपु.यु.शि.४३	कर्मैक्य नपुं.प्र.ए.व.	कर्माचे ऐक्य
कलियुगे	प्रपु.यु.शि.१०१	कलियुग नपुं.स.ए.व.	कलियुगात
कल्पते	प्रपु.यु.शि.७१	कल्प १आ.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	समर्थ ठरतो
कल्पम्	प्रपु.यु.शि.२६	कल्प पुं.द्वि.ए.व.	कल्प
....काण्ड....	सं.प्रपु.यु.शि.१६		
....काम	सं.प्रपु.यु.शि.२४		
....काम	सं.प्रपु.यु.शि.६०		
कामितान्	प्रपु.यु.शि.६८	कम् ४प.प. प्रयोजक क.भू. धा.वि.पुं.द्वि.ब.व.	इच्छित गोष्टींना
काम्यानाम्	प्रपु.यु.शि.६४	कम् ४प.प.क.वि.धा.वि. स्त्री.ष.ब.	काम्य उपासनांमध्ये
....कारक....	सं.प्रपु.यु.शि.२८		
कारकाणि	प्रपु.यु.शि.३४	कारक नपुं.द्वि.ब.व.	कारके, यज्ञसाधने
कारनाटदेशतः	प्रपु.यु.शि.९०	कारनाटदेश पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्ययः	कर्नाटक प्रदेशातून

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
कालवशात्	प्रपु.यु.शि.६५	कालवश पुं.प.ए.व.	काळामुळे
....कीर्तन....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
कृच्छ्राद्यनुष्ठानतः	प्रपु.यु.शि.७८	कृच्छ्राद्यनुष्ठान नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	कृच्छ्रादी प्रायश्चितांच्या अनुष्ठानामुळे
....कृत	सं.प्रपु.यु.शि.७		
कृतधर्मरक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	कृतधर्मरक्ष पुं.द्वि.ए.व.	ज्याने धर्माचे रक्षण केले आहे अशाला
कृतभूरिमन्तोः	प्रपु.यु.शि.२	कृतभूरिमन्तु पुं.ष.ए.व.	पुष्कळ अपराध करणाऱ्याचा
कृतम्	प्रपु.यु.शि.९६	कृ ८उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	केले
कृतोत्सृती	प्रपु.यु.शि.९४	कृतोत्सृति स्त्री.द्वि.द्वि.व.	शौचविधी केलेल्या
कृष्णापञ्चनदीयोगे	प्रपु.यु.शि.८९	कृष्णापञ्चनदीयोग पुं.स.ए.व.	कृष्णा आणि पंचनदी (पंचगंगा) यांच्या संगमावर
के	प्रपु.यु.शि.८६	किम् सर्व.पुं.प्र.ब.व.	कोणी
केचन	प्रपु.यु.शि.२६	किम् सर्व.चन प्रत्य. पुं.प्र.ब.व.	काहीजण
....केतु	सं.प्रपु.यु.शि.२		
....कैवल्य	सं.प्रपु.यु.शि.३		
क्रतुकारकयुक्तम्	प्रपु.यु.शि.२८	क्रतुकारकयुक्त नपुं.प्र.ए.व.	यज्ञासाठी आवश्यक ते
क्रतोः	प्रपु.यु.शि.३३	क्रतु पुं.ष.ए.व.	यज्ञाचे
क्रममुक्त्या	प्रपु.यु.शि.४८	क्रममुक्ति स्त्री.तृ.ए.व.	क्रममुक्तीने
क्रमात्	प्रपु.यु.शि.३१	क्रम नपुं.प.ए.व.	क्रमाने
क्रमात्	प्रपु.यु.शि.६३	क्रम नपुं.प.ए.व.	क्रामामुळे
खलु	प्रपु.यु.शि.१२	अव्यय	खरोखर
खलु	प्रपु.यु.शि.३२	अव्यय	खरोखर
....गति	सं.प्रपु.यु.शि.६३		
गतिः	प्रपु.यु.शि.७३	गति स्त्री.प्र.ए.व.	गती
गतिः	प्रपु.यु.शि.७४	गति स्त्री.प्र.ए.व.	गती
....गतिद	सं.प्रपु.यु.शि.२		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....गदित	सं.प्रपु.यु. शि.१०१		
....गदिता	सं.प्रपु.यु. शि.१०१		
गरिष्ठः	प्रपु.यु.शि.९१	गरिष्ठ पुं.प्र.ए.व. (गुरु + अतिशयार्थ इष्ठप्रत्यय)	सर्वात मोठा
....गर्ह	सं.प्रपु.यु.शि.९५		
गाम्	प्रपु.यु.शि.३२	गो पुं., स्त्री.द्वि.ए.व.	गायीला
....गायत्री....	सं.प्रपु.यु.शि.१७		
गिरा	प्रपु.यु.शि.११	गिर् स्त्री.तृ.ए.व.	वाणीने
गीः	प्रपु.यु.शि.११	गिर् स्त्री.प्र.ए.व.	वाणी
गीतिविशिष्टाः	प्रपु.यु.शि.१८	गीतिविशिष्टा विशे. स्त्री.प्र.ब.व.	गाण्यास विशिष्ट अशा
गुणकर्म	प्रपु.यु.शि.२८	गुणकर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	गुणकर्म
गुणकर्मार्थकर्म	प्रपु.यु.शि.२७	गुणकर्मार्थकर्मन् नपुं.प्र.ए.व.	गुणकर्म आणि अर्थकर्म
गुणबोधकः	प्रपु.यु.शि.४०	गुणबोधक पुं.प्र.ए.व.	गुणांचे बोधन करणारा
गुणभेदश्रुतेः	प्रपु.यु.शि.६१	गुणभेदश्रुति स्त्री.ष.ए.व.	विविध गुणांच्या श्रवणाचे
गुणवादकः	प्रपु.यु.शि.३८	गुणवादक पुं.प्र.ए.व.	गुणवाद करणारा
गुणाः	प्रपु.यु.शि.६२	गुण पुं.प्र.ब.व.	गुण
गुणोपसंहारन्यायात्	प्रपु.यु.शि.५५	गुणोपसंहारन्याय पुं.प.ए.व.	गुणोपसंहार न्यायामुळे
गुणोपसंहारात्	प्रपु.यु.शि.६२	गुणोपसंहार पुं.प.ए.व.	गुणोपसंहारन्यायामुळे
गुर्वनुग्रहतः	प्रपु.यु.शि.६२	गुर्वनुग्रह पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	गुरूच्या अनुग्रहामुळे
....गृह	सं.प्रपु.यु.शि.६७		
गृहीत्वा	प्रपु.यु.शि.९३	ग्रह् ९उ.प.प.पू.का.धा.त्वा.	घेऊन
गौणी	प्रपु.यु.शि.११	गौणी स्त्री.प्र.ए.व.	गौण
....ग्रन्थ....	सं.प्रपु.यु.शि.८०		
ग्रहोपासकः	प्रपु.यु.शि.६६	ग्रहोपासक पुं.प्र.ए.व.	ग्रहोपासना करणारा
ग्राह्यम्	प्रपु.यु.शि.५५	ग्रह् ९उ.प.क.वि.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	ग्रहण करण्यास योग्य आहे

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
ग्राह्या	प्रपु.यु.शि.६४	ग्रह् ९उ.प.क.वि.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	घ्यावी
ग्राह्याः	प्रपु.यु.शि.६२	ग्रह् ९उ.प.क.वि.धा.वि. पुं.प्र.ब.व.	स्वीकार करावा
च	प्रपु.यु.शि.२	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.३	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.१५	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.२०	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.२१	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.२१	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.२५	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.२६	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.२७	अव्यय	
च	प्रपु.यु.शि.३०	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.३१	अव्यय	
च	प्रपु.यु.शि.३३	अव्यय	
च	प्रपु.यु.शि.३४	अव्यय	
च	प्रपु.यु.शि.३५		
च	प्रपु.यु.शि.४५	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.५०	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.५२	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.५४	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.५४	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.६७	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.७५	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.७६	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.९५	अव्यय	आणि
च	प्रपु.यु.शि.९९	अव्यय	आणि
चक्रे	प्रपु.यु.शि.१००	कृ ८उ.प., आ.प.परो.भू.तृ. पु.ए.व.	केला

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
चतुर्थकः	प्रपु.यु.शि. २५	चतुर्थक पुं.प्र.ए.व.	चवथा
चतुर्धा	प्रपु.यु.शि. २८	अव्यय	चार प्रकारे
चतुर्विधः	प्रपु.यु.शि. २२	चतुर्विध वि.पुं.प्र.ए.व.	चार प्रकारचा
चतुष्टयम्	प्रपु.यु.शि. ३३	चतुष्टय नपुं.प्र.ए.व.	चारांचा समूह
....चयन....	सं.प्रपु.यु.शि. ६३		
चरेत्	प्रपु.यु.शि. ९	च् १प.प.विध्य.तृ.पु.ए.व.	करावे
चित्ते	प्रपु.यु.शि. ८४	चित्त नपुं.स.ए.व.	मन, चित्त
चेत्	प्रपु.यु.शि. ११	अव्यय	जर
....छन्द....	सं.प्रपु.यु.शि. १७		
....छेद....	सं.प्रपु.यु.शि. ७८		
जडेषु	प्रपु.यु.शि. ५०	जड नपुं.स.ब.व.	जड असलेल्या
जडेषु	प्रपु.यु.शि. ५१	जड विशेष.नपुं.स.ब.व.	जड असलेल्या
जनधीप्रदीपः	प्रपु.यु.शि. ९३	जनधीप्रदीप पुं.प्र.ए.व.	लोकांच्या बुद्धीस प्रकाशित करणारा
जन्तोः	प्रपु.यु.शि. २	जन्तु पुं.ष.ए.व.	प्राण्याचा/माणसाचा
जन्ममृत्युभयात्	प्रपु.यु.शि. ८५	जन्ममृत्युभय नपुं.प.ए.व.	जन्ममृत्यूच्या भयापासून
....जाता	सं.प्रपु.यु.शि. ९५		
जाते	प्रपु.यु.शि. ९५	जन् ४आ.प.क.भू.धा.वि. पुं.स.ए.व.	झाल्यावर
जिज्ञासाख्यम्	प्रपु.यु.शि. ४९	जिज्ञासाख्य नपुं.प्र.ए.व.	जिज्ञासा नावाची
जिताक्षम्	प्रपु.यु.शि. १	जिताक्ष पुं.द्वि.ए.व.	डोळ्यांना अर्थात् इन्द्रियांना ज्याने जिकले आहे त्याला, जितेन्द्रियाला
....जिहासा	सं.प्रपु.यु.शि. ६		
जीवन्मुक्तः	प्रपु.यु.शि. ८९	जीवन्मुक्त पुं.प्र.ए.व.	जीवन्मुक्त
जीवसगुणब्रह्मध्यानम्	प्रपु.यु.शि. ५३	जीवसगुणब्रह्मध्यान नपुं.प्र.ए.व.	जीवाचे व सगुणाचे ब्रह्मध्यान
ज्ञातुः	प्रपु.यु.शि. २२	ज्ञातृ पुं.ष.ए.व.	जाणणान्यास
ज्ञात्वा	प्रपु.यु.शि. ९५	ज्ञा ९उ.प.पू.का.धा.त्वा.	जाणून
ज्ञानम्	प्रपु.यु.शि. ८	ज्ञान नपुं.प्र.ए.व.	ज्ञान

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
ज्ञानसाधनीभूतम्	प्रपु.यु.शि.७	ज्ञानसाधनीभूत नपुं.प्र.ए.व.	ज्ञानप्राप्तीसाठी साधनभूत असलेले
ज्ञानानन्दपरात्मनि	प्रपु.यु.शि.४४	ज्ञानानन्दपरात्मन् पुं.स.ए.व.	परमात्मरूप आनंदाविषयी
ज्ञानोद्देशकृतम्	प्रपु.यु.शि.७	ज्ञानोद्देशकृत नपुं.प्र.ए.व.	ज्ञानप्राप्तीच्या उद्देशाने केलेले
....ज्ञापक	सं.प्रपु.यु.शि.४७		
....ज्ञापकत्व	सं.प्रपु.यु.शि.४४		
ज्ञेयः	प्रपु.यु.शि.२२	ज्ञा ९प.प.क.वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	जाणावा
ज्ञेयाः	प्रपु.यु.शि.१८	ज्ञा ९उ.प.क.वि.धा.वि. स्त्री.प्र.ब.व.	जाणाव्यात
तक्षणाधानसंस्काराख्य- विशेषविशिष्टता	प्रपु.यु.शि.२९	तक्षणाधानसंस्काराख्य- विशेषविशिष्टतास्त्री.प्र.ए.व.	तक्षण आणि आधान नावाच्या विशेष संस्कारांनी युक्त असणे
तक्षति	प्रपु.यु.शि.२९	तक्ष् १प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	तासतो
ततः	प्रपु.यु.शि.८४	अव्यय	त्यानंतर
ततः	प्रपु.यु.शि.९१	अव्यय	त्यानंतर
ततः	प्रपु.यु.शि.९	अव्यय	त्यानंतर
ततः	प्रपु.यु.शि.४४	अव्यय	त्यानंतर
तत्	प्रपु.यु.शि.७	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.९	तद् सर्व.नपुं.द्वि.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.१५	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.२०	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.२८	तत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.३४	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	
तत्	प्रपु.यु.शि.३५	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.४९	तत् सर्व.नपुं.द्वि.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.५१	तत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.५५	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.५६	तद् सर्व.नपुं.द्वि.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.५७	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
तत्	प्रपु.यु.शि.५८	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
....तत्:....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
तत्	प्रपु.यु.शि.८६	तद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.९६	तत् सर्व.नपुं.द्वि.ए.व.	ते
तत्	प्रपु.यु.शि.१०१	तत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते
तत्तल्लोकफलाप्त्यन्ते	प्रपु.यु.शि.७४	तत्तल्लोकफलाप्त्यन्त अ.पुं.स.ए.व.	त्या त्या लोकाची फलप्राप्ती झाल्यानंतर
तत्प्रसादात्	प्रपु.यु.शि.५	तत्प्रसाद पुं.प.ए.व.	त्याच्या कृपेने
तत्र	प्रपु.यु.शि.१९	अव्यय	तिथे
तत्र	प्रपु.यु.शि.५२	अव्यय	तिथे
तत्र	प्रपु.यु.शि.६८	अव्यय	तिथे
तथा	प्रपु.यु.शि.१६	अव्यय	त्याप्रमाणे
तथा	प्रपु.यु.शि.२७	अव्यय	त्याप्रमाणे
तदंगच्छेदोक्तेः	प्रपु.यु.शि.७८	तदंगच्छेदोक्ति स्त्री.प.ए.व.	त्या अवयवाचा छेद करावा असे सांगितले असता
तदनादरात्	प्रपु.यु.शि.७६	तदनादर पुं.प.ए.व.	त्याचा अनादर केल्याने
तदर्थिनाम्	प्रपु.यु.शि.५६	तदर्थिन् पुं.ष.ब.व.	(स्वर्गाची) त्याची इच्छा असणाऱ्यांच्या
तदा	प्रपु.यु.शि.९२	अव्यय	तेव्हा
तदुदाहृतिः	प्रपु.यु.शि.२४	तदुदाहृति स्त्री.प्र.ए.व.अ	त्याचे उदाहरण
तदुदाहृतिः	प्रपु.यु.शि.२५	तदुदाहृति स्त्री.प्र.ए.व.	त्याचे उदाहरण
तदुभयविलक्षणविधिः	प्रपु.यु.शि.३७	तदुभयविलक्षणविधि पुं.प्र.ए.व.	दोघांहून वेगळा विधी
तद्दर्हाम्	प्रपु.यु.शि.९५	तद्दर्हाम् नपुं.द्वि.ए.व.	ते निंद्यकर्म
तद्दृष्ट्या	प्रपु.यु.शि.५९	तद्दृष्टि स्त्री.तृ.ए.व.	त्या दृष्टीने
तनये	प्रपु.यु.शि.९३	तनया स्त्री.द्वि.द्वि.व.	त्या दोन मुलींना
तपःपूजातिशायनात्	प्रपु.यु.शि.८३	तपःपूजातिशायन नपुं.प.ए.व.	तपश्चर्येच्या पूजाविशेषामुळे
तमसा	प्रपु.यु.शि.८१	तमस् नपुं.तृ.ए.व.	अज्ञानाने
तम्	प्रपु.यु.शि.५	तद् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
तम्	प्रपु.यु.शि.९७	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला
तयोः	प्रपु.यु.शि.३१	तत् सर्व.पुं.ष.द्वि.व.	त्या दोघांच्या
तस्मिन्	प्रपु.यु.शि.९५	तत् सर्व.पुं.स.ए.व.	त्यात
तस्मै	प्रपु.यु.शि.९५	तत् सर्व.पुं.च.ए.व.	त्याला
तस्य	प्रपु.यु.शि.१२	तद् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याचे
तस्य	प्रपु.यु.शि.४६	तद् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याचे
तस्य	प्रपु.यु.शि.८७	तद् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याचे
ताः	प्रपु.यु.शि.१८	तद् सर्व.स्त्री.प्र.ब.व.	त्या
तारतम्यात्	प्रपु.यु.शि.१०१	तारतम्य नपुं.प.ए.व.	तारतम्याने
तार्किकाद्याः	प्रपु.यु.शि.२१	तार्किकाद्य पुं.प्र.ब.व.	नैयायिक इत्यादी
तावत्	प्रपु.यु.शि.६	अव्यय	तोपर्यंत
तावत्	प्रपु.यु.शि.९४	अव्यय	तोवर
तिरस्कार्यः	प्रपु.यु.शि.८१	तिरस्+कृ ८उ.प.प्रयो.क.वि. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	तिरस्कार करण्याजोगा आहे
तु	प्रपु.यु.शि.२	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.८	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.१३	अव्यय	परंतु
तु	प्रपु.यु.शि.२९	अव्यय	
तु	प्रपु.यु.शि.३०	अव्यय	तर, मात्र
तु	प्रपु.यु.शि.३१	अव्यय	
तु	प्रपु.यु.शि.३३	पदपूरणार्थक अव्यय	
तु	प्रपु.यु.शि.३९	अव्यय	तर, मात्र
तु	प्रपु.यु.शि.४१	अव्यय	तरी
तु	प्रपु.यु.शि.४९	अव्यय	तर, मात्र
तु	प्रपु.यु.शि.४९	अव्यय (पदपूरण)	
तु	प्रपु.यु.शि.५१	अव्यय	तर, मात्र
तु	प्रपु.यु.शि.५८	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.६१	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.६४	अव्यय	तर

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
तु	प्रपु.यु.शि.६६	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.७३	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.७५	अव्यय	तर, मात्र
तु	प्रपु.यु.शि.७६	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.८७	अव्यय	तर, मात्र
तु	प्रपु.यु.शि.९६	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.१००	अव्यय	परंतु
तु	प्रपु.यु.शि.१०१	अव्यय	तर
तु	प्रपु.यु.शि.१८	अव्यय	परंतु
तुरीयम्	प्रपु.यु.शि.४९	अव्यय	चवथे
....तुष्ट	सं.प्रपु.यु.शि.९१		
तृतीयकः	प्रपु.यु.शि.४१	तृतीयक पुं.प्र.ए.व.	तिसरा
तृतीयम्	प्रपु.यु.शि.२०	तृतीय संख्या.वि.नपुं.प्र.ए.व.	तिसरे
ते	प्रपु.यु.शि.९२	तत् सर्व.स्त्री.प्र.द्वि.व.	त्या दोघी
ते	प्रपु.यु.शि.९३	तत् सर्व.स्त्री.द्वि.द्वि.व.	त्या दोघी
ते	प्रपु.यु.शि.९४	तत् सर्व.स्त्री.द्वि.द्वि.व.	त्या दोघी
तोषयेत्	प्रपु.यु.शि.५	तुष् ४प.प.प्रयो.विध्य. तृ.पु.ए.व.	संतुष्ट करावे
त्यक्त्वा	प्रपु.यु.शि.६५	त्यज् १प.प.पू.का.धा.त्वा.	त्याग करून
त्रय्याः	प्रपु.यु.शि.४२	त्रयी स्त्री.ष.ए.व.	वेदत्रयीच्या (ऋग्वेद, यजुर्वेद आणि सामवेद)
त्रिधा	प्रपु.यु.शि.३८	अव्यय	तीन प्रकारे
त्रिधा	प्रपु.यु.शि.४८	अव्यय	तीन प्रकारची
त्रिविधम्	प्रपु.यु.शि.१९	त्रिविध वि.नपुं.प्र.ए.व.	तीन प्रकारच्या
त्रिविधाः	प्रपु.यु.शि.१७	त्रिविध वि.पुं.प्र.ब.व.	तीन प्रकारच्या
त्रिविधाः	प्रपु.यु.शि.४२	त्रिविध पुं.प्र.ब.व.	तीन प्रकारचे
दक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	दक्ष पुं.द्वि.ए.व.	(जगद्व्यापारात) जागरूक असणाऱ्याला

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
दधाघकक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	दधाघकक्ष पुं.द्वि.ए.व.	पापरूपी गवताच्या साठ्याला ज्याने जाळून टाकले आहे अशाला
दत्त्वा	प्रपु.यु.शि.९५	दा १प.प.पू.का.धा.त्वा.	देऊन
ददातु	प्रपु.यु.शि.१००	दा ३उ.प., प.प.आज्ञा.तृ.पु.ए.व.	देवो
दर्वीहोमः	प्रपु.यु.शि.३७	दर्वीहोम पुं.प्र.ए.व.	दर्वीहोम
दर्शपूर्णमासाभ्याम्	प्रपु.यु.शि.२४	दर्शपूर्णमास पुं.तृ.द्वि.व.	दर्शपूर्णमास नावाच्या यागांनी
दहरवैश्वानरमुखम्	प्रपु.यु.शि.५२	दहरवैश्वानरमुख नपुं.प्र.ए.व.	दहरवैश्वानरमुख (सूक्ष्म वैश्वानरमुख)
दहराकाशः	प्रपु.यु.शि.५२	दहराकाश पुं.प्र.ए.व.	दहराकाश (सूक्ष्माकाश)
....दास	सं.प्रपु.यु.शि.९१		
....दुर्लभ	सं.प्रपु.यु.शि.७२		
दुर्लभा	प्रपु.यु.शि.७३	दुर्लभा विशे.स्त्री.प्र.ए.व.	दुर्लभ
दुर्विधेः	प्रपु.यु.शि.७९	दुर्विधि पुं.प.ए.व.	दुदैवाने
दृश्यरूपतः	प्रपु.यु.शि.९९	दृश्यरूप नपुं. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	दृश्यरूपाने
....दृष्टि	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
....दृष्टि	सं.प्रपु.यु.शि.५१		
....दृष्टि	सं.प्रपु.यु.शि.५९		
दृष्टे	प्रपु.यु.शि.४	दृश् १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.स.ए.व.	पाहिले असताना
....देव....	सं.प्रपु.यु.शि.१६		
देवताकर्मस्वरूप-मात्रबोधकः	प्रपु.यु.शि.२२	देवताकर्मस्वरूपमात्रबोधक पुं.प्र.ए.व.	देवता, कर्मस्वरूप ह्यांचा बोध करणारा
देवताधिकरणन्यायात्	प्रपु.यु.शि.४१	देवताधिकरणन्याय पुं.प.ए.व.	देवताधिकरणन्यायामुळे
देवताधिकरण-न्यायावष्टंभतः	प्रपु.यु.शि.८७	देवताधिकरणन्यायावष्टंभ पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	देवताधिकरणन्यायामुळे
....देह	सं.प्रपु.यु.शि.६८		
....देह	सं.प्रपु.यु.शि.६८		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
देहम्	प्रपु.यु.शि.६५	देह पुं.द्वि.ए.व.	देहाला
देहादौ	प्रपु.यु.शि.६	देहादि पुं.स.ए.व.	देहादिकांच्या ठिकाणी
देहान्तप्रायश्चित्तकीर्तनात्	प्रपु.यु.शि.७७	देहान्तप्रायश्चित्तकीर्तन नपुं.प.ए.व.	देहांत प्रायश्चित्त सांगितले असल्यामुळे
दोग्धि	प्रपु.यु.शि.३२	दुह् २प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	दोहन करतो
दोषान्	प्रपु.यु.शि.७८	दोष पुं.द्वि.ब.व.	दोषांना
दोहनाध्ययनाभ्याम्	प्रपु.यु.शि.३३	दोहनाध्ययन नपुं.तृ.द्वि.व.	दोहनाने आणि अध्ययनाने
....द्रव्य....	सं.प्रपु.यु.शि.१६		
....द्वयी....	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
....द्वार	सं.प्रपु.यु.शि.५८		
द्विजवरम्	प्रपु.यु.शि.१००	द्विजवर पुं.द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ ब्राह्मणास
द्विजाभ्याम्	प्रपु.यु.शि.९५	द्विज पुं.च.द्वि.व.	ब्राह्मणाला
....द्वितय	सं.प्रपु.यु.शि.७५		
....द्वितय	सं.प्रपु.यु.शि.७६		
द्वितीयः	प्रपु.यु.शि.३९	द्वितीय संख्या.वि.पुं.प्र.ए.व.	दुसरा
द्वितीयम्	प्रपु.यु.शि.२०	द्वितीय संख्या.वि.नपुं.प्र.ए.व.	दुसरे
द्विधा	प्रपु.यु.शि.३५	अव्यय	दोन प्रकारे
द्विविधम्	प्रपु.यु.शि.२७	द्विविध विशेषे.नपुं.प्र.ए.व.	दोन प्रकारे
द्विविधम्	प्रपु.यु.शि.३४	अव्यय	दोन प्रकारे
....धर्म....	सं.प्रपु.यु.शि.१		
....धर्म....	सं.प्रपु.यु.शि.२		
....धर्म....	सं.प्रपु.यु.शि.१०		
धर्मबुद्ध्या	प्रपु.यु.शि.८१	धर्मबुद्धि स्त्री.तृ.ए.व.	धर्मबुद्धीने
धर्माभासः	प्रपु.यु.शि.८१	धर्माभास पुं.प्र.ए.व.	धर्माभास
....धी	सं.प्रपु.यु.शि.६		
धीशुद्धिद्वारतः	प्रपु.यु.शि.५८	धीशुद्धिद्वार नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	बुद्धिशुद्धीद्वारा
धृतप्रदीपः	प्रपु.यु.शि.९३	धृतप्रदीप पुं.प्र.ए.व.	दीप धारण केलेला
धृतभक्तपक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	धृतभक्तपक्ष पुं.द्वि.ए.व.	भक्ताची बाजू घेणाऱ्याला

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
.... ध्यान	सं. प्रपु. यु. शि. ५३		
ध्यायतः	प्रपु. यु. शि. ६३	ध्यै १प.प. व.का.धा.वि. पुं. ष. ए. व.	ध्यान करणाऱ्याला
ध्येयाकारः	प्रपु. यु. शि. ६५	ध्येयाकार पुं. प्र. ए. व.	ध्येयाकार झालेला
न	प्रपु. यु. शि. २	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ३	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ४	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ११	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. १२	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ४४	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ४६	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ४७	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ५७	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ५९	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ७५	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ७६	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ७७	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ८६	अव्यय	नाही
न	प्रपु. यु. शि. ८७	अव्यय	नाही
नः	प्रपु. यु. शि. १००	अस्मद् सर्व. ष. ए. व.	आमच्या
नः	प्रपु. यु. शि. १५	अस्मद् सर्व. ष. ए. व.	आम्हाला
....नति....	सं. प्रपु. यु. शि. १००		
नदीम्	प्रपु. यु. शि. ६५	नदी स्त्री. द्वि. ए. व.	नदीला
नवीनाः	प्रपु. यु. शि. ७९	नवीन पुं. प्र. ब. व.	नवीन
नवीनाः	प्रपु. यु. शि. ८६	नवीन पुं. प्र. ब. व.	नवीन
नानाशाखागतस्य	प्रपु. यु. शि. ६१	नानाशाखागत नपुं. ष. ए. व.	विविध शाखांमधे असलेल्या
नाममनआदिषु	प्रपु. यु. शि. ५१	नाममनआदि पुं. स. ब. व.	नाम, मन वगैरे पदार्थांच्या ठिकाणी

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....नामिका	सं.प्रपु.यु.शि.६५		
नारायणः	प्रपु.यु.शि.९३	नारायण पुं.प्र.ए.व.	नारायण
नारायणः	प्रपु.यु.शि.९४	नारायण पुं.प्र.ए.व.	नारायण
नारायणः	प्रपु.यु.शि.१००	नारायण पुं.प्र.ए.व.	नारायण
नारायणः	प्रपु.यु.शि.१००	नारायण पुं.प्र.ए.व.	नारायण
नारायणस्वामी	प्रपु.यु.शि.८९	नारायणस्वामिन् प्र.ए.व.	नारायणस्वामी
नारायणात्	प्रपु.यु.शि.९७	नारायण पुं.प.ए.व.	नारायणाकडून
नारायणोक्तिश्रवणात्	प्रपु.यु.शि.९७	नारायणोक्तिश्रवण नपुं.प.ए.व.	नारायणस्वामींच्या वचनामुळे
निःश्वासवत्	प्रपु.यु.शि.१४	अव्यय	निःश्वासाप्रमाणे
निगदाः	प्रपु.यु.शि.१९	निगद पुं.प्र.ब.व.	निगदमंत्र
नित्यताश्रुतेः	प्रपु.यु.शि.१३	नित्यताश्रुति स्त्री.ष.ए.व.	नित्यत्वाबाबतच्या श्रुतीमुळे
नित्यत्वम्	प्रपु.यु.शि.११	नित्यत्व नपुं.प्र.ए.व.	नित्यत्व
नित्यम्	प्रपु.यु.शि.६३	अव्यय	नेहमी
....नित्या	सं.प्रपु.यु.शि.११		
नियतम्	प्रपु.यु.शि.६	नि+यम् १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	नेमून दिलेले, नित्य
नियतम्	प्रपु.यु.शि.९	नि+यम् १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	नेमून दिलेले, नित्य
नियन्ता	प्रपु.यु.शि.२	नियन्तृ पुं.प्र.ए.व.	नियामक
नियोगकम्	प्रपु.यु.शि.२०	नियोगक नपुं.द्वि.ए.व.	नियोग करणारे
निरुपाधिकम्	प्रपु.यु.शि.८४	निरुपाधिक विशेष.नपुं.प्र.ए.व.	निर्गुण
निर्गुणोपासनम्	प्रपु.यु.शि.४९	निर्गुणोपासन नपुं.प्र.ए.व.	निर्गुणोपासना
निर्दयाः	प्रपु.यु.शि.८६	निर्दय पुं.प्र.ब.व.	निर्दय
....निर्वाहक	सं.प्रपु.यु.शि.३६		
निवार्य	प्रपु.यु.शि.५६	नि+वृ ९प.प.प्रयो.पू.का. धा.ल्य.	बाजूला करून
निशि	प्रपु.यु.शि.९२	निश् स्त्री.स.ए.व.	रात्री
निष्कामस्य	प्रपु.यु.शि.६०	निष्काम पुं.ष.ए.व.	निरिच्छ माणसाची
....नीत	सं.प्रपु.यु.शि.६६		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
नीत्वा	प्रपु.यु.शि.९३	नी १३.प.पू.का.धा.त्वा.	नेऊन
नृसिंहभजने	प्रपु.यु.शि.१००	नृसिंहभजन नपुं.स.ए.व.	नृसिंहाच्या भजनात
नृसिंहवाटिकाक्षेत्रम्	प्रपु.यु.शि.९०	नृसिंहवाटिकाक्षेत्र नपुं. द्वि.ए.व.	नृसिंहवाडी क्षेत्रास
नैकधा	प्रपु.यु.शि.६९	अव्यय	अनेक प्रकारचे
....नैर्घृण्य	सं.प्रपु.यु.शि.३		
....न्याय	सं.प्रपु.यु.शि.४१		
....न्याय	सं.प्रपु.यु.शि.५५		
....न्यायावष्टंभ	सं.प्रपु.यु.शि.८७		
न्यासम्	प्रपु.यु.शि.९८	न्यास पुं.द्वि.ए.व.	संन्यास
....पक्ष	सं.प्रपु.यु.शि.१		
....पञ्चनदी....	सं.प्रपु.यु.शि.८९		
पत्नी	प्रपु.यु.शि.३१	पत्नी स्त्री.प्र.ए.व.	यजमानाची पत्नी
....पदार्थ	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
पयः	प्रपु.यु.शि.३२	पयस् नपुं.द्वि.ए.व.	दूध
पयआदेः	प्रपु.यु.शि.३३	पयआदि पुं.ष.ए.व.	दुधादिकाचे
परः	प्रपु.यु.शि.९८	पर पुं.प्र.ए.व.	परमात्मा
परत्र	प्रपु.यु.शि.७४	अव्यय	दुसरीकडे
....परब्रह्म....	सं.प्रपु.यु.शि.८८		
परमदुर्लभम्	प्रपु.यु.शि.७२	परमदुर्लभ नपुं.प्र.ए.व.	अत्यंत दुर्लभ
परमया	प्रपु.यु.शि.१०१	परमा विशे.स्त्री.तृ.ए.व.	मोठ्या
परम्	प्रपु.यु.शि.५८	अव्यय	मोठ्या/श्रेष्ठ
परम्परया	प्रपु.यु.शि.८	परम्परा स्त्री.तृ.ए.व.	परंपरेने
....परम्परा	सं.प्रपु.यु.शि.८१		
....परात्मन्	सं.प्रपु.यु.शि.४४		
परात्मभावम्	प्रपु.यु.शि.९७	परात्मभाव पुं.द्वि.ए.व.	ब्रह्मरूपास
....परायण	सं.प्रपु.यु.शि.९७		
....परायण	सं.प्रपु.यु.शि.८८		
परिकीर्तितम्	प्रपु.यु.शि.३४	परि+कीर्त् १०३.प.क.भू.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले आहे

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
परिकीर्तिता:	प्रपु.यु.शि.१७	परि+कीर्त् १०उ.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ब.व.	सांगितले आहेत
परिष्कुर्वन्ति	प्रपु.यु.शि.८०	परि+कृ ८उ.प.भूत.तृ. पु.ब.व.	परिष्कार करतात
पातित्यम्	प्रपु.यु.शि.७८	पातित्य नपुं.प्र.ए.व.	पातित्य
पादबद्धगायत्र्यादि- छन्दोलक्षिता:	प्रपु.यु.शि.१७	पादबद्धगायत्र्यादिछन्दोलक्षित वि.पुं.प्र.ब.व.	गायत्री इत्यादी छंदांनी पादबद्ध (पादात बांधलेल्या) केलेल्या
....पादुका	सं.प्रपु.यु.शि.८९		
....पाप	सं.प्रपु.यु.शि.५६		
पाययित्वा	प्रपु.यु.शि.९२	पा १प.प.प्रयो.पू.का.धा.त्वा.	पाजून
पारतन्त्र्यत:	प्रपु.यु.शि.४	पारतन्त्र्य नपुं. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	पारतंत्र्यावरून
पिधाय	प्रपु.यु.शि.९४	अपि+धा ३प.प.पू.का. धा.त्य.	लावून
पुण्येतरे	प्रपु.यु.शि.६५	पुण्येतर नपुं.द्वि.ए.व.	पुण्य, पाप इत्यादी
....पुत्री	सं.प्रपु.यु.शि.९२		
पुत्र्यौ	प्रपु.यु.शि.९०	पुत्री स्त्री.द्वि.द्वि.व.	दोन्ही मुलींना
पुनः	प्रपु.यु.शि.८७	अव्यय	परत
पुनरावृत्तिरहितः	प्रपु.यु.शि.७१	पुनरावृत्तिरहित पुं.प्र.ए.व.	पुनर्जन्म नसणारा
पुनरावृत्तिवर्जितः	प्रपु.यु.शि.६६	पुनरावृत्तिवर्जित पुं.प्र.ए.व.	पुनरावृत्तिरहित (पुनर्जन्म नसणारा)
....पुर	सं.प्रपु.यु.शि.६७		
पुराणस्मृतिसम्मतता	प्रपु.यु.शि.८२	पुराणस्मृतिसम्मतता स्त्री.प्र.ए.व.	पुराण आणि स्मृतींना संमत असलेली
....पूजा....	सं.प्रपु.यु.शि.८३		
....पूर्णमास	सं.प्रपु.यु.शि.२४		
पूर्णाङ्गयुक्	प्रपु.यु.शि.३७	पूर्णाङ्गयुज् पुं.प्र.ए.व.	सर्व अंगांनी युक्त
पूर्वग्रन्थानुसृतितः	प्रपु.यु.शि.८०	पूर्वग्रन्थानुसृति स्त्री.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	पूर्वीच्या ग्रंथांना अनुसरून
पूर्वम्	प्रपु.यु.शि.९८	अव्यय	पूर्वी

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
पूर्वसाम्यतः	प्रपु.यु.शि.११	पूर्वसाम्य नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	आधीच्या साम्याने
पौरुषेयत्वम्	प्रपु.यु.शि.१२	पौरुषेयत्व नपुं.प्र.ए.व.	पौरुषेय
....प्रकाशक	सं.प्रपु.यु.शि.१६		
प्रकीर्तिता	प्रपु.यु.शि.३१	प्र+कीर्त् १०प.प.क.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	सांगितली आहे
प्रकृतिः	प्रपु.यु.शि.३७	प्रकृति स्त्री.प्र.ए.व.	प्रकृतियाग
प्रजल्पन्ति	प्रपु.यु.शि.८६	प्र+जल्प् १प.प.वर्त.तृ. पु.ब.व.	म्हणतात
प्रणष्टे	प्रपु.यु.शि.७०	प्र+नश् ४प.प.कर्त्.भू.धा. वि.पुं.स.ए.व.	नष्ट झाला असता
प्रणिधानतुष्टः	प्रपु.यु.शि.९१	प्रणिधानतुष्ट पुं.प्र.ए.व.	निरंतर चिंतनाने संतुष्ट झालेला
प्रतन्यते	प्रपु.यु.शि.८७	प्र+तन् ८उ.प.कर्म.वर्त.तृ. पु.ए.व.	विशेष वाढवले जाते
....प्रतिपादक	सं.प्रपु.यु.शि.१०		
प्रतिबन्धकपापम्	प्रपु.यु.शि.५६	प्रतिबन्धकपाप नपुं.द्वि.ए.व.	प्रतिबंधक पापाची
....प्रतिमा....	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
प्रतिमा	प्रपु.यु.शि.८६	प्रतिमा स्त्री.प्र.ए.व.	प्रतिमा
प्रतिवेदम्	प्रपु.यु.शि.४३	अव्यय	प्रत्येक वेदामध्ये
....प्रतीक....	सं.प्रपु.यु.शि.४८		
प्रतीकोपासनम्	प्रपु.यु.शि.५१	प्रतीकोपासन नपुं.प्र.ए.व.	प्रतीकोपासना
प्रतीकोपासनेन	प्रपु.यु.शि.६०	प्रतीकोपासन नपुं.तृ.ए.व.	प्रतीकोपासनेने
प्रत्यवायजिहासया	प्रपु.यु.शि.६	प्रत्यवायजिहासा स्त्री.तृ.ए.व.	प्रत्ययवायरूप दोष परिहारार्थ
प्रथमम्	प्रपु.यु.शि.१९	प्रथम संख्या.वि.नपुं.प्र.ए.व.	पहिले
प्रददाति	प्रपु.यु.शि.५७	प्र+दा ३उ.प., प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	देते
प्रददौ	प्रपु.यु.शि.९५	प्र+दा ३उ.प., प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	दिला
प्रदानवत्	प्रपु.यु.शि.५७	अव्यय	विशेष दानाप्रमाणे
....प्रदीप	सं.प्रपु.यु.शि.९३		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....प्रधान....	सं.प्रपु.यु.शि.२६		
प्रधानम्	प्रपु.यु.शि.३४	प्रधान नपुं.प्र.ए.व.	
प्रधानम्	प्रपु.यु.शि.३५	प्रधान नपुं.प्र.ए.व.	प्रधान, मुख्य
प्रधानस्वरूपनिर्वाहकम्	प्रपु.यु.शि.३६	प्रधानस्वरूपनिर्वाहक नपुं.प्र.ए.व.	प्रधानयागाचे स्वरूप पार पाडणारे
प्रपन्नानाम्	प्रपु.यु.शि.८५	प्र+पद् ४प.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.ष.ब.व.	शरण आलेल्यांना
प्रबोधपारायणम्	प्रपु.यु.शि.९७	प्रबोधपारायण पुं.द्वि.ए.व.	प्रबोधपारायणाला
प्रबोधम्	प्रपु.यु.शि.९७	प्रबोध पुं.द्वि.ए.व.	बोधास
प्रभुः	प्रपु.यु.शि.९२	प्रभु उ.पुं.प्र.ए.व.	भगवान्
प्रमाणबलतः	प्रपु.यु.शि.९	प्रमाणबल नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	प्रामाण्याच्या सामर्थ्याने
प्रमाणबलतः	प्रपु.यु.शि.५८	प्रमाणबल नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	प्रमाणाच्या सामर्थ्यामुळे
प्रमाणम्	प्रपु.यु.शि.१०	प्रमाण नपुं.प्र.ए.व.	प्रमाण
प्रमाणम्	प्रपु.यु.शि.१५	प्रमाण नपुं.प्र.ए.व.	प्रमाण
प्रमाणैः	प्रपु.यु.शि.४७	प्रमाण नपुं.तृ.ब.व.	प्रमाणांनी
प्रमान्तरविरुद्धार्थबोधकः	प्रपु.यु.शि.३८	प्रमान्तरविरुद्धार्थबोधक पुं.प्र.ए.व.	यथार्थ ज्ञानाच्या विरुद्ध अर्थाचा बोध करून देणारा
प्रमान्तराप्तार्थबोधी	प्रपु.यु.शि.३९	प्रमान्तराप्तार्थबोधिन् पुं.प्र.ए.व.	यथार्थ ज्ञानाने प्राप्त असलेल्या अन्य अर्थाचे प्रतिपादन करणारा
प्रयाजादिः	प्रपु.यु.शि.३७	प्रयाजादि पुं.प्र.ए.व.	प्रयाज, अनुयाज इत्यादी
....प्रयास	सं.प्रपु.यु.शि.५३		
....प्रयोग....	सं.प्रपु.यु.शि.२६		
प्रयोगः	प्रपु.यु.शि.२५	प्रयोग पुं.प्र.ए.व.	प्रयोग
प्रयोगकः	प्रपु.यु.शि.२१	प्रयोगक पुं.प्र.ए.व.	प्रयोगक
प्रयोगाः	प्रपु.यु.शि.४२	प्रयोग पुं.प्र.ब.व.	प्रयोग
प्रवक्तुम्	प्रपु.यु.शि.१२	प्र+वच् २प.प.हे.धा.तुम्.	बोलण्यासाठी, म्हणण्यासाठी
प्रशंसति	प्रपु.यु.शि.८०	प्र+शंस् १प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	प्रशंसा करत असत

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
प्रसन्नः	प्रपु.यु.शि.९१	सद् ढप. कर्त.भू.धा.वि. प्रसन्न पुं.प्र.ए.व.	प्रसन्न
....प्रसाद	सं.प्रपु.यु.शि.५		
....प्रसाद	सं.प्रपु.यु.शि.९८		
....प्रसाद	सं.प्रपु.यु. शि.१०१		
प्रहस्य	प्रपु.यु.शि.९६	प्र+हस् १प.प.पू.का.धा.ल्य.	(तुच्छपणे) हसून
प्राक्	प्रपु.यु.शि.८७	अव्यय	पूर्वी/आधी
प्राज्यानि	प्रपु.यु.शि.१०१	प्राज्य विशेषे.नपुं.प्र.ब.व.	पुष्कळ
प्राप	प्रपु.यु.शि.९२	प्र+आप् ५प.प.परो. तृ.पु.ए.व.	प्राप्त झाला
प्राप	प्रपु.यु.शि.९७	प्र+आप् ५प.प.परो. तृ.पु.ए.व.	प्राप्त झाला
प्राप्तवान्	प्रपु.यु.शि.१००	प्र+आप् ५प.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	प्राप्त झाला
....प्राप्ति....	सं.प्रपु.यु.शि.२८		
प्राभाकराः	प्रपु.यु.शि.२१	प्राभाकर पुं.प्र.ब.व.	प्रभाकर नावाच्या मीमांसकाच्या मताचे अनुयायी
....प्रामाण्यरूपक	सं.प्रपु.यु.शि.४१		
....प्रायश्चित्त....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
....प्रार्थ्य	सं.प्रपु.यु.शि.९१		
प्राहिणोत्	प्रपु.यु.शि.४०	प्र+हि ५प.प.भूत.तृ.पु.ए.व.	सोडले
....प्रीति	सं.प्रपु.यु.शि.९		
प्रैषदण्डाद्यपरः	प्रपु.यु.शि.९५	प्रैषदण्डाद्यपर पुं.प्र.ए.व.	संन्यासाश्रम
प्रोक्तम्	प्रपु.यु.शि.४८	प्र+वच् २प. किंवा प्र+ब्रू २उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले
प्रोक्तम्	प्रपु.यु.शि.५५	प्र+ब्रू(२उ.) प्र+वच् २प.प. क.भू.धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
प्रोक्ता	प्रपु.यु.शि.३२	प्र+ब्रू(२उ.) प्र+वच् २प.प. क.भू.धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	सांगितली आहे
प्रोक्षणेक्षणतः	प्रपु.यु.शि.३२	प्रोक्षणेक्षण पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	प्रोक्षण आणि ईक्षण ह्यामुळे
प्रोक्षति	प्रपु.यु.शि.३१	प्र+उक्ष् १उ.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	प्रोक्षण करते
....फल	सं.प्रपु.यु.शि.६२		
....फल	सं.प्रपु.यु.शि.७२		
....फल....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
फलदस्य	प्रपु.यु.शि.३	फलद पुं.ष.ए.व.	फळ देणाऱ्याचे
फलभाक्	प्रपु.यु.शि.२७	फलभाक् पुं.प्र.ए.व.	फलभागी
फलम्	प्रपु.यु.शि.५७	फल नपुं.प्र.ए.व.	फळ
फलसम्बन्धबोधकः	प्रपु.यु.शि.२४	फलसम्बन्धबोधक पुं.प्र.ए.व.	फलसंबंध जाणून देणारे
फलोपकारि	प्रपु.यु.शि.३६	फलोपकारिन् नपुं.प्र.ए.व.	फळास उपकारक
....बद्ध....	सं.प्रपु.यु.शि.१७		
बभूव	प्रपु.यु.शि.९८	भू १ प.प.परो.भू.तृ.पु.ए.व.	झाला
....बल	सं.प्रपु.यु.शि.९		
....बल	सं.प्रपु.यु.शि.५८		
....बल	सं.प्रपु.यु.शि.५९		
....बलवत्त्व	सं.प्रपु.यु.शि.४५		
बलिष्ठत्वात्	प्रपु.यु.शि.४७	बलिष्ठत्व नपुं.प.ए.व.	प्रबळ असल्याने
बहिः	प्रपु.यु.शि.९३	अव्यय	बाहेर
बहिष्ठनत्यवसरे	प्रपु.यु.शि.१००	बहिष्ठनत्यवसर पुं.स.ए.व.	बाहेर नमस्कार करणाऱ्यास
बिम्बाभिरूप्यात्	प्रपु.यु.शि.८३	बिम्बाभिरूप्य नपुं.प.ए.व.	प्रतिमासौंदर्यामुळे
....बुद्धि	सं.प्रपु.यु.शि.८१		
....बुद्धि....	सं.प्रपु.यु.शि.९१		
बुद्धिशुद्धीद्वारा	प्रपु.यु.शि.४६	अव्यय	बुद्धिशुद्धीद्वारा
बुद्धे	प्रपु.यु.शि.९२	बुध् १उ.प.कर्त.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.द्वि.व.	दोघी जाग्या झाल्या
....बोधक	सं.प्रपु.यु.शि.२२		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....बोधक	सं.प्रपु.यु.शि.२४		
....बोधक	सं.प्रपु.यु.शि.२५		
....बोधक	सं.प्रपु.यु.शि.३८		
....बोधक	सं.प्रपु.यु.शि.४०		
....बोधक	सं.प्रपु.यु.शि.४२		
ब्रह्म	प्रपु.यु.शि.१०	ब्रह्मन् नपुं.प्र.ए.व.	ब्रह्म
....ब्रह्म....	सं.प्रपु.यु.शि.५३		
....ब्रह्म....	सं.प्रपु.यु.शि.५३		
ब्रह्म	प्रपु.यु.शि.५९	ब्रह्मन् नपुं.प्र.ए.व.	ब्रह्म
....ब्रह्म....	सं.प्रपु.यु.शि.८४		
ब्रह्म	प्रपु.यु.शि.८४	ब्रह्मन् नपुं.प्र.ए.व.	ब्रह्म
ब्रह्मणा	प्रपु.यु.शि.५९	ब्रह्मन् नपुं.तृ.ए.व.	ब्रह्माने
ब्रह्मणा	प्रपु.यु.शि.७०	ब्रह्मन् नपुं.तृ.ए.व.	ब्रह्माबरोबर
ब्रह्मदृक्	प्रपु.यु.शि.५५	ब्रह्मदृक् स्त्री.प्र.ए.व.	ब्रह्मबुद्धी
ब्रह्मदृष्टिः	प्रपु.यु.शि.५१	ब्रह्मदृष्टि स्त्री.प्र.ए.व.	ब्रह्मभावना
ब्रह्मभावम्	प्रपु.यु.शि.७१	ब्रह्मभाव पुं.द्वि.ए.व.	ब्रह्मस्वरूप
ब्रह्मभूयाय	प्रपु.यु.शि.७१	ब्रह्मभूय पुं.च.ए.व.	ब्रह्म होण्यास
....ब्रह्मलोक....	सं.प्रपु.यु.शि.७०		
ब्रह्मलोकगतिः	प्रपु.यु.शि.६३	ब्रह्मलोकगति स्त्री.प्र.ए.व.	ब्रह्मलोकप्राप्ती
ब्रह्मलोकम्	प्रपु.यु.शि.६६	ब्रह्मलोक पुं.द्वि.ए.व.	ब्रह्मलोकास
ब्रह्मलोकासिफलस्य	प्रपु.यु.शि.६२	ब्रह्मलोकासिफल नपुं.ष.ए.व.	ब्रह्मलोकप्राप्तीच्या फळाचे
ब्रह्मलोके	प्रपु.यु.शि.७०	ब्रह्मलोक पुं.स.ए.व.	ब्रह्मलोकात
ब्रह्माग्नी	प्रपु.यु.शि.५९	ब्रह्माग्नि पुं.स.ए.व.	ब्रह्मरूपी अग्नीत
ब्रह्मादिदृष्टिः	प्रपु.यु.शि.५०	ब्रह्मादिदृष्टि स्त्री.प्र.ए.व.	ब्रह्मादिदृष्टि म्हणजे प्राणादिकाची भावना करणे
ब्रह्मासिः	प्रपु.यु.शि.५९	ब्रह्मासि स्त्री.तृ.ए.व.	ब्रह्मरूप मोक्षाची प्राप्ती
ब्रह्मार्पणम्	प्रपु.यु.शि.५९	ब्रह्मार्पण नपुं.प.ए.व.	ब्रह्माला अर्पण केलेले
ब्राह्मणकाण्डान्तर्गतम्	प्रपु.यु.शि.१६	ब्राह्मणकाण्डान्तर्गत नपुं.प्र.ए.व.	ब्राह्मण ग्रंथात अंतर्भूत

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
ब्राह्मणम्	प्रपु.यु.शि.१९	ब्राह्मण नपुं.प्र.ए.व.	ब्राह्मणग्रंथ
ब्राह्मणस्य	प्रपु.यु.शि.७७	ब्राह्मण पुं.ष.ए.व.	ब्राह्मणाचा
....ब्राह्मणात्मक	सं.प्रपु.यु.शि.१५		
ब्राह्मण्यात्	प्रपु.यु.शि.७९	ब्राह्मण्य नपुं.प.ए.व.	ब्राह्मण्यापासून
....भक्त....	सं.प्रपु.यु.शि.१		
भक्तिमत्या	प्रपु.यु.शि.१०१	भक्तिमती स्त्री.तृ.ए.व.	भक्तियुक्त
भक्त्या	प्रपु.यु.शि.८९	भक्ति स्त्री.तृ.ए.व.	भक्तीने
....भक्ष	सं.प्रपु.यु.शि.१		
....भक्ष....	सं.प्रपु.यु.शि.७६		
भजताम्	प्रपु.यु.शि.१००	भज् १उ.प.व.का.धा.वि. पुं.ष.ब.व.	भजन करणाऱ्यांच्या बाबतीत
....भजन	सं.प्रपु.यु. शि.१००		
भजे	प्रपु.यु.शि.१	भज् १उ.प., आ.प.वर्त.प्र.पु.ए.व.	(मी) सेवा करतो
....भय	सं.प्रपु.यु.शि.८५		
भवन्तु	प्रपु.यु.शि.७९	भू १प.प. आज्ञा.तृ.पु.ब.व.	होवो
भवेत्	प्रपु.यु.शि.२७	भू १प.प. विध्य.तृ.पु.ए.व.	होईल
....भषित....	सं.प्रपु.यु.शि.८६		
भसप्तभूसंमिते	प्रपु.यु.शि.९९	भसप्तभूसंमित पुं.स.स.ए.व.	१७२७ साली (भ = नक्षत्र = २७, सप्त = ७, भू = १)
भाट्टाः	प्रपु.यु.शि.२०	भाट्ट पुं.प्र.ब.व.	कुमारिलभट्ट ह्या मीमांसकाच्या मताचे अनुयायी
....भाव	सं.प्रपु.यु.शि.७१		
....भाव....	सं.प्रपु.यु.शि.९७		
भास्करादयः	प्रपु.यु.शि.७९	भास्करादि पुं.प्र.ब.व.	भास्कर इत्यादी
भुञ्जानः	प्रपु.यु.शि.६९	भुज् ७उ.प., आ.प.व.का. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	(उपभोग घेत) राहतो
....भूत	सं.प्रपु.यु.शि.७		
....भूत....	सं.प्रपु.यु.शि.१०		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....भूत	सं.प्रपु.यु.शि.३८		
भूतदयया	प्रपु.यु.शि.८०	भूतदया स्त्री.तृ.ए.व.	भूतदयेने
भूतार्थवादः	प्रपु.यु.शि.४०	भूतार्थवाद पुं.प्र.ए.व.	भूतार्थवाद
भूत्वा	प्रपु.यु.शि.९३	भू १प.प.पू.का.धा.त्वा.	होऊन
भूमवैश्वानरादीनाम्	प्रपु.यु.शि.६४	भूमवैश्वानरादि पुं.ष.ब.व.	भूम, वैश्वानर इत्यादींच्या
....भूय	सं.प्रपु.यु.शि.७१		
....भूरि	सं.प्रपु.यु.शि.२		
....भेद	सं.प्रपु.यु.शि.१७		
....भेद	सं.प्रपु.यु.शि.२८		
....भेद	सं.प्रपु.यु.शि.३५		
....भेद	सं.प्रपु.यु.शि.४२		
....भेद	सं.प्रपु.यु.शि.४३		
....भेद	सं.प्रपु.यु.शि.४८		
....भेद....	सं.प्रपु.यु.शि.६१		
....भेद	सं.प्रपु.यु.शि.६१		
....भेषज	सं.प्रपु.यु.शि.३९		
भैक्ष्यान्नभक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	भैक्ष्यान्नभक्ष पुं.द्वि.ए.व.	भिक्षा मागून मिळणारे अन्न खाणाऱ्याला
भोगान्	प्रपु.यु.शि.६९	भोग पुं.द्वि.ब.व.	भोगांना
भ्रष्टः	प्रपु.यु.शि.७९	भ्रष्ट पुं.प्र.ए.व.	भ्रष्ट
भ्रष्टः	प्रपु.यु.शि.९६	भ्रष्ट पुं.प्र.ए.व.	भ्रष्ट
मठपः	प्रपु.यु.शि.९६	मठप पुं.प्र.ए.व.	मठाधिपती
....मण्डल....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
मतः	प्रपु.यु.शि.३७	मन् ४आ.प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	सांगितला आहे, मानला आहे
मता	प्रपु.यु.शि.११	मन् ४आ.प.क.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	मानलेली
मता	प्रपु.यु.शि.३३	मन् ४आ.प.क.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	मानली आहे

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
मता	प्रपु.यु.शि.३७	मन् ४आ.प.क.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	सांगितली आहे, मानली आहे
मताः	प्रपु.यु.शि.४२	मन् ४आ.प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ब.व.	मान्य आहेत
....मद्य....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
मद्यभक्षादिवामाद्यागमस्य	प्रपु.यु.शि.७६	मद्यभक्षादिवामाद्यागम पुं.ष.ए.व.	मद्यसेवनादी वामादी आगमाचे
मद्यादियुग्राजसार्चा- धिकारः	प्रपु.यु.शि.७७	मद्यादियुग्राजसार्चाधिकार पुं.प्र.ए.व.	मद्य इत्यादींनी युक्त राजस पूजेचा अधिकार
....मधु....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
मधुमासि	प्रपु.यु.शि.९९	मधुमास् पुं.स.ए.व.	चैत्र महिन्यात
मध्यात्	प्रपु.यु.शि.६४	मध्य पुं.प.ए.व.	च्यामधून
....मन....	सं.प्रपु.यु.शि.५०		
मनसि	प्रपु.यु.शि.९६	मनस् नपुं.स.ए.व.	मनात
मनीषिणा	प्रपु.यु.शि.७२	मनीषिन् पुं.तृ.ए.व.	बुद्धिमान् माणसाने
....मन्तु	सं.प्रपु.यु.शि.२		
मन्त्रब्राह्मणात्मकः	प्रपु.यु.शि.१५	मन्त्रब्राह्मणात्मक पुं.प्र.ए.व.	मंत्र आणि ब्राह्मणयुक्त
मन्त्राः	प्रपु.यु.शि.१७	मन्त्र पुं.प्र.ब.व.	मंत्र
मन्दानाम्	प्रपु.यु.शि.८३	मन्द विशे.पुं.ष.ब.व.	अल्प बुद्धीच्या
मन्देन	प्रपु.यु.शि.८५	मन्द विशे.पुं.तृ.ए.व.	मंद (थोड्या) अशा
महत्	प्रपु.यु.शि.१५	महत् वि.नपुं.प्र.ए.व.	मोठे
महराद्यासिः	प्रपु.यु.शि.६०	महराद्यासि स्त्री.प्र.ए.व.	महरादिक लोकाची प्राप्ती
महाकल्पे	प्रपु.यु.शि.७०	महाकल्प पुं.स.ए.व.	महाकल्पात (प्रलयकाळी)
महानुग्रहतः	प्रपु.यु.शि.७२	महानुग्रह पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	मोठ्या अनुग्रहामुळे
महाप्रयासतः	प्रपु.यु.शि.५३	महाप्रयास पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	मोठ्या प्रयत्नामुळे
महाभूतसमुत्पन्नम्	प्रपु.यु.शि.१०	महाभूतसमुत्पन्न नपुं.प्र.ए.व.	महाभूतापासून निर्माण झालेले
मा	प्रपु.यु.शि.७९	अव्यय	नको
माता	प्रपु.यु.शि.४	मातृ स्त्री.प्र.ए.व.	आई

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
मानता	प्रपु.यु.शि.७६	मानता स्त्री.प्र.ए.व.	प्रामाण्य
मानसाग्निचयनादेः	प्रपु.यु.शि.६३	मानसाग्निचयनादि पुं.ष.ए.व.	मानस अग्निचयनाच्या
मानान्तरविरोधासि- विहीनः	प्रपु.यु.शि.४०	मानान्तरविरोधासिविहीन पुं.प्र.ए.व.	अन्यप्रमाणविरोधासिरहित
माम्	प्रपु.यु.शि.८५	अस्मद् सर्व.द्वि.ए.व.	मला (माझे)
मायया	प्रपु.यु.शि.६	माया स्त्री.तृ.ए.व.	मायेने
मीमांसाद्वय्यनुक्ता	प्रपु.यु.शि.८२	मीमांसाद्वय्यनुक्ता स्त्री.प्र.ए.व.	मीमांसाद्वयी म्हणजेच पूर्व आणि उत्तर मीमांसा ह्यात न सांगितलेली
मीमांसाद्वितयस्य	प्रपु.यु.शि.७५	मीमांसाद्वितय पुं.ष.ए.व.	दोन्ही मीमांसांच्या (पूर्व आणि उत्तर) बाबतीत
मीमांसाद्वितये	प्रपु.यु.शि.७६	मीमांसाद्वितय पुं.स.ए.व.	दोन्ही (पूर्व आणि उत्तर) मीमांसांमध्ये
....मुक्त	सं.प्रपु.यु.शि.८९		
....मुक्ति	सं.प्रपु.यु.शि.४८		
मुक्तिः	प्रपु.यु.शि.६०	मुक्ति स्त्री.प्र.ए.व.	मुक्ती
मुक्तिम्	प्रपु.यु.शि.१०१	मुक्ति स्त्री.द्वि.ए.व.	मुक्तीस
मुक्तिसाधनम्	प्रपु.यु.शि.८	मुक्तिसाधन नपुं.प्र.ए.व.	मुक्तीचे साधन
मुक्त्वा	प्रपु.यु.शि.६५	मुच् ६प.प.पू.का.धा.त्वा.	सोडून
....मुख	सं.प्रपु.यु.शि.५२		
....मुख....	सं.प्रपु.यु. शि.१०१		
....मुख....	सं.प्रपु.यु. शि.१०१		
मुमुक्षुः	प्रपु.यु.शि.९	मुमुक्षु पुं.प्र.ए.व.	मोक्षाची इच्छा करणारा
मुमुक्षुणा	प्रपु.यु.शि.५७	मुमुक्षु पुं.तृ.ए.व.	मोक्षाची इच्छा असणाऱ्याने
मृतम्	प्रपु.यु.शि.१००	मृ ४आ.प.कर्त.भू. धा.वि.अ.पुं.द्वि.ए.व.	मृत झालेल्यास
....मृत्यु....	सं.प्रपु.यु.शि.८५		
मेहनाय	प्रपु.यु.शि.९२	मेहन नपुं.च.ए.व.	मूत्रोत्सर्गासाठी

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
मोक्षदः	प्रपु.यु.शि.८५	मोक्षद पुं.प्र.ए.व.	मोक्ष देणारा
मोक्षसिद्धयर्थम्	प्रपु.यु.शि.५८	मोक्षसिद्धयर्थं पुं.नपुं.ए.व.	मोक्षसिद्धीकरिता
यः	प्रपु.यु.शि.१००	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो
यः	प्रपु.यु.शि.१००	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो
यः	प्रपु.यु.शि.१०१	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो
यः	प्रपु.यु.शि.२२	यद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो
...यक्ष	सं.प्रपु.यु.शि.१		
यच्छक्तिः	प्रपु.यु.शि.५	यच्छक्ति स्त्री.प्र.ए.व.	ज्याची शक्ती
यजति	प्रपु.यु.शि.२४	यज् १प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	यजन करतो
यजति	प्रपु.यु.शि.२५	यज् १प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	यजन करतो
यजुरन्तर्गताः	प्रपु.यु.शि.१९	यजुरन्तर्गतं पुं.प्र.ब.व.	यजुर्मंत्रात अंतर्भूत असलेले
यजूंषि	प्रपु.यु.शि.१८	यजुस् नपुं.प्र.ब.व.	यजुर्मंत्र
यज्ञाद्यनुपयुक्तः	प्रपु.यु.शि.४२	यज्ञाद्यनुपयुक्तं वि.पुं.प्र.ए.व.	यज्ञादीस उपयोगी नसलेला
यतः	प्रपु.यु.शि.८१	अव्यय	कारण
यतः	प्रपु.यु.शि.८३	अव्यय	कारण
यत्	प्रपु.यु.शि.१०	यद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	जे
यत्	प्रपु.यु.शि.२८	यत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	जे
यत्	प्रपु.यु.शि.३४	यद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	जे
यत्	प्रपु.यु.शि.५४	यद् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	जे
यत्	प्रपु.यु.शि.१०१	यत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	जे
यत्नात्	प्रपु.यु.शि.७२	यत्न पुं.प.ए.व.	प्रयत्नामुळे
यत्र	प्रपु.यु.शि.६७	अव्यय	जिथे
यथा	प्रपु.यु.शि.३९	अव्यय	ज्याप्रमाणे
यथा	प्रपु.यु.शि.७३	अव्यय	ज्याप्रमाणे
यथाकामम्	प्रपु.यु.शि.६४	अव्यय	यथेच्छ
यवागूम्	प्रपु.यु.शि.९२	यवागू स्त्री.द्वि.ए.व.	(यवागू) पेज
यशस्यम्	प्रपु.यु.शि.९६	यशस्य नपुं.प्र.ए.व.	यशवर्धन करणारे
यस्य	प्रपु.यु.शि.९८	यत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ज्याचे
या	प्रपु.यु.शि.५१	यद् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	जी

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
यागादे:	प्रपु.यु.शि.२४	यागादि पुं.ष.ए.व.	यागादींच्या बाबतीत
याति	प्रपु.यु.शि.६६	या २प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	जातो
यावत्	प्रपु.यु.शि.६	अव्यय	जोपर्यंत
यावत्	प्रपु.यु.शि.९४	अव्यय	जोवर
यास्यति	प्रपु.यु.शि.७१	या २प.प.द्वि.भवि..तृ.पु.ए.व.	जातो
....युक्....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
....युक्त	सं.प्रपु.यु.शि.२८		
यूपः	प्रपु.यु.शि.३९	यूप पुं.प्र.ए.व.	यज्ञासाठी उभारलेला खांब
यूपम्	प्रपु.यु.शि.२९	यूप पुं.द्वि.ए.व.	यूपाला
यूपान्यादे:	प्रपु.यु.शि.३०	यूपान्यादि पुं.ष.ए.व.	यूप आणि अग्नी इत्यादींचे
....योग	सं.प्रपु.यु.शि.८९		
योगारूढतावधि	प्रपु.यु.शि.९	अव्यय	योगारूढ होईपर्यंत
....योनित्व	सं.प्रपु.यु.शि.१४		
....रक्ष	सं.प्रपु.यु.शि.१		
....रचना....	सं.प्रपु.यु.शि.५		
रचितत्वानङ्गीकारतः	प्रपु.यु.शि.१२	रचितत्वानङ्गीकार पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	रचलेल्याचा स्वीकार न केल्यामुळे
रश्म्यनुसारिणः	प्रपु.यु.शि.७३	रश्म्यनुसारिन् पुं.ष.ए.व.	सूर्यकिरणांना अनुसरणाऱ्याचे
रहः	प्रपु.यु.शि.७९	रहस् नपुं.प्र.ए.व.	एकांतात
रहस्यम्	प्रपु.यु.शि.९६	रहस्य नपुं.प्र.ए.व.	रहस्य
....रहित	सं.प्रपु.यु.शि.७१		
....राजस....	सं.प्रपु.यु.शि.७७		
रामदासाद्याः	प्रपु.यु.शि.८८	रामदासाद्य पुं.प्र.ब.व.	रामदास इत्यादी
....रूप	सं.प्रपु.यु.शि.१९		
....रूप	सं.प्रपु.यु.शि.९९		
....रूपक	सं.प्रपु.यु.शि.१९		
....लक्षित	सं.प्रपु.यु.शि.१७		
....लब्धि	सं.प्रपु.यु.शि.५३		
....लिङ्ग....	सं.प्रपु.यु.शि.४५		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
लीलाकैवल्यम्	प्रपु.यु.शि.३	लीलाकैवल्य नपुं.प्र.ए.व.	केवळ लीला
....लोक....	सं.प्रपु.यु.शि.६३		
....लोक	सं.प्रपु.यु.शि.६६		
....लोक	सं.प्रपु.यु.शि.७०		
....लोक....	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
वक्ष्ये	प्रपु.यु.शि.४९	ब्रू २उ.प., आ.प.द्वि.भवि.प्र.पु.ए.व.	सांगेन
वचः	प्रपु.यु.शि.९१	वचस् नपुं.प्र.ए.व.	वचन
वन्ध्या	प्रपु.यु.शि.४	वन्ध्या स्त्री.प्र.ए.व.	वांझ
वरधर्मसेतो	प्रपु.यु.शि.२	वरधर्मसेतु पुं.सं.ए.व.	श्रेष्ठ धर्म धारण करणाऱ्या
....वर्जित	सं.प्रपु.यु.शि.६६		
वशीकृते	प्रपु.यु.शि.८४	वशीकृत विशेष.नपुं.सं.ए.व.	वश केले असता
वसन्ते	प्रपु.यु.शि.२९	वसन्त पुं.सं.ए.व.	वसंत ऋतूमध्ये
वा	प्रपु.यु.शि.६०	अव्यय	किंवा
वा	प्रपु.यु.शि.६९	अव्यय	किंवा
वाक्यकम्	प्रपु.यु.शि.३८	वाक्यक नपुं.प्र.अ.ए.व.	वाक्य
....वाक्यजात	सं.प्रपु.यु.शि.४३		
वाक्यबलात्	प्रपु.यु.शि.५९	वाक्यबल नपुं.प.ए.व.	वाक्यावरून
वाचा	प्रपु.यु.शि.११	वाक् स्त्री.तृ.ए.व.	वाणीने
वाचा	प्रपु.यु.शि.१३	वाक् स्त्री.तृ.ए.व.	वाणीने
....वाम....	सं.प्रपु.यु.शि.७६		
वामाख्योपासनानि	प्रपु.यु.शि.७५	वामाख्योपासन नपुं.प्र.ब.व.	वाम (वाममार्गाच्या) नावाच्या उपासना
....विकृति....	सं.प्रपु.यु.शि.२८		
विकृतिः	प्रपु.यु.शि.३०	विकृति स्त्री.प्र.ए.व.	विकृती
विचक्षणैः	प्रपु.यु.शि.१८	विचक्षण पुं.तृ.ब.व.	जाणकारांनी
विज्ञेयः	प्रपु.यु.शि.१५	वि+ज्ञा ९उ.प.क.वि.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	जाणून घेण्यास योग्य आहे.

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
विज्ञेयम्	प्रपु.यु.शि.५१	वि+ज्ञा ९प.प.क.वि.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	जाणावे
....विद्या	सं.प्रपु.यु.शि.७४		
विद्वान्	प्रपु.यु.शि.२७	विद्वस् पुं.प्र.ए.व.	जाणणारा
विधाय	प्रपु.यु.शि.९४	वि+धा ३प.प.पू.का.धा.त्य.	करून
....विधि	सं.प्रपु.यु.शि.३७		
विधिः	प्रपु.यु.शि.२२	विधि पुं.प्र.ए.व.	विधी
विधिः	प्रपु.यु.शि.३७	विधि पुं.प्र.ए.व.	विधी
विधिः	प्रपु.यु.शि.४४	विधि पुं.प्र.ए.व.	विधी
विधित्रयान्वितः	प्रपु.यु.शि.२६	विधित्रयान्वित पुं.प्र.ए.व.	तीन प्रकारच्या विधींनी युक्त
विधिना	प्रपु.यु.शि.९५	विधि पुं.तृ.ए.व.	ब्राह्मविधीने
विधिम्	प्रपु.यु.शि.२०	विधि पुं.द्वि.ए.व.	विधी
विधिरूपकम्	प्रपु.यु.शि.१९	विधिरूपक नपुं.प्र.ए.व.	विधिरूपक
विधिशेषभूतम्	प्रपु.यु.शि.३८	विधिशेषभूत नपुं.प्र.ए.व.	विधीचा भाग असलेले
विधिस्तुतिपरत्वे	प्रपु.यु.शि.४१	विधिस्तुतिपरत्व नपुं.प्र.स.व.	विधिस्तुतिपर
विधीन्	प्रपु.यु.शि.४५	विधि पुं.द्वि.ब.व.	विधींना
विधीयते	प्रपु.यु.शि.६१	वि+धा ३उ.प., आ.प.कर्म. वर्त.तृ.पु.ए.व.	सांगितले जाते
विधुरः	प्रपु.यु.शि.९०	विधुर पुं.प्र.ए.व.	पत्नी नसलेला
विध्यर्थोभयविलक्षणम्	प्रपु.यु.शि.४३	विध्यर्थोभयविलक्षण नपुं.प्र.ए.व.	विध्यर्थोभयविलक्षण
विनियोगः	प्रपु.यु.शि.२१	विनियोग पुं.प्र.ए.व.	विनियोग
विनियोगः	प्रपु.यु.शि.२५	विनियोग पुं.प्र.ए.व.	विनियोग
विनिर्गतः	प्रपु.यु.शि.१४	वि+निर्+गम् १प.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	बाहेर आला
विमले	प्रपु.यु.शि.९४	विमला स्त्री.द्वि.द्वि.व.	निर्मल
विमुक्तः	प्रपु.यु.शि.५	वि+मुच् ६उ.प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	मुक्त
विमुच्यते	प्रपु.यु.शि.५	वि+मुच् ६उ.प.कर्म.वर्त.तृ. पु.ए.व.	मुक्त होतो

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
विरक्ते	प्रपु.यु.शि.९५	विरक्त पुं.स.ए.व.	विरक्त झाला असता
विरजानामिकाम्	प्रपु.यु.शि.६५	विरजानामिका स्त्री.द्वि.ए.व.	विरजा नावाच्या
विरागेण	प्रपु.यु.शि.८५	विराग पुं.तृ.ए.व	वैराग्याने
....विरुद्धार्थक....	सं.प्रपु.यु.शि.३८		
विरूपनित्यया	प्रपु.यु.शि.११	विरूपनित्या स्त्री.तृ.ए.व.	वेदवाणीच्या विरूपनित्यत्वामुळे
....विरोध....	सं.प्रपु.यु.शि.४०		
विरोधः	प्रपु.यु.शि.११	विरोध पुं.प्र.ए.व.	विरोध
....विलक्षण	सं.प्रपु.यु.शि.१८		
....विलक्षण....	सं.प्रपु.यु.शि.३७		
....विलक्षण	सं.प्रपु.यु.शि.४३		
विलक्षणम्	प्रपु.यु.शि.२०	विलक्षण नपुं.प्र.ए.व.	विलक्षण
....विशिष्टता	सं.प्रपु.यु.शि.२९		
....विशिष्टा	सं.प्रपु.यु.शि.१८		
विशिष्टा	प्रपु.यु.शि.३२	वि+शिष् ७प.प. क.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	विशेष
....विशेष....	सं.प्रपु.यु.शि.२९		
विशेषतः	प्रपु.यु.शि.६२	अव्यय	विशेषत्वाने
विशेषात्	प्रपु.यु.शि.८३	विशेष पुं.प.ए.व.	विशेषकरून
विषयान्	प्रपु.यु.शि.६८	विषय पुं.द्वि.ब.व.	विषयांना
विहन्यते	प्रपु.यु.शि.४७	वि+हन् ३उ.प.कर्म.वर्त.तृ. पु.ए.व.	मारले जाते, बाधित होते
विहितम्	प्रपु.यु.शि.२८	वि+धा ३उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितलेले
विहितम्	प्रपु.यु.शि.३४	वि+धा ३उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितलेले
....विहीन	सं.प्रपु.यु.शि.४०		
वीक्षते	प्रपु.यु.शि.३१	वि+ईक्ष् १आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	पाहते
वृत्राय	प्रपु.यु.शि.४०	वृत्र पुं.च.ए.व.	वृत्राला
वेद	प्रपु.यु.शि.९७	विद् २प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	जाणतो

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
वेदः	प्रपु.यु.शि.१०	वेद पुं.प्र.ए.व.	वेद
वेदः	प्रपु.यु.शि.१४	वेद पुं.प्र.ए.व.	वेद
वेदः	प्रपु.यु.शि.१५	वेद पुं.प्र.ए.व.	वेद
वेदान्तवाक्यजातम्	प्रपु.यु.शि.४३	वेदान्तवाक्यजात नपुं.प्र.ए.व.	वेदांतवाक्यामधून निर्माण झालेले
वेदोत्पत्तिश्रुत्यनुरोधतः	प्रपु.यु.शि.१३	वेदोत्पत्तिश्रुत्यनुरोध पुं. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	वेदांची उत्पत्तिविषयक श्रुत्यनुसार असल्याने
वेश्म	प्रपु.यु.शि.९४	वेश्मन् पुं.द्वि.ए.व.	घरास
वैद्यनाथे	प्रपु.यु.शि.१००	वैद्यनाथ पुं.स.ए.व.	वैद्यनाथ (वैजनाथ) क्षेत्रात
....वैश्वानर....	सं.प्रपु.यु.शि.५२		
....वैश्वानर....	सं.प्रपु.यु.शि.६४		
वैश्वानरः	प्रपु.यु.शि.५२	वैश्वानर पुं.प्र.ए.व.	वैश्वानर
वैषम्यनैर्घृण्ये	प्रपु.यु.शि.३	वैषम्यनैर्घृण्य नपुं.द्वि.द्वि.व.	विषमता आणि निर्दयता
व्याघ्रस्य	प्रपु.यु.शि.१००	व्याघ्र पुं.ष.ए.व.	वाघाची
व्युत्थितः	प्रपु.यु.शि.९४	वि+उत्+स्था १प.प.क.भू. धा.वि.अ.पुं.प्र.ए.व.	समाधीतून उठलेला
व्रीहीन्	प्रपु.यु.शि.३०	व्रीहि पुं.द्वि.ब.व.	व्रीहींचे
व्रीहीन्	प्रपु.यु.शि.३१	व्रीहि पुं.द्वि.ब.व.	व्रीहींचे
....शक	सं.प्रपु.यु.शि.९९		
....शक्ति	सं.प्रपु.यु.शि.५		
शक्यते	प्रपु.यु.शि.१२	शक् ५प.प.कर्म.वर्त. तृ.पु.ए.व.	शक्य आहे
शब्दभावनाम्	प्रपु.यु.शि.२०	शब्दभावना स्त्री.द्वि.ए.व.	शब्दभावनेला
....शाखागत	सं.प्रपु.यु.शि.६१		
शाखान्तरात्	प्रपु.यु.शि.५५	शाखान्तर नपुं.प.ए.व.	अन्य शाखेपासून
शाखाभेदे	प्रपु.यु.शि.४३	शाखाभेद पुं.स.ए.व.	शाखाभेद असताना/वेगळी शाखा असताना
शाखाभेदेन	प्रपु.यु.शि.६१	शाखाभेद पुं.तृ.ए.व.	शाखाभेदाने
शान्त्यादिबोधकः	प्रपु.यु.शि.४२	शान्त्यादिबोधक वि.पुं.प्र.ए.व.	शांती इत्यादी कर्माचा बोध करणारा

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
शाब्दपरब्रह्मपरायणाः	प्रपु.यु.शि.८८	शाब्दपरब्रह्मपरायण पुं.प्र.ब.व.	परब्रह्माच्या शाब्दज्ञानात निष्णात असणारे
शाययित्वा	प्रपु.यु.शि.९२	शी २आ.प.प्रयो.पू.का.धा.त्वा.	झोपवून
शालिवाहनशके	प्रपु.यु.शि.९९	शालिवाहनशक पुं.स.ए.व.	शालिवाहनशकात
शास्त्रयोनित्वात्	प्रपु.यु.शि.१४	शास्त्रयोनित्व नपुं.प.ए.व.	शास्त्रयोनित्वात् हे ब्रह्मसूत्र
शिक्षया	प्रपु.यु.शि.१८	शिक्षा स्त्री.तृ.ए.व.	शिक्षाग्रंथानुसार
शिक्षान्तरे	प्रपु.यु.शि.४९	शिक्षान्तर नपुं.स.ए.व.	दुसऱ्या शिक्षेत
शिष्टवत्	प्रपु.यु.शि.८०	अव्यय	शिष्टा (सुशिक्षिता) प्रमाणे
शिष्टसंमतम्	प्रपु.यु.शि.७८	शिष्टसंमत नपुं.प्र.ए.व.	सज्जनांना संमत
शिष्टादृता	प्रपु.यु.शि.८२	शिष्टादृता स्त्री.प्र.ए.व.	सुशिक्षितांनी (सज्जनांनी) स्वीकारलेली
शिष्यभावपरायणः	प्रपु.यु.शि.९७	शिष्यभावपरायण पुं.प्र.ए.व.	शिष्यत्व स्वीकारलेला
....शीलन	सं.प्रपु.यु.शि.८४		
....शुद्धि....	सं.प्रपु.यु.शि.५८		
शुद्धितः	प्रपु.यु.शि.६०	शुद्धि स्त्री.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	शुद्धीद्वारा
....शेष....	सं.प्रपु.यु.शि.३८		
....शेषता	सं.प्रपु.यु.शि.४६		
....शेषत्व....	सं.प्रपु.यु.शि.४६		
शेषस्य	प्रपु.यु.शि.९१	शेष पुं.ष.ए.व.	शेषाच्या
श्रद्धया	प्रपु.यु.शि.६३	श्रद्धा स्त्री.तृ.ए.व.	श्रद्धेने
श्रद्धया	प्रपु.यु.शि.१०१	श्रद्धा स्त्री.तृ.ए.व.	श्रद्धेने
....श्रवण	सं.प्रपु.यु.शि.९७		
श्रीदत्तपादुके	प्रपु.यु.शि.८९	श्रीदत्तपादुका स्त्री.द्वि.द्वि.व.	श्रीदत्तपादुका
....श्रुति	सं.प्रपु.यु.शि.१३		
....श्रुति....	सं.प्रपु.यु.शि.१३		
....श्रुति	सं.प्रपु.यु.शि.६१		
श्रुतिमुखगदितानि	प्रपु.यु.शि.१०१	श्रुतिमुखगदित नपुं.प्र.ब.व.	श्रुतीमुखाद्वारे सांगितलेल्या

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
श्रुतिमुखगदिताम्	प्रपु.यु.शि.१०१	श्रुतिमुखगदिता स्त्री.द्वि.ए.व.	श्रुतीमध्ये सांगितलेल्या
श्रौतम्	प्रपु.यु.शि.२६	श्रौत नपुं.द्वि.ए.व.	श्रौत
श्रौतोपासनानि	प्रपु.यु.शि.७५	श्रौतोपासन नपुं.द्वि.ब.व.	श्रुतीत सांगितलेल्या उपासना
श्वभषितसोदरीभूतम्	प्रपु.यु.शि.८६	श्वभषितसोदरीभूत नपुं.प्र.ए.व.	कुत्र्याच्या शब्दासमान
....षट्....	सं.प्रपु.यु.शि.४५		
सः	प्रपु.यु.शि.१५	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.८१	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.८५	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.९५	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.९६	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.९७	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.९९	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.१०१	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
संदर्शितानि	प्रपु.यु.शि.१०१	सम्+दृश् १प.प.प्रयो.क.भू. धा.वि.नपुं.प्र.ब.व.	दाखवल्या आहेत
संप्रोक्षणावघातादिः	प्रपु.यु.शि.३६	संप्रोक्षणावघातादि पुं.प्र.ए.व.	संप्रोक्षण आणि अवघात इत्यादी
....संमत	सं.प्रपु.यु.शि.७८		
संमतानि	प्रपु.यु.शि.७५	सम्+मन् ४आ.प.क.भू.धा. वि.नपुं.प्र.ब.व.	
....संस्कार....	सं.प्रपु.यु.शि.२९		
.....संस्कृति....	सं.प्रपु.यु.शि.२८		
संस्कृतिः	प्रपु.यु.शि.३२	संस्कृति स्त्री.प्र.ए.व.	संस्कृती
संस्थितः	प्रपु.यु.शि.९९	सम्+स्था १प.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	राहिला
सः	प्रपु.यु.शि.५	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.६	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.६९	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो
सः	प्रपु.यु.शि.७१	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
....सगुण....	सं.प्रपु.यु.शि.५३		
सगुणब्रह्मलब्धये	प्रपु.यु.शि.५३	सगुणब्रह्मलब्धि स्त्री.च.ए.व.	सगुण ब्रह्मप्राप्तीकरता
सगुणब्रह्मशीलनात्	प्रपु.यु.शि.८४	सगुणब्रह्मशीलन नपुं.प.ए.व.	सगुणब्रह्मोपासनेपासून
सगुणेशार्चया	प्रपु.यु.शि.८८	सगुणेशार्चा स्त्री.तृ.ए.व.	सगुण ईश्वराच्या पूजेने
सङ्कल्पात्	प्रपु.यु.शि.६८	सङ्कल्प पुं.प.ए.व.	संकल्पामुळे
सजातीयोपासनस्य	प्रपु.यु.शि.६१	सजातीयोपासन नपुं.ष.ए.व.	सजातीय उपासनेचा
सतः	प्रपु.यु.शि.३३	सत् पुं.प्र.ब.व.	असताना
सततम्	प्रपु.यु.शि.१	अव्यय	नेहमी
सति	प्रपु.यु.शि.१०१	अस् २प.प.व.का.धा.वि. नपुं.स.ए.व.	असताना
सत्	प्रपु.यु.शि.४७	अस् २प.प. व.का.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	असणारे
सत्यम्	प्रपु.यु.शि.९१	सत्य नपुं.प्र.ए.व.	सत्य
सत्साक्षिणः	प्रपु.यु.शि.२	सत्साक्षिन् पुं.प्र.ब.व.	चांगले साक्षी असणारे
सदा	प्रपु.यु.शि.७३	अव्यय	नेहमी
सद्धर्मप्रतिपादकम्	प्रपु.यु.शि.१०	सद्धर्मप्रतिपादक नपुं.प्र.ए.व.	धर्माचे प्रतिपादन करणारे
सद्योमुक्त्यै	प्रपु.यु.शि.४९	सद्योमुक्ति स्त्री.च.ए.व.	सद्योमुक्तीकरता
सन्तः	प्रपु.यु.शि.२	सत् पुं.प्र.ब.व.	असणारे
सन्ति	प्रपु.यु.शि.७५	अस् २प.प.वर्त.तृ.पु.ब.व.	आहेत
सन्निपत्योपकार्यारा- दुपकारकभेदतः	प्रपु.यु.शि.३५	सन्निपत्योपकार्यारा- दुपकारकभेद पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	सन्निपत्योपकारी आणि आरादुपकारी अशा फरकामुळे
सभायाम्	प्रपु.यु.शि.८०	सभा स्त्री.स.ए.व.	सभेत
समाधिसिद्धिः	प्रपु.यु.शि.९१	समाधिसिद्धि स्त्री.प्र.ए.व.	समाधिसिद्धी
समाने	प्रपु.यु.शि.४१	समान नपुं.प्र.स.व.	सारखे असताना
समाहितः	प्रपु.यु.शि.९२	सम्+आ+धा ३उ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	शांत झालेला
समिधः	प्रपु.यु.शि.२५	समिध् स्त्री.प्र.ब.व.	समिधा
समीरितम्	प्रपु.यु.शि.४९	सम्+ईर् १०उ.प.क.भू.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
समुच्चयः	प्रपु.यु.शि.६४	समुच्चय पुं.प्र.ए.व.	साठा
....समुत्पन्न	सं.प्रपु.यु.शि.१०		
....सम्बन्ध....	सं.प्रपु.यु.शि.२४		
....सम्बन्ध....	सं.प्रपु.यु.शि.२५		
सम्बुद्धिरूपाः	प्रपु.यु.शि.१९	सम्बुद्धिरूप पुं.प्र.ब.व.	संबोधनस्वरूप
....सम्मता	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
सरः	प्रपु.यु.शि.६७	सरस् नपुं.प्र.ए.व.	सरोवर
....सर्वज्ञ	सं.प्रपु.यु.शि.१४		
सर्वज्ञस्य	प्रपु.यु.शि.३	सर्वज्ञ पुं.ष.ए.व.	सर्व जाणणाऱ्या
सर्वज्ञेशः	प्रपु.यु.शि.४	सर्वज्ञेश पुं.प्र.ए.व.	सर्व जाणणारा ईश्वर
सर्वशिष्टैः	प्रपु.यु.शि.७६	सर्वशिष्ट पुं.तृ.ब.व.	सर्व सज्जनांनी
सर्वानंदास्पद- ब्रह्मलोकानंदभुक्	प्रपु.यु.शि.७०	सर्वानंदास्पदब्रह्मलोकानंदभुक् पुं.प्र.ए.व.	सर्वानंदाप्रमाणे असणाऱ्या ब्रह्मलोकाचा आनंद उपभोगणारा
सर्वान्	प्रपु.यु.शि.४५	सर्व पुं.द्वि.ब.व.	सगळ्यांना
....सवन	सं.प्रपु.यु.शि.६७		
सह	प्रपु.यु.शि.७०	अव्यय	सह
सा	प्रपु.यु.शि.११	तद् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	ती
सा	प्रपु.यु.शि.७३	तत् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	ती
साक्षात्	प्रपु.यु.शि.९८	अव्यय	साक्षात्
....साक्षात्कार	सं.प्रपु.यु.शि.९८		
....साक्षिन्	सं.प्रपु.यु.शि.२		
....साधन....	सं.प्रपु.यु.शि.७		
....साधन	सं.प्रपु.यु.शि.८		
....साधनता	सं.प्रपु.यु.शि.२१		
....साधनीभूत	सं.प्रपु.यु.शि.७		
साधनीयम्	प्रपु.यु.शि.७२	साध् १०३.प.क.वि.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	साध्य करणे योग्य आहे
साध्यम्	प्रपु.यु.शि.५३	साध्य नपुं.प्र.ए.व.	साधावे

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
सान्निध्यम्	प्रपु.यु.शि.८३	सान्निध्य नपुं.द्वि.ए.व.	सान्निध्यास
सापेक्षत्वात्	प्रपु.यु.शि.३	सापेक्षत्व नपुं.प.ए.व.	सापेक्षत्वाने
सामानि	प्रपु.यु.शि.१८	सामन् नपुं.प्र.ब.व.	सामे
....साम्य	सं.प्रपु.यु.शि.११		
सासुम्	प्रपु.यु.शि.१००	सासु पुं.द्वि.व.	सप्राण
सिंहः	प्रपु.यु.शि.१००	सिंह पुं.प्र.ए.व.	सिंह
....सिद्धि....	सं.प्रपु.यु.शि.५८		
....सिद्धि	सं.प्रपु.यु.शि.९१		
....सिद्धिदा	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
सुखादेः	प्रपु.यु.शि.४	सुखादि पुं.ष.ए.व.	सुख इत्यादींचा
सुतितिक्षयक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	सुतितिक्षयक्ष पुं.द्वि.ए.व. ष.तत्पु.	परमशांतिसंपन्न असणान्याला
सुनोति	प्रपु.यु.शि.३०	सु ५उ.प., प.प.वर्त.तु. पु.ब.व.	अभिषव करतो
सुरामद्याशने	प्रपु.यु.शि.७७	सुरामद्याशन नपुं.स.प्र.ए.व.	सुरा, मद्य इत्यादींचे सेवन केले असता
सुशिक्षम्	प्रपु.यु.शि.१	सुशिक्ष पुं.द्वि.ए.व.	उत्तम शिक्षणरूपी
सुषुम्णया	प्रपु.यु.शि.७३	सुषुम्णा स्त्री.तृ.ए.व.	सुषुम्णा नाडीने
सूक्ष्मदेहतः	प्रपु.यु.शि.६८	सूक्ष्मदेह पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	सूक्ष्मदेहापासून
सूत्रकृता	प्रपु.यु.शि.१३	सूत्रकृत् पु.तृ.ए.व.	सूत्रकर्त्यानि
सूत्रतः	प्रपु.यु.शि.६०	सूत्र नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	सूत्रानुसार
सूत्रितम्	प्रपु.यु.शि.१४	सूत्रित विशेषे.नपुं.प्र.ए.व.	सूत्ररूपात मांडले
सृष्ट्यादिहेतो	प्रपु.यु.शि.२	सृष्ट्यादिहेतु पुं.सं.ए.व.	सृष्टी इत्यादीसाठी कारणीभूत ठरलेल्या
सेतिकर्तव्यताकस्य	प्रपु.यु.शि.२३	सेतिकर्तव्यताक पुं.ष.ए.व.	इतिकर्तव्यतायुक्त
....सेतु	सं.प्रपु.यु.शि.२		
....सोदरीभूत	सं.प्रपु.यु.शि.८६		
सोमम्	प्रपु.यु.शि.३०	सोम पुं.द्वि.ए.व.	सोमाला

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
सोमसवनः	प्रपु.यु.शि.६७	सोमसवन वि.पुं.प्र.ए.व.	सोमाचा अर्थात् अमृताचा स्राव करणारा
....स्तुतिपरत्वे	सं.प्रपु.यु.शि.४१		
स्थितिः	प्रपु.यु.शि.४३	स्थिति स्त्री.प्र.ए.व.	
स्थूलदेहेन	प्रपु.यु.शि.६८	स्थूलदेह पुं.तृ.ए.व.	स्थूलदेहाने
स्पर्श	प्रपु.यु.शि.७८	स्पर्श पुं.स.ए.व.	स्पर्श केला असता
स्म	प्रपु.यु.शि.८०	भूतकालवाचक अव्यय	
स्मृतम्	प्रपु.यु.शि.१६	स्मृ १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले आहे
स्मृतम्	प्रपु.यु.शि.३६	स्मृ १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितले आहे, मानले आहे
स्मृतम्	प्रपु.यु.शि.५२	स्मृ १प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	मानले आहे
स्मृता	प्रपु.यु.शि.३०	स्मृ १प.प.क.भू.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	मानले आहे (स्मृतीत सांगितले गेले आहे)
....स्मृति....	सं.प्रपु.यु.शि.८२		
स्युः	प्रपु.यु.शि.१७	अस् २प.प.विध्य.तृ.पु.ब.व.	असतील
स्वःसाधनीभूतम्	प्रपु.यु.शि.७	स्वःसाधनीभूत नपुं.प्र.ए.व.	स्वर्गाप्राप्तीसाठी साधनभूत असलेले
स्वकर्मभिः	प्रपु.यु.शि.५	स्वकर्मन् न.नपुं.तृ.ब.व.	स्वतःच्या कर्मांनी
स्वजाते	प्रपु.यु.शि.९५	स्वजाता स्त्री.द्वि.द्वि.व.	स्वतःच्या मुली
स्वतः	प्रपु.यु.शि.९८	अव्यय	स्वतः
स्वतःप्रमाणभूतम्	प्रपु.यु.शि.४५	स्वतःप्रमाणभूत पुं.द्वि.ए.व.	स्वतःप्रमाण असलेले
स्वतःप्रामाण्यरूपकः	प्रपु.यु.शि.४१	स्वतःप्रामाण्यरूपक वि.पुं.प्र.ए.व.	स्वतःप्रमाणरूपी
स्वदासस्य	प्रपु.यु.शि.९१	स्वदास पुं.ष.ए.व.	आपल्या दासाच्या
स्वप्ने	प्रपु.यु.शि.७३	स्वप्न पुं.स.ए.व.	स्वप्नात
स्वयंप्रदीपः	प्रपु.यु.शि.९३	स्वयंप्रदीप पुं.प्र.ए.व.	स्वयं प्रकाश असूनही
स्वयम्	प्रपु.यु.शि.२	अव्यय	स्वतः
स्वयम्	प्रपु.यु.शि.४४	अव्यय	स्वतः

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
स्वयम्	प्रपु.यु.शि.४५	अव्यय	स्वतः
स्वयम्	प्रपु.यु.शि.८०	अव्यय	स्वतः
स्वयम्	प्रपु.यु.शि.९२	अव्यय	स्वतः
स्वयम्	प्रपु.यु.शि.९३	अव्यय	स्वतः
....स्वरूप....	सं.प्रपु.यु.शि.३६		
....स्वरूपमात्र....	सं.प्रपु.यु.शि.२२		
स्वर्गकामः	प्रपु.यु.शि.२४	स्वर्गकाम पुं.प्र.ए.व.	स्वर्गाची इच्छा असणारा
स्वर्गप्रदम्	प्रपु.यु.शि.५६	स्वर्गप्रद नपुं.प्र.ए.व.	स्वर्ग देणारे
स्वलङ्कृतः	प्रपु.यु.शि.६६	स्वलङ्कृत पुं.प्र.ए.व.	चांगल्या प्रकारे अलङ्कृत झालेला
स्वशेषताम्	प्रपु.यु.शि.४६	स्वशेषता स्त्री.द्वि.ए.व.	स्वशेषत्व
स्वस्य	प्रपु.यु.शि.४	स्व सर्व.पुं.ष.ए.व.	स्वतःचे
स्वाध्यायः	प्रपु.यु.शि.३२	स्वाध्याय पुं.प्र.ए.व.	स्व शाखेचा अभ्यास
स्वार्चकस्य	प्रपु.यु.शि.९९	स्वार्चक पुं.ष.ए.व.	स्वतःच्या भक्ताच्या
स्वार्थे	प्रपु.यु.शि.४४	स्वार्थ पुं.स.ए.व.	स्वतःविषयी
हविः	प्रपु.यु.शि.५९	हविस् नपुं.प्र.ए.व.	देवतेला उद्देशून दिली जाणारी यज्ञातील आहुती
हि	प्रपु.यु.शि.५	अव्यय	कारण
हि	प्रपु.यु.शि.११	अव्यय	कारण
हि	प्रपु.यु.शि.१५	अव्यय	कारण
हि	प्रपु.यु.शि.२३	पदपूरणार्थक अव्यय	
हि	प्रपु.यु.शि.२४	पदपूरण	
हि	प्रपु.यु.शि.३८	अव्यय	
हि	प्रपु.यु.शि.४७	पदपूरणार्थक अव्यय	खरोखरी
हि	प्रपु.यु.शि.७२	अव्यय	कारण
हि	प्रपु.यु.शि.७५	अव्यय	कारण
हिमभेषजम्	प्रपु.यु.शि.३९	हिमभेषज प्र.ए.व.	थंडीवरील औषध
हिरण्मयगृहाणि	प्रपु.यु.शि.६७	हिरण्मयगृह नपुं.प्र.ब.व.	सोन्याची घरे
हिरण्यगर्भवत्	प्रपु.यु.शि.६९	अव्यय	हिरण्यभाप्रमाणे

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ
हुतम्	प्रपु.यु.शि.५९	हु ३प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	आहुती दिलेले
....हेतु	सं.प्रपु.यु.शि.२		
....हेतुभूत....	सं.प्रपु.यु.शि.१६		
....होम	सं.प्रपु.यु.शि.३७		
हौत्रादिभेदेन	प्रपु.यु.शि.४२	हौत्रादिभेद पुं.तृ.ए.व.	हौत्र इत्यादी भेदाने

बृद्धशिक्षा

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....अंश....	सं.प्रपु. वृ.शि.१०			
....अंश				
अकर्ता	प्रपु.वृ.शि.२२	अकर्तृ पुं.प्र.ए.व.	कर्ता नसणारा	
अकलः	प्रपु.वृ.शि.५३	अकल पुं.प्र.ए.व.	सर्व कला नष्ट झालेला (म्हणजे नामरूप)	विगताः कलाः यस्येदृशः नामसूप- उपाधि-विमुक्तः विद्वान्।
अकायः	प्रपु.वृ.शि.५०	अकाय पुं.प्र.ए.व.	स्थूल-सूक्ष्म शरीररहित	स्थूलसूक्ष्मशरीरहीनः।
अक्षमः	प्रपु.वृ.शि.४३	अक्षमः पुं.प्र.ए.व.	असमर्थ	यः मन्दप्रज्ञः तत्र अक्षमः।
....अक्षय	सं.प्रपु. वृ.शि.६५			
अक्षरः	प्रपु.वृ.शि.२१	अक्षर पुं.प्र.ए.व.	अविनाशी	
अक्षरतः	प्रपु.वृ.शि.५४	अक्षर नपुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	अक्षररूप मायेहून (वेगळा)	
अक्षरम्	प्रपु.वृ.शि.५५	अक्षर नपुं.नपुं.प्र.ए.व.	अक्षररूप	
अक्षरम्	प्रपु.वृ.शि.५८	अक्षर पुं.द्वि.ए.व.	अक्षर म्हणून वर्णिलेला	
अक्षाणि	प्रपु.वृ.शि.२१	अक्ष नपुं.प्र.ब.व.	इंद्रिये	
अक्ष्यादेः	प्रपु.वृ.शि.५१	अक्ष्यादि पुं.ष.ए.व.	डोळे इत्यादी इंद्रिय	
अखण्डम्	प्रपु.वृ.शि.२५	अखण्ड नपुं. प्र.ए.व.	अखंड	
अखिलगतिः	प्रपु.वृ.शि.५१	अखिलगति पुं.प्र.ए.व.	सर्वेन्द्रियचालक	वागादिचालकः।
अखिलधृक्	प्रपु.वृ.शि.५८	अखिलधृक् पुं.प्र.ए.व.		
अखिलम्	प्रपु.वृ.शि.५८	अखिल विशे. नपुं.प्र.ए.व.	सगळे	
अखिलम्	प्रपु.वृ.शि.६६	अखिल नपुं.प्र.ए.व.	संपूर्ण	
अखिलयौगिकवैभवम्	प्रपु.वृ.शि.६५	अखिलयौगिकवैभव नपुं.द्वि.ए.व.	योगाच्या सर्वसिद्धीना	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अखिललयः	प्रपु.वृ.शि.५३	अखिललय पुं.प्र.ए.व.	पंच स्थूल भूते, तन्मात्रारूप सूक्ष्म भूत यांचा ज्यात लय सांगितलेला आहे असा	
अखिलस्य	प्रपु.वृ.शि.४४	अखिल पुं.प्र.ए.व.	संपूर्ण	
अगतिः	प्रपु.वृ.शि.२१	अगति स्त्री.प्र.ए.व.	मन इत्यादी साधनांनी भास्य नसणारा	
अगतिः	प्रपु.वृ.शि.५२	अगति पुं.प्र.ए.व.	इंद्रियांचा विषय न होणारा असा सांगितलेला	
अगतिः	प्रपु.वृ.शि.५४	अगति पुं.प्र.ए.व.	इंद्रियांचा विषय न होणारा असा सांगितलेला	
अगुणः	प्रपु.वृ.शि.२२	अगुण पुं.प्र.ए.व.	गुणरहित	
अगुणः	प्रपु.वृ.शि.५२	अगुण पुं.प्र.ए.व.	अगुण म्हणून वर्णिलेला	
अग्निः	प्रपु.वृ.शि.२१	अग्नि पुं.प्र.ए.व.	अग्नी	
....अग्निधार्य				
अग्नेः	प्रपु.वृ.शि.१५	अग्नि पुं.ष.ए.व.	अग्नीचा	
अग्रजः	प्रपु.वृ.शि.२	अग्रज पुं.प्र.ए.व.	ब्राह्मण	
अघहत्	प्रपु.वृ.शि.४५	अघहत् पुं.प्र.ए.व.	पाप हरण करणारा	
....अङ्ग....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....अङ्ग	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
....अङ्ग	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
....अङ्ग....	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अङ्गनाद्याः	प्रपु.वृ.शि.२०	अङ्गनाद्या स्त्री.प्र.ब.व.	स्त्री-पुत्र इत्यादी	भार्यापुत्रादयः।
....अङ्गा	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
अङ्गान्नदः	प्रपु.वृ.शि.४९	अङ्गान्नद पुं.प्र.ए.व.	अंग किंवा स्थान आणि अन्न देणारा	
अचितः	प्रपु.वृ.शि.३१	अचित् नपुं.ष.ए.व.	जड अशाचा	
अचिन्त्यशक्तिः	प्रपु.वृ.शि.२२	अचिन्त्यशक्ति पुं.प्र.ए.व.	सत् आणि अस्त इत्यादी रूपांनी ज्याची शक्ती अनिर्वचनीय आहे असा	सत्त्वासत्त्वाभ्याम् अनिर्वचनीया शक्तिः यस्य सः।
अजः	प्रपु.वृ.शि.२२	अज पुं.प्र.ए.व.	जन्म नसलेला	जन्मादिशून्यः।
अजः	प्रपु.वृ.शि.५४	अज पुं.प्र.ए.व.	जन्मरहित	
....अजगर....	सं.प्रपु. वृ.शि.६०			
अजडवत्	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	चेतनाप्रमाणे	
अजम्	प्रपु.वृ.शि.१	अज विशेष.नपुं.प्र.ए.व.	जन्म नसलेल्याला, जन्मादी विकारातीत	
अजस्रनिजस्मृतिम्	प्रपु.वृ.शि.६५	अजस्रनिजस्मृति पुं. द्वि.ए.व.	सातत्याने स्वतःची जाणीव	
....अजहत्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
अजातः	प्रपु.वृ.शि.४४	अजात पुं.प्र.ए.व.	जन्माला न आलेला	
अज्ञता	प्रपु.वृ.शि.२५	अज्ञता स्त्री.प्र.ए.व.	अज्ञान	
अज्ञानम्	प्रपु.वृ.शि.४१	अज्ञान नपुं.प्र.ए.व.	अज्ञान	
अज्ञाने	प्रपु.वृ.शि.१६	अज्ञान नपुं.स.ए.व.	अज्ञानाचा	
अज्ञार्थम्	प्रपु.वृ.शि.४२	अज्ञार्थ नपुं.प्र.ए.व.	अज्ञ लोकांच्या ज्ञानासाठी	अज्ञजनबोधार्थम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....अण्ड	सं.प्रपु. वृ.शि.४८			
अतः	प्रपु.वृ.शि.१४	अव्यय	म्हणून	
अतः	प्रपु.वृ.शि.२३	अव्यय	म्हणून	
अतः	प्रपु.वृ.शि.२५	अव्यय	म्हणून	
अतद्व्यावृत्ति- साक्षाद्विधि-मुखगदितः	प्रपु.वृ.शि.२२	अतद्व्यावृत्ति- साक्षाद्विधि-मुखगदित पुं.प्र.ए.व.	नेति नेति अशा निषेधाने व नित्य, शुद्ध इत्यादी साक्षात् विधिरूपाने सांगितला जाणारा	
अतनुः	प्रपु.वृ.शि.३१	अतनु पुं.प्र.ए.व.	निरवयव	
अतर्क्यः	प्रपु.वृ.शि.२२	अतर्क्य पुं.प्र.ए.व.	तर्काला अगम्य	तर्कागम्यः, अणीयान् ह्यतर्क्यम् इति श्रुतेः।
अति	प्रपु.वृ.शि.४६	अ ह्या नामधातूचे वर्त. तृ.पु.ए.व.	अ = विष्णू त्याच्याप्रमाणे आचरण करतो	अ इव आचरति इति।
अतिगम्	प्रपु.वृ.शि.५०	अतिग नपुं.प्र.ए.व.	वेगाने जाणारे	
अतिप्रियः	प्रपु.वृ.शि.२०	अतिप्रिय पुं.प्र.ए.व.	अतिशय प्रिय	
अतिप्रेमपात्रः	प्रपु.वृ.शि.२०	अतिप्रेमपात्र पुं.प्र.ए.व.	अत्यंत प्रेमाचे स्थान असणारा	
अतिमन्दमतिः	प्रपु.वृ.शि.४४	अतिमन्दमति पुं.प्र.ए.व.	मंदबुद्धीचा	
....अतिरिक्त	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
अतिविलापवतीम्	प्रपु.वृ.शि.६८	अतिविलापवती स्त्री.द्वि.ए.व.	अत्यंत शोक करणान्या	अतिशयेन परिदेवयन्तीम्।
अतिहाय	प्रपु.वृ.शि.३९	अति+हा ३उ.प. पू. का.धा.त्वा	सोडून	विहाय
....अतीत	सं.प्रपु. वृ.शि.१०			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....अतीत	सं.प्रपु. वृ.शि.५५			
अतीव	प्रपु.वृ.शि.४५	अव्यय	अतिशय	
अत्ता	प्रपु.वृ.शि.५२	अतृ पुं.प्र.ए.व.	खाणारा (उपसंहारक)	चराचरग्रहणात्, उपसंहर्ता।
अत्र	प्रपु.वृ.शि.१२	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.१३	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	इथे आत्मसाक्षात्कार रूपात	आत्मसाक्षात्कारे।
अत्र	प्रपु.वृ.शि.१७	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	इथे (या महावाक्यात)	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.२५	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.३२	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.३५	अव्यय	इथे (वेदांतात)	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.४०	अव्यय	इथे या समाधीमध्ये	अत्र-अस्यां निष्ठायां समाधौ।
अत्र	प्रपु.वृ.शि.४२	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.४४	अव्यय	इथे (या भूतलावर)	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.५१	अव्यय	इथे (या दत्तस्वरूपी)	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.५४	अव्यय	इथे	
अत्र	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	इथे	
अत्रिजातः	प्रपु.वृ.शि.४४	अत्रिजात पुं.प्र.ए.व.	अत्रिकुलात जन्मलेला	
अत्रिवरदम्	प्रपु.वृ.शि.४५	अत्रिवरद पुं.द्वि.ए.व.	अत्रिवरदाला, श्रीदत्ताला	
अदः	प्रपु.वृ.शि.३०	अदस् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अदः	प्रपु.वृ.शि.३३	अदस् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	
अदात्	प्रपु.वृ.शि.६५	दा इउ.प.,प.प.तृ.भू. तृ.पु.ए.व.	दिले	
अदृक्	प्रपु.वृ.शि.४९	अदृक् पुं.प्र.ए.व.	कोणालाही न दिसणारा परंतु सर्वांना पाहणारा	
अदृश्यः	प्रपु.वृ.शि.५४	अदृश्य पुं.प्र.ए.व.	(वेदांनी) दृश्य विलक्षण (म्हणून सांगितलेला)	
....अदृष्टि	सं.प्रपु. वृ.शि.२९			
अद्य	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	आज	
अद्रेश्यत्वादयः	प्रपु.वृ.शि.२२	अद्रेश्यत्वादि पुं.प्र.ब.व.	अदृश्य = अग्राह्य इत्यादी गुण (हा शब्द मुण्डकोनिषदाच्या आधाराने घेतला असावा. बहुधा दृश् धातूचे हे कर्मणि विष्यर्थ धातुसाधित विशेषण असावे आणि त्यापासून अद्रेश्यत्व असा शब्द केला असावा.)	
अद्वयः	प्रपु.वृ.शि.२१	अद्वय पुं.प्र.ए.व.	क्षुधा, तृष्णा इत्यादी द्वैतरहित असणारा	क्षुत्- पिपासादिद्वैतरहितः।
....अद्वयचित्	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अद्वयत्वम्	प्रपु.वृ.शि.४१	अद्वयत्व नपुं.प्र.ए.व.	अद्वितीय आत्मस्वरूप	
....अद्वयमुत्	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
अद्वितये	प्रपु.वृ.शि.३५	अद्वितय नपुं.प्र.द्वि.व.	अद्वितीय	
अद्वैतः	प्रपु.वृ.शि.५५	अद्वैत पुं.प्र.ए.व.	द्वैतरहित	
अद्वैतमुद्रूपः	प्रपु.वृ.शि.२५	अद्वैतमुद्रूप पुं.प्र.ए.व.	अद्वैतानंदरूप	
अद्वैते	प्रपु.वृ.शि.११	अद्वैत नपुं.स.ए.व.	परब्रह्माच्या ठिकाणी	प्रत्यगभिन्ने ब्रह्मणि।
अधनगृधिः	प्रपु.वृ.शि.५०	अधनगृधि पुं.प्र.ए.व.	धनाची इच्छा नसणारा	धनाभिकाङ्कारहितः।
अधिगम्यः	प्रपु.वृ.शि.५४	अधि+गम् १प.प.क. वि.धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	प्राप्त होण्याजोगा	
अधिभूः	प्रपु.वृ.शि.५८	अधिभू पुं.प्र.ए.व.	अधिपति	
अधीः	प्रपु.वृ.शि.५०	अधी पुं.प्र.ए.व.	अज्ञ (माणूस)	
....अनन्त	सं.प्रपु. वृ.शि.५६			
अनन्तः	प्रपु.वृ.शि.२३	अनन्त पुं.प्र.ए.व.	अनंत	
अनन्तम्	प्रपु.वृ.शि.२६	अनन्त नपुं.द्वि.ए.व.	अनंत	
अनन्यधिया	प्रपु.वृ.शि.७	अनन्याधी स्त्री.तृ.ए.व.	एकाग्र बुद्धीने	श्रवणादिकाले अपि ब्रह्माभिन्नः अस्मि इति बुद्ध्या।
अनपूर्वः	प्रपु.वृ.शि.२२	अनपूर्व पुं.प्र.ए.व.	ज्याला पूर्व म्हणजे कोणी कारण नाही असा	
अनया	प्रपु.वृ.शि.७०	इदम् सर्व.स्त्री.तृ.ए.व.	हिने	
....अनवगतिः	सं.प्रपु. वृ.शि.३४			
अनवयवः	प्रपु.वृ.शि.२१	अनवयव पुं.प्र.ए.व.	अवयव नसणारा	सजातीयादि- भेदरहितः।
अनाद्यः	प्रपु.वृ.शि.१८	अनाद्य पुं.प्र.ए.व.	अनादि	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अनिच्छः	प्रपु.वृ.शि.५०	अनिच्छ पुं.प्र.ए.व.	सर्व एषणा सोडणारा	त्यक्तसर्वेषणः।
अनित्यत्वम्	प्रपु.वृ.शि.५	अव्यय	अनित्यत्व	
अनिशम्	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	निरंतर	
अनिशम्	प्रपु.वृ.शि.४४	अव्यय	निरंतर	
अनीशः	प्रपु.वृ.शि.४४	अनीश पुं.प्र.ए.व.	असमर्थ	पूर्वोक्तप्रकारेण श्रवणादिकं कर्तुम् असमर्थः।
अनुपमा	प्रपु.वृ.शि.४३	अनुपमा स्त्री.प्र.ए.व.	जिला उपमा नाही अशी, निरुपम	
अनुभजति	प्रपु.वृ.शि.४४	अनु+भज् १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	वर्तन करतो	
....अनुभावित	सं.प्रपु. वृ.शि.३८			
....अनुमान	सं.प्रपु. वृ.शि.३१			
....अनुरक्त	सं.प्रपु. वृ.शि.४३			
....अनुविष्ट	सं.प्रपु. वृ.शि.५६			
अनुविष्टम्	प्रपु.वृ.शि.५७	अनु+विश् ६प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	प्रविष्ट	
अनुवृत्त्या	प्रपु.वृ.शि.४०	अनुवृत्ति स्त्री.तृ.ए.व.	अनुसरणाने	
....अनुशिष्ट	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
अनुसंदधता	प्रपु.वृ.शि.३६	अनु+सम्+धा ३उ. व.का.धा.वि.पुं. तृ.ए.व.	अनुसंधान करणाच्याने (मुमुक्षूने)	मुमुक्षुणा।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अनुसंधिलक्ष्मा	प्रपु.वृ.शि.३६	अनुसंधिलक्ष्मन् पुं. तृ.ए.व.	युक्त्यनुसंधान चिंतन हे ज्याचे स्वरूप आहे असे	
अनृणः	प्रपु.वृ.शि.४	अनृण पुं.प्र.ए.व.	ऋण नसलेला	
....अनृत....	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
अनेकवारम्	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	अनेकवेळा	
अनेजत्	प्रपु.वृ.शि.५०	अनेजत् नपुं.प्र.ए.व.	(ते आत्मरूप सुख) क्रियारहित (असणारे)	
....अन्त....	सं.प्रपु. वृ.शि.९			
....अन्त	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
....अन्तत	सं.प्रपु. वृ.शि.७०			
अन्तरः	प्रपु.वृ.शि.५७	अन्तर पुं.प्र.ए.व.	आतला	
अन्तरम्	प्रपु.वृ.शि.९	अव्यय	अवकाश, संधी	
....अन्तरा....	सं.प्रपु. वृ.शि.३४			
अन्तर्दृक्	प्रपु.वृ.शि.१४	अन्तर्दृश् पुं.प्र.ए.व.	आत्मस्वरूप पाहण्याविषयी तत्पर	स्वरूप एव दृक् दृष्टिः यस्य।
अन्तर्दृक्	प्रपु.वृ.शि.५२	अन्तर्दृक् पुं.प्र.ए.व.	अन्तर्दृष्टी असणारा (ज्ञानस्वरूप असा वर्णिलेला)	
अन्तर्यामी	प्रपु.वृ.शि.५८	अन्तर्यामिन् पुं.प्र.ए.व.	अंतर्यामी	
....अन्त्य....	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
अन्त्ये	प्रपु.वृ.शि.५६	अन्त्य पुं.स.ए.व.	शेवटच्या बाबतीत	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....अन्नद	सं.प्रपु. वृ.शि.४९			
....अन्य....	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
अन्यः	प्रपु.वृ.शि.१९	अन्य सर्व.पुं.प्र.ए.व.	निराळा	
अन्यः	प्रपु.वृ.शि.१९	अन्य सर्व.पुं.प्र.ए.व.	वेगळा	
अन्यः	प्रपु.वृ.शि.२१	अन्य सर्व.पुं.प्र.ए.व.	निराळा	
....अन्यः	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			
अन्यः	प्रपु.वृ.शि.५४	अन्य सर्व.पुं.प्र.ए.व.	वेगळा	
अन्यत्र	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	इतरत्र	
अन्यस्य	प्रपु.वृ.शि.२५	अन्य सर्व. पुं.ष.ए.व.	दुसऱ्याचे	
अन्या	प्रपु.वृ.शि.३९	अन्या विशे. स्त्री.प्र.ए.व.	दुसरी	
अन्वयतः	प्रपु.वृ.शि.५६	अन्वय पुं. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	संबंध झाल्याने	
....अन्वित....	सं.प्रपु. वृ.शि.६२			
अन्वितः	प्रपु.वृ.शि.६२	अनु+इ २प.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	युक्त	
....अपकर्ष	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
अपदः	प्रपु.वृ.शि.५५	अपद पुं.प्र.ए.व.	नामरहित	
अपहाय	प्रपु.वृ.शि.२९	अप+हा ३उ.प.पू.का. धा.ल्य.	त्याग करून	गुणातीतः भूत्वा।
अपात्	प्रपु.वृ.शि.५९	पा २प.प.तृ.भू. तृ.पु.ए.व.	रक्षण केले	संसारभयात् रक्षितवान्।
....अपास्ति	सं.प्रपु. वृ.शि.१३			
अपास्य	प्रपु.वृ.शि.१३	अप+अस् २प.प.पू. का.धा.ल्य.	निरस्त करून	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अपि	प्रपु.वृ.शि. २	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ३	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ५	अव्यय	पदपूरणार्थक अव्यय	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ६	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. १३	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. १३	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. १४	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. १५	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. १८	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. २१	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. २२	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. २४	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. २५	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ३६	अव्यय	आणि	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ३८	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ३९	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ४१	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ४६	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ४७	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ४७	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ४८	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ५२	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ५४	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ५५	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ५७	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ५७	अव्यय	आणि	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ६१	अव्यय	सुद्धा	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ६२	अव्यय	आणि	
अपि	प्रपु.वृ.शि. ७०	अव्यय	सुद्धा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अपि	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	सुद्धा	
अपेक्षिता	प्रपु.वृ.शि.१२	अप+ईक्ष् १आ.प.क.भू.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	अपेक्षित आहे	
अपेक्ष्य	प्रपु.वृ.शि.६६	अप+ईक्ष् १ आ.प.पू. का.धा.त्यप्	अपेक्षा करून	
अप्प्रमुखकृत- पुंछिद्रजसुरान्	प्रपु.वृ.शि.४९	अप्प्रमुखकृत- पुंछिद्रजसुर पुं.द्वि.ब.व.	जल प्रभृति पंचमहाभूतांपासून निर्माण केलेल्या विराट् पुरुषाच्या मुखनासिका इत्यादी छिद्रांपासून वागादी इंद्रियांना प्रेरक अशा देवतांना	
अप्रकाश्यः	प्रपु.वृ.शि.२२	अप्रकाश्य पुं.प्र.ए.व.	ज्ञानस्वरूप असल्याने ज्ञेय न होणारा	
अप्रकृतिः	प्रपु.वृ.शि.२२	अप्रकृति पुं.प्र.ए.व.	प्रकृति म्हणजे जो कोणाचेही कारण नाही असा	
अप्रमत्तः	प्रपु.वृ.शि.४०	अप्रमत्त पुं.प्र.ए.व.	निरंतर सावध असणारा	
अप्राणादिः	प्रपु.वृ.शि.५४	अप्राणादि पुं.प्र.ए.व.	प्राणादिरहित	
अप्शशी	प्रपु.वृ.शि.७०	अप्शशिन् पुं.प्र.ए.व.	पाण्यातील चंद्राप्रमाणे	
अब्दादितनुः	प्रपु.वृ.शि.५३	अब्दादितनु पुं.प्र.ए.व.	संवत्सर इत्यादी ज्याचे शरीर आहे असा (प्रजापति)	संवत्सर-अयन- पक्ष-अहोरात्र- आत्मा।
अब्दे	प्रपु.वृ.शि.२४	अब्द पुं.स.ए.व.	ढगात	मेघे।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अब्धिः	प्रपु.वृ.शि.३८	अब्धि पुं.प्र.ए.व.	समुद्र	
....अभयप्रद	सं.प्रपु. वृ.शि.२			
....अभव....	सं.प्रपु. वृ.शि.५५			
अभवत्	प्रपु.वृ.शि.२६	भू १प.प.भूत.प्र.पु.ए.व.	झाला	
अभवत्	प्रपु.वृ.शि.४७	भू १प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	झाले	
अभवत्	प्रपु.वृ.शि.६३	भू १प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	झाले	
अभवशिवतुरीयः	प्रपु.वृ.शि.५५	अभवशिवतुरीय पुं.प्र.ए.व.	प्रपंचरहित शिव आणि पूर्वीच्या तिघांच्या दृष्टीने चतुर्थ	
अभवेशा	प्रपु.वृ.शि.३३	अभवेश् पुं.तृ.ए.व.	अजन्मा ईश्वराने	मोक्षेश्वरेण तेन आत्मना एव।
अभाणि	प्रपु.वृ.शि.३२	भण् १प.प.कर्म.तृ.भू. तृ.पु.ए.व.	म्हटले	
अभिक्रमे	प्रपु.वृ.शि.३१	अभिक्रम पुं.स.ए.व.	सुरवातीला	आरम्भे।
अभीतिः	प्रपु.वृ.शि.५२	अभीति पुं.प्र.ए.व.	ज्याच्याशिवाय दुसरी भीती नाही म्हणजे अग्नि- यमादिकांनाही भीती दाखवणारा	
अभेदोक्तिः	प्रपु.वृ.शि.१३	अभेदोक्ति स्त्री.प्र.ए.व.	कार्यकारणाचा अभेद सांगितला आहे	
अभोक्ता	प्रपु.वृ.शि.२२	अभोक्तृ पुं.प्र.ए.व.	भोक्ता नसणारा	
अभ्यसनम्	प्रपु.वृ.शि.३४	अभ्यसन नपुं.प्र.ए.व.	आवृत्ति करणे	
....अभ्युपगम	प्रपु.वृ.शि.१३			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अभ्रादिस्रष्टा	प्रपु.वृ.शि.५६	अभ्रादिस्रष्टृ पुं.प्र.ए.व.	आकाशादींना उत्पन्न करणारा	
अमतमतः	प्रपु.वृ.शि.५१			
अमतानुमानम्	प्रपु.वृ.शि.३१	अमतानुमान नपुं. द्वि.ए.व.	श्रुतीला संमत नसणारे अनुमान	श्रुतेः अमतम् अनुमानम्।
अमनाः	प्रपु.वृ.शि.७०	अमनस् पुं.प्र.ए.व.	ज्याला मन नाही असा	
....अमल	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
अमृतः	प्रपु.वृ.शि.५८	अमृत पुं.प्र.ए.व.	अमृतरूप असणारा	
अमृतझरी	प्रपु.वृ.शि.४८	अमृतझरी स्त्री.प्र.ए.व.	अमृताची नदी	
अमृतम्	प्रपु.वृ.शि.४७	अमृत नपुं.प्र.ए.व.	अमृत	सुधा।
अमृतम्	प्रपु.वृ.शि.४७	अमृत नपुं.प्र.ए.व.	मोक्ष	
....अम्बुज	सं.प्रपु. वृ.शि.२४			
अयः-स्वर्णोपमा	प्रपु.वृ.शि.४३	अयः-स्वर्णोपमा स्त्री.प्र.ए.व.	लोखंडापासून निर्माण केलेल्या सुवर्णाची उपमा जिला देता येईल अशी	रसशक्त्याभिभूतायसः स्वर्णस्योपमा यस्याः।
अयम्	प्रपु.वृ.शि.२३	इदम् सर्व. पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.२३	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.२९	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.४५	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.४८	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.५४	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.५५	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.५५	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.५७	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.५८	इदम् पुं.प्र.ए.व.	हा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अयम्	प्रपु.वृ.शि.५९	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयम्	प्रपु.वृ.शि.५०	इदम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
अयस्कान्तवत्	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	लोखंड जसे लोहचुंबकाकडे चालते तसे	
....अरि	सं.प्रपु. वृ.शि.४८			
....अरुन्धती....	सं.प्रपु. वृ.शि.१५			
अरूपः	प्रपु.वृ.शि.२१	अरूप पुं.प्र.ए.व.	रूपरहित	
....अर्क....	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
....अर्क....				
अर्घ्यम्	प्रपु.वृ.शि.६९	अर्घ्य नपुं.प्र.ए.व.	अर्घ्यदान	
अर्चेत्	प्रपु.वृ.शि.४५	अर्च् १प.प.विध्य.तृ. पु.ए.व.	भजनादी अर्चना करेल	
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
....अर्थ				
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.२९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....अर्थ....	सं.प्रपु. वृ.शि.३०			
....अर्थ	सं.प्रपु. वृ.शि.३०			
....अर्थ....	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
अर्थः	प्रपु.वृ.शि.२०	अर्थ पुं.प्र.ए.व.	अर्थ	
....अर्थम्	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			
अर्थयोः	प्रपु.वृ.शि.२५	अर्थ पुं.ष.द्वि.व.	अर्थांचे	
....अर्थवाद....	सं.प्रपु. वृ.शि.३४			
अर्थितः	प्रपु.वृ.शि.६८	अर्थ १०आ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	प्रार्थना केलेला	
अर्पिता	प्रपु.वृ.शि.६०	ऋ १प.प.प्रयो.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	अर्पण केलेली	
अलम्	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	अत्यंत	
अलम्	प्रपु.वृ.शि.२८	अव्यय	पुरे	
अलम्	प्रपु.वृ.शि.६३	अव्यय	पुरे	
अलसाः	प्रपु.वृ.शि.६१	अलस पुं.प्र.ब.व.	आळशी लोक	
अवतिष्ठेत्	प्रपु.वृ.शि.२५	अव+स्था १प.प.विध्य.तृ.पु.ए.व.	राहिल	
अवतीर्य	प्रपु.वृ.शि.४४	अव+तृ ६प.प.पू.का. धा.ल्य.	अवतीर्ण होऊन	
अवदत्	प्रपु.वृ.शि.५५	वद् १प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	म्हणाला	
....अवधारण....	सं.प्रपु. वृ.शि.११			
अवधार्यः	प्रपु.वृ.शि.२०	अव+धृ १०प.प.क. वि.धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	समजावा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....अवधृति	सं.प्रपु. वृ.शि.३५			
अवभाति	प्रपु.वृ.शि.१९	अव+भा २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	भासतात	
अवरे	प्रपु.वृ.शि.६९	अवर नपुं.स.ए.व.	कमी प्रतीचा	
अवश्यम्	प्रपु.वृ.शि.१६	अव्यय	अवश्य	
अवहितः	प्रपु.वृ.शि.३०	अव+धा ३उ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	एकाग्रचित्त	समाहितः।
अवहितः	प्रपु.वृ.शि.४२	अव+धा ३उ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	एकाग्रचित्त असा ज्ञानी	
अविकारः	प्रपु.वृ.शि.१९	अविकार पुं.प्र.ए.व.	अविकारी	
....अविकारी....	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
अविकृतः	प्रपु.वृ.शि.५५	अविकृत पुं.प्र.ए.व.	विकारी नाही असा	
अविकृतिः	प्रपु.वृ.शि.२२	अविकृति पुं.प्र.ए.व.	विकारभिन्न	
अविकृतितया	प्रपु.वृ.शि.२०	अविकृतितया स्त्री.तृ.ए.व.	सविकार नसून निर्विकारपणाने	निर्विकारत्वेन
अविज्ञातः	प्रपु.वृ.शि.५१	अविज्ञात पुं.प्र.ए.व.	न समजणारा	
अविदितविदितान्यः	प्रपु.वृ.शि.५१	अविदितविदितान्य पुं.प्र.ए.व.	ज्ञात आणि अज्ञात दोन्हीपेक्षा निराला	
अविभुः	प्रपु.वृ.शि.५०	अविभु पुं.प्र.ए.व.	व्यापक नसणारा	काले अतिव्याप्तिं वारयति न विद्यते विभुः यस्मादित्यविभुः।
अविरुद्धनीत्या	प्रपु.वृ.शि.३६	अविरुद्धनीति स्त्री.तृ.ए.व.	श्रुतीला अनुकूल अशा पद्धतीने	
....अविरोधिन्	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अविशेषविशेषभङ्गम्	प्रपु.वृ.शि. ३३	अविशेषविशेषभङ्ग पुं. द्वि.ए.व.	बद्ध जीव आणि तत्त्वज्ञानी या दोघांचाही लय	स्वापे प्रलये वा विशेषः जन्मान्तरप्रापकं बीजं तेन सह वर्तते इति विशेषः। ममत्वेन स्वीकृताः शेषाः पुत्रभार्यादयः अस्य सर्वैषणानिर्मुक्तस्य ज्ञानिनश्च लयम्।
अव्यक्तात्	प्रपु.वृ.शि. ५२	अव्यक्त नपुं.प.ए.व.	कारणापासून	
अव्ययम्	प्रपु.वृ.शि. ६३	अव्यय पुं.द्वि.ए.व.	अव्ययाला	
अव्याकृतमुखम्	प्रपु.वृ.शि. ४७	अव्याकृतमुख नपुं.प्र.ए.व.	कारण आणि कार्य	कारणं मुखशब्दत्वात् कार्यं च।
अव्यात्	प्रपु.वृ.शि. १	अव् १प.प.आशीर्लिङ् तृ.पु.ए.व.	रक्षण करो	अविद्याकामकर्मभ्यः संसारबीजेभ्यः अव्यात्।
असंगः	प्रपु.वृ.शि. २१	असंग पुं.प्र.ए.व.	संबंधरहित	यः मन-आदिना न गम्यते इति।
असंपत्	प्रपु.वृ.शि. २	असंपत् पुं.प्र.ए.व.	साधनचतुष्टय संपत्तिरहित असा	
असंभावना	प्रपु.वृ.शि. ३६	असंभावना स्त्री.प्र.ए.व.	सर्वज्ञ होईन इत्यादि कल्पना	
असकृत्	प्रपु.वृ.शि. ३०	अव्यय	अनेकदा	
असङ्गः	प्रपु.वृ.शि. १७	असङ्ग पुं.प्र.ए.व.	संगरहित	
....असत्....	प्रपु.वृ.शि. १३			
असत्	प्रपु.वृ.शि. १८	असत् नपुं.प्र.ए.व.	मिथ्या	
असत्	प्रपु.वृ.शि. १८	असत् नपुं. विशे.प्र.ए.व.	मिथ्या	
असत्	प्रपु.वृ.शि. ४७	असत् नपुं.प्र.ए.व.	असत्	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
असत्त्वावरणम्	प्रपु.वृ.शि.८	असत्त्वावरण नपुं. प्र.ए.व.	(ब्रह्म नाही असे भासविणारे) अज्ञानकृत आवरण	अभानावरणम्।
असमुचितविदा	प्रपु.वृ.शि.५०	असमुचितविद् पुं. तृ.ए.व.	कर्म समुच्चित नसणाऱ्या म्हणजे केवळ ज्ञानाने (मूळ शब्द समुच्चित असून इथे छंदाच्या सोयीसाठी समुचित असा घेतला आहे.)	
असि	प्रपु.वृ.शि.१४	अस् २प.प.वर्त. द्वि.पु.ए.व.	आहेस	
असि	प्रपु.वृ.शि.१७	अस् २प.प.वर्त. द्वि.पु.ए.व.	आहेस	
असि	प्रपु.वृ.शि.१७	अस् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	आहेस	
असि	प्रपु.वृ.शि.१८	अस् २प.प.वर्त. द्वि.ए.पु.ए.व.	आहेस	
असि	प्रपु.वृ.शि.१९	अस् २प.प.वर्त. द्वि.ए.पु.ए.व.	आहेस	
असि	प्रपु.वृ.शि.२०	अस् २प.प.वर्त. द्वि.पु.ए.व.	आहेस	
असि	प्रपु.वृ.शि.५७	अस् २प.प.वर्त. द्वि.पु.ए.व.	आहेस	
असुधनात्मता	प्रपु.वृ.शि.६०	असुधनात्मता स्त्री.प्र.ए.व.	सुधनात्मकता नसणे	
असृजत्	प्रपु.वृ.शि.५३	सृज् ६प.प.अनद्यतन. भूत.तृ.पु.ए.व.	उत्पन्न केले	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
असौ	प्रपु.वृ.शि.२१	अदस् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
असौ	प्रपु.वृ.शि.२३	अदस् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
असौ	प्रपु.वृ.शि.४९	अदस् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
असौ	प्रपु.वृ.शि.५३	अदस् पुं.प्र.ए.व.	हा	
अस्तनिरतिशयमुत्	प्रपु.वृ.शि.२२	अस्तनिरतिशयमुत् पुं.प्र.ए. व.	स्वतःच निरतिशयानंद स्वरूप असल्याने निरतिशयानंद हा ज्याचा धर्म होऊ शकत नाही असा	
अस्तसंसारदोषः	प्रपु.वृ.शि.२२	अस्तसंसारदोष पुं.प्र.ए.व.	ज्याने सर्व संसारदोष टाकले आहेत असा	त्यक्ताः संसारदोषा; येन।
अस्तान्यभावः	प्रपु.वृ.शि.४	अस्तान्यभाव पुं.प्र.ए.व.	ज्याचे अन्यभाव नष्ट झाले आहेत असा	भगवान् एव इदं सर्वम् इति बुद्ध्या अस्तः, त्यक्तः अन्यभावः येन सः, अस्तान्यभावः।
अस्ति	प्रपु.वृ.शि.२४	अस् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	आहे	
अस्ति	प्रपु.वृ.शि.२५	अस् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	आहे	
अस्ति	प्रपु.वृ.शि.४५	अस् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	आहे	
अस्ति	प्रपु.वृ.शि.५०	अस् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	आहे	
अस्तु	प्रपु.वृ.शि.१५	अस् २प.प.आज्ञा. तृ.पु.ए.व.	असो	
अस्थूलादिलक्ष्मा	प्रपु.वृ.शि.२२	अस्थूलादिलक्ष्मन् पुं.प्र.ए.व.	अस्थूल अपुभिन्न इत्यादी लक्षणे असणारा	अस्थूलम् अनण्वादि लक्ष्म यस्य।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
अस्मात्	प्रपु.वृ.शि.३९	इदम् सर्व.पं.ए.व.	या (निश्चय अशा बोधा) पासून	अस्मात्समाधेर्निश्चल-बोधाद्वा।
अस्मि	प्रपु.वृ.शि.५८	अस् २प.प.वर्त.प्र.पु.ए.व.	(मी) आहे	
अस्मिन्	प्रपु.वृ.शि.५८	इदम् सर्व.पुं.स.ए.व.	ह्यामध्ये	
अस्मृतगलकनक- प्राप्तिनीत्या	प्रपु.वृ.शि.२८	अस्मृतगलकनक- प्राप्तिनीति स्त्री.तृ.ए.व.	विस्मृत अशा कंठातील सुवर्णालंकाराच्या प्राप्तिन्यायाने	विस्मृतकण्ठस्थ- सुवर्णभूषण- प्राप्तिन्यायेन।
अस्य	प्रपु.वृ.शि.१३	इदम् सर्व.नपुं.ष.ए.व.	याचा	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.२२	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	याचे	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.२३	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ह्याचे	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.३१	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ह्याचे	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.३२	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ह्याचे	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.४२	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ह्याचे	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.५०	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ह्याला	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.५४	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	याचे	
अस्य	प्रपु.वृ.शि.६९	इदम् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ह्याची	
अस्वादिजनकः	प्रपु.वृ.शि.५४	अस्वादिजनक पुं.प्र.ए.व.	प्राणादिकांना उत्पन्न करणारा	
अहंधीभवभवमृति- दुःखादिरूपः	प्रपु.वृ.शि.१६	अहंधीभवभवमृति- दुःखादिरूप पुं.प्र.ए.व.	अहं बुद्धीपासून होणारा जन्ममरण दुःखादिरूप असा	
....अहङ्कृतिः....	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			
अहम्	प्रपु.वृ.शि.२०	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी	
अहम्	प्रपु.वृ.शि.५८	अस्मद् सर्व.प्र.ए.व.	मी	
अहिः	प्रपु.वृ.शि.६४	अहि पुं.प्र.ए.व.	नाग	
अहिनिल्वयनी	प्रपु.वृ.शि.४२	अहिनिल्वयनी स्त्री.प्र.ए.व.	सापाची कात	
आकर्षणात्	प्रपु.वृ.शि.१८	आकर्षण नपुं.प.ए.व.	आकर्षणामुळे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आकाशः	प्रपु.वृ.शि.५७	आकाश पुं.प्र.ए.व.	आकाश (चहूबाजूंना प्रकाशणारा)	
आकाशः	प्रपु.वृ.शि.५८	आकाश पुं.प्र.ए.व.	आकाश म्हणून सांगितलेला	
....आख्य	सं.प्रपु. वृ.शि.६९			
....आख्यात्मक....	सं.प्रपु. वृ.शि.७०			
....आगम....	सं.प्रपु. वृ.शि.५			
आगममानितहव्यभुक्	प्रपु.वृ.शि.६२	आगममानितहव्यभुक् पुं.प्र.ए.व.	वेदांनी मानलेला देव	वेदद्वारा संमानिताः देवाः।
आगमम्	प्रपु.वृ.शि.६७	आगम नपुं.प्र.ए.व.	येणे	
आचमः	प्रपु.वृ.शि.६९	आचम पुं.प्र.ए.व.	आचमन	
आत्मतत्त्वम्	प्रपु.वृ.शि.४१	आत्मतत्त्व नपुं.प्र.ए.व.	आत्मतत्त्व	
....आत्मता	सं.प्रपु. वृ.शि.६०			
आत्मनः	प्रपु.वृ.शि.६७	आत्मन् पुं.ष.ए.व.	स्वतःच्या	
आत्मनानात्वम्	प्रपु.वृ.शि.५	अव्यय	आत्म्याचे अनेकत्व	
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.५			
....आत्मन्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१२			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....आत्मन्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२१			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२३			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२९			
....आत्मन्....	सं.प्रपु. वृ.शि.३०			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.३१			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.४८			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.५५			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.७०			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.३२			
....आत्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			
आत्मप्रबोधसमकाल- विमुक्तः	प्रपु.वृ.शि.४२	आत्मप्रबोधसमकाल- विमुक्त पुं.प्र.ए.व.	आत्मज्ञानोत्पत्ती क्षणीच मुक्त झालेला	
आत्मवित्	प्रपु.वृ.शि.२९	आत्मवित् पुं.प्र.ए.व.	आत्मज्ञानी	न आत्मवित् किन्तु आत्मा एव।
....आत्मा....	सं.प्रपु. वृ.शि.४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.१०	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.२९	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.३१	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.४९	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.५२	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.५३	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.५५	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मा	प्रपु.वृ.शि.५८	आत्मन् पुं.प्र.ए.व.	आत्मा	
आत्मांशजगदेकता	प्रपु.वृ.शि.१०	आत्मांशजगदेकता स्त्री.प्र.ए.व.	परब्रह्म, जीव आणि चराचरविश्व या तिघांची एकरूपता	
आत्मात्मदृष्टिपरितुष्टिम्	प्रपु.वृ.शि.४०	आत्मात्मदृष्टिपरितुष्टि पुं.द्वि.ए.व.	शुद्धसत्त्वगुणमय अन्तःकरणाने झालेले जे आत्मज्ञान, त्या योगाने संतोष प्राप्त झालेला तो	आत्मना या आत्मदृष्टिः तथा परितुष्टिः प्राप्ता।
....आत्म्य....	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
आदरणीयम्	प्रपु.वृ.शि.३५	आ+दृ ६आ.प.क. वि.धा.वि.नपुं.प्र.ए.व.	आदरणीय आहेत	
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.७			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.११			
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.१३			
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.२६			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.३०			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.५६			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.६४			
....आदि	सं.प्रपु. वृ.शि.७०			
....आदि....	सं.प्रपु. वृ.शि.३२			
आदिशत्	प्रपु.वृ.शि.६८	आ+दिश् ६प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	आदेश केला	
आदेयहेयपरलक्षण- लक्षितम्	प्रपु.वृ.शि.४६	आदेयहेयपरलक्षण- लक्षित नपुं.द्वि.ए.व.	ग्राह्य आणि त्याज्य अशा दोन्ही पदार्थांनी युक्त असणारे	
....आद्य	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
आद्यलिङ्गम्	प्रपु.वृ.शि.३३	आद्यलिङ्ग नपुं.प्र.ए.व.	निर्णयाचे पहिले लिङ्ग	
....आद्या	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
आध्यासिकः	प्रपु.वृ.शि.१३	आध्यासिक पुं.प्र.ए.व.	आध्यासिक	
....आनन्द....	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
....आनन्द....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
....आनन्द	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....आनन्द....	सं.प्रपु. वृ.शि.४८			
आन्तरे	प्रपु.वृ.शि.६९	आन्तर नपुं.स.ए.व.	(स्मरण करणान्याच्या) मनात	मानसकमले।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आप	प्रपु.वृ.शि.५६	आप् ५प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	प्राप्त करता झाला	
आप	प्रपु.वृ.शि.६७	आप् ५प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	प्राप्त करता झाला	
आपः	प्रपु.वृ.शि.२१	अप् स्त्री.प्र.ब.व.	पाणी	
....आप्त....	सं.प्रपु. वृ.शि.६०			
आप्यः	प्रपु.वृ.शि.५०	आप् ५प.प.क.वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	प्राप्त करण्याजोगा	
आयुषः	प्रपु.वृ.शि.६३	आयुस् नपुं.ष.ए.व.	आयुस् नावाच्या	
आरम्भकः	प्रपु.वृ.शि.३१	आरम्भक पुं.प्र.ए.व.	उत्पादक	
....आरम्भण	सं.प्रपु. वृ.शि.१०			
आर्तकरेणुकाम्	प्रपु.वृ.शि.६८	आर्तकरेणुका स्त्री.द्वि.ए.व.	हत्तीरूप स्वपति नष्ट झाल्याने दुःखी झालेल्या हत्तिणीप्रमाणे	आर्ता हसिनीम् इव अनन्यशरणाम्।
....आवरण	सं.प्रपु. वृ.शि.८			
आविर्भवेत्	प्रपु.वृ.शि.१६	आविस्+भू १प.प.विध्य.तृ.पु.ए.व.	प्रकट होईल	
आविशत्	प्रपु.वृ.शि.४९	आ+विश् ६प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	प्रवेश केला	
आविशत्	प्रपु.वृ.शि.६६	आ+विश् ६प.प. भूत. तृ.पु.ए.व.	प्रवेश केला	
आविश्य	प्रपु.वृ.शि.२३	आ+विश् ६प.प.पू. का.धा.ल्य.	प्रवेश करून	
....आवृत्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.२९			
आशु	प्रपु.वृ.शि.२५	अव्यय	पटकन्	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
आशु	प्रपु.वृ.शि.४१	अव्यय	लगेचच, समकालीच	स्वोत्पत्तिसमकाले एव।
आश्रमम्	प्रपु.वृ.शि.६४	आश्रम पुं.द्वि.ए.व.	आश्रम	
आश्रमलिङ्गविवर्जितम्	प्रपु.वृ.शि.६४	आश्रमलिङ्गविवर्जित पुं. द्वि.ए.व.	ब्रह्मचर्य इत्यादी आश्रमांचे चिह्न नसलेल्याला	
....आश्रय	सं.प्रपु. वृ.शि.४३			
आश्रयेत्	प्रपु.वृ.शि.६	आ+श्रि १उ.प., प. प.विध्य.तृ.पु.ए.व.	शरण जावे	
आश्रितः	प्रपु.वृ.शि.२	आ+श्रि १उ.प.कर्त.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	आश्रय घेतलेला	
....आश्रितः	सं.प्रपु. वृ.शि.३८			
आसन्नांशानाम्	प्रपु.वृ.शि.४७	आसन्नांश पुं.ष.ब.व.	समीप असलेल्या जीवांच्या	समीपगतजीवानाम्।
आसीत्	प्रपु.वृ.शि.४८	अस् २प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	होते	
आसीत्	प्रपु.वृ.शि.४९	अस् २प.प.भूत. तृ.पु.ए.व.	होते	
आस्ते	प्रपु.वृ.शि.२३	आस् २आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	आहे	
....आहिता....	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
आहुः	प्रपु.वृ.शि.३३	वच्(२प.) ब्रू २उ.प., प.प.वर्त.तृ.पु.ब.व.	म्हणतात	
....आह्वय....	सं.प्रपु. वृ.शि.६२			
इतः	प्रपु.वृ.शि.३९	अव्यय	याहून	अभ्यापूर्वोक्तनिष्ठायाः।
इतः	प्रपु.वृ.शि.४०	अव्यय	इथून	
इतः	प्रपु.वृ.शि.५९	अव्यय	इथून	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
इतः	प्रपु.वृ.शि.६१	अव्यय	इथून	
इतपदत्रयातीतः	प्रपु.वृ.शि.५५	इतपदत्रयातीत पुं.प्र.ए.व.	तीन मात्रांनी कथन केलेले	
इतमलः	प्रपु.वृ.शि.२२	इतमल पुं.प्र.ए.व.	रागादि दोषरहित	रागादिहीनः।
इतम्	प्रपु.वृ.शि.१९	इ २प.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	गेलेले	
इतरः	प्रपु.वृ.शि.१५	इतर पुं.प्र.ए.व.	दुसरा	
इतरः	प्रपु.वृ.शि.५९	इतर पुं.प्र.ए.व.	दुसरा	
इतविशोकः	प्रपु.वृ.शि.५०	इतविशोक पुं.प्र.ए.व.	शोक विरहित	
इताहङ्कृतिगतिः	प्रपु.वृ.शि.५१	इताहङ्कृतिगति पुं.प्र.ए.व.	अहंकाराची गती ज्याच्याबाबत गेली आहे असा	
इति	प्रपु.वृ.शि.१	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.वृ.शि.१४	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	याप्रमाणे	
इति	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.वृ.शि.२३	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.वृ.शि.५५	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.वृ.शि.५७	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.वृ.शि.५८	अव्यय	असे	
.....इति.....	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			
इति	प्रपु.वृ.शि.५९	अव्यय	असे	
इति	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	असे	
इत्थम्	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	असा	
इदम्	प्रपु.वृ.शि.१३	इदम् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	
इदम्	प्रपु.वृ.शि.१८	इदम् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	
इदम्	प्रपु.वृ.शि.३३	इदम् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	
इदम्	प्रपु.वृ.शि.३५	इदम् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	
इदम्	प्रपु.वृ.शि.४९	इदम् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
इदम्	प्रपु.वृ.शि.५५	इदम् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	हे	
इनमुखज्योतिः	प्रपु.वृ.शि.५२	इनमुखज्योति पुं.प्र.ए.व.	सूर्यादिकांनाही प्रकाश देणारा असा (वर्णिलेला)	
....इन्दु....				
इमम्	प्रपु.वृ.शि.३७	इदम् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ह्याला	विद्वद्बुद्धिप्रत्यक्षम्।
इमम्	प्रपु.वृ.शि.५६	इदम् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ह्याला	
इमाम्	प्रपु.वृ.शि.३८	इदम् सर्व.स्त्री.द्वि.ए.व.	हिला	
इमाम्	प्रपु.वृ.शि.३९	इदम् सर्व.स्त्री.द्वि.ए.व.	ह्या	
इमाम्	प्रपु.वृ.शि.६१	इदम् सर्व.स्त्री.द्वि.ए.व.	हिला	विद्वद्बुद्धिगोचराम्।
इमैः	प्रपु.वृ.शि.५३	इदम् सर्व.तृ.ब.व.	ह्यांनी	
इयात्	प्रपु.वृ.शि.३६	इ २प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	जाईल	
इयात्	प्रपु.वृ.शि.४३	इ २प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	जाईल	गच्छेत्।
इव	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	जणू	सर्वस्य अपि दाहकस्य अग्नेः मणि-मन्त्र- औषधप्रयुक्तः स्तभनरूपः प्रतिबन्धः यावत् वर्तते तावत् सः प्रबलतरप्रबन्धां दहनशक्तिं स्तम्भयति। तदपाये अग्निः क्षणात् सर्वं दहति।
इव	प्रपु.वृ.शि.१८	अव्यय	ज्याप्रमाणे	
इव	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	जणू	
इव	प्रपु.वृ.शि.२९	अव्यय	जणू	
इव	प्रपु.वृ.शि.३८	अव्यय	प्रमाणे	
इव	प्रपु.वृ.शि.४२	अव्यय	च्याप्रमाणे	
इव	प्रपु.वृ.शि.६८	अव्यय	च्याप्रमाणे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
इव	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	जणू	
इष्टम्	प्रपु.वृ.शि.३५	इष् षप.प.क.भू.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	इष्ट असणारे	
इह	प्रपु.वृ.शि.१३	अव्यय	इथे, या वेदांतशास्त्रात	
इह	प्रपु.वृ.शि.१६	अव्यय	इथे या लोकात	
इह	प्रपु.वृ.शि.१७	अव्यय	इथे	
इह	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	येथे	
इह	प्रपु.वृ.शि.२३	अव्यय	इथे या स्वनिर्मित भूतांमध्ये	
इह	प्रपु.वृ.शि.२६	अव्यय	इथे	विश्वोत्पत्तौ।
इह	प्रपु.वृ.शि.२६	अव्यय	इथे (या महावाक्यात)	
इह	प्रपु.वृ.शि.२७	अव्यय	येथे (या वाक्यात)	
इह	प्रपु.वृ.शि.२८	अव्यय	इथे (शुद्ध अंतःकरणात)	अन्तःकरणे।
इह	प्रपु.वृ.शि.२९	अव्यय	इथे	
इह	प्रपु.वृ.शि.३९	अव्यय	इथे या ब्रह्माण्डात	ब्रह्माण्डे।
इह	प्रपु.वृ.शि.४७	अव्यय	इथे (प्रलयकाली)	प्रलयकाले।
इह	प्रपु.वृ.शि.४९	अव्यय	इथे (देहात)	
इह	प्रपु.वृ.शि.५६	अव्यय	इथे	
इह	प्रपु.वृ.शि.५७	अव्यय	इथे	
इह	प्रपु.वृ.शि.६१	अव्यय	इथे	योगात् इह अधिकारिलोके।
इह	प्रपु.वृ.शि.६६	अव्यय	इथे	
....ईक्षण....	सं.प्रपु. वृ.शि.११			
....ईक्षण	सं.प्रपु. वृ.शि.६७			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....ईक्ष्य	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
ईक्ष्यते	प्रपु.वृ.शि.१०	ईक्ष् १आ.प.कर्म.वर्त. तृ.पु.ए.व.	पाहिला जातो	
ईक्ष्याः	प्रपु.वृ.शि.१७	ईक्ष् १आ.प.क. विध्यर्थ.धा.वि. पुं.प्र.ब.व.	पाहिले जातात	
....ईश	सं.प्रपु. वृ.शि.४			
....ईश	सं.प्रपु. वृ.शि.४४			
ईशभक्तः	प्रपु.वृ.शि.१४	ईशभक्त पुं.प्र.ए.व.	ईश्वराचा भक्त	
ईशम्	प्रपु.वृ.शि.४४	ईश पुं.द्वि.ए.व.	ईश्वराला	
ईशाश्रितः	प्रपु.वृ.शि.३८	ईशाश्रित पुं.प्र.ए.व.	ईश्वराची उपासना करणारा	समाधिसिद्धिरीश्वर- प्रणिधानात् इति उक्त्या ईशाश्रितः।
....ईहा	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
उ	प्रपु.वृ.शि.३४	अव्यय	निश्चितपणे/ खरोखरी	
उ	प्रपु.वृ.शि.५६	अव्यय		
उ	प्रपु.वृ.शि.५७	अव्यय		
उ	प्रपु.वृ.शि.६२	पदपूरण	तसेच	
उ	प्रपु.वृ.शि.६४	अव्यय	तसेच	
उ	प्रपु.वृ.शि.५०	अव्यय	खरोखरी	
उक्तः	प्रपु.वृ.शि.२४	वच् २उ.प., ब्रू २उ. क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	सांगितला	
उक्तः	प्रपु.वृ.शि.२७	वच् २प.प., ब्रू २उ. प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	सांगितला आहे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
उक्तः	प्रपु.वृ.शि.५७	ब्रू(२उ.प.) वच् २प.प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	सांगितलेला	
उक्तम्	प्रपु.वृ.शि.१३	वच् २प.प., ब्रू २उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.द्वि.ए.व.	सांगितले	
उक्तम्	प्रपु.वृ.शि.१५	ब्रू २उ.प., वच् २ प. प. क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	सांगितलेले	
उक्तम्	प्रपु.वृ.शि.४२	वच् २ प.प., ब्रू २उ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.द्वि.ए.व.	सांगितले	
उक्ता	प्रपु.वृ.शि.१०	वच्(२प.) किंवा ब्रू २उ.प., प.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	सांगितलेली	
....उक्ति	सं.प्रपु. वृ.शि.१३			
उञ्झितविजातिज- वृत्तिभानम्	प्रपु.वृ.शि.३७	उञ्झितविजातिज- वृत्तिभान नपुं.प्र.ए.व.	विजातीयप्रत्यय- भानरहित	त्यक्तं विजातिजं वृत्तिभानं यस्मिन् कर्मणि यथा तथा।
उत	प्रपु.वृ.शि.२६	अव्यय	तसेच	
उत	प्रपु.वृ.शि.३६	पदपूरण अव्यय	तसेच	
उत	प्रपु.वृ.शि.५३	अव्यय	तसेच	
उत	प्रपु.वृ.शि.५४	अव्यय	तसेच	
उत	प्रपु.वृ.शि.५५	अव्यय	उलटपक्षी	
उत	प्रपु.वृ.शि.५८	अव्यय	पदपूर्णार्थक	
उत्तमम्	प्रपु.वृ.शि.६३	उत्तम विशेषे.नपुं. द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ	
....उत्पल	सं.प्रपु. वृ.शि.२४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
उत्स्वभावः	प्रपु.वृ.शि.४	उत्स्वभाव पुं.प्र.ए.व.	उत्कृष्ट स्वभाव असलेला	उत्कृष्टः स्वभावः यस्य सः।
उदस्तखेदः	प्रपु.वृ.शि.४०	उदस्तखेद पुं.प्र.ए.व.	खेद टाकलेला आहे ज्याने असा	उदस्तः खेदः येन।
....उदित	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
उदितः	प्रपु.वृ.शि.२०	उत्+इ २प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	वर आलेला (सांगितलेला)	
उदितः	प्रपु.वृ.शि.५२	वद् १प.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	सांगितलेला	यः न जायते इति श्रुतेः आत्मा उदितः।
उदितः	प्रपु.वृ.शि.५७	वद् १प.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	सांगितलेला	
उदितसकलसम्बन्धहीनः	प्रपु.वृ.शि.२१	उदितसकलसम्बन्धहीन पुं.प्र.ए.व.	पूर्वी सांगितलेल्या गुणप्रकृतिप्रभृती सर्व पदार्थांचा संबंध नसणारा	
उद्धार	प्रपु.वृ.शि.४६	उत् + धृ १प.प.प्रयो. परो.भू.तु.पु.ए.व.	उद्धार केला	
उन्मूल्य	प्रपु.वृ.शि.३७	उत् + मूल् १०उ.प.पू. का.धा.	नाश करून	
....उपक्रम	सं.प्रपु. वृ.शि.३३			
उपक्रमादिषड्लिङ्गैः	प्रपु.वृ.शि.११	उपक्रमादिषड्लिङ्ग नपुं. तृ.ब.व.	उपक्रमादी सहा लिंगांनी	उपक्रमोपसंहारा- वभ्यासोऽपूर्वता फलम्। अर्थवादोपपत्ती च लिङ्गं तात्पर्यनिर्णये।।
उपगतः	प्रपु.वृ.शि.२७	उप+गम् १प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	घेता झालेला	
....उपन्यास	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....उपमात्रय	सं.प्रपु. वृ.शि.३२			
....उपलब्ध....	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
उपलब्ध्युपलब्धमोदः	प्रपु.वृ.शि.४०	उपलब्ध्युपलब्धमोद पुं.प्र.ए.व.	ज्याला बुद्धीने आनंद मिळाला आहे असा	
....उपसंहार	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
उपसंहृतिः	प्रपु.वृ.शि.३३	उपसंहृति स्त्री.प्र.ए.व.	उपसंहार	
उपादानकम्	प्रपु.वृ.शि.२६	उपादनक नपुं.प्र.ए.व.	उपादान कारण	
उपादिशत्	प्रपु.वृ.शि.६६	उप+आ+दिश् ६प.प. भूत.तृ.पु.ए.व.	सांगता झाला	
....उपाधि....	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
उपाधिना	प्रपु.वृ.शि.५	उपाधि पुं.तृ.ए.व.	अविद्यारूप उपाधिने	अविद्योपाधिना।
उपाध्यात्मना	प्रपु.वृ.शि.२७	उपाध्यात्मन् पुं.तृ.ए.व.	उपाधिरूपाने	उपाधित्वेन।
उपाश्रित्य	प्रपु.वृ.शि.२६	उप+आ+श्रि १उ.प.पू. का.धा.ल्य.	उपाधिरूपाने स्वीकार करून	उपाधित्वेन स्वीकृत्य।
उपासीनः	प्रपु.वृ.शि.७	उप+आस् २आ.प.व.का.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	बसलेला	यथोचितासनोपविष्टः।
उपास्यः	प्रपु.वृ.शि.५१	उप+आस् २आ.प.क. वि.धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	उपासनार्ह	
उपेत्य	प्रपु.वृ.शि.६८	उप+इ २प.प.पू. धा.ल्य.	जवळ जाऊन	
उभयपदयोः	प्रपु.वृ.शि.२५	उभयपद नपुं.ष.द्वि.व.	दोन्ही पदांच्या	
उभयपदयोः	प्रपु.वृ.शि.२८	उभयपद नपुं.ष.द्वि.व.	दोन्ही पदांचा, तत्त्वंपदांचे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
उरुधियः	प्रपु.वृ.शि.४६	उरुधी स्त्री.ष.ए.व.	मोठ्याबुद्धीच्या साधकाचे	
उवाच	प्रपु.वृ.शि.६१	ब्रू(२प.) वच् २प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	सांगितला	
उशते	प्रपु.वृ.शि.६५	वश् २प.प.व.का.धा. वि.पुं.च.ए.व.	इच्छा करणान्याला	कामयमानाय।
उशन्ति	प्रपु.वृ.शि.६३	वश् २प.प.वर्त.तृ. पु.ब.व.	शोभून दिसतात	
ऊर्णनाभिवसुधाद्युप- मात्रयेण	प्रपु.वृ.शि.३२	ऊर्णनाभिवसुधाद्युपमात्र पुं.तृ.ए.व.	कोळी, पृथ्वी इत्यादी (आणि पुरुष) अशा तीन उपमांच्या साहाय्याने	
ऋषिः	प्रपु.वृ.शि.१५	ऋषि पुं.प्र.ए.व.	ऋषी	
ऋषिमतः	प्रपु.वृ.शि.२६	ऋषिमत पुं.प्र.ए.व.	बादरायण इत्यादी ऋषींचे मत	
ऋषिवचसा	प्रपु.वृ.शि.२१	ऋषिवचस् नपुं.तृ.ए.व.	ऋषींच्या वचनाने	अरूपवदेव हि तत्प्रधानत्वात् इति व्यासोक्त्या।
....एक....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
....एक....	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
एकः	प्रपु.वृ.शि.२१	एक सर्व.पुं.प्र.ए.व.	एक	
एकः	प्रपु.वृ.शि.३१	एक सर्व.पुं.ए.व.	एक	
एकः	प्रपु.वृ.शि.४९	एक सङ्ख्या.विशे. पुं.प्र.ए.व.	एक	
एकः	प्रपु.वृ.शि.७०	एक संख्या.विशे. पुं.प्र.ए.व.	एक	
एकतया	प्रपु.वृ.शि.९	एकता स्त्री.तृ.ए.व.	अखंडितरूपामुळे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
.... एकता	सं. प्रपु. वृ. शि. १०			
एकतानत्वम्	प्रपु. वृ. शि. ३७	अव्यय	सजातीय प्रत्ययाचे अनुवर्तन	अनन्यवृत्तित्वम्।
एकत्वेन	प्रपु. वृ. शि. ५०	एकत्व नपुं. तृ. ए. व.	एकरूपाने	
एकधा	प्रपु. वृ. शि. ७०	अव्यय	एकरूप	
एकम्	प्रपु. वृ. शि. २८	एक सर्व. पुं. प्र. ए. व.	अखण्डैकरस	अखण्डैकरसम्।
एकम्	प्रपु. वृ. शि. ३१	एक सर्व. नपुं. द्वि. ए. व.	सहायरहित एक	असहायम्।
एकम्	प्रपु. वृ. शि. ४१	एक सङ्ख्या. विशे. नपुं. प्र. ए. व.	एक	
एकात्मना	प्रपु. वृ. शि. २९	एकात्मन् पुं. तृ. ए. व.	केवळ आत्मरूपाने	केवलरूपेण।
एजति	प्रपु. वृ. शि. ७०	एज् १३. प. वर्त. तृ. पु. ए. व.	कंपन पावतो	कम्पते।
एतत्	प्रपु. वृ. शि. २४	एतत् सर्व. नपुं. प्र. ए. व.	हे	
एतम्	प्रपु. वृ. शि. ३९	एतत् सर्व. पुं. द्वि. ए. व.	ह्याला	योगिनम्।
एभ्यः	प्रपु. वृ. शि. ४९	इदम् सर्व. पुं. च. ब. व.	यांना	
एव	प्रपु. वृ. शि. १४	अव्यय	असेच	
एव	प्रपु. वृ. शि. १९	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. १९	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. २३	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. २५	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. ३२	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. ३३	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. ३३	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. ३६	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. ३९	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. ४१	अव्यय	च	
एव	प्रपु. वृ. शि. ५९	अव्यय	च	
एवम्	प्रपु. वृ. शि. १५	अव्यय	असे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
एवम्	प्रपु.वृ.शि.१६	अव्यय	असे	
एवम्	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	असे	
एवम्	प्रपु.वृ.शि.३३	अव्यय	असे	
एवम्	प्रपु.वृ.शि.४४	अव्यय	अशाप्रकारे	
एषः	प्रपु.वृ.शि.४२	एतत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
एषः	प्रपु.वृ.शि.४९	एतत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
एषः	प्रपु.वृ.शि.५५	एतत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
एषः	प्रपु.वृ.शि.५६	एतत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
एषः	प्रपु.वृ.शि.६७	एतत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
एषः	प्रपु.वृ.शि.७०	एतत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	हा	
एषा	प्रपु.वृ.शि.१७	एतद् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	ही	
ऐकात्म्यात्	प्रपु.वृ.शि.२८	ऐकात्म्य नपुं.प.ए.व.	एकरूपत्वामुळे	
ऐक्यज्ञप्त्यै	प्रपु.वृ.शि.१३	ऐक्यज्ञप्ति स्त्री.च.ए.व.	ऐक्यबोध होण्याकरिता	
ओम्	प्रपु.वृ.शि.१	अव्यय	ॐ हे पद	
ओम्	प्रपु.वृ.शि.५२	अव्यय	ओम्	
कः	प्रपु.वृ.शि.३९	किम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	कोणीही	देवादिः प्रजापतिर्वा।
कः	प्रपु.वृ.शि.५९	किम् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	कोण	
ककान्तगतार्कभावत्	प्रपु.वृ.शि.४१	अव्यय	ककान्त = सूर्यकांत त्यात (मण्यात) पडलेल्या सूर्यकिरणांच्या कांतीप्रमाणे	सूर्यकिरणे प्रसारितकार्पासादेः विरोधाभावे अपि सूर्यकान्तानुप्रविष्टस्य तस्य विरोधित्वात् अग्निरूपेण दाह्यं कार्पासादि निःशेषं दग्ध्वा पुनः स्वरूपेण अवस्थानं यथा।
कथम्	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	कसे	
कथम्	प्रपु.वृ.शि.३९	अव्यय	कसा	
कथितम्	प्रपु.वृ.शि.३४	कथ् १०३.प.क.भू. धा.वि.प्र.ए.व.	सांगितलेले	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कथिता	प्रपु.वृ.शि.६०	कथ् १०३.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	सांगितलेली	
कदा	प्रपु.वृ.शि.३८	अव्यय	केव्हा	
कदाचित्	प्रपु.वृ.शि.१६	अव्यय	केव्हाही	
....कनक....	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
कयाधुभुवे	प्रपु.वृ.शि.६०	कयाधुभू पुं.च.ए.व.	कयाधूच्या मुलाला म्हणजेच प्रह्लादाला	
करणगुणपरः	प्रपु.वृ.शि.२७	करणगुणपर पुं.प्र.ए.व.	इंद्रिये आणि अन्तःकरण यांचे शब्दादि विषय व सत्त्व, रजस्, तमस् हे गुण यांच्याहून भिन्न	इन्द्रियाणि अन्तःकरणं च सत्त्वादिगुणेभ्यः परः।
करहाटके	प्रपु.वृ.शि.६९	करहाटक नपुं.स.ए.व.	कऱ्हाडात	
....कर्ता	सं.प्रपु. वृ.शि.३			
कर्तृताम्	प्रपु.वृ.शि.५	कर्तृता स्त्री.द्वि.ए.व.	कर्तृत्व	
....कलुषित....	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
कवचम्	प्रपु.वृ.शि.६७	कवच नपुं.द्वि.ए.व.	कवच	वज्रकवचम्।
....कवि	सं.प्रपु. वृ.शि.१			
कव्यभुक्	प्रपु.वृ.शि.६२	कव्यभुक् पुं.प्र.ए.व.	पितर्	
का	प्रपु.वृ.शि.३९	किम् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	कोणती	
....काम....	सं.प्रपु. वृ.शि.९			
....काम	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
....कामना				

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कार्यकारणविलक्षणता	प्रपु.वृ.शि. ३२	कार्यकारणविलक्षणता स्त्री.प्र.ए.व.	कार्य आणि कारण यांचे वैषम्य	
कार्यभूतप्रपञ्चः	प्रपु.वृ.शि. २३	कार्यभूतप्रपञ्च पुं.प्र.ए.व.	हा परिदृश्यमान कार्यभूत प्रपञ्च ज्याचा आहे	
कार्यम्	प्रपु.वृ.शि. १३	कृ.८उ.प.क.वि.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	करावे	
कार्यम्	प्रपु.वृ.शि. ३६	कृ ८उ.प.क.वि.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	करावे	
कार्यात्	प्रपु.वृ.शि. २१	कृ ८उ.प.क.वि.धा. वि.नपुं.प.ए.व.	कार्यातून	
कार्यात्	प्रपु.वृ.शि. ५२	कार्य नपुं.प.ए.व.	कार्यापासून	
....काल....	सं.प्रपु. वृ.शि. ५			
काश्याख्ये	प्रपु.वृ.शि. ६९	काश्याख्य नपुं.स.ए.व.	काशी नावाच्या	
काष्ठाम्	प्रपु.वृ.शि. ३९	काष्ठा स्त्री.द्वि.ए.व.	अवस्था	
कुजनसङ्गम्	प्रपु.वृ.शि. ६६	कुजनसङ्ग पुं.द्वि.ए.व.	दुर्जनांच्या संगतील	दुर्जनसङ्गतिम्।
....कुण्डल....	सं.प्रपु. वृ.शि. ७०			
कुतः	प्रपु.वृ.शि. १५	अव्यय	कोठून	
कुरुपुरे	प्रपु.वृ.शि. ६९	कुरुपुर नपुं.स.ए.व.	कुरुपुरात	
कुर्यात्	प्रपु.वृ.शि. ३०	कृ ८उ.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	करावे	
कुह	प्रपु.वृ.शि. ९	अव्यय	कुठे	
कूटस्थः	प्रपु.वृ.शि. २७	कूटस्थ पुं.प्र.ए.व.	सोनाराच्या ऐरणीवर असणारा किंवा पर्वतशिखरावर असणारा	अयोधनः शैलशृङ्गं वा तद्वन्निर्विकारत्वेन तिष्ठति इति कूटस्थः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
कूटस्थः	प्रपु.वृ.शि.७०	कूटस्थ पुं.प्र.ए.व.	शिखरावरील	
कृच्छ्रफलदशाब्दम्	प्रपु.वृ.शि.८	कृच्छ्रफलदशाब्द नपुं.प्र.ए.व.	कृच्छ्राचे फल देणारे ब्रह्मापासून झालेले शब्दाचे ज्ञान	
....कृत....	सं.प्रपु. वृ.शि.४९			
कृतफलदतया	प्रपु.वृ.शि.२३	कृतफलदता स्त्री.तृ.ए.व.	कर्मफल देण्यामुळे	
कृतवतः	प्रपु.वृ.शि.६३	कृ ८उ.प.,प.प.व.का. धा.वि.पुं.ष.ए.व.	ज्याने केले आहे असा	
कृतवीर्यसुवीर्यभुवे	प्रपु.वृ.शि.६५	कृतवीर्यसुवीर्यभू पुं.च.ए.व.	कृतवीर्य राजाच्या उपासनेच्या तेजातून जन्मलेल्याला (कार्तवीर्याला)	हैहयार्जुनाय।
कृतार्थः	प्रपु.वृ.शि.२९	कृतार्थ पुं.प्र.ए.व.	कृतार्थ	
कृतार्थः	प्रपु.वृ.शि.३०	कृतार्थ पुं.प्र.ए.व.	कृतकृत्य	
कृती	प्रपु.वृ.शि.२८	कृतिन् पुं.प्र.ए.व.	कृतकृत्य, धन्य	कर्ता कृतकृत्यः स्यात्।
कृती	प्रपु.वृ.शि.३०	कृतिन् पुं.प्र.ए.व.	कृतकृत्य	
कृती	प्रपु.वृ.शि.४५	कृतिन् पुं.प्र.ए.व.	कृतार्थ असा	कृतकृत्यः।
कृते	प्रपु.वृ.शि.१२	कृ ८उ.प.क.भू.धा. वि.पुं.स.ए.व.	केला असता	
....कृत्	सं.प्रपु. वृ.शि.५९			
कोल्हापुरे	प्रपु.वृ.शि.६९	कोल्हापुर नपुं.स.ए.व.	कोल्हापुरात	
कोशात्ययतः	प्रपु.वृ.शि.५६	कोशात्यय पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	पंचकोशाच्या पलिकडील	पञ्चकोशानाम् अतिक्रमणेन।
कोशेषु	प्रपु.वृ.शि.५६	कोश पुं.स.ब.व.	कोशांमधे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....क्रम....	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
....क्रिया....	सं.प्रपु. वृ.शि.९			
....क्लेश....	सं.प्रपु. वृ.शि.९			
....क्लेश....	सं.प्रपु. वृ.शि.३९			
क्षितिभृतः	प्रपु.वृ.शि.६३	क्षितिभृत् पुं.ष.ए.व.	राजाचे	
क्षितिसुरादिलिङ्ग- विवर्जितम्	प्रपु.वृ.शि.६४	क्षितिसुरादिलिङ्ग- विवर्जित पुं.द्वि.ए.व.		
क्षित्यादितः	प्रपु.वृ.शि.४६	क्षित्यादि पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल्	पृथ्वी इत्यादी चोवीस पदार्थांपासून	
क्ष्मा	प्रपु.वृ.शि.२१	क्ष्मा स्त्री.प्र.ए.व.	पृथ्वी	
खम्	प्रपु.वृ.शि.२१	ख नपुं.प्र.ए.व.	आकाश	
खलु	प्रपु.वृ.शि.४२	अव्यय	खरोखर	
खलु	प्रपु.वृ.शि.४८	अव्यय	खरोखर	
खलु	प्रपु.वृ.शि.५५	अव्यय	खरोखर	
खाद्यैः	प्रपु.वृ.शि.५३	खादि पुं.तृ.ब.व.	आकाशादी	आकाशो ह वा एष देव इत्यादि श्रुतेः खादिदेवैः।
....खेद	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
....गत....	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
....गत....	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
गतः	प्रपु.वृ.शि.३८	गम् १प.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	गेलेला	
गतगर्वैः	प्रपु.वृ.शि.५३	गतगर्व पुं.तृ.ब.व.	गर्वरहित अशांनी	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
गतम्	प्रपु.वृ.शि.३९	गम् १प.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.द्वि.ए.व.	गेलेल्याला	
गतये	प्रपु.वृ.शि.४७	गति स्त्री.च.ए.व.	मुक्तीसाठी	मुक्त्यै।
....गति	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			
....गति	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
....गति	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
....गति	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
गतिः	प्रपु.वृ.शि.३९	गति स्त्री.प्र.ए.व.	गति	
गतिः	प्रपु.वृ.शि.५१	गति स्त्री.प्र.ए.व.	गती	
गतिदः	प्रपु.वृ.शि.४८	गतिद पुं.प्र.ए.व.	गति देणारा	
गतिम्	प्रपु.वृ.शि.४३	गति स्त्री.प्र.ए.व.	गतीला	पुनरावृत्तिरहितां गतिम्। मुक्तिम्।
गतिम्	प्रपु.वृ.शि.६१	गति स्त्री.द्वि.ए.व.	गतीला	
....गतिवत्	सं.प्रपु. वृ.शि.१३			
....गदित	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
गमिष्यति	प्रपु.वृ.शि.४५	गम् १प.प.स्यभवि. तृ.पु.ए.व.	जाईल	
....गर्व	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
....गल--	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
गाः	प्रपु.वृ.शि.१७	गो पुं.द्वि.ब.व.	इंद्रियांप्रत	
गान्धर्वे	प्रपु.वृ.शि.६९	गान्धर्व नपुं.स.ए.व.	गाणगापुरात	
....गुण....	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
गुणः	प्रपु.वृ.शि.२४	गुण पुं.प्र.ए.व.	गुण	
....गुणः.....	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
....गुणज्ञ	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
गुणफणिगतिवत्	प्रपु.वृ.शि.१३	अव्यय	दोरी आणि सापाच्या गतीप्रमाणे	
गुणाः	प्रपु.वृ.शि.२२	गुण पुं.प्र.ब.व.	गुण	
गुणाः	प्रपु.वृ.शि.४७	गुण पुं.प्र.ब.व.	सत्त्वादी गुण	सत्त्वादयः।
गुणात्मा	प्रपु.वृ.शि.२१	गुणात्मन् पुं.प्र.ए.व.	सगुण आत्मा	
गुणिवत्	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	गुणांनी युक्त असा पदार्थ	
गुरुधिया	प्रपु.वृ.शि.४६	गुरुधी स्त्री.तृ.ए.व.	हे आपले गुरू आहेत अशा बुद्धीने	
गुरुम्	प्रपु.वृ.शि.६	गुरु पुं.द्वि.ए.व.	गुरूला	
गुरुम्	प्रपु.वृ.शि.७	गुरु पुं.द्वि.ए.व.	गुरूला	
गृहीत्वा	प्रपु.वृ.शि.२८	ग्रह् ९प.प.पू.का.धा. त्वा.	घेऊन	
....गो.....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....गोवृत्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
गोवृत्तिलयः	प्रपु.वृ.शि.१७	गोवृत्तिलय पुं.प्र.ए.व.	इंद्रियवृत्तींचा लय	
ग्रन्थ्याद्यन्तः	प्रपु.वृ.शि.५४	ग्रन्थ्याद्यन्त पुं.प्र.ए.व.	(अहंकाराने) सकल ग्रंथींचा नाश होतो असा	
घटते	प्रपु.वृ.शि.३१	घट् १आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	होते	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
घटते	प्रपु.वृ.शि.३२	घट् १आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	घडते	
घटपटमुखात्	प्रपु.वृ.शि.१९	घटपटमुख नपुं.प.ए.व.	घटपट इत्यादी पदार्थपिक्षा	
घटवत्	प्रपु.वृ.शि.१८	अव्यय	घटाप्रमाणे	
घसादिकम्	प्रपु.वृ.शि.४७	घसादिक नपुं.प्र.ए.व.	दिवस, महिना इत्यादी काळाचे प्रमाण	कालमानम्।
च	प्रपु.वृ.शि.१	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.१३	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.२१	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.२२	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.२५	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.२९	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.३३	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.३५	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.४२	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.४७	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.४९	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.४९	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.५१	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.५४	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.५४	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.५५	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.५७	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.५८	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.६२	अव्यय	आणि	
च	प्रपु.वृ.शि.६४	अव्यय	आणि	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
च	प्रपु.वृ.शि.६७	अव्यय	आणि	
चतुर्लोकान्	प्रपु.वृ.शि.४९	चतुर्लोक पुं.द्वि.ब.व.	(अम्भस्, मरीचि, मर आणि अप् या) चार लोकांना	अम्भः प्रभृतिचतुर्लोकाः।
चरति	प्रपु.वृ.शि.२९	चर् १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	वावरतो	
चरमाम्	प्रपु.वृ.शि.३९	चरमा विशे. स्त्री.द्वि.ए.व.	शेवटच्या	
चरेत्	प्रपु.वृ.शि.७	चर् १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	(आचरण) करावे	
....चित्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
....चित्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
....चित्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....चित्....	सं.प्रपु. वृ.शि.४८			
चिदविकार्याद्यः	प्रपु.वृ.शि.५२	चिदविकार्याद्य पुं.प्र.ए.व.	चिद्रूप, अविकारी आणि आद्य असा जो आत्मा सांगितला आहे, तो	
चिदात्मा	प्रपु.वृ.शि.३१	चिदात्मन् पुं.प्र.ए.व.		
....चिन्ता	सं.प्रपु. वृ.शि.१३			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
चिन्त्योपमः	प्रपु.वृ.शि.३८	चिन्त्योपम पुं.प्र.ए.व.	ध्याता व ध्यान या दोघांचा त्याग करून अभ्यासाच्या योगाने चिन्त्य जे ध्येय तदाकार झालेला	ध्यातृध्याने परित्यज्य अभ्यासवशा- द्ध्येयाकारः।
....चेतस्	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
चेत्	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	तर	
चेत्	प्रपु.वृ.शि.१६	अव्यय	तर	
....चेष्ट....	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
चेष्टा	प्रपु.वृ.शि.१३	चेष्टा स्त्री.प्र.ए.व.	व्यवहार	
च्यावयेत्	प्रपु.वृ.शि.३९	च्यु १उ.प., प.प.विध्य.तृ.पु. ए.व.	च्युत करू शकेल	
....छिद्रज....	सं.प्रपु. वृ.शि.४९			
जगतः	प्रपु.वृ.शि.३१	जगत् नपुं.ष.ए.व.	जगाचा	
जगतः	प्रपु.वृ.शि.४४	जगत् नपुं.ष.ए.व.	जगाचे	
जगतः	प्रपु.वृ.शि.५८	जगत् नपुं.ष.ए.व.	जगाचा	
....जगत्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१०			
जगत्	प्रपु.वृ.शि.१८	जगत् नपुं.प्र.ए.व.	जग	
जगत्	प्रपु.वृ.शि.३३	जगत् नपुं.प्र.ए.व.	जग	
जगत्	प्रपु.वृ.शि.४८	जगत् नपुं.द्वि.ए.व.	जग	
जगत्	प्रपु.वृ.शि.४९	जगत् नपुं.प्र.ए.व.	जग	
जगदीशा	प्रपु.वृ.शि.५०	जगदीश पुं.तृ.ए.व.	दत्ताच्या स्वरूपाने	ईशनस्वभावेन।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
जगद्भूः	प्रपु.वृ.शि.५८	जगद्भू पुं.प्र.ए.व.	जगताचे उत्पत्तिस्थान असणारा	
जगौ	प्रपु.वृ.शि.१	गै १प.प.परो.भू. तृ.पु.ए.व.	सांगितले	
जडदृश्याङ्गोप्राण- हृद्गीतत्संघात्मा	प्रपु.वृ.शि.१४	जडदृश्याङ्गोप्राण- हृद्गीतत्संघात्मन् पुं.प्र.ए.व.	जड व दृश्य असे जे शरीर, इंद्रिये, प्राण, मन व बुद्धी आणि त्यांचा समुदाय	अङ्गं स्थूलशरीरम् अन्नमयकोशः।
जडम्	प्रपु.वृ.शि.३१	जड नपुं.द्वि.ए.व.	अचेतन	
जडाङ्गादि	प्रपु.वृ.शि.१९	जडाङ्गादि नपुं.प्र.ए.व.	जड देह इत्यादी	
जडात्	प्रपु.वृ.शि.२१	जड पुं.प.ए.व.	अचेतनापासून	
जन	प्रपु.वृ.शि.४६	जन पुं.सं.ए.व.	हे लोकहो (एकवचनात आहे पण अर्थ बहुवचनी अपेक्षित)	
....जन....	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			
....जनक....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....जनक....	सं.प्रपु. वृ.शि.१५			
....जनक	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
जन्मनाशश्रुतेः	प्रपु.वृ.शि.१३	जन्मनाशश्रुति स्त्री.ष.ए.व.	उत्पत्ती आणि नाश दाखवणाऱ्या श्रुतीची	
....जन्मन्....	सं.प्रपु. वृ.शि.९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
जववत्	प्रपु.वृ.शि.५०	अव्यय	वेगवान् मन	
....जहत्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
जहाति	प्रपु.वृ.शि.३८	हा ३प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	सोडतो	
जागृतिः	प्रपु.वृ.शि.१७	जागृति स्त्री.प्र.ए.व.	जागृती	
जाग्रत्स्वप्नादिसाक्षी	प्रपु.वृ.शि.२७	जाग्रत्स्वप्नादिसाक्षिन् पुं.प्र.ए.व.	जाग्रत् स्वप्न आणि सुषुप्ती यांना साक्षात् पाहणारा	
....जात	सं.प्रपु. वृ.शि.४४			
जातम्	प्रपु.वृ.शि.३३	जन् ४आ.प.क.भू.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	निर्माण झालेले	
जातम्	प्रपु.वृ.शि.४५	जन् ४आ.प.क.भू.धा. वि.पुं.द्वि.ए.व.	जन्म घेतलेल्याला	
जिगमिषोः	प्रपु.वृ.शि.३९	जिगमिषु इच्छार्थक पुं.ष.ए.व.	ब्रह्मभाव प्राप्त होण्याची इच्छा असणाऱ्या मुमुक्षूला	
जिघत्सून्	प्रपु.वृ.शि.४९	अद् २प.प.इच्छार्थकाचे विशे.(जिघत्सु)पुं. द्वि.ए.व.	क्षुधादिकांनी युक्त अशा अग्नी-वायू इत्यादी देवतांना	
जिज्ञासुः	प्रपु.वृ.शि.४४	जिज्ञासु पुं.प्र.ए.व.	जाणून घेण्याची इच्छा असलेला	
जीवति	प्रपु.वृ.शि.३३	जीव् १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	स्थितीला पावते	
जीवात्मना	प्रपु.वृ.शि.२३	जीवात्मन् पुं.तृ.ए.व.	जीवरूपाने	यः च इह सृष्टभूतेषु जीवात्मना विश्वं प्रविश्य स्थितः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....ज्ञप्ति	सं.प्रपु. वृ.शि.१३			
....ज्ञप्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
ज्ञातुः	प्रपु.वृ.शि.५१	ज्ञातृ पुं.ष.ए.व.	जाणणाऱ्याचे	
ज्ञाते	प्रपु.वृ.शि.५८	ज्ञा ९३.प.क.भू.धा. वि.पुं.स.ए.व.	जाणले असता	
....ज्ञान....	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
....ज्ञान....	सं.प्रपु. वृ.शि.५६			
....ज्ञान	सं.प्रपु. वृ.शि.५७			
ज्ञानम्	प्रपु.वृ.शि.८	ज्ञान नपुं.प्र.ए.व.	ज्ञान	
ज्ञानम्	प्रपु.वृ.शि.२६	ज्ञान नपुं.द्वि.ए.व.	ज्ञान	
ज्ञानात्	प्रपु.वृ.शि.२३	ज्ञान नपुं.प.ए.व.	ज्ञानामुळे	
ज्ञेयः	प्रपु.वृ.शि.३८	ज्ञा ९३.प.क.वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	जाणावा	
....ज्योति	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
ज्योतिः	प्रपु.वृ.शि.५७	ज्योतिस् पुं.प्र.ए.व.	प्रकाश (ज्योतिस्वरूप)	
झटिति	प्रपु.वृ.शि.६१	अव्यय	लवकरच	
तज्ज्ञक्रमगतिदः	प्रपु.वृ.शि.५३	तज्ज्ञक्रमगतिद पुं.प्र.ए.व.	प्राणांना जाणणाऱ्याला क्रममुक्तिदायक असा	प्राणज्ञः तस्य क्रमगतिदः।
ततः	प्रपु.वृ.शि.६	अव्यय	त्यापासून	पूर्वोक्तेभ्यः लोकादिभ्यः।
ततः	प्रपु.वृ.शि.७	अव्यय	तिथून (त्या गुरूकडून)	गुरोः सकाशात्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
ततः	प्रपु.वृ.शि. १२	अव्यय	त्यानंतर	
ततः	प्रपु.वृ.शि. १६	अव्यय	तेव्हा	
तत्	प्रपु.वृ.शि. ११	तत् सर्व.नपुं.द्वि.ए.व.	ते	
....तत्....	सं.प्रपु. वृ.शि. १४			
तत्	प्रपु.वृ.शि. १६	तत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.वृ.शि. २६	तत् सर्व.नपुं.द्वि.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.वृ.शि. २८	तत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	ते	
तत्	प्रपु.वृ.शि. ३७	तत् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ते	
....तत्त्व	सं.प्रपु. वृ.शि. ४१			
तत्त्वंपदार्थपरिशोधनकम्	प्रपु.वृ.शि. ३५	तत्त्वंपदार्थपरिशोधनक नपुं.प्र.ए.व.	तत्त्वंपदार्थाचा पूर्ण विचार करणे	
तत्त्वमोः	प्रपु.वृ.शि. २८	तत्त्वम् नपुं.ष.द्वि.व.	तत्, त्वम् या दोन पदांचे	तत्त्वंपदार्थयोः।
तत्त्वम्	प्रपु.वृ.शि. ५७	तत्त्व नपुं.प्र.ए.व.	तत्त्व	
तत्पदार्थः	प्रपु.वृ.शि. २१	तत्पदार्थ पुं.प्र.ए.व.	तत् पदाचा अर्थ	
तत्पदार्थः	प्रपु.वृ.शि. २३	तत्पदार्थ पुं.प्र.ए.व.	तत्पदार्थ	
तत्पदार्थः	प्रपु.वृ.शि. २६	तत्पदार्थ पुं.प्र.ए.व.	तत्पद	
तत्परः	प्रपु.वृ.शि. ७	तत्पर पुं.प्र.ए.व.	तत्पर	गुरुतत्परः। अथवा भक्तिपदेन तत्परत्वम् उक्तप्रायम्।
तत्फलकम्	प्रपु.वृ.शि. ३४	तत्फलक नपुं.प्र.ए.व.	त्याचे फलरूप	
तत्र	प्रपु.वृ.शि. ३३	अव्यय	तिथे	
तत्र	प्रपु.वृ.शि. ४३	अव्यय	तिथे (त्या स्थितीत)	
तत्संस्कृता	प्रपु.वृ.शि. ११	तत्संस्कृता स्त्री.प्र.ए.व.	त्याने संस्कृत झालेली	
तथा	प्रपु.वृ.शि. १४	अव्यय	त्याप्रमाणे	
तथा	प्रपु.वृ.शि. १८	अव्यय	तसेच	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
तथा	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	त्याप्रमाणे	
तथ्यम्	प्रपु.वृ.शि.४६	अव्यय	खरोखर	
तदनुप्रवेशात्	प्रपु.वृ.शि.३३	तदनुप्रवेश पुं.प.ए.व.	त्याच्या प्रवेशामुळे	
तदनुविष्टः	प्रपु.वृ.शि.५६	तदनुविष्ट पुं.प्र.ए.व.	त्यात प्रवेश केला	
तदपास्त्यै	प्रपु.वृ.शि.१३	तदपास्ति स्त्री.च.ए.व.	ते दूर करण्यासाठी	
तदर्थम्	प्रपु.वृ.शि.३६	अव्यय	त्यासाठी	
तदर्थस्य	प्रपु.वृ.शि.२५	तदर्थ पुं.ष.ए.व.	तत्पदार्थाचे	
तदा	प्रपु.वृ.शि.८	अव्यय	तेव्हा	
तदा	प्रपु.वृ.शि.४८	अव्यय	तेव्हा	
तदीक्षणे	प्रपु.वृ.शि.११	तदीक्षण नपुं.स.ए.व.	त्या ज्ञानाविषयी	तस्य प्रत्यगभिन्नपरमात्मनः ईक्षणे परोक्षसाक्षात्कारे विषये।
....तद्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
....तद्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
तद्दृष्टा	प्रपु.वृ.शि.१७	तद्दृष्ट पुं.प्र.ए.व.	ते पाहणारा	
तद्दत्	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	त्याप्रमाणे	
तद्वाच्यार्थः	प्रपु.वृ.शि.२६	तद्वाच्यार्थ पुं.प्र.ए.व.	तत्पदाचा वाच्यार्थ	
तद्विनष्ट्यै	प्रपु.वृ.शि.१५	तद्विनष्टि स्त्री.च.ए.व.	त्याच्या (प्रतिबंधाच्या) नाशासाठी	
तनयकामनया	प्रपु.वृ.शि.६३	तनयकामना स्त्री.तृ.ए.व.	पुत्रप्राप्तीच्या इच्छेने	पुत्रेच्छा।
तनुधरान्	प्रपु.वृ.शि.५३	तनुधर पुं.द्वि.ब.व.	शरीरधारी	
....तन्तु	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
तप्वा	प्रपु.वृ.शि.५६	तप् १प.प.पू.का.धा. त्वा.	तपश्चर्या करून	
....तम	सं.प्रपु. वृ.शि.६३			
तमिस्रा	प्रपु.वृ.शि.४७	तमिस्रा स्त्री.प्र.ए.व.	रात्र	
तम्	प्रपु.वृ.शि.२	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.वृ.शि.३	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.वृ.शि.४	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तम्	प्रपु.वृ.शि.४५	तत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	त्याला	
तया	प्रपु.वृ.शि.६८	तत् सर्व.स्त्री.तृ.ए.व.	तिने	
तव	प्रपु.वृ.शि.१४	युष्मत् सर्व.ष.ए.व.	तुझे	
तस्मात्	प्रपु.वृ.शि.१६	तत् सर्व.नपुं.प.ए.व.	तेव्हा	
तस्मात्	प्रपु.वृ.शि.३९	युष्मद् सर्व.प.ए.व.	त्याअर्थी	
तस्य	प्रपु.वृ.शि.३४	तत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	त्याच्या	
तात्पर्यकावधृतिः	प्रपु.वृ.शि.३५	तात्पर्यकावधृति स्त्री.प्र.ए.व.	वेदान्तवाक्याच्या तात्पर्याचा जो निश्चय	तात्पर्यावधारणम्।
तात्पर्यावधारणम्	प्रपु.वृ.शि.११	तात्पर्यावधारण नपुं. द्वि.ए.व.	तात्पर्यनिश्चय	
तादात्म्यज्ञप्तिदाढ्यं	प्रपु.वृ.शि.२५	तादात्म्यज्ञप्तिदाढ्यं नपुं.स.ए.व.	ऐक्य ज्ञानाचे दाढ्यं झाले असता	
तादात्म्यम्	प्रपु.वृ.शि.२५	तादात्म्य नपुं.प्र.ए.व.	ऐक्य	
तामसीम्	प्रपु.वृ.शि.२६	तामसी स्त्री.द्वि.ए.व.	तमोगुणप्रधान	
ताम्	प्रपु.वृ.शि.२६	तत् स्त्री.द्वि.ए.व.	तिला	
तिष्ठति	प्रपु.वृ.शि.३८	स्था १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	राहतो	
तु	प्रपु.वृ.शि.८	अव्यय	पदपूरणार्थक अव्यय	
तु	प्रपु.वृ.शि.१३	अव्यय	तर	
तु	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	मात्र	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
तु	प्रपु.वृ.शि. २४	अव्यय	परंतु	
तु	प्रपु.वृ.शि. ३१	अव्यय	तर	
तु	प्रपु.वृ.शि. ३२	अव्यय	तर	
तु	प्रपु.वृ.शि. ३६	अव्यय	तर	
तु	प्रपु.वृ.शि. ४३	अव्यय	पदपूरण	
तु	प्रपु.वृ.शि. ५१	अव्यय	तर	
तु	प्रपु.वृ.शि. ६०	अव्यय	तर	
....तुरीय	सं.प्रपु. वृ.शि. ५५			
तुरीयम्	प्रपु.वृ.शि. ३४	तुरीय विशेष. नपुं.प्र.ए.व.	चौथे	
तुर्यः	प्रपु.वृ.शि. १७	तुर्य पुं.प्र.ए.व.	चौथा	
तुर्यता	प्रपु.वृ.शि. १८	तुर्यता स्त्री.प्र.ए.व.	चौथेपणा	
तृतीयम्	प्रपु.वृ.शि. ३४	तृतीय विशेष. नपुं.प्र.ए.व.	तिसरे	
ते	प्रपु.वृ.शि. १८	युष्मद् सर्व.च.ए.व.	तुला	
ते	प्रपु.वृ.शि. २०	युष्मद् सर्व.ष.ए.व.	तुझे	
तेन	प्रपु.वृ.शि. ३३	तत् सर्व.पुं.तृ.ए.व.	त्याने	
....तोय	सं.प्रपु. वृ.शि. ३८			
....तोष	सं.प्रपु. वृ.शि. ४२			
....तोष....	सं.प्रपु. वृ.शि. ५९			
....त्रय....	सं.प्रपु. वृ.शि. १०			
....त्रय....	सं.प्रपु. वृ.शि. ५५			
....त्रि....				

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
त्रितनुपरः	प्रपु.वृ.शि. २७	त्रितनुपर पुं.प्र.ए.व.	स्थूल, सूक्ष्म आणि कारण तीन देहांहून अत्यंत वेगळा	स्थूल-सूक्ष्म-कारणदेहेभ्यः व्यतिरिक्तः।
त्रिधातूद्धृताङ्गम्	प्रपु.वृ.शि. १८	त्रिधातूद्धृताङ्ग नपुं.प्र.ए.व.	कफ, वात, आणि पित्त या तीन धातूंनी धारण केलेले शरीर	कफपित्तवाताख्य-त्रिधातूद्धृतं शरीरम्।
त्रिभिः	प्रपु.वृ.शि. १	त्रि संख्या.विशे. तृ.ब.व.	तीन प्रकारांनी	
त्रिमात्रेक्ष्यम्	प्रपु.वृ.शि. ५३	त्रिमात्रेक्ष्य पुं.द्वि.ए.व.	ओंकाराच्या तीनही मात्रांनी ज्ञात होणाऱ्याला	त्रिमात्राभिः ईक्ष्यम्।
त्र्यनृतपददृशः	प्रपु.वृ.शि. १८	त्र्यनृतपददृक् पुं.ष.ए.व.	अनृत अशा जाग्रदादी तीन अवस्थांचा द्रष्टा असणाऱ्या	
त्र्युपन्यासे	प्रपु.वृ.शि. ५२	त्र्युपन्यास पुं.स.ए.व.	अग्नि, जीव आणि परमात्मा यांचा विचार ज्यात आहे अशा कठोपनिषदात	त्रयाणाम् अग्निजीवात्मनाम् उपन्यासः यस्मिन् तस्मिन् काठके।
त्वंपदार्थः	प्रपु.वृ.शि. २७	त्वंपदार्थ पुं.प्र.ए.व.	त्वंपदार्थ	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. २७	त्वमर्थ पुं.प्र.ए.व.	त्वम् पदाचा अर्थ	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. १४	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. १४	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. १७	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. १८	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. १९	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. १९	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि. १९	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
त्वम्	प्रपु.वृ.शि.२०	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
त्वम्	प्रपु.वृ.शि.२०	युष्मद् सर्व.प्र.ए.व.	तू	
....त्वम्	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....दण्ड	सं.प्रपु. वृ.शि.४५			
दण्डहस्तम्	प्रपु.वृ.शि.४५	दण्डहस्त पुं.द्वि.ए.व.	यमाकडे	मृत्युम्।
दत्तगुरुम्	प्रपु.वृ.शि.३	दत्तगुरु पुं.द्वि.ए.व.	दत्तगुरूला	
दत्तम्	प्रपु.वृ.शि.२	दत्त पुं.द्वि.ए.व.	दत्ताला	
....दत्तात्रेय....	सं.प्रपु. वृ.शि.४३			
दभ्रात्मा	प्रपु.वृ.शि.५१	दभ्रात्मन् पुं.प्र.ए.व.	लघु (अपूर्ण) रूपाचा	अकृत्स्नः इव।
दयिताः	प्रपु.वृ.शि.२०	दयिता स्त्री.प्र.ब.व.	प्रिय	प्रियाः।
दलभक्षणः	प्रपु.वृ.शि.६७	दलभक्षण पुं.प्र.ए.व.	पाने खाणारा	दलादनरऋषिः।
दहरः	प्रपु.वृ.शि.५७	दहर पुं.प्र.ए.व.	(अंतःकरणाच्या अल्पत्वाने) स्वल्प	
....दाढ्य	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
दाढ्याय	प्रपु.वृ.शि.३४	दाढ्य विशेषे.पुं.च.ए.व.	दृढतेसाठी	
दाहविधिम्	प्रपु.वृ.शि.६८	दाहविधि पुं.द्वि.ए.व.	दाहाचा म्हणजे सहगमनाचा विधी	
दीपवत्	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	दीपाप्रमाणे	
....दुःख....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
दुःखादि	प्रपु.वृ.शि.१४	अव्यय	दुःख इत्यादी	
दुर्निवार्यः	प्रपु.वृ.शि.१६	दुस्+निस्+वृ १०उ.प.क.वि.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	दुःखाने निवारण करण्याजोगा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....दुष्ट	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
दुष्टम्	प्रपु.वृ.शि.१३	दुष् ४प.प. क.भू.धा. वि.नपुं.द्वि.ए.व.	सदोष	
दूरे	प्रपु.वृ.शि.६९	अव्यय	दूर	
....दृक्	सं.प्रपु. वृ.शि.१२			
....दृक्	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
दृक्	प्रपु.वृ.शि.१७	दृश् पुं.प्र.ए.व.	पाहणारा (स्वप्नद्रष्टा)	
....दृक्	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
....दृक्	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
दृक्	प्रपु.वृ.शि.२०	दृश् पुं.प्र.ए.व.	पाहणारा	
दृक्	प्रपु.वृ.शि.५०	दृश् पुं.प्र.ए.व.	पाहणारा	
दृढपरात्मधियम्	प्रपु.वृ.शि.३०	दृढपरात्मधी स्त्री.द्वि.ए.व.	देहात्मज्ञानबाधक अशा परमात्मज्ञानाचे दाढर्य संरक्षण करण्याची इच्छा करणान्या	
दृशः	प्रपु.वृ.शि.२०	दृश् पुं.ष.ए.व.	द्रष्ट्याच्या	द्रष्टुः।
....दृश्य....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
दृश्यात्	प्रपु.वृ.शि.२१	दृश् १प.प.क.वि.धा. वि.पुं.प.ए.व.	दिसणाऱ्या	
....दृष्टी	सं.प्रपु. वृ.शि.२९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....दृष्टि....	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
दृष्टे	प्रपु.वृ.शि.९	दृश् १प.प.क.भू.धा. वि.पुं.स.ए.व.	पाहिला असताना	
दृष्ट्यदृष्टी	प्रपु.वृ.शि.२९	दृष्यदृष्टि स्त्री.प्र.द्वि.व.	जाग्रत् व स्वप्नरूप दोन अवस्था म्हणजे दृष्टी आणि आवरणजन्य निद्रा म्हणजे अदृष्टी	दृष्टिशब्देन विक्षेपावृत्तिजौ जाग्रत्स्वप्नौ वाच्यौ। अदृष्टिशब्देन आवरणजा निद्रा उच्यते।
देवैः	प्रपु.वृ.शि.५३	देव पुं.तु.ब.व.	देवांकडून	
देहत्रयातीतः	प्रपु.वृ.शि.१०	देहत्रयातीत पुं.प्र.ए.व.	स्थूल, सूक्ष्म आणि कारण या तीन देहांच्या पलिकडे असणारा	
देहात्मवत्	प्रपु.वृ.शि.३०	अव्यय	देहात्मज्ञानाप्रमाणे	
....दोष	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
....दोष....	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			
द्युपूर्वः	प्रपु.वृ.शि.५४	द्युपूर्व पुं.प्र.ए.व.	आकाशादी भूते	
....द्रव्य....	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
द्रव्ये	प्रपु.वृ.शि.२४	द्रव्य नपुं.स.ए.व.	द्रव्यात	
द्रष्टा	प्रपु.वृ.शि.२१	द्रष्टृ पुं.प्र.ए.व.	द्रष्टा, परमात्मा	
द्वुतम्	प्रपु.वृ.शि.६८	अव्यय	लवकर	
द्वयात्मा	प्रपु.वृ.शि.५८	द्वयात्मन् पुं.प्र.ए.व.	द्वन्द्वे एकभावापन्न आहे असा	यश्च मधुब्रह्मणोक्तं द्वन्द्वैकत्वं तद्रूपः द्वयात्मा।
द्वितीयम्	प्रपु.वृ.शि.३४	द्वितीय विशेषे. नपुं.प्र.ए.व.	दुसरे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....द्वेष....	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....धन	सं.प्रपु. वृ.शि.६६			
....धन....	सं.प्रपु. वृ.शि.६०			
धन्या	प्रपु.वृ.शि.३९	धन्या स्त्री.प्र.ए.व.	धन्य	
....धर	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
धर्मप्रमुखपरः	प्रपु.वृ.शि.५२	धर्मप्रमुखपर पुं.प्र.ए.व.	धर्मादिकांकडून निराळा म्हणून सांगितलेला	अन्यत्र धर्मात् इति श्रुतेः धर्ममुखेभ्यः परोन्यः।
....धातु....	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
धारणवतः	प्रपु.वृ.शि.३७	धारणवत् पुं.ष.ए.व.	धारणा असणाऱ्या पुरुषाचे	
धिया	प्रपु.वृ.शि.१२	धी स्त्री.तृ.ए.व.	बुद्धीने	
धिया	प्रपु.वृ.शि.१०	धी स्त्री.तृ.ए.व.	निश्चयात्मक बुद्धीने	
....धी	सं.प्रपु. वृ.शि.७			
....धी....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....धी....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
....धी	सं.प्रपु. वृ.शि.३०			
....धी....	सं.प्रपु. वृ.शि.३८			
....धी	सं.प्रपु. वृ.शि.४६			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....धी....	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
धी:	प्रपु.वृ.शि.११	धी स्त्री.प्र.ए.व.	बुद्धी	
धी:	प्रपु.वृ.शि.१७	धी स्त्री प्र.ए.व.	बुद्धी	
धी:	प्रपु.वृ.शि.२१	धी स्त्री.प्र.ए.व.	बुद्धी	
धीगुणज्ञः	प्रपु.वृ.शि.१७	धीगुणज्ञ पुं.प्र.ए.व.	बुद्धीच्या (सत्त्व, रज आणि तमस् या तीन) गुणांना जाणणारा	
....धृत....	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
ध्यवस्था	प्रपु.वृ.शि.१७	ध्यवस्था स्त्री.प्र.ए.व.	बुद्धीचे अवस्थान	
ध्यानम्	प्रपु.वृ.शि.३७	ध्यान नपुं.प्र.ए.व.	ध्यान	
ध्रुवम्	प्रपु.वृ.शि.६५	ध्रुव नपुं.प्र.ए.व.	निश्चितच	
ध्वान्तारिः	प्रपु.वृ.शि.४८	ध्वान्तारि पुं.प्र.ए.व.	अंधाराचा शत्रू (अज्ञान दूर करणारा)	अज्ञानहरः।
न	प्रपु.वृ.शि.१४	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.२१	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.२८	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.२९	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.३१	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.३८	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.३९	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.४२	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.४५	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.४७	अव्यय	नव्हते	
न	प्रपु.वृ.शि.४७	अव्यय	नाही	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
न	प्रपु.वृ.शि.५०	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.५१	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.६१	अव्यय	नाही	
न	प्रपु.वृ.शि.६९	अव्यय	नाही	
ननु	प्रपु.वृ.शि.३२	अव्यय	खरोखर	निश्चयेन।
ननु	प्रपु.वृ.शि.६०	अव्यय	खरोखर	
ननु	प्रपु.वृ.शि.६८	अव्यय	खरोखर	
नमतः	प्रपु.वृ.शि.६३	नम् १प.प.व.का.धा. वि.पुं.ष.ए.व.	नमन करणाच्याच्या बाबतीत	
नमामि	प्रपु.वृ.शि.४	नम् १प.प.वर्त.प्र.पु.ए.व.	नमस्कार करतो	
नयति	प्रपु.वृ.शि.१७	नी १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	नेते	
नवधा	प्रपु.वृ.शि.५७	अव्यय	नऊ प्रकारांनी	
नश्येत्	प्रपु.वृ.शि.८	नश् ४प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	दूर होईल	
नश्वरम्	प्रपु.वृ.शि.१८	नश्वर विशेषे.नपुं.प्र.ए.व.	विनाशशील	
नष्टे	प्रपु.वृ.शि.१६	नश् ४प.प.क.भू.धा. वि.नपुं.स.ए.व.	नाश झाला असता	
नादैः	प्रपु.वृ.शि.१	नाद पुं.तृ.ब.व.	सूक्ष्मध्वनिरूप नादांनी	
नानाख्यात्मक- कुण्डलादिषु	प्रपु.वृ.शि.७०	नानाख्यात्मक- कुण्डलादि पुं.स.ब.व.	विविध नामांनी युक्त अशा कुंडल इत्यादींमध्ये	
....नानात्व	सं.प्रपु. वृ.शि.५			
नामादितः	प्रपु.वृ.शि.५७	नामादि पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	नामादिकांपेक्षा	
....नाश....	प्रपु.वृ.शि.१३			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
निःसंशयार्थगतचेतसः	प्रपु.वृ.शि. ३७	निःसंशयार्थगतचेतस् विशे.पुं.ष.ए.व.	संशयरहित अशा जीवब्रह्मैक्यरूप अर्थाकडे लक्ष लावणाऱ्याचे	
निगदितः	प्रपु.वृ.शि. २३	नि+गद् १प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	सांगितलेला	
....निज....	सं.प्रपु. वृ.शि. १७			
....निज....	सं.प्रपु. वृ.शि. ६५			
निजतोषकृत्	प्रपु.वृ.शि. ५९	निजतोषकृत् पुं.प्र.ए.व.	आपल्या सेवकांना संतोष देणारा	स्वभक्तसन्तोषजनकः।
निजनिजार्थान्	प्रपु.वृ.शि. १७	निजनिजार्थ पुं.द्वि.ब.व.	आपापल्या विषयांकडे	
निजविदे	प्रपु.वृ.शि. ५६	निजविद् पुं.च.ए.व.	आपणास अभेदाने जाणणाऱ्या भक्ताला	
....नित्य....	सं.प्रपु. वृ.शि. १४			
नित्यः	प्रपु.वृ.शि. २१	नित्य पुं.प्र.ए.व.	नित्य	
नित्यः	प्रपु.वृ.शि. ७०	नित्य पुं.प्र.ए.व.	नित्य	
नित्यात्मनः	प्रपु.वृ.शि. ३२	नित्यात्मन् पुं.प.ए.व.	मायायुक्त व नित्य अशा आत्म्यापासून	
निद्रा	प्रपु.वृ.शि. ६९	निद्रा स्त्री.प्र.ए.व.	झोप	
निमित्तम्	प्रपु.वृ.शि. २६	अव्यय	निमित्त	
....निरतिशय....	सं.प्रपु. वृ.शि. २२			
निरतिशयमुत्	प्रपु.वृ.शि. १६	निरतिशयमुद् नपुं. प्र.ए.व,	निरतिशयानंद	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
निरीहः	प्रपु.वृ.शि.३२	निरीह पुं.प्र.ए.व.	इच्छारहित	आप्तकामत्वात्।
निर्गुणः	प्रपु.वृ.शि.७०	निर्गुण पुं.प्र.ए.व.	निर्गुण	
....निल्व्वयनी	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			
निर्विक्रियः	प्रपु.वृ.शि.३१	निर्विक्रिय पुं.प्र.ए.व.	निर्विकारी	निर्विकारः।
निर्विद्य	प्रपु.वृ.शि.६	निर्+विद् २प.प.पू. का.धा.ल्य.	विरक्त होऊन	विरज्य।
निवर्तयेत्	प्रपु.वृ.शि.८	नि+वृत् १आ.प.प्रयो. विध्य.तृ.पु.ए.व.	दूर करेल	
....निष्ठ	सं.प्रपु. वृ.शि.६			
निष्ठाम्	प्रपु.वृ.शि.३८	निष्ठा स्त्री.द्वि.ए.व.	आत्मनिष्ठा	
....नीति....	सं.प्रपु. वृ.शि.१५			
....नीति	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....नीति	सं.प्रपु. वृ.शि.३२			
....नीति	सं.प्रपु. वृ.शि.३६			
नीलाम्बुजे	प्रपु.वृ.शि.२४	नीलाम्बुज नपुं.स.ए.व.	नील कमळात	
नीलोत्पलम्	प्रपु.वृ.शि.२४	नीलोत्पल नपुं.प्र.ए.व.	नील कमळ	
नृविधः	प्रपु.वृ.शि.५६	नृविध पुं.प्र.ए.व.	माणसांचा आकार धरणारा	
नो	प्रपु.वृ.शि.१६	अव्यय	न	
नो	प्रपु.वृ.शि.२१	अव्यय	नाही	
नो	प्रपु.वृ.शि.४७	अव्यय	नाही	
न्यस्तः	प्रपु.वृ.शि.५४	नि+अस् ४प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	ठेवलेला आहे	
....न्यास....	सं.प्रपु. वृ.शि.२			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....पञ्च	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			
पञ्चकोशातिरिक्तः	प्रपु.वृ.शि.२७	पञ्चकोशातिरिक्त पुं.प्र.ए.व.	पंचकोशाहून वेगळा	पञ्चकोशेभ्यः अतिरिक्तः।
पञ्चमकम्	प्रपु.वृ.शि.३४	पञ्चमक विशे. नपुं.प्र.ए.व.	पाचवे	
पञ्चमम्	प्रपु.वृ.शि.६४	पञ्चम विशे.पुं.द्वि.ए.व.	पाचवा	
पञ्चवारम्	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	पाचवेळा	
पञ्चार्थवादयुक्	प्रपु.वृ.शि.३४	पञ्चार्थवादयुक् स्त्री.प्र.ए.व.	पाच अर्थवादांनी युक्त	उत्पत्ति-स्थिति- लय-प्रवेश-संयमन- रूपश्च-अर्थवादयुक्।
....पट....	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
पटविलयः	प्रपु.वृ.शि.१८	पटविलय पुं.प्र.ए.व.	कार्यभूत पटाचा	
....पति	सं.प्रपु. वृ.शि.२३			
....पति	सं.प्रपु. वृ.शि.६८			
पत्रम्	प्रपु.वृ.शि.६९	पत्र नपुं.प्र.ए.व.	पान	
पथ्यम्	प्रपु.वृ.शि.४६	पथ्य नपुं.द्वि.ए.व.	हितकारक	
....पद....	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
....पद	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
....पद	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....पद	सं.प्रपु. वृ.शि.५५			
....पद....	सं.प्रपु. वृ.शि.६२			
पदम्	प्रपु.वृ.शि.१	पद नपुं.प्र.ए.व.	पद	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....पदार्थ	सं.प्रपु. वृ.शि. २६			
....पदार्थ....	सं.प्रपु. वृ.शि. ३५			
पप्रच्छ	प्रपु.वृ.शि. १५	प्रच्छ् ढप.प.परो. तृ.पु.ए.व.	विचारले	
....पर	सं.प्रपु. वृ.शि. २७			
....पर	सं.प्रपु. वृ.शि. २७			
....पर....	सं.प्रपु. वृ.शि. ३०			
....पर....	सं.प्रपु. वृ.शि. ४६			
....पर	सं.प्रपु. वृ.शि. ५२			
परः	प्रपु.वृ.शि. ५२	पर सर्व.पुं.प्र.ए.व.	अन्य	
परः	प्रपु.वृ.शि. ५७	पर पुं.प्र.ए.व.	श्रेष्ठ	
परकलुषितसत्त्वाम्	प्रपु.वृ.शि. २७	परकलुषितसत्त्वा स्त्री.प्र.ए.व.	रज आणि तम गुणांनी मलिन केले आहे जिचे सत्त्व अशी ती	रजस्तमोभ्यां मलिनं सत्त्वं यस्याः तां मलिनसत्त्वाम्।
परगतिम्	प्रपु.वृ.शि. ६६	परगति स्त्री.द्वि.ए.व.	परगतीला/ मोक्षाला	
परब्रह्मणः	प्रपु.वृ.शि. २४	परब्रह्मन् नपुं.प.ए.व.	परब्रह्मापेक्षा	
....परम....	सं.प्रपु. वृ.शि. ६२			
परममुत्	प्रपु.वृ.शि. ५६	परममुद् स्त्री.प्र.ए.व.	परमानन्दरूप	
परमशिक्षणशिक्षितम्	प्रपु.वृ.शि. ४६	परमशिक्षणशिक्षित नपुं. द्वि.ए.व.	चांगल्या शिक्षणाने मिळवलेले	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
परमसुखदृक्	प्रपु.वृ.शि.१७	परमसुखदृक् पुं.प्र.ए.व.	परम सुखाचा अनुभव घेणारा	
परमाणुमानम्	प्रपु.वृ.शि.३१	परमाणुमान नपुं.प्र.ए.व.	परमाणु सिद्ध करणारे प्रमाण	परमाणूनां मानम्। प्रमाणम्।
परमात्मदत्तात्रेयाश्रयात्	प्रपु.वृ.शि.४३	परमात्मदत्तात्रेयाश्रय पुं.प.ए.व.	परमात्मा श्रीदत्तात्रेयाच्या आश्रयाने	
परमात्मा	प्रपु.वृ.शि.४८	परमात्मन् पुं.प्र.ए.व.	परमात्मा	
परमाम्	प्रपु.वृ.शि.३८	परम विशे.स्त्री.द्वि.ए.व.	शेवटच्या	
परमाम्	प्रपु.वृ.शि.४३	परम विशे.स्त्री.द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ	
परमाम्	प्रपु.वृ.शि.६१	परम विशे.स्त्री.द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ	
परम्	प्रपु.वृ.शि.६१	पर विशे.पुं.द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ	
परवित्तरक्षुः	प्रपु.वृ.शि.३०	परवित्तरक्षु पुं.प्र.ए.व.	परब्रह्म जाणणाऱ्यांमधला (श्रेष्ठ) (तरक्षु = तरस)	परब्रह्मवेतृशार्दूलः ब्रह्मविदां वरिष्ठः।
परविदा	प्रपु.वृ.शि.५४	परविद् विशे.पुं.तृ.ए.व.	परविद्येने	
परार्थः	प्रपु.वृ.शि.२९	परार्थ पुं.प्र.ए.व.	लोकोपकाराकरता	
परिणामी	प्रपु.वृ.शि.३१	परिणामिन् पुं.प्र.ए.व.	परिणामी	
....परितुष्टि	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
परिपूर्णप्रमोदः	प्रपु.वृ.शि.२५	परिपूर्णप्रमोद पुं.प्र.ए.व.	परिपूर्ण आनंदरूप	
परिपृच्छति स्म	प्रपु.वृ.शि.६४	परि+प्रच्छ् ६प.प.स्मभूत. तृ.पु.ए.व.	विचारता झाला	
परिशिष्यते	प्रपु.वृ.शि.४१	परि+शिष् ४ आ.प.कर्म.वर्त. तृ.पु.ए.व.	शिल्लक राहते	
....परिशोधनक	सं.प्रपु. वृ.शि.३५			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
परे	प्रपु.वृ.शि. ३५	पर पुं.स.ए.व.	परब्रह्माच्या ठिकाणी	
पर्यवस्यति	प्रपु.वृ.शि. १६	परि+अव+अस् ४प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	पर्यवसान पावते	
पवनः	प्रपु.वृ.शि. २१	पवन पुं.प्र.ए.व.	वारा	
पाञ्चाले	प्रपु.वृ.शि. ६९	पाञ्चाल नपुं.स.ए.व.	पांचालांमध्ये	
....प्रेम	सं.प्रपु. वृ.शि. २०			
पापहत्	प्रपु.वृ.शि. ८	पापहत् पुं.प्र.ए.व.	पापनाशक	
पारोक्ष्यम्	प्रपु.वृ.शि. २५	पारोक्ष्य नपुं.प्र.ए.व.	परोक्षत्व	
पारोक्ष्यशबलः	प्रपु.वृ.शि. २६	पारोक्ष्यशबल पुं.प्र.ए.व.	पारोक्ष्यधर्माने युक्त	
पावनभावयुक्	प्रपु.वृ.शि. ३	पावनभावयुक् पुं.प्र.ए.व.	शुद्धभक्तीने युक्त असा संन्यासी	
....पाश....	सं.प्रपु. वृ.शि. ९			
पिङ्गलः	प्रपु.वृ.शि. ६४	पिङ्गल पुं.प्र.ए.व.	पिंगल नावाचा	
पितृयाणगवत्	प्रपु.वृ.शि. ६१	अव्यय	पितृयाणमार्गाने जाणाऱ्याप्रमाणे	
पीठम्	प्रपु.वृ.शि. ६९	पीठ नपुं.प्र.ए.व.	राहण्याचे ठिकाण	
....पुं....	सं.प्रपु. वृ.शि. ४९			
पुनः	प्रपु.वृ.शि. १५	अव्यय	पुनः	
पुनः	प्रपु.वृ.शि. ४८	अव्यय	पुनः	
पुनरागतिम्	प्रपु.वृ.शि. ६१	पुनरागति स्त्री.द्वि.ए.व.	पुनः संसाराला प्राप्त होण्याची गती	
पुनाति	प्रपु.वृ.शि. ४६	पू ९उ.प.,प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	पवित्र करतो	
पुमर्थे	प्रपु.वृ.शि. १६	पुमर्थ पुं.स.ए.व.	मोक्षरूप परम पुरुषार्थात	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
पुरतः	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	पुढे	
पुरतः	प्रपु.वृ.शि.६७	अव्यय	पुढे	
पुरा	प्रपु.वृ.शि.४९	अव्यय	पूर्वी	
पुरा	प्रपु.वृ.शि.४९	अव्यय	पूर्वी	
पुरुषार्थैकसत्साधनम्	प्रपु.वृ.शि.१६	पुरुषार्थैकसत्साधन नपुं.प्र.ए.व.	मोक्षाचे मुख्य अबाधित साधन	पुरुषार्थस्य, निःश्रेयसस्य एकं मुख्यं सत् इतरप्रमाणाबाधितं साधनम् अस्ति इति विशेषः।
पुरे	प्रपु.वृ.शि.६९	पुर नपुं.स.ए.व.	नगरात	
पूर्णः	प्रपु.वृ.शि.३०	पूर्ण पुं.प्र.ए.व.	परिपूर्ण	सर्वभूतस्थम् आत्मानं सर्वभूतानि च आत्मनि द्रष्टा।
पूर्णम्	प्रपु.वृ.शि.२६	पूर्ण विशे.नपुं.द्वि.ए.व.	पूर्ण	
....पूर्व....	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
....पूर्व	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
....पूर्वक	सं.प्रपु. वृ.शि.२			
प्रकटनम्	प्रपु.वृ.शि.३२	प्रकटन नपुं.प्र.ए.व.	आविर्भाव	
प्रकृतिम्	प्रपु.वृ.शि.२७	प्रकृति स्त्री.द्वि.ए.व.	प्रकृतीला	
प्रचलति	प्रपु.वृ.शि.१९	प्र+चल् १प.प.वर्त.तृ. पु.ए.व.	क्रिया करीत असते	
प्रज्ञातदृत्तिसाक्षी	प्रपु.वृ.शि.२०	प्रज्ञातदृत्तिसाक्षिन् पुं.प्र.ए.व.	बुद्धी आणि तदृत्ती यांचा साक्षी	
प्रज्ञानम्	प्रपु.वृ.शि.४९	प्रज्ञान नपुं.प्र.ए.व.	प्रज्ञान	
प्रतिपदितिसाक्षी	प्रपु.वृ.शि.५८	प्रतिपदितिसाक्षिन् पुं.प्र.ए.व.	बुद्धिवृत्तीचा साक्षी	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
प्रतिपादितः	प्रपु.वृ.शि.५९	प्रति+पद् ४आ.प.प्रयो. क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	प्रतिपादन केलेला	
प्रतिष्ठा	प्रपु.वृ.शि.५६	प्रतिष्ठा स्त्री.प्र.ए.व.	आधार	
प्रतीचः	प्रपु.वृ.शि.२४	प्रत्यञ्च पुं.प.ए.व.	स्वतःहून/ स्वतःपासून	आत्मनः।
प्रत्यक्त्वम्	प्रपु.वृ.शि.२४	प्रत्यक्त्व नपुं.प्र.ए.व.	प्रत्यक्त्व	
प्रत्यगात्मा	प्रपु.वृ.शि.२७	प्रत्यगात्मन् पुं.प्र.ए.व.	ज्ञानरूपाने वेगळा भासणारा आत्मा	
प्रत्यबोधात्म- नित्याद्वयचित्	प्रपु.वृ.शि.१४	अव्यय	इदं पदार्थाहून वेगळा ज्ञानस्वरूप नित्याद्वितीय चैतन्य जे ब्रह्म तस्वरूप	
प्रत्यबोधैकरूपाद्वयमुत्	प्रपु.वृ.शि.२५	प्रत्यबोधैकरूपाद्वयमुद् पुं. पर. ए. व.	प्रत्यक् बोधामुळे निर्माण झालेल्या एकरूपत्वाचा आणि अद्वैताचा आनंद धारण करणारा	
प्रत्युक्ता	प्रपु.वृ.शि.१२	प्रति+वच् २प. किंवा प्रति+ब्रू २उ.प.क.भू. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	निषेध केलेली	
प्रथमा	प्रपु.वृ.शि.४३	प्रथमा स्त्री.प्र.ए.व.	पहिली	
....प्रपञ्च	सं.प्रपु. वृ.शि.२३			
प्रबन्धः	प्रपु.वृ.शि.१५	प्रबन्ध पुं.प्र.ए.व.	बद्धता	पापवशात् बुद्धेः प्रबलतरः प्रबन्धः।
प्रबलतरः	प्रपु.वृ.शि.१५	प्रबलतर पुं. तरवाचक.प्र.ए.व.	अधिक बलवान्	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....प्रबोध	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			
प्रभुः	प्रपु.वृ.शि.५०	प्रभु पुं.प्र.ए.व.	समर्थ	संवत्सरादिभ्यो यथायोग्यार्थदानक्षमः।
प्रमितिजनकवाक्यात्	प्रपु.वृ.शि.१४	प्रमितिजनकवाक्य नपुं.पं.ए.व.	यथार्थ ज्ञान करून देणाऱ्या महावाक्याने	
प्रमितिजनकसद्वाक्यतः	प्रपु.वृ.शि.१५	प्रमितिजनकसद्वाक्य नपुं. पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	यथार्थ ज्ञान करून देणाऱ्या अबाधित वेदवाक्याने	प्रमोत्पादकं यत्, सतः, निर्बाधस्य वेदस्य, वाक्यं तत्त्वमसि इत्यादिकम्।
....प्रमुख....	सं.प्रपु. वृ.शि.४९			
....प्रमुख....	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
....प्रमोद	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
प्रवृत्तिम्	प्रपु.वृ.शि.६	प्रवृत्ति स्त्री.द्वि.ए.व.	(कर्ममार्गातील) प्रवृत्तीला	
....प्रवेश	सं.प्रपु. वृ.शि.३३			
प्राङ्मध्यान्ततः	प्रपु.वृ.शि.७०	प्राङ्मध्यान्त पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	आदी, मध्ये व शेवटी	
....प्राण....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....प्राण	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
प्राणः	प्रपु.वृ.शि.२१	प्राण पुं.प्र.ए.व.	प्राण	
प्राणः	प्रपु.वृ.शि.५७	प्राण पुं.प्र.ए.व.	प्राण	
प्राणादि	प्रपु.वृ.शि.१३	अव्यय	प्राणादी	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
प्राणादिभुवम्	प्रपु.वृ.शि.५३	प्राणादिभुव पुं.द्वि.ए.व.	प्राणादिकांना कारण असलेल्याला	
प्राणान्	प्रपु.वृ.शि.५३	प्राण पुं.द्वि.ब.व.	प्राणांना	
....प्राप्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
प्रारब्धम्	प्रपु.वृ.शि.४२	प्र+आ+रभ् १आ.प.क.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	प्रारब्ध	
प्रियः	प्रपु.वृ.शि.४	प्रिय पुं.प्र.ए.व.	आवडता	
....प्रेम....	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
प्रेयसीम्	प्रपु.वृ.शि.६	प्रेयसी स्त्री.द्वि.ए.व.	अत्यंत आवडत्या	
प्रोक्त्वा	प्रपु.वृ.शि.४६	प्र+वच् २प.प.पू.का. धा.त्वा.	सांगून (आर्ष रूप)	
....फणि....	सं.प्रपु. वृ.शि.१३			
....फलक	सं.प्रपु. वृ.शि.३४			
....फलद....	सं.प्रपु. वृ.शि.८			
फलम्	प्रपु.वृ.शि.६३	फल नपुं.द्वि.ए.व.	फळ	
फलव्याप्तिः	प्रपु.वृ.शि.१२	फलव्याप्ति स्त्री.प्र.ए.व.	फलाची व्याप्ती - चिदाभास प्रकाश्यत्व	
बहुधा	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	विविध	
बहुशः	प्रपु.वृ.शि.३४	अव्यय	बरेचवेळा	
बीजत्वेन	प्रपु.वृ.शि.१७	बीजत्व नपुं.तृ.ए.व.	बीजरूपाने	
बुद्धः	प्रपु.वृ.शि.२९	बुध् १उ.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	ज्ञानी	
बुद्धेः	प्रपु.वृ.शि.१५	बुद्धि स्त्री.प.ए.व.	बुद्धीचा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
बोद्धता	प्रपु.वृ.शि.२०	बोद्धता स्त्री.प्र.ए.व.	बोद्धत्व	
....बोध....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....बोध	सं.प्रपु. वृ.शि.१५			
....बोध....	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
....बोध	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
बोधः	प्रपु.वृ.शि.१५	बोध पुं.प्र.ए.व.	ज्ञान	
....बोधित	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
ब्रह्म	प्रपु.वृ.शि.२३	ब्रह्मन् नपुं.प्र.ए.व.	ब्रह्म	
....ब्रह्म	सं.प्रपु. वृ.शि.२६			
....ब्रह्म....	सं.प्रपु. वृ.शि.४८			
ब्रह्म	प्रपु.वृ.शि.४९	ब्रह्मन् नपुं.प्र.ए.व.	ब्रह्म	
ब्रह्म	प्रपु.वृ.शि.५५	ब्रह्मन् नपुं.प्र.ए.व.	ब्रह्म	
ब्रह्मता	प्रपु.वृ.शि.२४	ब्रह्मता स्त्री.प्र.ए.व.	ब्रह्मता	
ब्रह्मनिष्ठम्	प्रपु.वृ.शि.६	ब्रह्मनिष्ठ पुं.द्वि.ए.व.	ब्रह्मसाक्षात्कार झालेल्याला	सञ्जातापरोक्ष- साक्षात्कारम्।
ब्रह्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२४			
ब्रह्मा	प्रपु.वृ.शि.५८	ब्रह्मन् पुं.प्र.ए.व.	ब्रह्मा	
....भक्त	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
भक्तः	प्रपु.वृ.शि.४	भक्त पुं.प्र.ए.व.	भक्त	
भक्त्या	प्रपु.वृ.शि.७	भक्ति स्त्री.तृ.ए.व.	भक्तीने	ईश्वराभिन्नः अयं गुरुः इति अनुभक्त्या।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....भङ्ग	सं.प्रपु. वृ.शि.३३			
भजतः	प्रपु.वृ.शि.४४	भज् १उ.प.,प.प.व.का. धा.वि.पुं.ष.ए.व.	सेवा करणान्याच्या	
भजतः	प्रपु.वृ.शि.५९	भज् १उ.प.व.का.धा. वि.द्वि.ब.व.	सेवकांचे	भक्तान्।
भजामि	प्रपु.वृ.शि.२	भज् १उ.प., प.प.वर्त.प्र.पु.ए.व.	(मी) भजतो	
भजे	प्रपु.वृ.शि.३	भज् १उ.प., आ.प.वर्त.प्र.पु.ए.व.	भजतो	
भजेत्	प्रपु.वृ.शि.४४	भज् १उ.प.,प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	सेवा करील	
भयनुत्	प्रपु.वृ.शि.५६	भयनुत् पुं.प्र.ए.व.	अभेदज्ञात्याचे भय नाहीसे करणारा	
....भव....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
....भव	सं.प्रपु. वृ.शि.२९			
भवति	प्रपु.वृ.शि.२८	भू १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	होतो	
भवति	प्रपु.वृ.शि.४९	भू १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	असतो	
भवति	प्रपु.वृ.शि.५१	भू १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	असते	
भविष्यति	प्रपु.वृ.शि.३०	भू १प.प.भवि. तृ.पु.ए.व.	होईल	
भवेत्	प्रपु.वृ.शि.१२	भू १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	होईल	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
भवेत्	प्रपु.वृ.शि.१५	भू १प.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	होत असेल	
भाति	प्रपु.वृ.शि.७०	भा २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	भासतो	
....भान	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
....भाव	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
....भाव	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
भावज्ञानाविरोधी	प्रपु.वृ.शि.४१	भावज्ञानाविरोधिन् पुं.प्र.ए.व.	स्वरूप ज्ञानाशी अविरोधी असणारे	
....भावत्	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
....भावयुक्	सं.प्रपु. वृ.शि.३			
भावितपूर्ववृत्त्या	प्रपु.वृ.शि.४०	भावितपूर्ववृत्ति स्त्री.तृ.ए.व.	समाधिकाली केवल आत्माकारवृत्तीने	
भासकः	प्रपु.वृ.शि.१९	भासक पुं.प्र.ए.व.	भासक	
भास्याङ्गात्	प्रपु.वृ.शि.१९	भास्याङ्ग नपुं.प.ए.व.	भास्य अशा स्थूल देहापेक्षा	
भिक्षा	प्रपु.वृ.शि.६९	भिक्षा स्त्री.प्र.ए.व.	भिक्षा	
भुङ्क्ते	प्रपु.वृ.शि.५०	भुज् ७उ.प.,आ.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	उपभोग घेतो	
भुजसहस्रम्	प्रपु.वृ.शि.६५	भुजसहस्र पुं.द्वि.ए.व.	(इच्छा झाल्यावर) हजार हात येणारा (असणारा)	
भुजिः	प्रपु.वृ.शि.६९	भुजि पुं,स्त्री.प्र.ए.व.	भिक्षा	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....भुव	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
....भू	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			
....भूत....	सं.प्रपु. वृ.शि.२३			
भूमा	प्रपु.वृ.शि.५७	भूमन् पुं.प्र.ए.व.	मोठेपणा	
भूयासम्	प्रपु.वृ.शि.२०	भू १प.प. आशीर्लिङ्ग.प्र.पु.ए.व.	(मी) असावे	
भूवम्	प्रपु.वृ.शि.२०	भू १ प.प.तृ.भू.प्र.पु.ए.व. (इथे मा मुळे अभूवम् मधील अ चा लोप झाला आहे आणि अर्थ आज्ञार्थासारखा झाला आहे.)	मी होऊ नये	
भृगुः	प्रपु.वृ.शि.५६	भृगु पुं.प्र.ए.व.	भृगु	
भोक्तृताम्	प्रपु.वृ.शि.५	भोक्तृता स्त्री.द्वि.ए.व.	भोक्तृत्व	
भोक्त्रापत्यारम्भणाभ्याम्	प्रपु.वृ.शि.१०	भोक्त्रापत्यारम्भण नपुं. तृ.द्वि.व.	भोक्त्रापत्यधि- करणाने आणि आरंभणाधि- करणाने	
....मत	सं.प्रपु. वृ.शि.२६			
....मत....	सं.प्रपु. वृ.शि.३१			
....मत....	सं.प्रपु. वृ.शि.४८			
....मत	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			
....मत	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
मता	प्रपु.वृ.शि.४३	मन् ४आ.प.क.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	मान्य आहे	
मतार्थाः	प्रपु.वृ.शि.१७	मतार्थ पुं.प्र.ब.व.	(जागृतीत) जाणलेले (सर्व) विषय	
....मति....	सं.प्रपु. वृ.शि.३८			
....मति....	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
....मति	सं.प्रपु. वृ.शि.४४			
....मतिभू....	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
मतिभूवृत्तिवेत्ता	प्रपु.वृ.शि.१९	मतिभूवृत्तिवेत् पुं.प्र.ए.व.	अन्तःकरणजन्य वृत्तींचा ज्ञाता	
मदालसाभुवे	प्रपु.वृ.शि.६१	मदालसाभू पुं.च.ए.व.	मदालसेच्या पुत्राला अलर्काला	
मधुकराजगरास- विरागतासुपरितुष्टिहता	प्रपु.वृ.शि.६०	मधुकराजगरास- विरागतासुपरितुष्टिहता स्त्री.प्र.ए.व.	मधुकर आणि अजगर यांच्यापासून मिळवलेले जे वैराग्य आणि संतोष या दोन साधनांनी टाकलेला	
....मध्य....	सं.प्रपु. वृ.शि.७०			
मनः	प्रपु.वृ.शि.१९	मनस् नपुं.प्र.ए.व.	मन	
मननम्	प्रपु.वृ.शि.३६	मनन नपुं.प्र.ए.व.	मनन	
....मन्द....	सं.प्रपु. वृ.शि.४४			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
मन्दविरागः	प्रपु.वृ.शि.३	मन्दविराग पुं.प्र.ए.व.	ज्याचे वैराग्य मंद (अल्प) आहे असा	
मरुद्धनैः	प्रपु.वृ.शि.६६	मरुद्धन नपुं.तृ.ब.व.	दैवी संपत्तीने	देवधनैः।
मर्त्यम्	प्रपु.वृ.शि.१८	मर्त्य नपुं.प्र.ए.व.	मरणशील	मरणधर्मकम्।
महारुंधतीनीतिबोधः	प्रपु.वृ.शि.१५	महारुंधतीनीतिबोध पुं.प्र.ए.व.	स्थूलारुन्धती न्यायाने बोध	स्थूलारुन्धतीन्यायेन।
मा	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	नको	
मा	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	नको	
मातृपुरे	प्रपु.वृ.शि.६९	मातृपुर नपुं.स.ए.व.	रेणुकानगरात	
....मात्रा....	सं.प्रपु. वृ.शि.५३			
मात्राम्	प्रपु.वृ.शि.५५	मात्रा स्त्री.प्र.ए.व.	मात्रा	
....मान	सं.प्रपु. वृ.शि.३१			
मानान्तरानवगतिः	प्रपु.वृ.शि.३४	मानान्तरानवगति स्त्री.प्र.ए.व.	आगमाशिवाय दुसऱ्या कोणत्याही प्रमाणाने ज्ञात न होणे	
मानाहितान्त्यमति- वृत्तिवित्	प्रपु.वृ.शि.४१	मानाहितान्त्यमति- वृत्तिवित् नपुं.प्र.ए.व.	यापूर्वी सांगितलेल्या अभ्यासाने महावाक्यरूप प्रमाणापासून उत्पन्न झालेली जी शेवटची आत्माकार बुद्धी - तीत प्रतिबिंबित झालेले आत्मस्वरूप ज्ञान	अभ्यासवशात् वाक्यप्रमाणेन आहिता, जनिता, या अन्त्यमतिवृत्तिः, चरमा आत्माकारबुद्धिवृत्तिः तत्र प्रतिबिंबिता या वित्स्वरूपज्ञानम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....मानित....	सं.प्रपु. वृ.शि.६२			
मान्या	प्रपु.वृ.शि.३९	मन् ४आ.प.क.वि. धा.वि.स्त्री.प्र.ए.व.	मान्य	
माम्	प्रपु.वृ.शि.२६	अस्मद् द्वि.ए.व.	मला	
मायया	प्रपु.वृ.शि.७०	माया स्त्री.तृ.ए.व.	मायेने	
मायामात्रम्	प्रपु.वृ.शि.१७	अव्यय	मिथ्यारूप	
मायिरीत्या	प्रपु.वृ.शि.३२	मायिरीति स्त्री.तृ.ए.व.	मायामय गारुडाने	मायाविप्रकारेण।
....मालिन्	सं.प्रपु. वृ.शि.६२			
मिथ्या	प्रपु.वृ.शि.१३	अव्यय	खोटे, भासमान	
मिमंक्षा	प्रपु.वृ.शि.६९	मिमंक्षा स्त्री.प्र.ए.व.	स्नान करण्याची इच्छा	
....मुक्ति	सं.प्रपु. वृ.शि.४५			
मुक्तिः	प्रपु.वृ.शि.३४	मुक्ति स्त्री.प्र.ए.व.	शोकादिनिवृत्ती	
मुक्तेः	प्रपु.वृ.शि.३८	मुक्ति स्त्री.ष.ए.व.	मुक्तीच्या	
मुक्त्यै	प्रपु.वृ.शि.२३	मुक्ति स्त्री.च.ए.व.	मुक्तीकरिता	
....मुख	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
....मुख....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
....मुख	सं.प्रपु. वृ.शि.४७			
....मुख	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			
....मुख....	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
....मुत्	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
मुदा	प्रपु.वृ.शि.६१	मुद् पुं.तृ.ए.व.	आनंदाने	श्रमाभवात् आनन्देन।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....मूर्ति	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
मृतम्	प्रपु.वृ.शि.४७	मृत नपुं.प्र.ए.व.	मृत्यु	मृतिः।
....मृति....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
....मृति	सं.प्रपु. वृ.शि.६५			
मृतिम्	सं.प्रपु. वृ.शि.६५	मृति स्त्री.द्वि.ए.व.	मरण	
....मृतिहा	सं.प्रपु. वृ.शि.३९			
मृद्वत्	प्रपु.वृ.शि.१८	अव्यय	मातीप्रमाणे	
मे	प्रपु.वृ.शि.१९	अस्मद् सर्व.ष.ए.व.	माझे	
....मोद	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
....मोह....	सं.प्रपु. वृ.शि.९			
यः	प्रपु.वृ.शि.२१	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.२२	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.२३	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.२३	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.२६	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो (आत्मा)	
यः	प्रपु.वृ.शि.२६	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.२७	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.३८	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.४३	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.४४	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.४४	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.४५	यत् पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.४६	यत् पुं.प्र.ए.व.	जो	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
यः	प्रपु.वृ.शि.४८	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५१	यत् पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५१	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५२	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५३	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५४	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५६	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५७	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.५८	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.६२	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.		
यः	प्रपु.वृ.शि.६४	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.६५	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.६६	यद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यः	प्रपु.वृ.शि.६८	यत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	जो	
यज्ज्ञानात्	प्रपु.वृ.शि.५७	यज्ज्ञान नपुं.प.ए.व.	ज्या विषयांच्या ज्ञानाने	
यतः	प्रपु.वृ.शि.३३	अव्यय	कारण	
यतः	प्रपु.वृ.शि.३६	अव्यय	कारण	
यतः	प्रपु.वृ.शि.६३	अव्यय	कारण	
यतः	प्रपु.वृ.शि.६७	अव्यय	कारण	
यतात्मनः	प्रपु.वृ.शि.६७	यतात्मन् पुं.ष.ए.व.	एकाग्र चिंताने यत्न करणाऱ्या अशा दलादन ऋषींच्या	
यत्	प्रपु.वृ.शि.११	अव्यय	जे	
यत्	प्रपु.वृ.शि.२३	यत् सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	जे	
यत्नतः	प्रपु.वृ.शि.२३	यत्न पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल्	प्रयत्नांमुळे	
यत्सान्निध्यात्	प्रपु.वृ.शि.१९	यत्सान्निध्य नपुं.प.ए.व.	ज्याच्या सान्निध्यामुळे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
यत्स्रष्टृ	प्रपु.वृ.शि.५७	यत्स्रष्टृ नपुं.प्र.ए.व.	निर्माण करणारे जे ब्रह्म	
यथा	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	ज्याप्रमाणे	
यदा	प्रपु.वृ.शि.१७	अव्यय	जेव्हा	
यदा	प्रपु.वृ.शि.४७	अव्यय	जेव्हा	
यद्	प्रपु.वृ.शि.५०	यद् सर्व. नपुं.प्र.ए.व.	ज्या स्वरूपभूत	
यद्ब्रह्म	प्रपु.वृ.शि.२६	यद्ब्रह्मन् नपुं.द्वि.ए.व.	जे ब्रह्म	
यद्यपि	प्रपु.वृ.शि.२८	अव्यय	जरी	
यमयति	प्रपु.वृ.शि.२३	यम् १ प.प.प्रयो. तृ.पु.ए.व.	नियमन करतो	
यमातिगः	प्रपु.वृ.शि.४	यमातिग पुं.प्र.ए.व.	मृत्यूच्याही पलीकडे गेलेला	भजनप्रभावात् यमं मृत्युम् अतीत्य गच्छति इति।
यम्	प्रपु.वृ.शि.१	यद् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ज्याला (श्रीदत्ताला)	
यम्	प्रपु.वृ.शि.२	यत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ज्याला (श्रीदत्ताला)	
यम्	प्रपु.वृ.शि.३	यत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ज्याला (श्रीदत्ताला)	
यम्	प्रपु.वृ.शि.५३	यत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ज्याला	
यम्	प्रपु.वृ.शि.६४	यत् सर्व.पुं.द्वि.ए.व.	ज्याला	
यस्य	प्रपु.वृ.शि.४	यत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ज्याचा	
यस्य	प्रपु.वृ.शि.१९	यद् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ज्याच्या	
यस्य	प्रपु.वृ.शि.२०	यद् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ज्याचे	
यस्य	प्रपु.वृ.शि.२३	यत् सर्व.पुं.ष.ए.व.	ज्याचे	
यस्य	प्रपु.वृ.शि.४५	यत् पुं.ष.ए.व.	ज्याच्या	
या	प्रपु.वृ.शि.३२	यत् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	जी	
याति	प्रपु.वृ.शि.२	या २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	जातो	प्राप्नोति मुच्यते इति अर्थः।
याति	प्रपु.वृ.शि.३	या २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	प्राप्त होतो	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
याति	प्रपु.वृ.शि.४१	या २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	जातो	
याति	प्रपु.वृ.शि.५३	या २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	जातो	
यायातये	प्रपु.वृ.शि.४६	यायाति पुं.च.ए.व.	ययातीच्या मुलाला	यादवे।
....युक्	सं.प्रपु. वृ.शि.३४			
युक्त्या	प्रपु.वृ.शि.१३	युक्ति स्त्री.तृ.ए.व.	युक्तीने	
युजिः	प्रपु.वृ.शि.६९	युजि पुं.प्र.ए.व.	योग म्हणजे ध्यान	
येन	प्रपु.वृ.शि.६०	यत् सर्व.नपुं.तृ.ए.व.	ज्याने	
योगम्	प्रपु.वृ.शि.६१	योग पुं.द्वि.ए.व.	योग	मोक्षाख्यं योगम्।
योगैः	प्रपु.वृ.शि.४३	योग पुं.तृ.ब.व.	यम-नियमादी योगांगांनी	अष्टाङ्गाद्युपायैः।
योनिः	प्रपु.वृ.शि.५४	योनि स्त्री.प्र.ए.व.	(सर्वजनांचे) उत्पत्तिस्थान	
....यौगिक....	सं.प्रपु. वृ.शि.६५			
रक्ते	प्रपु.वृ.शि.२४	रक्त नपुं.स.ए.व.	लाल रंगाच्या (कमळात)	
रयिप्राणौ	प्रपु.वृ.शि.५३	रयिप्राण पुं.द्वि.द्वि.व.	धन आणि प्राण (चंद्र व सूर्य)	
....रहित	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			
रागद्वेषादिदुष्टाम्	प्रपु.वृ.शि.२७	रागद्वेषादिदुष्टा स्त्री.द्वि.ए.व.	रागद्वेषादी दोषयुक्त अशा	
राति	प्रपु.वृ.शि.३७	रा २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	निर्माण देतो	अर्पयति, ततः शनैः शनैः निर्बीजसमाधिः भविष्यति।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
रिरक्षुः	प्रपु.वृ.शि.३०	रक्ष् १प.प. धातूचे इच्छार्थक विशे. रिरक्षु पुं.प्र.ए.व.	रक्षण करू इच्छिणारा	
....रीति	सं.प्रपु. वृ.शि.३२			
....रूप	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
....रूप	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
....रूप....	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
....रूप	सं.प्रपु. वृ.शि.२५			
....रूप....				
....रेणुका	सं.प्रपु. वृ.शि.६८			
रेणुकाम्	प्रपु.वृ.शि.६८	रेणुका स्त्री.द्वि.ए.व.	रेणुकेला	
रोषकृत्	प्रपु.वृ.शि.५९	रोषकृत् पुं.प्र.ए.व.	क्रोधादी विकारांचे छेदन करणारा	
रोषादिदोषरहितः	प्रपु.वृ.शि.४२	रोषादिदोषरहित पुं.प्र.ए.व.	क्रोधादी दोष नसलेला	
....लक्षण....	सं.प्रपु. वृ.शि.४६			
....लक्षणा....	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....लक्षित....	सं.प्रपु. वृ.शि.२८			
....लक्षित	सं.प्रपु. वृ.शि.४६			
....लक्ष्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....लक्ष्मन्	सं.प्रपु. वृ.शि. २६			
लक्ष्यः	प्रपु.वृ.शि. २६	लक्ष्य पुं.प्र.ए.व.	लक्ष्यार्थ	
लक्ष्यः	प्रपु.वृ.शि. २७	लक्ष् १आ.प.क. वि.धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	लक्ष्यार्थ	
लक्ष्यम्	प्रपु.वृ.शि. २८	लक्ष् १आ.प.क. वि.धा.वि.पुं.द्वि.ए.व.	लक्ष्यार्थ	
लक्ष्ययोः	प्रपु.वृ.शि. २८	लक्ष् १आ.प.क. वि.धा.वि.पुं.स.द्वि.व.	लक्ष्यार्थात्	
लब्ध्वा	प्रपु.वृ.शि. २८	लभ् १आ.प.पू.का. धा.त्वा.	प्राप्त करून घेऊन	
लभन्ते	प्रपु.वृ.शि. ६१	लभ् १आ.प.वर्त.तृ. पु.ब.व.	मिळवतात	
....लय	सं.प्रपु. वृ.शि. ९			
....लय	सं.प्रपु. वृ.शि. १७			
....लय	सं.प्रपु. वृ.शि. ५३			
....लहरिन्	सं.प्रपु. वृ.शि. ४८			
....लिङ्ग....	सं.प्रपु. वृ.शि. ११			
....लिङ्ग	सं.प्रपु. वृ.शि. ३३			
--लिङ्ग	सं.प्रपु. वृ.शि. ६४			
....लिङ्ग....	सं.प्रपु. वृ.शि. ६४			
लिङ्गषट्कम्	प्रपु.वृ.शि. ३५	लिङ्गषट्क नपुं.प्र.ए.व.	सहा लिंगांचा समूह	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....लोक	सं.प्रपु. वृ.शि.४९			
लोककालागमात्मनाम्	प्रपु.वृ.शि.५	लोककालागमात्मन् पुं.ष.ब.व.	स्वर्गादि लोक, भोगकाल, कर्मकांड सांगणारे वेद आणि जीवात्मे या सर्वांचे	स्वर्गलोकः, प्राशस्त्यबोधकः श्रुत्योक्तः भोगकालः। कर्मकाण्डाख्यवेदः। उपाधिविशिष्टाः जीवाः।
....वचस्	सं.प्रपु. वृ.शि.२१			
....वचस्	सं.प्रपु. वृ.शि.५५			
....वर....	सं.प्रपु. वृ.शि.४५			
....वर....	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
....वरद	सं.प्रपु. वृ.शि.४५			
वरदण्डहस्तम्	प्रपु.वृ.शि.४५	वरदण्डहस्त पुं. द्वि.ए.व.	श्रेष्ठ दण्ड हातात असणान्याला	
वरितृवरधीसारथिगतिः	प्रपु.वृ.शि.५२	वरितृवरधीसारथिगति पुं.प्र.ए.व.	सेवा करणाऱ्या, शुद्धबुद्धिप्रधान अशा साधकांची गतिरूप (म्हणून सांगितलेला)	
वरीयः	प्रपु.वृ.शि.३४	वरीयस् विशेष. पुं.प्र.ए.व.	अधिक चांगले	
वरीवर्ति	प्रपु.वृ.शि.४८	वृत् १आ.प.पौनःपुन्यार्थक वर्त.तृ.पु.ए.व.	श्रेष्ठ आहे	
वशी	प्रपु.वृ.शि.७	वशिन् पुं.प्र.ए.व.	जितेन्द्रिय	संयतेन्द्रियः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....वसुधा....	सं.प्रपु. वृ.शि.३२			
वा	प्रपु.वृ.शि.२८	अव्यय	अथवा	
....वाक्य	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
....वाक्य	सं.प्रपु. वृ.शि.१५			
वाक्यचिन्ता	प्रपु.वृ.शि.१३	वाक्यचिन्ता स्त्री.प्र.ए.व.	वाक्यांचा विचार	
वाक्यम्	प्रपु.वृ.शि.१६	वाक्य नपुं.द्वि.ए.व.	(उपनिषदातील) वाक्य	
वाक्यविचारे	प्रपु.वृ.शि.१२	वाक्यविचार पुं.स.ए.व.	वाक्यांचा विचार	
वाक्यार्थः	प्रपु.वृ.शि.२४	वाक्यार्थ पुं.प्र.ए.व.	वाक्यार्थ	
वाक्यार्थः	प्रपु.वृ.शि.२५	वाक्यार्थ पुं.प्र.ए.व.	वाक्यार्थ	
वाक्यैः	प्रपु.वृ.शि.३६	वाक्य नपुं.तृ.ब.व.	वाक्यांनी	तत्त्वम् असि इत्यादिवाक्यैः।
....वाच्य....				
वाच्यः	प्रपु.वृ.शि.२७	वच् २प.प.क.वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	वाच्यार्थ	
वाच्यः	प्रपु.वृ.शि.५२	वच् २प.प.क.वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	वाच्य	
वाच्यार्थयोः	प्रपु.वृ.शि.२८	वाच्यार्थ पुं.स.द्वि.व.	दोन वाच्यार्थांत	
वास्यम्	प्रपु.वृ.शि.५०	वास्य नपुं.प्र.ए.व.	आच्छादित करावे	
विकृतम्	प्रपु.वृ.शि.१८	विकृत विशे. नपुं.प्र.ए.व.	कार्यभूत	
विकृतिषु	प्रपु.वृ.शि.७०	विकृति स्त्री.स.ब.व.	भूत-भौतिक विकारांमधे	
....विक्रिय	सं.प्रपु. वृ.शि.३१			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
विक्षेपकावृत्तिभवे	प्रपु.वृ.शि.२९	विक्षेपकावृत्तिभव पुं.स.ए.व.	विक्षेपक आणि आवरण यांच्यापासून होणाऱ्या विविध जन्मांत	
विगतसकलोपाधिगतिः	प्रपु.वृ.शि.५४	विगतसकलोपाधिगति पुं.प्र.ए.व.	सकल उपाधिरहित पुरुषाची गती असणारा	
....विचार	सं.प्रपु. वृ.शि.१२			
विचित्रम्	प्रपु.वृ.शि.६९	विचित्र विशे. नपुं.प्र.ए.व.	विचित्र	
....विजातिज....	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
विजिज्ञास्यम्	प्रपु.वृ.शि.२३	वि+ज्ञा ९उ.प.इच्छार्थक क.वि.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	जाणण्याची इच्छा करण्यामार्गे	
....विट्	सं.प्रपु. वृ.शि.३५			
विट्टलपुरे	प्रपु.वृ.शि.६९	विट्टलपुर नपुं.स.ए.व.	पंढरीक्षेत्रात (पंढरपूर)	
....वित्	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
विदा	प्रपु.वृ.शि.४९	विद् नपुं.तृ.ए.व.	ज्ञानाने	
विदा	प्रपु.वृ.शि.५४	विद् स्त्री.तृ.ए.व.	ज्ञानाने	
विदार्य	प्रपु.वृ.शि.४९	वि+ट्ट १०उ.प.पू. धा.ल्यप्	विदारण करून	
....विदित....	सं.प्रपु. वृ.शि.५१			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
विदितम्	प्रपु.वृ.शि.५८	विद् २प.प.क.भू. धा.वि.	समजलेले	
....विद्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
....विद्	सं.प्रपु. वृ.शि.५०			
....विध	सं.प्रपु. वृ.शि.५६			
विधातुम्	प्रपु.वृ.शि.४४	वि+धा ३उ.प.हे.धा. तुम्.	करण्यासाठी	
....विधि....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
....विधि	सं.प्रपु. वृ.शि.६८			
....विनष्टि	सं.प्रपु. वृ.शि.१५			
विनष्टि	प्रपु.वृ.शि.२९	विनष्टि स्त्री.प्र.ए.व.	विशेष हानी	
विनिहत्य	प्रपु.वृ.शि.४१	वि+नि+हन् १प.प.पू. का.धा.ल्य.	नष्ट करून	निहत्य।
विपरीतभावम्	प्रपु.वृ.शि.३७	विपरीतभाव पुं. द्वि.ए.व.	विपरीत भावनेला	
विपर्यासहापी	प्रपु.वृ.शि.१४	विपर्यासहापिन् पुं.प्र.ए.व.	विपरीत बुद्धीला सोडणारा	अनात्मभूतदेहादौ आत्मबुद्धिर्विपर्यासः।
विभवे	प्रपु.वृ.शि.२९	विभव पुं.स.ए.व.	जन्मात	विविधाः भवाः, जन्मानि।
विभुः	प्रपु.वृ.शि.५०	विभु पुं.प्र.ए.व.	व्यापक	
विभुः	प्रपु.वृ.शि.५४	विभु पुं.प्र.ए.व.	व्यापक	
विभुः	प्रपु.वृ.शि.७०	विभु पुं.प्र.ए.व.	व्यापक	
....विमुक्त	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
विमुक्तः	प्रपु.वृ.शि.२१	वि+मुच् ६उ.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	मुक्त असणारा	
विमुक्तता	प्रपु.वृ.शि.६०	वि+मुच् ६पु.प.प.क.भू.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	विमुक्तावस्था	
....वियत्	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			
....विरागः	सं.प्रपु. वृ.शि.३			
....विरागता....	सं.प्रपु. वृ.शि.६०			
विरागी	प्रपु.वृ.शि.४९	विरागिन् पुं.प्र.ए.व.	वैराग्यशाली	
....विलय	सं.प्रपु. वृ.शि.१८			
विलीनम्	प्रपु.वृ.शि.४८	विलीन नपुं.द्वि.ए.व.	लीन झालेले, संस्कारशेष	
....विवर्जित	सं.प्रपु. वृ.शि.६४			
विवर्तनीत्या	प्रपु.वृ.शि.३२	विवर्तनीति स्त्री.तृ.ए.व.	विवर्तन्यायाने	
विवर्ताभ्युपगमतः	प्रपु.वृ.शि.१३	विवर्ताभ्युपगम पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	विवर्तवादाच्या स्वीकाराने	
विशारदः	प्रपु.वृ.शि.५	विशारद पुं.प्र.ए.व.	स्वकार्यकुशल (मुमुक्षु)	स्वकार्यकुशलः मुमुक्षुः मोक्षेच्छुः साधिष्ठानो जीवः।
विशारदम्	प्रपु.वृ.शि.६	विशारद पुं.द्वि.ए.व.	कुशल असलेल्याला	लौकिकादिदृष्टान्तोप- पत्त्यादिना शक्तिपातेन च वाक्यार्थप्राहयितारम्।
विशिष्टः	प्रपु.वृ.शि.२४	विशिष्ट विशे. पुं.प्र.ए.व.	विशिष्ट	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
विशुद्धः	प्रपु.वृ.शि.२१	वि+शुध् ४ प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	शुद्ध	
....विशेष....	सं.प्रपु. वृ.शि.३३			
....विशोक	सं.प्रपु. वृ.शि.५०			
विश्वकृत्कविः	प्रपु.वृ.शि.१	विश्वकृत्कवि पुं. प्र.ए.व.	विश्वकर्ता सर्वज्ञ	उपलक्षणात् विश्वोत्पत्ति-स्थिती- भङ्ग-कर्ता कविः क्रान्तदर्शी सर्वज्ञः इत्यर्थः।
विश्वम्	प्रपु.वृ.शि.१८	विश्व नपुं.प्र.ए.व.	विश्व	
विश्वोत्पत्तौ	प्रपु.वृ.शि.२६	विश्वोत्पत्ति स्त्री.स.ए.व.	विश्वाच्या उत्पत्तीरूप कारणामध्ये	
विष्णुपदान्वितस्व- परमाह्वयमालिनम्	प्रपु.वृ.शि.६२	विष्णुपदान्वितस्व- परमाह्वयमालिन् पुं. द्वि.ए.व.	विष्णुपदयुक्त स्वतःचे दत्त असे नाव शोभणाच्या म्हणजे विष्णुदत्तनामक ब्राह्मणाला	विष्णुपदान्वितः स्वपरमाह्वयः यः दत्तः इति प्रसिद्धः।
तद्विहाय	प्रपु.वृ.शि.२८	वि+हा ३उ.प.पू.का. धा.ल्य.	ते सोडून	
....विहीनः	प्रपु.वृ.शि.३			
वीक्ष्य	प्रपु.वृ.शि.५	वि+ईक्ष् १आ.प.पू. का.धा.ल्य.	पाहून, विचार करून	पर्यालोच्य।
वीक्ष्य	प्रपु.वृ.शि.४९	वि+ईक्ष् १आ.प.पू. का.धा.ल्य.	पाहून	
....वृत्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....वृत्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
....वृत्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
....वृत्ति	सं.प्रपु. वृ.शि.४०			
....वृत्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि.४१			
वृत्तिव्याप्तिः	प्रपु.वृ.शि.१२	वृत्तिव्याप्ति स्त्री.प्र.ए.व.	वृत्तिविषयत्व	
वृत्तिव्याप्त्या	प्रपु.वृ.शि.२८	वृत्तिव्याप्ति स्त्री.तृ.ए.व.	तदाकार अशा अंतःकरणवृत्तीने	
....वेत्ता	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
वेत्ति	प्रपु.वृ.शि.१४	विद् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	जाणतो	
वेद	प्रपु.वृ.शि.५०	विद् २प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	जाणतो	
....वैभव	सं.प्रपु. वृ.शि.६५			
वैरम्	प्रपु.वृ.शि.२८	वैर नपुं.प्र.ए.व.	विरोध	
वैलक्ष्येन	प्रपु.वृ.शि.२४	वैलक्षण्य नपुं.तृ.ए.व.	निराळ्या प्रकाराने	
वैश्वानरः	प्रपु.वृ.शि.५७	वैश्वानर पुं.प्र.ए.व.	वैश्वानर	
व्यधात्	प्रपु.वृ.शि.५३	वि+धा ३उ.प., प.प. तृ.भू.तृ.पु.ए.व.	केले	
व्यभिचरति	प्रपु.वृ.शि.२४	वि+अभि+च् १प.प.वर्त.तृ.पु.ए.व.	व्यापतो	
व्ययम्	प्रपु.वृ.शि.६३	व्यय नपुं.द्वि.ए.व.	व्यय/खर्च	
....व्यष्टि....	सं.प्रपु. वृ.शि.५५			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
व्यस्तम्	प्रपु.वृ.शि. १	वि+अस् ४ प.प.कर्त.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	भिन्नरूपाने स्थित	
व्याकृत्	प्रपु.वृ.शि. ५७	व्याकृत् नपुं.प्र.ए.व.	नामरूप व्याकरण करणारे	
व्यासाङ्गा	प्रपु.वृ.शि. १७	व्यासाङ्गा स्त्री प्र.ए.व.	सर्व शरीरावयवांना व्यापणारी	व्याप्तम् अङ्गं यया सा।
....व्याप्ती	सं.प्रपु. वृ.शि. २८			
....व्याप्तिः	सं.प्रपु. वृ.शि. १२			
व्यावर्तेत	प्रपु.वृ.शि. २५	वि+आ+वृत् १आ.प.विध्य. तृ.पु.ए.व.	दूर होईल	
....व्यावृत्ति....	सं.प्रपु. वृ.शि. २२			
व्युत्थाय	प्रपु.वृ.शि. ४०	वि+उत्+स्था १प. आ.प.पू.का.धा.ल्य.	व्युत्थान दशा प्राप्त झाल्यावर	
....शक्ति	सं.प्रपु. वृ.शि. २२			
....शक्ति	सं.प्रपु. वृ.शि. २३			
शङ्का	प्रपु.वृ.शि. १५	शङ्का स्त्री.प्र.ए.व.	शंका	
....शबल	सं.प्रपु. वृ.शि. २६			
शमः	प्रपु.वृ.शि. ७	शम पुं.प्र.ए.व.	शांती	
शमादिसहितः	प्रपु.वृ.शि. ३०	शमादिसहित पुं.प्र.ए.व.	शम-दमादिकांनी युक्त	
शशंस	प्रपु.वृ.शि. ६४	शंस १प.प.परोभू.तृ. पु.ए.व.	स्तुती केली	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....शशिन्	सं.प्रपु. वृ.शि.७०			
शश्वत्	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	पुनः पुनः	
शान्ततोयः	प्रपु.वृ.शि.३८	शान्ततोय पुं.प्र.ए.व.	पाणी शांत असलेला	निश्चलः तिष्ठति।
शान्तान्यचेष्टगुणकामः	प्रपु.वृ.शि.४०	शान्तान्यचेष्टगुणकाम पुं.प्र.ए.व.	मन इत्यादिकांच्या क्रिया, सत्त्वादि तीन गुण व सर्व इच्छा ज्याच्या शांत झालेल्या आहेत असा	अन्येषां मन-आदीनां चेष्टाः च गुणाश्च कामाश्च यस्य।
....शाब्द	सं.प्रपु. वृ.शि.८			
शास्ता	प्रपु.वृ.शि.४४	शास्तृ पुं.प्र.ए.व.	शासन करणारा	
शास्ता	प्रपु.वृ.शि.४७	शास्तृ पुं.प्र.ए.व.	गुरु	
शास्तृ	प्रपु.वृ.शि.५८	शास्तृ नपुं.प्र.ए.व.	शासन करणारे (ओम् ही अक्षर)	
शास्त्रम्	प्रपु.वृ.शि.४७	शास्त्र नपुं.प्र.ए.व.	(वेदादी) शास्त्र	
शास्त्रानुशिष्टः	प्रपु.वृ.शि.१४	शास्त्रानुशिष्ट पुं.प्र.ए.व.	शास्त्राने किंवा गुरूने उपदिष्ट असा	
....शिक्षण....	सं.प्रपु. वृ.शि.४६			
....शिक्षित	सं.प्रपु. वृ.शि.४६			
....शिखर	सं.प्रपु. वृ.शि.६९			
....शिरस्	सं.प्रपु. वृ.शि.५९			
....शिरास्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
शिष्यः	प्रपु.वृ.शि.१४	शिष्य पुं.प्र.ए.व.	शिष्य	
शुक्रः	प्रपु.वृ.शि.५०	शुक्र पुं.प्र.ए.व.	प्रकाशरूप	ज्योतीरूपः।
शुद्धमोहपाशजन्मान्त- क्लेशकामक्रियालयः	प्रपु.वृ.शि.९	शुद्धमोहपाशजन्मान्त- क्लेशकामक्रियालय पुं.प्र.ए.व.	शोक, मोह इत्यादी आठ पाश, जन्म, मृत्यू, अविद्यादी पाच क्लेश, सर्व इच्छा, इष्ट, अनिष्ट, मिश्र फळ देणारी सर्व कर्मे यांचा लय	
शुचिना	प्रपु.वृ.शि.६२	शुचि पुं.तृ.ए.व.	अग्नीने	अग्निना
शुद्धम्	प्रपु.वृ.शि.२८	शुद्ध नपुं.द्वि.ए.व.	शुद्ध	
शुद्धसत्त्वाम्	प्रपु.वृ.शि.२६	शुद्धसत्त्वा स्त्री.द्वि.ए.व.	शुद्धसत्त्वप्रधान (मायेला)	
शुभेक्षणः	प्रपु.वृ.शि.६७	शुभेक्षण पुं.प्र.ए.व.	भक्तांवर शुभ दृष्टी करणारा	भक्तानुग्राहक- करुणारसपूर्णदृष्टिः।
शेषत्वेन	प्रपु.वृ.शि.२०	शेषत्व नपुं.तृ.ए.व.	अंगभूत किंवा अनुकूल झाल्याने	
श्रद्धालुः	प्रपु.वृ.शि.७	श्रद्धालु पुं.प्र.ए.व.	श्रद्धावान्	नास्तिक्यजल्प- वितण्डादिरहितः।
श्रवणपूर्वम्	प्रपु.वृ.शि.३०	अव्यय	पूर्वी सांगितलेले श्रवणादी साधन	
श्रवणम्	प्रपु.वृ.शि.११	श्रवण नपुं.द्वि.ए.व.	श्रवण	
श्रवणम्	प्रपु.वृ.शि.१५	श्रवण नपुं.द्वि.ए.व.	श्रवण, ऐकणे	
श्रवणम्	प्रपु.वृ.शि.३५	श्रवण नपुं.प्र.ए.व.	श्रवण	इत्थं वाक्यैस्तदर्शानुसन्धानं श्रवणं भवेत्।
श्रवणादि	प्रपु.वृ.शि.७	अव्यय	श्रवण इत्यादी	
श्रितः	प्रपु.वृ.शि.३	श्रि १उ.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	आश्रयास आला आहे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
श्रितः	प्रपु.वृ.शि. २६	श्रि १उ.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	आश्रय घेतला	
श्रीदत्तः	प्रपु.वृ.शि. १	श्रीदत्त पुं.प्र.ए.व.	श्रीदत्त	परब्रह्मरूपः।
श्रुतः	प्रपु.वृ.शि. ५१	श्रु १उ.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	सांगितलेला आहे	
श्रुतः	प्रपु.वृ.शि. ५७	श्रु १उ.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	सांगितलेला	
श्रुतमतचिदानन्दलहरी	प्रपु.वृ.शि. ४८	श्रुतमतचिदानन्दलहरी स्त्री.प्र.ए.व.	शास्त्राला मान्य असा चिदानंदलहरी स्वरूप	
श्रुतवतः	प्रपु.वृ.शि. ६७	श्रु १उ.प.कर्त.भू.धा. वि.पुं.ष.ए.व.	ऐकलेल्याच्या बाबतीत	
श्रुता	प्रपु.वृ.शि. १३	श्रु १ उ. प., प.प.क.भू.धा.वि. स्त्री.प्र.ए.व.	श्रुतीत सांगितली आहे	
श्रुतार्थस्थेम्ने	प्रपु.वृ.शि. ३०	श्रुतार्थस्थेम्न् पुं.च.ए.व.	ऐकलेला जीवब्रह्मैक्यरूप अर्थ बुद्धीत स्थिर करण्याकरिता	श्रुतार्थस्य स्थैर्याय।
....श्रुति	प्रपु.वृ.शि. १३			
श्रुतिः	प्रपु.वृ.शि. ५५	श्रुति स्त्री.प्र.ए.व.	वेद	
श्रुतिमतः	प्रपु.वृ.शि. ५१	श्रुतिमत पुं.प्र.ए.व.	श्रुतीला संमत आहे असा	
श्रुतिमतः	प्रपु.वृ.शि. ५८	श्रुतिमत् पुं.प्र.ए.व.	वेदांना मान्य असलेला	
श्रुतिमतिध्यनुभावितः	प्रपु.वृ.शि. ३८	श्रुतिमतिध्यनुभावित पुं.प्र.ए.व.	श्रवण, मनन, निदिध्यासन आणि ज्ञान यांनी पूर्ण झालेला	श्रुतिः श्रवणं, मतिर्मननं, धीर्निदिध्यासनं, ज्ञानं वा, आभिरनुभावितः।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
श्रुतिमुखः	प्रपु.वृ.शि.५१	श्रुतिमुख पुं.प्र.ए.व.	श्रुतीचे मुख असा श्रोत्रादिस्वरूप	
श्रुतिवचाः	प्रपु.वृ.शि.५५	श्रुतिवचस् पुं.प्र.ए.व.	वेदकर्ता	
श्रुतिशिरउदितम्	प्रपु.वृ.शि.१६	श्रुतिशिरउदित नपुं. द्वि.ए.व.	वेदांच्या मस्तकातील अर्थात् उपनिषदांत सांगितलेले	
श्रुतिशिरोभिः	प्रपु.वृ.शि.५९	श्रुतिशिरस् नपुं.तृ.ए.व.	श्रुती हेच ज्यांचे शिरस् आहे अशांनी	
श्रुत्या	प्रपु.वृ.शि.१३	श्रुति स्त्री.तृ.ए.व.	श्रुतीने	
श्रुत्या	प्रपु.वृ.शि.१५	श्रुति स्त्री.तृ.ए.व.	श्रुतीने	
श्रुत्या	प्रपु.वृ.शि.३२	श्रुति स्त्री.तृ.ए.व.	श्रुतीने	
श्रोत्रादेः	प्रपु.वृ.शि.५१	श्रोत्रादि पुं.ष.ए.व.	श्रोत्रादी इंद्रियांचा	श्रोत्रस्य श्रोत्रम् इति श्रुतेः श्रोत्रादेः।
श्रोत्रियम्	प्रपु.वृ.शि.६	श्रोत्रिय पुं.द्वि.ए.व.	शाब्दब्रह्मात निष्णात असणाऱ्याला	शाब्दब्रह्मनिष्णातम्।
श्रौतसत्त्रि- रूपार्केद्विप्रिधार्यम्	प्रपु.वृ.शि.१८	श्रौतसत्त्रि- रूपार्केद्विप्रिधार्य विशे. नपुं.प्र.ए.व.	श्रुतींमध्ये असलेले सूर्य, चंद्र व अग्नी या तीन रूपातील सर्व जगत्	
श्वेतकेतुः	प्रपु.वृ.शि.१५	श्वेतकेतु पुं.प्र.ए.व.	श्वेतकेतु	
....षट्क	सं.प्रपु. वृ.शि.३५			
षट्कर्ता	प्रपु.वृ.शि.३	षट्कर्तृ पुं.प्र.ए.व.	(भिक्षाटन इत्यादी) सहा कर्मे करणारा	भिक्षाटनं जपो ध्यानं स्नानं शौचं सुरार्चनम्। कर्तव्यानि षडेतानि सर्वथा नृपदण्डवत्॥

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
....षट्....	सं.प्रपु. वृ.शि.११			
षट्लिङ्गैः	प्रपु.वृ.शि.३५	षट्लिङ्ग नपुं.तृ.ब.व.	सहा लिंगांनी	
षट्त्रिहीनः	प्रपु.वृ.शि.३	षट्त्रिहीन पुं.प्र.ए.व.	(पलंग इत्यादी) सहा गोष्टींचा त्याग करणारा	मञ्चकं शुक्लवस्त्रं च स्त्रीकथा लौल्यमेव च। दिवा स्वापश्च यानं च यतीनां पतनानि षट्।।
षष्ठम्	प्रपु.वृ.शि.३५	षष्ठ नपुं.प्र.ए.व.	सहावे	
सः	प्रपु.वृ.शि.१	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.१८	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.१९	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.१९	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.२०	तद् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.२०	तद् पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.२५	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.२६	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.२७	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.३८	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.४०	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.४३	तत् पुं.प्र.ए.व.	तो (मंदबुद्धी मुमुक्षु)	
सः	प्रपु.वृ.शि.४४	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.४५	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.४६	तत् सर.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.४८	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.४८	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.५०	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.५१	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.५२	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.		

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सः	प्रपु.वृ.शि.५४	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.५६	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.५७	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.५८	तत् पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.५९	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.६५	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
सः	प्रपु.वृ.शि.६७	तत् सर्व.पुं.प्र.ए.व.	तो	
....संघ....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
संन्यस्य	प्रपु.वृ.शि.६	सम्+नि+अस् ४ प.प.पू.का.धा.ल्य.	सोडून	
संभावितत्वतः	प्रपु.वृ.शि.३६	अव्यय पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्यय	संभवनीय आहे असल्यामुळे	
....संभिन्न....	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....संशय....	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
संशयद्विट्	प्रपु.वृ.शि.३५	संशयद्विष् नपुं.प्र.ए.व.	संशयभावनेचा (नाश करणारे) शत्रू	संशयभावनानाशकम्।
संशयानाम्	प्रपु.वृ.शि.९	संशय पुं.ष.ब.व.	संशयांना	
संशयान्	प्रपु.वृ.शि.८	संशय पुं.द्वि.ब.व.	संशयाला	
संसरणम्	प्रपु.वृ.शि.४२	संसरण नपुं.प्र.ए.व.	पुनर्जन्म इत्यादी गमनागमन	पुनर्जन्मादिलक्षण- संसारः।
संसर्गः	प्रपु.वृ.शि.२४	संसर्ग पुं.प्र.ए.व.	परस्परांशी संबंध	
....संसार....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
संसारः	प्रपु.वृ.शि.१६	संसार पुं.प्र.ए.व.	संसार	
संसारी	प्रपु.वृ.शि.१४	संसारिन् पुं.प्र.ए.व.	संसारी	
....संस्कृता....	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
संस्मृतः	प्रपु.वृ.शि.४५	सम्+स्मृ १प.प.क.भू. धा.वि.पुं.प्र.ए.व.	कसेही स्मरण केलेला	
....सकल....	सं.प्रपु. वृ.शि.२१			
....सकल....	सं.प्रपु. वृ.शि.५४			
	प्रपु.वृ.शि.२३	सकलपति पुं.प्र.ए.व.	सर्वांचा स्वामी	
सकलम्	प्रपु.वृ.शि.४१	सकल विशे. नपुं.प्र.ए.व.	सगळे	
सकलवित्	प्रपु.वृ.शि.५४	सकलवित् पुं.प्र.ए.व.	सर्वज्ञ	
सकलविदुपसंहारः	प्रपु.वृ.शि.१७	सकलविदुपसंहार पुं.प्र.ए.व.	सर्वप्रकारच्या अन्तःकरण वृत्तिरूप ज्ञानांचा उपसंहार	
सकार्ये	प्रपु.वृ.शि.१६	सकार्य नपुं.स.ए.व.	कार्यासहित	
सकृद्बोधितः	प्रपु.वृ.शि.१४	सकृद्बोधित पुं.प्र.ए.व.	एकवार जागा केलेला	
सकलेशमृतिहाम्	प्रपु.वृ.शि.३९	सकलेशमृतिहा स्त्री.द्वि.ए.व.	अविद्यादि क्लेशसहित जन्ममरणादिकांना दूर करणाऱ्या (या निष्ठेला)	अविद्यादिक्लेश- सहित- जन्ममरणहर्त्रीम्।
....सङ्ग	सं.प्रपु. वृ.शि.६६			
....सङ्ग	सं.प्रपु. वृ.शि.६६			
सच्चिदानन्दमूर्तिः	प्रपु.वृ.शि.२२	सच्चिदानन्दमूर्ति पुं.प्र.ए.व.	सच्चिदानंदरूप	
सच्चिदानन्दम्	प्रपु.वृ.शि.२८	सच्चिदानन्द पुं. द्वि.ए.व.	सच्चिदानन्दरूप	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सच्चिदानन्दरूपः	प्रपु.वृ.शि.२०	सच्चिदानन्दरूप पुं.प्र.ए.व.	सच्चिदानंदरूप	
सज्ज्ञानानन्तः	प्रपु.वृ.शि.५६	सज्ज्ञानानन्त पुं.प्र.ए.व.	सत्, ज्ञान आणि अपरिच्छिन्न स्वरूप असणारा	
सततानुरक्तः	प्रपु.वृ.शि.४३	सततानुरक्त पुं.प्र.ए.व.	निरंतर प्रीतियुक्त असलेला	
सती	प्रपु.वृ.शि.३२	अस् १प.प.व.का.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	असणारी	
....सत्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
सत्	प्रपु.वृ.शि.२४	अस् २प.प.व.का.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	असणारे	
सत्	प्रपु.वृ.शि.४६	अस् २प.प.व.का. धा.वि.नपुं.द्वि.ए.व.	चांगले असलेले	प्रशस्तम्।
सत्	प्रपु.वृ.शि.४७	सत् नपुं.प्र.ए.व.	सत्	
सत्	प्रपु.वृ.शि.४७	सत् नपुं.प्र.ए.व.	वास्तव (स्वर्ग इत्यादी)	मीमांसकमतं स्वर्गादि।
सत्	प्रपु.वृ.शि.५७	अस् २प.प.व.का.धा. वि.नपुं.प्र.ए.व.	असणारे	
सत्काश्चनत्वम्	प्रपु.वृ.शि.७०	सत्काश्चन नपुं.त्वप्रत्यय	सुवर्णरूप	
सत्तमम्	प्रपु.वृ.शि.६३	सत्तम पुं.द्वि.ए.व.	संतशिरोमणी	
....सत्त्वा	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
सत्परत्वात्	प्रपु.वृ.शि.१६	सत्परत्व नपुं.प.ए.व.	सत्परत्वामुळे	
सत्यम्	प्रपु.वृ.शि.२६	सत्य नपुं.द्वि.ए.व.	सत्य	
सदयः	प्रपु.वृ.शि.४८	सदय पुं.प्र.ए.व.	दयाळू	
सदयम्	प्रपु.वृ.शि.२९	अव्यय	दयायुक्त	ज्ञानसमकालमुक्तः अपि सदयम्।
सदयम्	प्रपु.वृ.शि.४५	अव्यय	दयाळू	दयाश्लिष्टम्।

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सदसदसत्सन्मतम्	प्रपु.वृ.शि.१३	सदसदसत्सन्मत नपुं. द्वि.ए.व.	सदसदुभय- स्वरूप, केवल असत्स्वरूप, केवल सदूप असे जग आहे असे मत	
सदा	प्रपु.वृ.शि.३६	अव्यय	नेहमी	
सदा	प्रपु.वृ.शि.७०	अव्यय	नेहमी	
सदृक्	प्रपु.वृ.शि.४९	सदृक् पुं.प्र.ए.व.	भक्तांवर शुभ दृष्टी करणारा	
....सद्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१५			
....सद्म	सं.प्रपु. वृ.शि.३६			
सद्यः	प्रपु.वृ.शि.१५	अव्यय	लगेचच	
सन्	प्रपु.वृ.शि.२४	अस् २प.प.व.का.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	असणारा	
सन्	प्रपु.वृ.शि.७०	अस् २प.प.व.का.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	असणारा	
....सन्मत	प्रपु.वृ.शि.१३			
सबलाक्षयवैभवम्	प्रपु.वृ.शि.६५	सबलाक्षयवैभव नपुं. द्वि.ए.व.	बलयुक्त अविनाशी असे वैभव (म्हणजेच परचित्तज्ञान)	बलेन सहितम् अक्षयं वैभवम्।
समः	प्रपु.वृ.शि.२३	अव्यय	सम	
....समकाल	सं.प्रपु. वृ.शि.४२			
समनयत्	प्रपु.वृ.शि.६२	सम्+नी १उ.प.भूत.तृ. पु.ए.व.	पोचवली, नेली	
समवर्तिसद्म	प्रपु.वृ.शि.३६	समवर्तिसद्मन् नपुं. द्वि.ए.व.	यमगृहाप्रत	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
समस्तम्	प्रपु.वृ.शि.१	सम्+अस् ४ प.प.कर्त.भू.धा.वि. नपुं.प्र.ए.व.	(अकार, उकार आणि मकार हे) एकत्रितपणे	
समस्तम्	प्रपु.वृ.शि.३३	समस्त नपुं.प्र.ए.व.	संपूर्ण	
....समाधि....	सं.प्रपु. वृ.शि.३७			
समाहितः	प्रपु.वृ.शि.३८	सम्+आ+धा ३उ.प.क.भू.धा.वि. पुं.प्र.ए.व.	निर्विकल्प- समाधिनिष्ठ	
....समाहितता	सं.प्रपु. वृ.शि.४३			
समाहितसमाहितता	प्रपु.वृ.शि.४३	समाहितसमाहितता स्त्री.प्र.ए.व.	उत्पन्न केलेली समाधी-अवस्था	जनिता समाहितता या सा।
समिष्टिव्यष्ट्यात्मा	प्रपु.वृ.शि.५५	समिष्टिव्यष्ट्यात्मन् पुं.प्र.ए.व.	समष्टी आणि व्यष्टी ह्या प्रकारे स्वरूपभूत असणारा आत्मा	
....समुचित....	सं.प्रपु. वृ.शि.५०			
....सम्बन्ध....	सं.प्रपु. वृ.शि.२१			
सम्बन्धः	प्रपु.वृ.शि.१३	सम्बन्ध पुं.प्र.ए.व.	संबंध	
सर्वगम्	प्रपु.वृ.शि.५०	सर्वग नपुं.प्र.ए.व.	सर्वव्यापक	
सर्वज्ञः	प्रपु.वृ.शि.२३	सर्वज्ञ पुं.प्र.ए.व.	सर्वज्ञ	मायोपाधित्वात् सर्वज्ञः।
सर्वज्ञता	प्रपु.वृ.शि.२३	सर्वज्ञता स्त्री.प्र.ए.व.	सर्वज्ञता	
सर्वज्ञत्वादिलक्ष्मा	प्रपु.वृ.शि.२६	सर्वज्ञत्वादिलक्ष्मा	सर्वज्ञत्वादी लक्षणांनी युक्त	सर्वज्ञत्वादिलक्षणः।
सर्वत्र	प्रपु.वृ.शि.२६	अव्यय	सगळीकडे	
सर्वन्यासपूर्वकम्	प्रपु.वृ.शि.२	अव्यय	सर्वत्यागपूर्वक	
सर्वम्	प्रपु.वृ.शि.५५	सर्व सर्व.नपुं.प्र.ए.व.	सर्व	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सर्ववित्	प्रपु.वृ.शि.५७	सर्ववित् विधे. पुं.प्र.ए.व.	सर्वज्ञ	
सर्वशक्तिः	प्रपु.वृ.शि.२३	सर्वशक्ति पुं.प्र.ए.व.	सर्वशक्तियुक्त	
सर्वसुखदः	प्रपु.वृ.शि.५६	सर्वसुखद पुं.प्र.ए.व.	सर्व सुखे देणारा	
सर्वात्मना	प्रपु.वृ.शि.७०	सर्वात्मन् पुं.प्र.ए.व.	सर्वात्मा	
सर्वात्मेशस्य	प्रपु.वृ.शि.४	सर्वात्मेश पुं.ष.ए.व.	सर्वात्मस्वरूप आणि सर्वे श्वरस्वरूप असणाऱ्याचे	सर्वेषाम् आत्मा, ईशः च श्रीदत्तः।
सर्वाभयप्रदः	प्रपु.वृ.शि.२	सर्वाभयप्रद पुं.प्र.ए.व.	सर्वांना (प्राण्यांना) अभय देणारा	
सविकल्पसमाधिभावम्	प्रपु.वृ.शि.३७	सविकल्पसमाधिभाव पुं.द्वि.ए.व.	सविकल्पसमाधी अवस्थेला	
सवियत्पञ्चजनभूः	प्रपु.वृ.शि.५८	सवियत्पञ्चजनभू पुं.प्र.ए.व.	आकाश इत्यादीसह पंचजनांचा आधार म्हणून वर्णिलेला	सवियताम् आकाशसहितानां प्राणस्य प्राण इत्यादीनां श्रुत्युक्तानां पञ्चानां जनानां भूः।
सह	प्रपु.वृ.शि.५६	अव्यय	च्याबरोबर	
सह	प्रपु.वृ.शि.६८	अव्यय	बरोबर	
....सहस्र	सं.प्रपु. वृ.शि.६५			
सहस्राङ्घ्रिः	प्रपु.वृ.शि.४७	सहस्राङ्घ्रि पुं.प्र.ए.व.	सहस्रशीर्षा इत्यादी श्रुतीत वर्णिलेला विराट् पुरुष	
....सहित	सं.प्रपु. वृ.शि.३०			
सह्यशिखरे	प्रपु.वृ.शि.६९	सह्यशिखर नपुं.स.ए.व.	सह्याद्रीच्या शिखरावर	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सा	प्रपु.वृ.शि.३२	तत् सर्व.स्त्री.प्र.ए.व.	ती	
....साक्षात्....	सं.प्रपु. वृ.शि.२२			
साक्षित्वम्	प्रपु.वृ.शि.२०	अव्यय	साक्षित्व	
....साक्षिन्	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
....साक्षिन्	सं.प्रपु. वृ.शि.५८			
साक्षी	प्रपु.वृ.शि.१०	साक्षिन् पुं.प्र.ए.व.	पाहणारा	
....साक्षी	सं.प्रपु. वृ.शि.२०			
....साधन	सं.प्रपु. वृ.शि.१६			
साधनसुखम्	प्रपु.वृ.शि.४७	साधनसुख नपुं.प्र.ए.व.	साधनादी सुख	
साध्यसुरेभ्यः	प्रपु.वृ.शि.६६	साध्यसुर पुं.च.ए.व.	साध्य देवांना	
....सान्निध्य	सं.प्रपु. वृ.शि.१९			
सापेक्षा	प्रपु.वृ.शि.१८	सापेक्षा स्त्री.प्र.ए.व.	तीन अवस्थांच्या अपेक्षेने	
....सारथि....	सं.प्रपु. वृ.शि.५२			
सुकाष्ठाम्	प्रपु.वृ.शि.३८	सुकाष्ठा विशे. स्त्री.द्वि.ए.व.	भूमिकेला	
....सुख....	सं.प्रपु. वृ.शि.१७			
....सुख	सं.प्रपु. वृ.शि.४६			
....सुखद	सं.प्रपु. वृ.शि.५६			
सुखम्	प्रपु.वृ.शि.५०	सुख नपुं.द्वि.ए.व.	सुखाचा	
सुगमम्	प्रपु.वृ.शि.६२	सुगम पुं.द्वि.ए.व.	मोक्षाला	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
सुजनसङ्गम्	प्रपु.वृ.शि.६६	सुजनसङ्ग पुं.द्वि.ए.व.	सज्जनांच्या संगतीला	
सुतृप्तिः	प्रपु.वृ.शि.३४	सुतृप्ति स्त्री.प्र.ए.व.	निरतिशय तृप्ती	
सुधीः	प्रपु.वृ.शि.५०	सुधी पुं.प्र.ए.व.	विवेकी पुरुष	
....सुपरितुष्टि....	सं.प्रपु. वृ.शि.६०			
सुभक्त्या	प्रपु.वृ.शि.३६	सुभक्ति स्त्री.तृ.ए.व.	पूर्ण श्रद्धेने	
....सुर	सं.प्रपु. वृ.शि.४९			
....सुर	सं.प्रपु. वृ.शि.६४			
सुरुचिना	प्रपु.वृ.शि.६२	सुरुचि पुं.तृ.ए.व.	प्रकाशमान सूर्याने	भास्वता सूर्येण।
सुवेद्ये	प्रपु.वृ.शि.५१	सुवेद्य पुं.स.ए.व.	सहज जाणण्यास योग्य अशा बाबतीत	
सुषुप्तिः	प्रपु.वृ.शि.१७	सुषुप्ति स्त्री.प्र.ए.व.	सुषुप्ती अवस्था	
सुसाधनैः	प्रपु.वृ.शि.६६	सुसाधन नपुं.तृ.ब.व.	चांगल्या साधनांनी	
सूक्ष्मः	प्रपु.वृ.शि.५२	सूक्ष्म पुं.प्र.ए.व.	सूक्ष्म	
सृजति	प्रपु.वृ.शि.४८	सृज् ६प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	निर्माण करतो	
सृष्ट्ये	प्रपु.वृ.शि.५३	सृष्टि स्त्री.च.ए.व.	सृष्टीच्या निर्मितीसाठी	
सृष्ट्वा	प्रपु.वृ.शि.४९	सृज् ६प.प.पू.धा.त्वा.	निर्माण करून	
सृष्ट्वा	प्रपु.वृ.शि.५६	सृज् ६प.प.पू.का.धा. त्वा.	निर्माण करून	
सोपक्रमा	प्रपु.वृ.शि.३३	सोपक्रमा स्त्री.प्र.ए.व.	उपक्रमासहित	उपक्रमेण सहिता।
स्तुतः	प्रपु.वृ.शि.५३	स्तु २प.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	स्तुती केलेला	
स्थितिम्	प्रपु.वृ.शि.४४	स्थिति स्त्री.द्वि.ए.व.	स्थिती	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
स्थिरम्	प्रपु.वृ.शि.१९	अव्यय	स्थिर	
....स्थेम्नन्	सं.प्रपु. वृ.शि.३०			
स्थेयः	प्रपु.वृ.शि.७	स्था १प.प.क.वि.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	स्थिर	सर्वसाधनसंपन्नस्य एव शमः स्थिरतरः भवेत् न अन्यस्य।
स्मरणमात्रतः	प्रपु.वृ.शि.५९	स्मरणमात्र पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्ययः	केवळ स्मरणाने	
स्मरणमात्रतः	प्रपु.वृ.शि.६७	स्मरणमात्र पुं.पञ्चम्यर्थे तसिल् प्रत्ययः	स्मरण केल्याबरोबर	
स्मरतः	प्रपु.वृ.शि.६७	स्मृ १प.प.व.का.धा. वि.पुं.ष.ए.व.	स्मरण करणाच्याच्या बाबतीत	
स्मरति	प्रपु.वृ.शि.४०	स्मृ १प.प.वर्त. तृ.पु.ए.व.	स्मरणावरून अनुमानाने जाणतो	
स्मृतः	प्रपु.वृ.शि.६९	स्मृ १प.प.क.भू.धा. वि.पुं.प्र.ए.व.	स्मरण केलेला	
स्मृतजहदजहल्लक्षणा- लक्षितार्थम्	प्रपु.वृ.शि.२८	स्मृतजहदजहल्लक्षणा- लक्षितार्थं पुं.द्वि.ए.व.	स्मृतीत सांगितलेल्या जहदजहल्लक्षणेने प्रतिपाद्य असा	स्मृत्या उक्ता या जहदजहल्लक्षणा तया लक्षितार्थम्।
स्मृता	प्रपु.वृ.शि.१७	स्मृ १प.प.क.भू.धा. वि.स्त्री.प्र.ए.व.	मानली (सांगितली) आहे	
स्मृतिभिः	प्रपु.वृ.शि.५९	स्मृति स्त्री.तृ.ए.व.	स्मृतींनी	
स्यात्	प्रपु.वृ.शि.१३	अस् २प.प.विध्य.तृ. पु.ए.व.	असेल	
स्यात्	प्रपु.वृ.शि.२८	अस् २प.प.विध्य.तृ. पु.ए.व.	होईल	
स्यात्	प्रपु.वृ.शि.३५	अस् २प.प.विध्य.तृ. पु.ए.व.	असावे	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
स्रष्टुम्	प्रपु.वृ.शि.४८	सृज् १प.प.हे.धा.तुम्	उत्पन्न करण्यासाठी	
....स्रष्टृ	सं.प्रपु. वृ.शि.५६			
....स्व....	सं.प्रपु. वृ.शि.६२			
स्वगुप्त्यै	प्रपु.वृ.शि.४५	स्वगुप्ति स्त्री.च.ए.व.	स्वतःच्या भक्तांच्या रक्षणासाठी	भक्तरक्षणार्थम्।
स्वतोषः	प्रपु.वृ.शि.४२	स्वतोष पुं.प्र.ए.व.	आत्मतृप्त	आत्मतृप्तः।
स्वपतिना	प्रपु.वृ.शि.६८	स्वपति पुं.तृ.ए.व.	स्वपतीकडून	
....स्वप्न....	सं.प्रपु. वृ.शि.२७			
स्वप्नः	प्रपु.वृ.शि.१७	स्वप्न पुं.प्र.ए.व.	स्वप्न	
....स्वभावः	सं.प्रपु. वृ.शि.४			
स्वमुक्त्यै	प्रपु.वृ.शि.४५	स्वमुक्ति स्त्री.च.ए.व.	स्वतःच्या (निष्काम- भक्तांच्या) मुक्तीसाठी	
स्वयम्	प्रपु.वृ.शि.८	अव्यय	स्वतःहून	
स्वयम्	प्रपु.वृ.शि.२५	अव्यय	स्वतः	
स्वयम्	प्रपु.वृ.शि.४८	अव्यय	स्वतः	
स्वयम्	प्रपु.वृ.शि.६८	अव्यय	स्वतः	
स्वरतिः	प्रपु.वृ.शि.२९	स्वरति पुं.प्र.ए.व.	स्वरूपाच्या ठिकाणीच ज्याचे प्रेम आहे असा	स्वस्मिन् एव रतिः यस्य न तु भार्यादौ।
....स्वर्णोपमा	सं.प्रपु. वृ.शि.४३			

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
स्वात्मदृक्	प्रपु.वृ.शि.१२	स्वात्मदृक् नपुं.प्र.ए.व.	स्वरूपभूत आत्म्याचे ज्ञान	स्वरूपभूत आत्मा स्वात्मा, तस्य दृक्, दर्शनं, ज्ञानं वा भवेत्।
स्वात्मनि	प्रपु.वृ.शि.९	स्वात्मन् पुं.स.ए.व.	स्वरूपभूत आत्म्याच्या ठिकाणी	
स्वानन्ददृष्टिः	प्रपु.वृ.शि.२९	स्वानन्ददृष्टि स्त्री.प्र.ए.व.	स्वरूपानंदातच ज्याची दृष्टी आहे असा	स्वानन्दे एव दृष्टिः यस्य सः।
हतपतिम्	प्रपु.वृ.शि.६८	हतपति स्त्री.द्वि.ए.व.	जिचा पती मारला गेला आहे तिला	
हरीशब्रह्मात्मा	प्रपु.वृ.शि.४८	हरीशब्रह्मात्मन् पुं.प्र.ए.व.	विष्णू, शंकर, ब्रह्मदेव यांचा आत्मा, तीन्ही देवतास्वरूप	
....हव्यभुक्	सं.प्रपु. वृ.शि.६२			
....हस्त	सं.प्रपु. वृ.शि.४५			
हि	प्रपु.वृ.शि.१७	अव्यय	कारण	
हि	प्रपु.वृ.शि.१८	अव्यय	पण	
हि	प्रपु.वृ.शि.२४	अव्यय	कारण	
हि	प्रपु.वृ.शि.२५	अव्यय	कारण	
हि	प्रपु.वृ.शि.३५	अव्यय	असे	इति प्रसिद्धम्।
हि	प्रपु.वृ.शि.३९	अव्यय	ज्या अर्थी	
हि	प्रपु.वृ.शि.३९	अव्यय	निश्चितच	
हि	प्रपु.वृ.शि.४७	पदपूरण	खरोखरी	
हि	प्रपु.वृ.शि.५२	पदपूरण		
हि	प्रपु.वृ.शि.५५	अव्यय	पदपूरणार्थक	
हि	प्रपु.वृ.शि.५७	पदपूरण	खरोखरी	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
हि	प्रपु.वृ.शि.५९	अव्यय	पदपूरण (खरोखरी)	
हि	प्रपु.वृ.शि.६३	पदपूरण अव्यय	खरोखरी	
हि	प्रपु.वृ.शि.६३	पदपूरण अव्यय	खरोखरी	
हि	प्रपु.वृ.शि.६६	पदपूरण	पदपूरण	
हि	प्रपु.वृ.शि.२६	अव्यय	पण	
हि	प्रपु.वृ.शि.२७	अव्यय	खरोखरी (पदपूरणात्मक अव्यय)	
....हीन	सं.प्रपु. वृ.शि.२१			
हतभयेन	प्रपु.वृ.शि.६०	हतभय पुं.तृ.ए.व.	(भक्तांची) भीती हरण करणाऱ्याने	
हतसुराहम्	प्रपु.वृ.शि.५१	हतसुराह पुं.प्र.ए.व.	अग्नी, वायू, इंद्र इत्यादी देवतांचा गर्व हरण करणारा	हतः सुराणाम् अहं येन।
....हता	सं.प्रपु. वृ.शि.६०			
....हत्....	सं.प्रपु. वृ.शि.१४			
हत्	प्रपु.वृ.शि.२१	हत् नपुं.प्र.ए.व.	मन	
हत्संभिन्नबोधः	प्रपु.वृ.शि.२७	हत्संभिन्नबोध पुं.प्र.ए.व.	अंतःकरणाच्या तादात्म्या- ध्यासापन्न बोध	अन्तःकरणेन परिच्छिन्नः बोधः यस्य सः, तज्ज्ञः इति अर्थः।
हत्स्थस्य	प्रपु.वृ.शि.४	हत्स्थ पुं.ष.ए.व.	हृदयात बसणाऱ्याचे	ईश्वरः सर्वभूतानां हृद्देशे तिष्ठति।
हृदयजम्	प्रपु.वृ.शि.१४	हृदयज नपुं.प्र.ए.व.	मनातील	
हृदयम्	प्रपु.वृ.शि.४५	हृदय नपुं.प्र.ए.व.	हृदय	

शब्द	संदर्भ	संस्कृत-व्याकरण	मराठी अर्थ	टीकेतील विशेष
हृदादिः	प्रपु.वृ.शि.१९	हृदादि पुं.प्र.ए.व.	अन्तःकरण इत्यादी	
हृदि	प्रपु.वृ.शि.१७	हृद् पुं.स.ए.व.	हृदया(मना)मध्ये	
हृदि	प्रपु.वृ.शि.५६	हृद् नपुं.स.ए.व.	हृदयात	
हेतुतन्तोः	प्रपु.वृ.शि.१८	हेतुतन्तु पुं.ष.ए.व.	कारण अशा तंतूच्या	हेतुभूततन्तोः आकर्षणात् पृथकरणात् ।
हेतुद्रव्यापकर्षे	प्रपु.वृ.शि.१८	हेतुद्रव्यापकर्ष पुं.स.ए.व.	जगाच्या कारण अशा द्रव्याचे पृथक्करण झाले असता	
....हेय....	सं.प्रपु. वृ.शि.४६			
हैमाण्डम्	प्रपु.वृ.शि.४८	हैमाण्ड नपुं.द्वि.ए.व.	हिरण्यगर्भ	